

Årsregnskap for regnskapsåret 2020

Organisasjonsnr: 937 888 937
Navn/foretaksnavn: SPAREBANKEN ØST
Forretningsadresse: Stasjonsgata 14
3300 HOKKSUND

Brønnøysundregistrene

03.04.2022

Brønnøysundregistrene

Postadresse: 8910 Brønnøysund

Telefoner: Opplysningstelefonen 75 00 75 00 Telefaks 75 00 75 05

E-post: firmapost@brreg.no Internett: www.brreg.no

Organisasjonsnummer: 974 760 673

2021 100030

Brønnøysundregistrene - Regnskapsregisteret

VEDLEGG TIL ÅRSREGNSKAP 2020

SPAREBANKEN ØST Postboks 67 3301 HOKKSUND	Organisasjonsnr. 937 888 937	SPA
---	-------------------------------------	-----

Registrerte opplysninger per 21.04.2021		Eventuelle endringer dette regnskapsåret	
Startdato 01.01.2020	Avslutningsdato 31.12.2020	Startdato	Avslutningsdato
Konsernforhold Foreninger som følger regler for frivillig virksomhet, kan ikke være morselskap	Morselskap JA	Endret konsernforhold ☐ Morselskap ☐ Ikke morselskap	

Kun for aksjeselskap som har meldt fravalg av revisjon

Selskapet har besluttet at årsregnskapet ikke skal revideres Ja

Årsregnskapet er utarbeidet av ekstern autorisert regnskapsfører Ja

Ekstern autorisert regnskapsfører har i løpet av regnskapsåret bistått ved den løpende regnskapsføringen eller utført andre tjenester for selskapet enn å utarbeide årsregnskapet Ja

Årsregnskapet er satt opp etter reglene for frivillig virksomhet Avkrysning er kun aktuelt for foreninger (FLI) som er registrert i Frivillighetsregisteret

Hvis enheten ikke følger norsk regnskapslov eller frivillighetsregisterloven, kryss av IFRS selskap IFRS konsern

Hvis enheten velger å avvike fra regnskapsloven § 6-1, kryss av Funksjon selskap Funksjon konsern

Følges regnskapsreglene for små foretak? Ja Nei

Jeg bekrefter at vedlagte årsregnskap er fastsatt av kompetent organ den _____ Dato

Sted/dato, Underskrift av representant for enheten

vedlegg.

Bare til bruk for Regnskapsregisteret

G NYVE Admr Kregn Ja Nei Aktiv. regn

M Rets Ant.s

ov.b årsb res bal e.bal gj.bal rev i-rev k-res k-bal k-n k-rev i-k-rev n

k-regn kto d.k ik-fv konsf ifrs fr-rev funk u.off brev

BR-1001-11

Brønnøysundregistrene - Regnskapsregisteret

VEDLEGG TIL ÅRSREGNSKAP 2020

+

SPAREBANKEN ØST Postboks 67 3301 HOKKSUND	Organisasjonsnr.	SPA
	937 888 937	

Registrerte opplysninger per 08.04.2021	Eventuelle endringer dette regnskapsåret
--	--

Startdato 01.01.2020	Avslutningsdato 31.12.2020	Startdato	Avslutningsdato
-------------------------	-------------------------------	-----------	-----------------

Konsernforhold Foreninger som følger regler for frivillig virksomhet, kan ikke være morselskap	Morselskap JA	Endret konsernforhold ☐ Morselskap ☐ Ikke morselskap
---	------------------	---

Kun for aksjeselskap som har meldt fravalg av revisjon

Selskapet har besluttet at årsregnskapet ikke skal revideres Ja

Årsregnskapet er utarbeidet av ekstern autorisert regnskapsfører Ja

Ekstern autorisert regnskapsfører har i løpet av regnskapsåret bistått ved den løpende regnskapsføringen eller utført andre tjenester for selskapet enn å utarbeide årsregnskapet Ja

Årsregnskapet er satt opp etter reglene for frivillig virksomhet Avkrysning er kun aktuelt for foreninger (FLI) som er registrert i Frivillighetsregisteret

Hvis enheten ikke følger norsk regnskapslov eller frivillighetsregisterloven, kryss av IFRS selskap IFRS konsern

Hvis enheten velger å avvike fra regnskapsloven § 6-1, kryss av Funksjon selskap Funksjon konsern

Følges regnskapsreglene for små foretak? Ja Nei

Jeg bekrefter at vedlagte årsregnskap er fastsatt av kompetent organ den Dato 25.03.2021

Sted/dato, Underskrift av representant for enheten
Drømmeren 8/4-21 *THOR-HELVING BRATHEIM*

Bare til bruk for Regnskapsregisteret

G NYVE Admr Kregn Ja Nei Aktiv. regn

M Rets Ant.s

ov.b årsb res bal e.bal gj.bal rev i-rev k-res k-bal k-n k-rev i-k-rev n

k-regn kto d.k ik-fv konsf ifrs fr-rev funk u.off brev

BR-1001-11

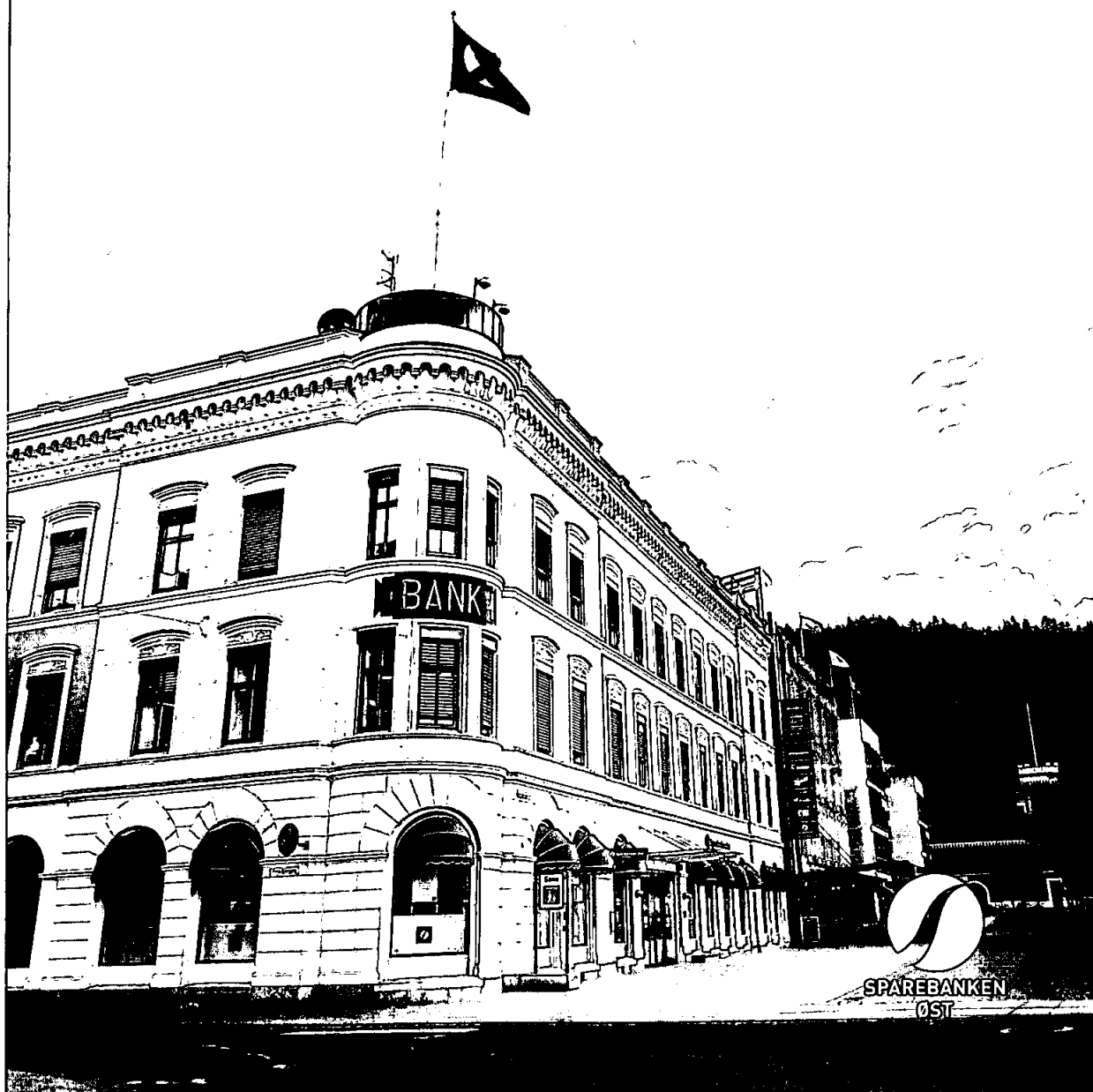
+

+

178. DRIFTSÅR

ÅRSRAPPORT 2020

Årsrapport 2020 - signert av styret 040321.pdf

Signers:

Name	Method	Date
Andersson, Øivind	BANKID_MOBILE	2021-03-04 17:38 GMT+1
Indrelid, Jorund Elisabeth Rønning	BANKID	2021-03-04 17:38 GMT+1
Strand, Pål	BANKID	2021-03-04 17:38 GMT+1
Solberg, Ole-Martin	BANKID_MOBILE	2021-03-04 17:38 GMT+1
Olsen, Richard Tandberg	BANKID_MOBILE	2021-03-04 17:38 GMT+1
Fjeld, Sissel Album	BANKID_MOBILE	2021-03-04 17:38 GMT+1
Hagby, Cecilie	BANKID	2021-03-04 17:38 GMT+1
Stokke, Arne Kristoffer	BANKID_MOBILE	2021-03-04 17:39 GMT+1
Thoresen, Elly Therese	BANKID	2021-03-04 17:42 GMT+1

This document package contains:

- Front page (this page)
- The original document(s)
- The electronic signatures. These are not visible in the document, but are electronically integrated.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

THE SIGNED DOCUMENT FOLLOWS ON THE NEXT PAGE >

INNHOOLD

Nøkkeltall.....	side	2
Styrets beretning.....	side	3-36
Eierstyring og selskapsledelse.....	side	37-51
Erklæring i henhold til verdipapirhandelloven § 5-5....	side	52
Resultatregnskap.....	side	53
Balanse.....	side	54
Endring egenkapital.....	side	55
Kontantstrømoppstilling.....	side	56
Noter til regnskapet.....	side	57-131
Revisjonsberetning.....	side	132-135
Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål.....	side	136

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 2

Nøkkeltall - konsern	2020	2019	2018	2017	2016
Lønnsomhet					
1 Egenkapitalrentabilitet*	11,47	8,74	10,81	10,59	11,23
2 Rentenetto i % av GFK	1,46	1,51	1,45	1,58	1,54
3 Resultat etter skatt i % av GFK	1,05	0,77	0,96	0,94	0,94
4 Kostnader i % av GFK	0,68	0,65	0,74	0,76	0,80
5 Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	35,04	38,50	38,16	37,91	39,57
6 Kostnader i % av inntekter ekskl. avk. på finansielle invest.*	42,50	39,57	45,29	40,50	46,18
Balansetall					
7 Netto utlån til kunder	35.443,8	34.225,3	35.147,4	30.972,4	29.695,7
8 Utlånsvekst (12mnd)	3,56	-2,62	13,48	4,30	6,15
9 Innskudd	14.845,1	14.791,7	14.899,7	13.971,8	13.887,4
10 Innskuddsvekst (12mnd)	0,36	-0,73	6,64	0,61	5,53
11 Gjennomsnittlig egenkapital	3.812,9	3.564,6	3.354,9	3.140,2	2.950,1
12 Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	43.299,0	42.504,5	38.986,6	36.497,2	35.420,3
Nedskrivninger på utlån og mislighold					
13 Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	0,04	0,05	0,06	0,02	0,02
14 Tapsavsetninger i % av brutto utlån til kunder*	0,35	0,33	0,29	0,32	0,36
15 Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån*	0,29	0,37	0,35	0,36	0,47
16 Netto øvrige misligholdte engasjementer (i trinn 3) i % av netto utlån*	0,02	0,02	0,19		
Soliditet					
17 Ren kjernekapitaldekning	17,96	17,69	16,39	17,49	17,21
18 Kjernekapitaldekning	19,67	19,49	18,15	19,44	19,19
19 Kapitaldekning	21,34	21,25	19,87	21,39	21,17
20 Risikovektet volum (Beregningsgrunnlag)	20.471,4	19.450,3	19.959,5	17.960,0	17.696,7
21 Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	9,03	8,81	8,48	9,23	9,24
Likviditet					
22 Innskuddsdekning	41,88	43,22	42,39	45,11	46,77
23 LCR	266,93	265,11	224,93	204,15	284,00
Kontor og årsverk					
24 Antall bankfilialer	29	28	27	25	25
25 Årsverk	184	192	199	181	209
Egenkapitalbevis					
26 Eierbrøk**	31,40	32,45	34,40	36,21	37,67
27 Antall egenkapitalbevis	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183	20.731.183
28 Bokført egenkapital pr. bevis*	61,18	58,95	58,98	58,57	57,30
29 Resultat pr. egenkapitalbevis	6,62	4,87	6,01	5,81	6,02
30 Utbytte pr. bevis***	4,50	3,60	4,60	5,00	4,00
31 Omløpshastighet	20,64	15,17	28,16	19,31	12,04
32 Kurs	51,40	54,60	55,60	55,25	52,00

*Definert som alternative resultatmål.

**For eierbrøk gjeldende fra 01.01.21, se note 52.

*** Styrets innstilling til utbytte for 2020 er på inntil 4,50 kroner, hvor det utbetales 3,50 kroner etter forstanderskapets beslutning den 25.03.2021 og at forstanderskapet gir styret fullmakt til eventuelt å beslutte utbetaling av utbytte på inntil 1,00 kroner tidligst 1. oktober 2021 og senest innen ordinært forstanderskapsmøte i 2022.

For definisjon av nøkkeltall og omtale alternative resultatmål, se side 136.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

STYRETS ÅRSBERETNING FOR 2020

Covid-19-pandemien førte til at 2020 ble et av de mest volatile økonomiske årene i moderne tid, både nasjonalt og internasjonalt. På nåværende tidspunkt er vi fortsatt ikke i stand til å overskue de menneskelige og økonomiske konsekvensene av pandemien. Den norske økonomien har i et globalt perspektiv klart seg bra i 2020. Den svært robuste økonomien i Norge har gitt myndighetene mulighet til å iverksette økonomiske tiltakspakker som har medvirket til at det norske samfunnet så langt har kommet seg godt igjennom krisen, dog er det flere bransjer som har blitt sterkt negativt påvirket av myndighetenes smitteverntiltak. Ved inngangen til 2021 råder det fortsatt stor usikkerhet om videre utvikling. Til tross for at vaksineringsprosessen har startet og er godt i gang, har nye virusmutasjoner bidratt til at svært strenge og mer omfattende smitteverntiltak er iverksatt, foreløpig kun regionalt. Det er derfor for tidlig å oppsummere pandemiens konsekvenser både for næringslivet og samfunnet for øvrig.

Bankens 178. driftsår ble et spesielt år for Sparebanken Øst. Besluttede smitteverntiltak med nedstengning av samfunnet i mars skapte en urolig og uoversiktlig situasjon for finansbransjen. Sparebanken Øst etablerte krisestab med hyppig møtevirksomhet som hadde til hensikt å sikre banken god likviditet, skape oversikt over risikoutviklingen gjennom tett kontakt med bankens kunder, sørge for at bankens kunder fikk tilgang på kreditt og betalingstjenester samt ivareta bankens ansatte på en best mulig måte. Forsiktighet og tilbakeholdenhet preget Sparebanken Øst fra mars til og med september. Redusert generell usikkerhet, økt kunnskap om effekten av myndighetenes tiltakspakker og større trygghet for bankens økonomiske utvikling bidro til at banken kunne ta et mer offensivt strategisk valg inn i fjerde kvartal knyttet til vekst i boliglån med lav risiko samt normalisering av nivået på bankens likviditetsreserver.

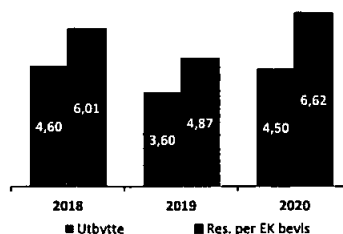
Styret foreslår overfor forstandskapet et utbytte på inntil 4,50 kroner per egenkapitalbevis (totalt 93,3 mill. kroner) og inntil 25,9 mill. kroner til allmennyttige gaver. Styret foreslår i henhold til Finansdepartementets anbefaling om utbyttebegrensning et kontantutbytte på 3,50 kroner per egenkapitalbevis (totalt 72,6 mill. kroner) og avsetning til allmennyttige gaver på 5,7 mill. kroner, som utbetales på ordinær måte etter forstandskapets beslutning 25. mars 2021. Videre foreslår styret at det gis fullmakt til styret å beslutte utbetaling av utbytte på inntil 1,0 kroner per

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

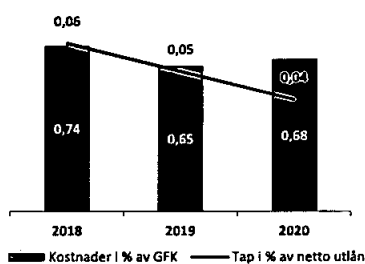
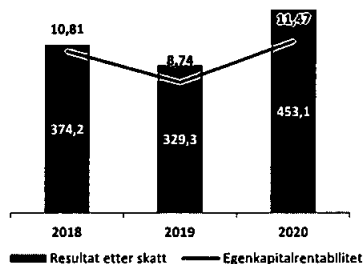
Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

egenkapitalbevis (totalt 20,7 mill. kroner) og allmennyttige gaver på inntil 20,2 mill. kroner tidligst 1. oktober 2021 og senest innen ordinært forstanderskap 2022. Styrets forslag til disponering til allmennyttige gaver avviker fra gjeldende utbyttepolitikk.

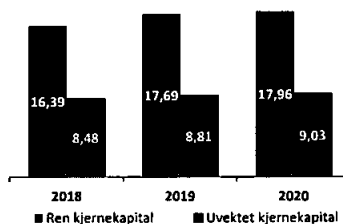
VIRKSOMHETEN I 2020

Konsernet oppnår i 2020 et resultat etter skatt på 453,1 mill. kroner. Til sammenligning var resultatet etter skatt 329,3 mill. kroner i 2019. Egenkapitalrentabiliteten i 2020 er 11,47 prosent mot 8,74 prosent i 2019. Netto renteinntekter er stabile og reduseres kun med 9,6 mill. kroner i forhold til 2019 og utgjør 632,1 mill. kroner. Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter er positiv med 136,3 mill. kroner og øker med 145,8 mill. kroner sammenlignet med 2019. Positiv verdiendring på bankens aksjer i Frende Holding AS utgjør 154,0 mill. kroner sammenlignet med en negativ verdiendring på 10,7 mill. kroner i 2019. Sum driftskostnader utgjør 296 mill. kroner i 2020. Banken har over tid hatt meget god kostnadskontroll og har lave kostnader. Tap på utlån er lavt og stabilt, og utgjør 15,1 mill. kroner i 2020.

Utlånsveksten i 2020 er 3,56 prosent og innskuddsveksten fra kunder er 0,36 prosent i 2020.

Banken er meget solid med ren kjernekapitaldekning på 17,96 prosent og en uvektet kjernekapitalandel på 9,03 prosent. Banken har implementert 150 prosent risikovekt i beregningsgrunnlaget på finansiering av spekulativ investering i fast eiendom.

Gjennomsnittlig forvaltningskapital økte i 2020 med 794,5 mill. kroner og utgjør 44.069,7 mill. kroner ved utgangen av 2020.

Sparebanken Øst har i 2020 opprettholdt sitt distribusjonsnett og har nå 29 fysiske distribusjonssteder. Kombinasjonen av effektive digitale distribusjonsløsninger og fysisk tilstedeværelse vurderes fortsatt å være en god forretningsmodell for Sparebanken Øst. Gjennom

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

året har den fysiske tilgjengeligheten for bankens kunder blitt sterkt påvirket av iverksatte smittevernstiltak. Endret kundeadferd og konkurransesituasjon øker behovet for å videreutvikle eksisterende driftsmodeller. Kontinuerlig effektiviserings- og endringsarbeid med god kostnadskontroll og meget lavt kostnadsnivå vil fortsatt være en viktig forutsetning for å kunne være en relevant og bærekraftig tilbyder av finansielle tjenester i fremtiden.

Konsernet Sparebanken Øst har i 2020 bestått av morbank og fem heleide datterselskap. AS Finansiering, etablert i 1930, er en sentral aktør innen salgspantfinansiering av bruktbil. Sparebanken Øst Boligkreditt AS verdipapiriserer boliglån for banken og oppnår med det lavere finansieringskostnader for konsernet. Sparebanken Øst Eiendom AS med datterselskaper er en forvalter av eiendommer tilhørende konsernet Sparebanken Øst. Øst Prosjekt AS med datterselskaper har som hovedformål å overta prosjekter og drive industri- og handelsvirksomhet til sikring og realisering av utsatte engasjement i morbanken. Øst Inkasso AS har som formål å drive inkassovirksomhet samt det som står i naturlig forbindelse med det, herunder blant annet purrettjenester og langtidsovervåkning av inkassoporteføljer. Inkassovirksomheten i selskapet er besluttet avviklet ved virksomhetsoverdragelse til Lindorff AS med virkning fra 1. januar 2021.

Sparebanken Øst utvikler og effektiviserer kontinuerlig arbeids- og kredittprosesser. Det er i 2020 ikke gjennomført egen forskningsaktivitet og balanseført interne kostnader knyttet til utviklingsaktiviteter.

Risikoen i porteføljer knyttet til utlån til bedrifter og utlån til personer vurderes som lav. Banken har ved innvilgelse av utlån til bedrifter videreført en restriktiv kredittpolicy. Utlån til personer har i all hovedsak lav risiko. En stor andel personkunder bidrar til lav konsentrasjonsrisiko. Misligholdte engasjementer er på et meget lavt nivå ved utgangen av 2020. Etterlevelseskontroller utført av intern revisor, avdeling risikostyring og avdeling etterlevelse viser en gjennomgående tilfredsstillende prosess for vurdering av risikoer, tilfredsstillende utforming av prosesser og rutiner og at etterlevelsen av prosesser og rutiner er god. Det er ikke registrert hendelser i 2020 som har medført fare for vesentlige tap.

Styret og administrasjonen vil berømme de ansatte for meget god innsats i 2020.

STRATEGI, MÅL OG RISIKOPROFIL

Strategi for Sparebanken Øst ble sist behandlet og vedtatt av bankens styre juni 2019.

Visjon

Vi ønsker å være en ledende sparebank i østlandsområdet.

Forretningsidé

Vi skal være en frittstående, selvstendig og lokalt styrt leverandør av finansielle tjenester som skal sette folk flest og små og mellomstore bedrifter i stand til å utnytte sine økonomiske ressurser på en best mulig måte.

Sparebankidentitet

Vi ønsker å være:

- samfunnsorientert og ha høye etiske krav
- bidragsyter til verdiskapning og bærekraftig utvikling både gjennom konsernets ordinære drift og gjennom bankens samfunnskapitalutbytte – spesielt i kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

- utviklingsorientert med lokal forankring
- solid, langsiktig og troverdig

Kjerneverdier

Vi ønsker å etterleve følgende tre kjerneverdier:

- forutsigbar
- folkelig
- fremoverlent

Geografisk markedsområde

Vi definerer det sentrale østlandsområdet som vårt hovedmarked. Med en kombinasjon av fysisk og digital distribusjon er vi en moderne tradisjonsbærer og tilbyr av finansielle tjenester til folk flest og det lokale næringslivet i regionen.

- Vi har vår opprinnelse i kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen, og ser på disse kommunene som vårt lokalmarked. Vi er en unik aktør som tilbyr et finmasket kontornett med tradisjonelle banktjenester og moderne digitale tjenester til kundene.
- Vi anser hele landet som marked gjennom bruk av digitale distribusjonskanaler. Siden 2005 har vi modernisert vår distribusjonsstrategi og tilbyr standardprodukter til folk flest over hele landet.
- Vi tilbyr produkter og tjenester til bedriftskunder beliggende på det sentrale østlandsområdet. Vi definerer Oslo – Akershus samt Nedre Buskerud inklusiv Kongsberg som vårt kjernemarked.

Produkter

Vi ønsker å dekke kundenes behov for vanlige finansielle produkter. Bankens tre kjerneprodukter er: spareprodukter, kredittprodukter og betalingsprodukter. I tillegg distribuerer vi forsikring, fondsandeler, rentesikring og valuta.

Risikotoleranse

Bankvirksomhet forutsetter en viss grad av risikotagning, men vi ønsker å ha et bevisst og mest mulig målbart forhold til den risiko vi har eller påtar oss. Dette gjelder innenfor de vesentligste risikoområdene for tap som omfatter kredittrisiko, markedsrisiko, operasjonell risiko og likviditetsrisiko.

Organisasjons- og medarbeiderutvikling

Vi vil ha en markedsorientert organisasjon som byr på interessante utfordringer for ansvarsbevisste og kvalifiserte medarbeidere. Det skal settes mål for ansattes prestasjoner og ferdigheter der forventningene skal kommuniseres tydelig fra ledelsen. Vi vil utvikle våre medarbeidere til å møte fremtidige krav til kompetanse og omstilling, samt arbeide for likestilling på alle områder av virksomheten. Vi ønsker å fremstå som en attraktiv arbeidsgiver ved å legge til rette for et godt arbeidsmiljø og konkurransedyktige betingelser.

Marked og merkevarerstrategi

Sparebanken Øst bygger sin merkevarerstrategi rundt ønsket om å gi kundene valgfrihet. Det betyr at banken ønsker å legge til rette for effektiv distribusjon både gjennom fysiske filialer, digitale salgspalter og eksterne produktformidlere. Strategien gir kundene frihet til å velge hvordan de ønsker å bli betjent og derigjennom selv bestemme graden av selvbetjening. Sparebanken Øst har en markedsmodell basert på en "House of Brands" merkevarerstrategi som muliggjør et differensiert produkt- og tjenestetilbud utfra kundenes preferanser og behov. I tillegg til merkevaren Sparebanken Øst, har konsernet merkevarene DinBANK.no, Topprente.no, Boligkreditt.no, Youngbank.no,

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Nybygger.no og AS Finansiering. Bankens merkevarestrategi og konsepter vil bli tilpasset de føringer som kommer fra myndighetene hva gjelder markedsføring.

Konsernet har produkter som honorerer miljøbevisste kunder og bærekraftig utvikling gjennom å tilby grønt boliglån og grønt billån til svært konkurransedyktige priser.

Overordnede økonomiske mål

Vi skal være en lønnsom bank drevet etter forretningsmessige prinsipper. Det skal skapes økonomiske resultater i det enkelte år og over tid som bidrar til måloppnåelsen i konsernet.

- Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning er satt til 14,75 prosent
- Konsernets mål for avkastning på egenkapitalen over tid er satt til 10 prosent

Styret mener at bankens vekst best vil kunne oppnås ved organisk vekst og anser vekst over tid som viktig for å sikre at banken når sine mål og bevarer sin uavhengighet. All vekst skal skje med de forutsetninger som settes av bankens overordnede økonomiske mål.

REDEGJØRELSE FOR ÅRSREGNSKAPET

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med IFRS, International Financial Reporting Standards, godkjent av EU.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er til stede og er lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet.

Resultat

Resultatet for Sparebanken Øst i 2020 er meget godt. Resultat etter skatt utgjør 453,1 mill. kroner. Til sammenligning var resultat etter skatt 329,3 mill. kroner i 2019. Egenkapitalrentabiliteten i 2020 er 11,47 prosent mot 8,74 prosent i 2019.

Resultateffekter fra aksjeinvesteringen i Frende Holding AS og gevinst ved salg av eiendom utgjør i 2020 til sammen 173,8 mill. kroner. Resultateffekt fra aksjeinvesteringen i Frende Holding AS var 15,7 mill. kroner i 2019.

Netto renteinntekter utgjør 632,1 mill. kroner og reduseres kun med 9,6 mill. kroner sammenlignet med fjoråret. Dette i et år med en betydelig uro rundt og press på bankenes renteinntekter som følge av koronakrisen. Banken reduserte utlånsrentene til kunder allerede i 2. kvartal. Reduksjonen i pengemarkedsrentene fikk imidlertid først effekt på innlånskostnadene fra og med 3. kvartal 2020.

Netto provisjonsinntekter utgjør 35,1 mill. kroner og viser en reduksjon på 10,0 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor. Reduksjonen forklares i all hovedsak med lavere antall betalingstransaksjoner sammenlignet med fjoråret.

Mottatt utbytte i 2020 utgjør 11,8 mill. kroner og gjelder i all hovedsak utbytte fra Eksportfinans ASA med 5,1 mill. kroner og utbytte fra VN Norge AS med 6,4 mill. kroner i forbindelse realisasjon av aksjer i Visa Inc. Til sammenligning var mottatt utbytte 28,9 mill. kroner ved utgangen av 2019, hvorav 26,4 mill. kroner gjaldt mottatt tilbakebetaling av egenkapital fra Frende Holding AS.

Netto verdiendringer og gevinst/tap fra finansielle instrumenter er positiv med 136,3 mill. kroner og øker med 145,8 mill. kroner sammenlignet med 2019. Positiv verdiendring på bankens aksjer i Frende Holding AS utgjør 154,0 mill. kroner sammenlignet med en negativ verdiendring på 10,7 mill. kroner i 2019. Positiv verdiendring på bankens aksjer i Kraft Bank ASA utgjør 5,8 mill. kroner i 2020. Positive

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

verdiendringer knyttet til aksjer og aksjerettigheter i Visa Inc. utgjør 2,3 mill. kroner i 2020 sammenlignet mot positive verdiendringer på 15,2 mill. kroner i 2019, årets verdiendring må sees i sammenheng med at det er inntektsført utbytte fra VN Norge AS. Verdien av aksjene i Norne Securities AS er i 2020 verdiregulert ned med 0,6 mill. kroner. Verdiendring på likviditetsporteføljen er negativ med 18,4 mill. kroner sammenlignet med en negativ endring på 9,9 mill. kroner i 2019. Netto resultateffekter av valuta, derivater og fastrenteutlån til virkelig verdi er 2,8 mill. kroner i 2020, tilsvarende tall i 2019 var 2,7 mill. kroner. Kostnader ved tilbakekjøp av egenutstedt gjeld utgjør 9,6 mill. kroner i 2020 mot 6,8 mill. kroner i 2019.

Andre driftsinntekter utgjør 29,3 mill. kroner i 2020 mot 15,3 mill. kroner i 2019. Økningen forklares i hovedsak med gevinst ved salg av eiendom på 19,8 mill. kroner i 1. kvartal 2020 samtidig som leieinntektene er redusert med 4,8 mill. kroner som følge av eiendomssalg.

Sum driftskostnader utgjør 296,0 mill. kroner i 2020 mot 277,8 mill. kroner i 2019. Driftskostnadene øker i hovedsak som følge av avsetning til overskuddsdeling, overgangstillegg, IT-kostnader og ekstern bistand.

Tap på utlån til kunder, ubenyttede kreditter og garantier utgjør 15,1 mill. kroner i 2020 mot 18,9 mill. kroner i 2019.

Skattekostnaden i 2020 er 80,4 mill. kroner og utgjør 15,1 prosent av resultat før skatt. Den lave skattekostnaden forklares i hovedsak med at positiv verdiendring på aksjene i Frende Holding AS samt gevinst ved salg av eiendom som omfattes av fritaksmetoden.

Utbyttevurdering

Styret har i sin forsvarlighetsvurdering særlig vektlagt de forhold som norske myndigheter har adressert i Finanstilsynets brev til Finansdepartementet, datert 21.12.2020, Finansdepartementets tilsvar, datert 20. januar 2021, samt Finanstilsynets uttalelse, datert 20. januar 2021, som bygger på EBAs anbefaling om bankers utbytte, offentliggjort 15. desember 2020. EBA anmoder europeiske banker om å avstå fra utbytter og annen utdeling frem til 30. september 2021, med mindre særlig forsiktighet blir utvist. Ovennevnte er også basert på ESRBs vedtak, 15. desember 2020, som i stor grad viderefører sin anbefaling til nasjonale myndigheter om å be banker m.fl. å avstå fra utdeling av utbytte mv. Anbefalingen gjelder frem til 30. september 2021.

I sin vurdering har styret valgt å følge Finansdepartementets anbefalinger. Det er dog viktig å påpeke at Finanstilsynet i sine vurderinger har lagt til grunn at «Bankenes regulatoriske kapitaldekning er høy og har økt det siste året. En vesentlig del av denne økningen skyldes imidlertid regelverksendringer som ikke reflekterer en reell bedring i bankenes soliditet». Sparebanken Øst benytter seg av standardmodellen når banken beregner sin kapitaldekning og setter sitt kapitalmål, og har for praktiske formål ikke blitt berørt av de regelverksendringene som medfører at enkelte banker oppnår vesentlig forbedret kapitaldekning slik Finanstilsynet legger til grunn når bankenes soliditet omtales. Styret i Sparebanken Øst legger bankens kapitalstatus til grunn og ikke Finanstilsynets generaliserende antagelse om bankenes og bankens soliditet.

Styret besluttet 11. februar 2021 enstemmig å innstille på at forstandskapet vedtar utbytte på inntil 4,50 kroner per egenkapitalbevis (totalt 93,3 mill. kroner) og inntil 25,9 mill. kroner til allmenntilrette formål for 2020.

Styret vurderer dette som forsvarlig og forenlig med forsiktig og god forretningsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe, samt ut fra behovet for oppbygging av egenkapital i banken. Finansdepartementet har bedt om at norske banker som etter en særlig forsiktig vurdering og basert på ESRBs anbefaling

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

finner grunnlag for utdelinger, fram til 30. september 2021, holder samlede utdelinger innenfor maksimalt 30 prosent av det samlede årsresultat for årene 2019 og 2020 (inkludert allerede utbetalt utbytte for regnskapsåret 2019). Styret i banken har på dette grunnlaget lagt følgende beregning til grunn (tall i millioner kroner):

Resultat morbank 2019 tilordnet egenkapitalbevis og grunnfond	289,7	
Utbetalt kontantutbytte basert på regnskapsåret 2019		74,6
Disponert til allmennyttige gaver basert på regnskapsåret 2019		59,7
Resultat morbank 2020 tilordnet egenkapitalbevis og grunnfond	419,0	
Sum resultat morbank 2019 og 2020	708,7	
Utbyttebegrensning (ref. Finansdepartementet) 30 %	212,6	
Tidligere disponert til utbytter til egenkapitalbevisiere og allmennyttige gaver	134,3	
Disponibel ramme for utbytteutbetaling før 30. september 2021	78,3	

Styret innstiller derfor på at utbetaling av innstilt utbytte gjennomføres i henhold til Finansdepartementets anbefaling og at utbytte på kr. 3,50 per egenkapitalbevis (totalt 72,6 mill. kroner) samt avsetning til allmennyttige gaver på 5,7 mill. kroner utbetales på ordinær måte etter forstanderskapets beslutning. Styret innstiller videre på at forstanderskapet gir styret fullmakt til eventuelt å beslutte utbetaling av utbytte på inntil kr. 1,00 per egenkapitalbevis (totalt 20,7 mill. kroner) og allmennyttige gaver på inntil kr. 20,2 mill. tidligst 1. oktober 2021 og senest innen ordinært forstanderskap i 2022, dersom kapital situasjonen og myndighetenes retningslinjer tillater det. Årets innstilte disponering avviker fra kommunisert utbyttepolitikk når det gjelder disponeringen til allmennyttige gaver.

Styret har i sin forsvarlighetsvurdering lagt særlig vekt på følgende forhold:

Myndighetene har gjentatt sin oppfordring om at norske banker avstår fra og avventer med å utdele utbytte og annen utdeling til usikkerheten er ytterligere redusert i det minste frem til 30. september 2021, med mindre særlig forsiktighet blir utvist. Finanstilsynet henviser til EBA sin begrunnelse om at det fremdeles er betydelig økonomisk usikkerhet som følge av covid-19-pandemien, og at en konservativ tilnærming til utdelinger er avgjørende for å opprettholde forsvarlige kapitalnivåer, og for at europeiske banker kan fortsette å tilby kreditt. I en kunngjøring 15. desember 2020 oppfordret den europeiske sentralbanken (ECB) alle banker under direkte tilsyn av ECB om å unngå, eller begrense, utbetaling av utbytte og tilbakekjøp av aksjer fram til 30. september 2021. ECBs anmodning er direkte rettet mot de 115 bankene (per desember 2020) som er signifikante. Et av kriteriene for å være en signifikant bank i denne sammenhengen er størrelse, nærmere bestemt 30 milliarder euro. ECB anbefaler at nasjonale tilsynsmyndigheter, så langt det passer, legger samme tilnærming til grunn for banker i euroområdet som ikke er underlagt direkte tilsyn av ECB. Finanstilsynet fremholder at det fremdeles er stor usikkerhet om utviklingen i norsk økonomi og finansmarkedene i tiden fremover. De påpeker at bankenes utlånstap har økt som følge av krisen, at økningene så langt er moderate og i stor grad knyttet til oljerelaterte engasjementer. Videre påpekes det at ettersom store deler av næringslivet er påført vesentlige inntektstap, er det en risiko for at latente tap kan være undervurdert i bankenes tapsavsetninger.

Styret vurderer at Sparebanken Øst er en mindre sparebank med lav systemrisiko og derigjennom mindre betydning for stabiliteten i det finansielle systemet og at dette sammen med styrets forsvarlighetsvurderinger, muliggjør fremlagte forslag til disponering for regnskapsåret 2020.

Sparebanken Øst har hatt og har svært lave tap og lavt misligholdnivå og har ikke hatt verken økt mislighold eller økte tap i 2020. Banken hadde ved utgangen av 2020 netto betalingsmislighold over 90 dager i prosent av netto utlån på 0,29 prosent, per utgangen av 2019 hadde vi tilsvarende 0,37 prosent. Tapene per 31.12.20 er på 0,04 prosent av netto utlån til kunder, mens de ved utgangen av

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

2019 var på 0,05 prosent. Banken har ikke direkte eksponering mot oljerelatert virksomhet. Styret ser at enkelte bransjer og bedrifter opplever svikt i inntektene og at myndighetenes tiltakspakker treffer ulikt. Styret opplever også at mange bransjer og bedrifter samtidig går bedre enn noen gang og at næringslivet i regionen treffes av pandemien på svært ulike måter.

Sparebanken Øst har svært begrenset eksponering mot særskilte utsatte bransjer, ingen direkte eksponering mot oljerelatert virksomhet, misligholdet over 90 dager er lavt og er også lavere ved utgangen av 2020 enn ved utgangen av 2019. Tapene er lave og har ikke økt fra fjorårets taps-nivå per dags dato. Styret vurderer at tapsrisikoen i utlånsporteføljen er begrenset fremover.

Sparebanken Øst har styrket sin soliditet de siste årene og konsernets rene kjernekapitaldekning og uvektet kjernekapitalandel har utviklet seg slik:

	31.12.2020*	31.12.2019	31.12.2018
Ren kjernekapitaldekning	17,96 %	17,69 %	16,39 %
Kjernekapitaldekning	19,67 %	19,49 %	18,15 %
Beregningsgrunnlag	20.471,4	19.450,3	19.959,5
Uvektet kjernekapitalandel (LR)	9,03 %	8,81 %	8,48 %

*Tall for 31.12.20 er beregnet på bakgrunn av styrets forslag til disponering.

Bankens mål for ren kjernekapital er 14,75 prosent, myndighetenes samlede krav til ren kjernekapital for Sparebanken Øst er 12,8 prosent (ikke inkludert forventningene om P2G-buffer). Myndighetenes krav til uvektet kjernekapitalandel er 5 prosent.

Styret har i sin kapitalplanlegging hensyntatt fremtidige kjente bufferkrav og vektlegger også at bankens modell for beregning av soliditet som standardbank bygger på konservative prinsipper for beregningsgrunnlag som i forhold til IRB-bankenes modeller fremstår vesentlig mer solide og robuste. Styret har registrert at myndighetenes bestemmelser for kapitalberegning i IRB-banker har medført betydelige lettelser for disse bankene. Slike vesentlige lettelser har ikke Sparebanken Øst som standardbank fått, og ligger derfor heller ikke til grunn når bankens utbytteevne vurderes. Sparebanken Øst har også hensyntatt regler for kapitalvekting for «spekulativ eiendomsdrift» og effektene av slike kapitalvekter er innarbeidet i bankens regnskap og nøkkeltall. Styret har i sin vurdering også lagt til grunn bankens gjenopprettingsplan. Sparebanken Øst er en meget solid bank målt i både ren kjernekapitaldekning og uvektet kjernekapitalandel. Bankens risikovurderinger (ICAAP) tilsier at både kreditt-, markeds- og likviditetsrisiko anses som lav. Bankens kapitalplan (ICAAP) viser med tydelighet bankens soliditet også i lys av meget strenge stresstester som ligger til grunn for bankens total kapitalvurderinger samt utbytteforslaget for regnskapsåret for 2020. Styret mener at banken er meget solid og har en robust kapitalplan med betydelig tapsabsorberende evne som også kan møte fremtidige buffer-krav. Styret vurderer at stresstester knyttet til bankens kapitalplan (ICAAP) viser at styrets forslag til disponeringer i 2020 regnskapet er forsvarlig.

Framskrivninger under stress er gjort i bankens modell med utgangspunkt i dagens finansielle situasjon hensyntatt innstilt resultatdisponering per 31.12.20. Stresstesten viser at konsernet vil tilfredsstille dagens og kjente fremtidige krav til egenkapital, selv etter et strengt scenario med et kraftig og langvarig tilbakeslag. Scenariet gir kraftige effekter på realøkonomien og finansmarkedene etter en utvidet og langtrukket pandemi med nedstengning av norsk økonomi, økt antall konkurser, høy arbeidsledighet og negativ BNP-vekst. **Styrets vurdering er at ren kjernekapital er tilstrekkelig solid og robust, og at de disponeringer, for regnskapsåret 2020, som er innstilt og redegjort for, er forsvarlig.**

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sparebanken Øst har hatt svært god likviditet gjennom 2020 og styret viser til at bankens LCR (i prosent) har steget gjennom året og er stabil ved utgangen av 2020. Per 31.12.19 var LCR 265,11 prosent, gjennom den første fasen i pandemien var LCR 371,91 prosent (per 30.06.20) og 337,87 prosent (per 30.09.20). Ved utgangen av året er LCR 266,93 prosent. Bankens likviditet har etter styrets vurdering vært særdeles god og ligger langt over myndighetenes LCR krav på 100 prosent og langt over egenfastsatt ramme på minimum 102 prosent og måltall på 115 prosent.

Sparebanken Øst har meget god kvalitet i sin kundeportefølje. Banken har lav andel lån til næringsvirksomhet i sin portefølje. Bankens næringsportefølje utgjør kun 14,2 prosent av bankens totale utlånsportefølje per 31.12.20. Videre vektlegger styret at banken har svært lav eksponering, både direkte og indirekte, mot bransjer som er definert som særlig utsatte bransjer. Sparebanken Øst har fortsatt ikke direkte eksponering mot bransjene olje eller shipping.

I sammenheng med pandemien ble det etter myndighetenes oppfordringer tilgjengeliggjort midlertidige avdragsordninger som sammen med myndighetenes ulike tiltakspakker skulle bidra til å redusere de kortsiktige negative konsekvensene av pandemien. Styret viser til at andelen personkunder med midlertidig avdragsfrihet er kraftig redusert fra 4,4 prosent per 30.06.20 (i prosent av utlånsportefølje) og 1,4 prosent per 30.09.20 til 0,3 prosent per 31.12.20. I næringsporteføljen er andelen med midlertidig avdragsfrihet også redusert svært mye fra 9,0 prosent per 30.06.20 og 0,7 prosent per 30.09.20 til 0,1 prosent per 31.12.20 og gjelder per 31.12.20 ett næringsengasjement på 4,7 mill. kroner. Styret har videre registrert at utviklingen i ordinære betalingslettelser er stabil, per 30.06.20 var andelen privatkunder med betalingslettelser 0,2 prosent og for næringsdrivende 0,1 prosent. Ved utgangen av 2020 er andelen ordinære betalingslettelser på privatkunder 0,2 prosent, og næringsdrivende 0,2 prosent. Styret legger til grunn at det stabilt lave nivået på misligholdte lån og de lave tapene som banken har hatt og fortsatt har, underbygger at banken har god kvalitet i utlånsporteføljene også gjennom pandemien. Bankens administrasjon har i tillegg hatt tett kontakt med bankens kunder gjennom pandemien og det er ikke avdekket forhold som skulle tilsi at kredittrisikoen i porteføljen medfører vesentlig økt tapspotensiale som følge av covid-19 per 31.12.2020. Styret registrerer også at det per 31.12.2020 fortsatt kun er gitt to lån gjennom banken i henhold til statens garantiordning, på til sammen 3,5 mill. kroner.

Sparebanken Øst har per 31.12.20 et meget godt økonomisk resultat. Bankens økonomiske resultat er på «all time high»-nivå med et resultat før skatt på 533,6 millioner kroner og en egenkapitalrentabilitet etter skatt på 11,47 prosent. Netto renteinntekter i 2020 var relativt stabile fra året før til tross for at andre kvartal ble et svakt nettorente kvartal på grunn av svært store og kraftige utslag på markedsrentene. Kostnadskontrollen er god og kostnadsnivået er lavt. Bankens tap har over tid vært meget lavt og per 31.12.20 er tapene redusert til 15,1 mill. (0,04 prosent) fra 18,9 mill. (0,05 prosent) i 2019. Styret vektlegger at banken gjennom 2020 har opparbeidet seg et betydelig økonomisk resultat som synliggjør god bankdrift gjennom pandemien. Resultatet i 2020 gir handlingsrom for både vekst og utbetaling av utbytte samt svært stor evne til å absorbere eventuelle tap som måtte oppstå i tiden fremover.

Usikkerheten rundt den makroøkonomiske utviklingen er vesentlig redusert i forhold til tidligere. Usikkerheten er fortsatt noe høyere enn normalt ved inngangen til 2021. Dog er vi utsatt for betydelig mindre usikkerhet i dag enn i den første tiden etter virusutbruddet. Styret henviser i den forbindelse til Finansdepartementets melding 9. september 2020, SSB «Konjunkturtrendene 4/20» og til nasjonalbudsjettet for 2021. Internasjonal økonomi er sterkt preget av pandemien. Vaksinasjonsprogrammet vil etter hvert få full effekt og det forventes gradvis avvikling av smitteverntiltak gjennom 2021. Norges handelspartnere vil ventelig hente seg inn i løpet av 2021 og de neste årene. Oljepengebruken har økt i 2020 og det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet for 2020 anslås å tilsvare rundt 3,9 prosent av oljefondets markedsverdi ved inngangen til året. Ved bruk av oljepengene skal det vektlegges å jevne ut svingninger i økonomien for å sikre

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

god kapasitetsutnyttelse og lav arbeidsledighet og den ekspansive politikken i 2020 er derfor i tråd med handlingsregelen (3 prosent). Husholdningenes konsum er lavere enn før koronautbruddet, selv om varekonsumet har vokst sterkt. Spareraten er høy, og det er ikke tidligere målt så høy sparerate som 15 prosent i inntekts- og kapitalregnskapet. Det forventes at konsumet vil stige gjennom 2021 slik at vi er tilbake på nivåer før korona først mot slutten av 2021. Det lave rentenivået forventes å øke fra midten av 2021 og frem til 2023. Rentenivået i perioden forventes fortsatt å ligge under normalt rentenivå.

Videre har styret lagt til grunn utviklingen i arbeidsledigheten og i boligprisene. Arbeidsledigheten ligger fortsatt over normalt (gammelt) nivå, men har falt betydelig siden april 2020. Arbeidsledigheten har ligget på ca. 3,7 prosent i gjennomsnitt så langt på 2000-tallet. Arbeidsledigheten i 2020 forventes å bli 4,8 prosent (målt ved Arbeidskraftundersøkelsen) for deretter å falle gradvis til rundt 4 prosent i 2022 og 2023. Boligprisene stiger etter en liten nedgang i mars 2020. Lav rente er av betydning når boligprisene i Norge har steget 8,7 prosent i 2020. I Oslo har boligprisene steget med 12 prosent siste året. SSB anslår at boligprisene vil stige med 3-4 prosent per år i årene som kommer. Betydelig og økende konkurranse mellom bankene på lån til bolig viser klart bankenes evne til fortsatt å tilby lån til kundene, selv etter at et stort antall sparebanker har utbetalt utbytte og gaver for 2019. Dette underbygges av at Finansdepartementet den 11. september 2020 besluttet at midlertidige endringer i utlånsreguleringen knyttet til fleksibilitetskvotene for boliglån avvikes fra og med 4. kvartal 2020. Dette forsterker inntrykket av at boligmarkedet beveger seg mot en normalisering.

Smittesituasjonen i Norge viser per 5. februar synkende trend, etter stigende trend rundt jule- og nyttårshøytiden. Vaksinasjonsprogrammet i Norge er igangsatt, men er utsatt for noe politisk polemikk på fremdrift. Ca. 200.000 mennesker er per 5. februar vaksinert med dose nummer en. Regjeringen har den 1. januar justert noe på de nasjonale smitteverntiltakene, med blant annet større åpning på skolene og i barne- og ungdomsidretten. Myndighetene advarer mot bølge tre og for lokale smitteutbrudd, med moderate konsekvenser. I sammenheng med oppblomstring av mutasjonsvarianter er det iverksatt kraftige, tidsbegrensede regionale smitteverntiltak. Styret legger til grunn at regionale variasjoner og oppblomstring av lokal smitte fortsatt vil finne sted, også når det gjelder mutasjonsvarianter. Tidligere har FHI vurdert at behandlingsskapasiteten er god, både kommunalt og nasjonalt, og det er ikke mangel på beskyttelsesutstyr. Sykehusene har forbedret sine planer og det er ganske stor reservekapasitet for intensivbehandling i beredskap. Sykehusene har mye nytt utstyr og har også fått erfaring med behandling av slike pasienter, og behandlingsresultatene er gode. Styret oppfatter at smitteutviklingen vil kunne variere, spesielt i forhold til lokale utbrudd, og nye tiltak vil fortsatt kunne bli iverksatt for å redusere smitteutviklingen, dog uten de samme store konsekvensene som skapte svært stor usikkerhet tidlig i virusutbruddet. Igangsatt vaksinasjonsprogram forventes å være gjennomført i løpet av de neste månedene. **Styret oppfatter at usikkerheten rundt smitteutviklingen er betydelig redusert til tross for fortsatt variasjoner og svingninger.**

Sparebanken Øst har i overkant av 3.000 egenkapitalbeveiseiere, ca. 90 prosent av disse kan defineres som privatpersoner og småsparere. Styret ser at et utbytte for disse kan anses som renteavkastning på ordinære sparemidler og tidspunktet for utbetaling av utbytte vil kunne skape skattemessige negative konsekvenser. **Av hensyn til bankens store andel småsparere velger styret å beslutte å innstille på fremlagte utbyttedisponering, dog med utbetalingsbegrensninger på deler av utbyttet.**

Covid-19-pandemien har medført betydelige utfordringer og økonomiske krevende tider for foreninger og lag. Innenfor idrett og kultur har pandemien skapt utfordringer også for arbeidet som er rettet mot barn og ungdom og andre spesielt sårbare grupper. Banken har en meget viktig rolle som økonomisk bidragsyter til frivillighet som er rettet mot å bedre barn og ungdoms oppvekstvilkår. Finansdepartementet presiserte i pressemelding 25. mars 2020 at et forbud mot utbytte og

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

gaver vil gå ut over små sparebanker og medføre at gaver til lag og foreninger ikke kunne gis fremover. Styret innstiller på en avsetning til allmennyttige gaver på inntil 25,9 millioner kroner. Styret innstiller på å øremerke inntil 13 millioner kroner til korona-hjelpetiltak rettet spesielt mot barn og ungdom.

Etter en samlet vurdering mener styret det er forsvarlig og forenlig med forsiktig og god forretningsskikk under tilbørlig hensyn til tap som måtte være inntruffet etter regnskapsårets avslutning, eller som må påregnes å ville inntreffe, samt ut fra behovet for oppbygging av egenkapital i banken å beslutte å innstille på utbytte og allmennyttige gaver for regnskapsåret 2020.

Disponering av resultat for regnskapsåret 2020:

Resultat etter skatt morbank*	419,0 mill. kroner
Disponering til/fra FUG	-157,3 mill. kroner
Til disponering	261,7 mill. kroner
Tilført bankens grunnfond	153,6 mill. kroner
Avsatt til allmennyttige gaver	25,9 mill. kroner
Kontantutbytte til egenkapitalbeveiserne	93,3 mill. kroner
Overføring til/fra utjevningfondet	-11,1 mill. kroner

*EK-beveiserne og grunnfondets andel av resultatet.

Utbytte til egenkapitalbeveiserne og allmennyttige gaver utgjør til sammen 119,2 mill. kroner og tilsvarer 28,5 prosent av morbankens resultat til egenkapitalbeveiserne og grunnfondet for 2020. Utdeling av utbytte over 50 prosent av morbankens resultat etter skatt skal etter finansforetakslovens § 10-6 tredje ledd meldes Finanstilsynet. Samlet utbytte på morbankens resultat medfører derfor ikke behov for melding til Finanstilsynet i forbindelse med utbetaling av utbytte for 2020, etter ordinære bestemmelser. Utbyttegraden til egenkapitalbeveiserne er beregnet til 67,9 prosent og ligger således godt innenfor tidligere kommuniserte utbyttepolitikk som sier at utbyttet til egenkapitalbeveiserne bør ligge mellom 50 – 75 prosent. Disponeringsgraden til allmennyttige gaver er beregnet til 27,8 prosent og ligger under kommunisert utbyttepolitikk (50-100 prosent), se bankens utbyttepolitikk for ytterligere detaljer..

Balanse

Forvaltningskapitalen øker med 1.683,9 mill. kroner sammenlignet med 31.12.2019 og utgjør 44.069,7 mill. kroner ved utgangen av 2020.

Eiendeler

Kontanter og fordringer på sentralbanker utgjør 409,4 mill. kroner per 31.12.2020 mot 302,5 mill. kroner per 31.12.2019.

Netto utlån til kredittinstitusjoner utgjør 13,4 mill. kroner per 31.12.2020 mot 15,9 mill. kroner per 31.12.2019.

Netto utlån til kunder utgjør 35.443,8 mill. kroner per 31.12.2020 mot 34.225,3 mill. kroner per 31.12.2019. Det er en økning på 1.218,6 mill. kroner siste 12 måneder, tilsvarende 3,56 prosent. Banken har i 2020 hatt stor bevegelse i sin utlånsportefølje som et resultat av bankens strategiske valg når pandemien traff det norske samfunnet. Bankens utlånsvolum er redusert frem til 4. kvartal. I 4. kvartal har utlånsveksten vært betydelig. Veksten har kommet som et resultat av bankens «Nybygger.no»-kampanje som er spesielt rettet mot markedets aller beste boliglånskunder. Dette

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

påvirker også bankens nettorenteutvikling og soliditet gjennom året. Brutto utlån til personkunder utgjør 85,8 prosent av totale utlån til kunder.

Beholdningen av sertifikater og obligasjoner utgjør 6.790,2 mill. kroner per 31.12.2020 mot 6.755,1 mill. kroner per 31.12.2019. Likviditetsreserver målt ved LCR utgjør 266,93 prosent per 31.12.2020 mot 265,11 prosent per 31.12.2019. Bankens likviditetsstrategi medfører en høy andel verdipapirer som teller med i LCR-beregningen. Forfallsstrukturen på markedsfinansiering påvirker LCR i stor grad.

Aksjer og andeler utgjør 811,0 mill. kroner per 31.12.2020 mot 629,6 mill. kroner per 31.12.2019.

Bankens eierandel i Frende Holding AS utgjør 13,75 prosent og aksjeposten er per 31.12.2020 verdsatt til 481,2 mill. kroner.

Banken eier 4,85 prosent av aksjene i Eksportfinans ASA og aksjeposten er per 31.12.2020 verdsatt til 195,0 mill. kroner.

Balder Betaling AS er eid av flere uavhengige banker og har som hovedformål å eie disse bankenes aksjer i Vipps AS. Bankens eierandel i Vipps AS utgjør 0,70 prosent. Bankens aksjer i Balder Betaling AS er per 31.12.2020 verdsatt til 31,0 mill. kroner. Verdsettelsen er basert på underliggende aksjeverdi i Vipps AS.

Banken eier 6,85 prosent av aksjene i Kraft Bank ASA. Aksjeposten er per 31.12.2020 verdsatt til 28,8 mill. kroner.

Banken eier C-aksjer i Visa Inc. Aksjeposten er per 31.12.2020 verdsatt til 35,4 mill. kroner. I tillegg har banken rettigheter til aksjer og A-aksjer i Visa Inc., eiet via VN Norge Forvaltning AS og rettigheter til aksjer eiet via VN Norge AS. Rettighetene og A-aksjene er per 31.12.2020 verdsatt til 22,4 mill. kroner.

Banken eier 14,1 prosent av aksjene i Norwegian Block Exchange AS (NBX). Aksjeposten er per 31.12.2020 verdsatt til 15,0 mill. kroner.

Gjeld

Innskudd fra kunder utgjør 14.845,1 mill. kroner per 31.12.2020 mot 14.791,7 mill. kroner per 31.12.2019. Det er en økning siste 12 måneder på 53,5 mill. kroner, tilsvarende 0,36 prosent. Innskuddsdekningen i konsernet ved utgangen av 2020 er 41,88 prosent mot 43,22 prosent ved utgangen av 2019.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer utgjør 23.111,0 mill. kroner per 31.12.2020 mot 22.261,7 mill. kroner per 31.12.2019. Graden av stabil og langsiktig finansiering målt ved NSFR er 120,42 prosent per 31.12.2020 mot 117,04 prosent per 31.12.2019. Gjennomsnittlig løpetid på markedsfinansiering er 3,13 år per 31.12.2020 mot 3,16 år per 31.12.2019.

Andre låneopptak utgjør 601,0 mill. kroner per 31.12.2020 mot 300,6 mill. kroner per 31.12.2019. Økningen gjelder kortsiktig F-lån på 300,0 mill. kroner.

Kortsiktige innlån (definert som innlån med gjenstående løpetid under 1 år) utgjør 3.292,0 mill. kroner per 31.12.2020.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

DATTERSELSKAPER

Sparebanken Øst Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst og har til formål å yte eller erverve bolighypoteklån, eiendomshypoteklån, lån sikret ved pant i andre realregistrerte formuesgoder eller offentlig lån, og å finansiere utlånsvirksomheten hovedsakelig ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Selskapet har lav belåningsgrad i sikkerhetsmassen (LTV). Belåningsgraden ved utgangen av 2020 er 48,3 prosent mot 48,5 prosent ved utgangen av 2019.

Selskapets forvaltningskapital per 31.12.2020 er 18.233,9 mill. kroner og består i all hovedsak av 1. prioritets pantelån i bolig, og er finansiert gjennom obligasjoner med fortrinnsrett og trekkrettighet fra morselskapet. Selskapets innskutte egenkapital er 1.150,0 mill. kroner, hvorav 426,4 mill. kroner er aksjekapital og 723,6 mill. kroner er overkurs. Resultat etter skatt i 2020 gir et overskudd på 107,4 mill. kroner mot 88,8 mill. kroner i 2019. Selskapet har ingen ansatte, men leier tjenester av Sparebanken Øst.

AS Finansiering er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Hovedproduktet er salgspantfinansiering av bruktbil. Selskapet oppnådde et overskudd etter skatt på 53,0 mill. kroner i 2020 mot 38,3 mill. kroner i 2019. Forvaltningskapitalen utgjør 2.234,4 mill. kroner. Ved utgangen av 2020 har selskapet 17 ansatte tilsvarende 17 årsverk.

Sparebanken Øst Eiendom AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst og skal være en forvalter av eiendommer tilhørende konsernet Sparebanken Øst. Selskapets driftsinntekter utgjør 25,2 mill. kroner i 2020 mot 10,1 mill. kroner i 2019. Det ble i 1. kvartal 2020 inntektsført gevinst ved salg av eiendom på 19,8 mill. kroner. Resultat etter skatt i 2020 viser et overskudd på 21,1 mill. kroner mot 1,4 mill. kroner i 2019. Ved utgangen av 2020 har selskapet ingen ansatte utover daglig leder som er lønnet fra selskapet tilsvarende 0,2 årsverk.

Øst Prosjekt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst og har som hovedformål å overta prosjekter og drive industri- og handelsvirksomhet til sikring og realisering av utsatte engasjementer i morbanken. Selskapet har ingen ansatte. Resultat etter skatt i 2020 viser et underskudd på 0,4 mill. kroner mot et overskudd på 0,6 mill. kroner i 2019. I 2. kvartal 2020 overtok selskapet et kontorbygg til en verdi av 8,2 mill. kroner som ledd i sikring av et låneengasjement i banken.

Øst Inkasso AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Øst. Inkassovirksomheten i selskapet er besluttet avvirket ved virksomhetsoverdragelse til Lindorff AS med virkning fra 1. januar 2021.

Selskapets driftsinntekter utgjør 9,4 mill. kroner i 2020 mot 8,5 mill. kroner i 2019. Resultat etter skatt i 2020 viser et underskudd på 1,2 mill. kroner mot et underskudd på 0,2 mill. kroner i 2019. Selskapet har ingen ansatte ved utgangen av 2020, daglig leder er ansatt i Sparebanken Øst.

FRENDE FORSIKRING

Frende Holding AS er eierselskapet for Frende Skade AS og Frende Liv AS (Frende Forsikring). Banken har en eierandel i holdingselskapet på 13,75 prosent. Frende er pr. 31.12.2020 eid av 14 sparebanker og 3 Varig-forsikringselskaper, der Sparebanken Vest er største aksjonær og Sparebanken Øst er tredje største aksjonær. Den 28.12.2020 ble det offentliggjort inngått avtale om samarbeid og eierskap i Frende mellom dagens eiere og Lokalbank-alliansen bestående av ti sparebanker fra tidligere Eika-alliansen. Frende tilbyr skade- og livprodukter til bedrifter og privatpersoner og har over 250.000 kunder. Frende Forsikring har hovedkontor i Bergen. Frende Holding AS har et overskudd etter skatt på 559,6 mill. kroner i 2020 mot 322,5 mill. kroner i 2019.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

MILJØMESSIGE, SOSIALE OG FORRETNINGSETISKE FORHOLD

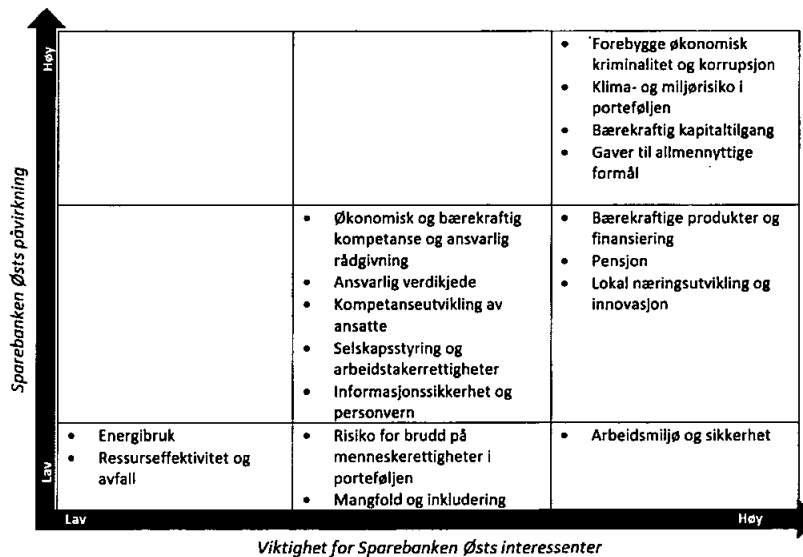
Sparebanken Øst har helt siden 1843 vært med på å bygge lokalsamfunnet. Å integrere bærekraft i bankens virksomhet er derfor en naturlig videreutvikling av bankens samfunnsrolle. Som en regional sparebank har vi et ansvar, gjennom våre handlinger og produkter, for å være en positiv drivkraft i samfunnet og støtte bærekraftig utvikling.

I 2020 rapporterer Sparebanken Øst etter GRI-standarder (Global Reporting Initiative). GRI er et anerkjent globalt system og rammeverk for bærekraftsrapportering, som er anbefalt i Oslo Børs sin veiledning for rapportering av bærekraft. Det vil være områder i rapporteringen som vil bli videreutviklet fremover, og rapporteringen vil derfor ikke oppfylle GRI-standard fullt ut.

I GRI er det et hovedprinsipp at et selskap skal rapportere på de forhold som er mest vesentlig for virksomhetens innvirkning på miljø, sosiale forhold og virksomhetsstyring. I 2019 startet derfor Sparebanken Øst en interessentkartlegging og vesentlighetsanalyse som innebar at banken så på verdikjeden for å identifisere hvor vi som en regional sparebank har den største påvirkningen. Arbeidet resulterte i at banken kartla og valgte ut de vesentligste temaene som banken ville prioritere fremover. Dette ble reflektert i en vesentlighetsmatrise. Denne har vi arbeidet videre med og oppdatert i 2020 (se matrisen under). De vesentlige temaene er redegjort for under og er delt inn i disse fire kategoriene:

- i) Bærekraftige produkter og vårt bidrag til lokal vekst
- ii) Våre medarbeidere
- iii) Ansvarlig virksomhetsstyring
- iv) Skape verdier i samfunnet som sparebank.

I tråd med Norsk anbefaling for Eierstyring og selskapsledelse (NUES), viser denne delen av årsrapporten vårt pågående arbeid med å kartlegge vesentlige ikke-finansielle temaer og påvirkningen dette har for Sparebanken Øst sine aktiviteter.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Bærekraftige produkter og vårt bidrag til lokal vekst**Forebygge økonomisk kriminalitet og korrupsjon**

GRI-indikator: GRI 205-1, GRI 505-2, GRI 205-3

Finansielle institusjoner spiller en avgjørende rolle i arbeidet med å forhindre hvitvasking, korrupsjon, terrorfinansiering og annen finansiell kriminalitet. Våre kunder, og samfunnet som helhet, har tillit og forventninger til at banken driver våre forretninger på en ansvarlig, etisk og lovlig måte. Sparebanken Øst er i en posisjon der vi kan bidra til å forhindre slike mistenkelige transaksjoner. Dette er et ansvar banken tar på største alvor.

Banken har gjennomført en virksomhetsinnrettet risikovurdering i tråd med hvitvaskingsloven § 7 som vurderer risikoen i hele bankens virksomhet for å bli misbrukt til hvitvasking og terrorfinansiering. Risikovurderingen behandles i styret og ledelsen. Den oppdateres løpende ved behov og minst en gang årlig. Vurderingen danner grunnlaget for bankens tiltak innenfor anti-hvitvasking og terrorfinansiering. Bankens har også utviklet og implementert interne rutiner i tråd med hvitvaskingsloven for å forhindre hvitvasking og terrorfinansiering. Disse skal sikre at kravene i hvitvaskingsloven blir etterlevd. Dette omfatter bl.a. kundetiltak på nye og eksisterende kunder. Videre må nye kunder gjennom en egen godkjenningssprosess før et kundeforhold opprettes.

I 2020 besluttet banken å etablere et sentralt team med ansvar for etablering av nye ikke-digitale personkunder. I tillegg ble det besluttet å forsøke en prøveordning for sentralisering av den årlige gjennomgangen av personkunder på forsterket kundetiltak. For bedriftskunder på utvidet kundetiltak vil gjennomgangen koordineres sentralt. Bankens gjennomfører også løpende undersøkelser av mistenkelige transaksjoner i tråd med hvitvaskingsregelverket. Dette inkluderer også transaksjoner relatert til korrupsjon. Mistenkelige transaksjoner blir rapportert til Økokrim. I 2019 rapporterte Sparebanken Øst 35 tilfeller av mistenkelige transaksjoner og i 2020 ble det rapportert 69 tilfeller.

Sparebanken Øst har etiske regler som blant annet skal forhindre korrupsjon knyttet til ansatte, kunder og andre samarbeidspartnere. De etiske reglene gjennomgås i alle avdelinger årlig. Det er ikke meldt om saker som kan defineres som korrupsjon i 2020.

Banken gjennomfører jevnlig opplæring av alle ansatte i kundeoposisjon innenfor hvitvasking og terrorfinansiering. I tillegg gjennomføres årlig obligatorisk e-læring for alle ansatte i tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering. Alle ansatte gjennomførte dette i 2020.

Klima- og miljørisiko i porteføljen

GRI-indikator: Ingen.

Ettersom bevisstheten knyttet til hvordan klimarisiko kan føre til økt finansiell risiko, har finansielle institusjoner hatt fokus på å utvikle kompetanse innen bærekraft og klima. Finans Norge har anbefalt norske bedrifter å ta i bruk rammeverket til Task-Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) i sin selskapsrapportering. Dette er også i tråd med Regjeringens nylig fremlagte klimaplan 2021-2030, hvor finansnæringen løftes frem som en viktig pådriver i overgangen til en bærekraftig omstilling. Rapportering på klimarisiko kan gjøre næringslivet mer bevisst på klimarelaterte utfordringer og muligheter. Finansinstitusjoner kan også bidra til det grønne skiftet ved å sørge for at pengestrømmer i større grad vris til å finansiere grønne og bærekraftige løsninger.

Sparebanken Øst støtter anbefalingene fra Task-Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) og ønsker å implementere disse i bankens videre arbeid med klimarisiko. Bankens vil derfor

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

jobbe med å få på plass prosesser for å identifisere, vurdere og håndtere klimarisiko. I tillegg vil vi starte arbeidet med å identifisere klimarelaterte risikoer og muligheter og vurdere hvilken påvirkning det har på bankens virksomhet, strategi og finansielle planlegging.

Anbefalingene fra TCFD gjelder hvordan Sparebanken Øst som selskap håndterer klimarisiko. Siden vi mener at det er gjennom vår portefølje at banken kan ha størst påvirkning på klimaet, vil imidlertid fokuset fremover først og fremst være på bankens påvirkning gjennom porteføljen.

Banken ønsker å få på plass et rammeverk for grønne produkter og grønn finansiering som er basert på bærekraftkriterier i tråd med ledende standarder, med veiledning fra bransjeorganisasjoner og nasjonale- og internasjonale organisasjoner. Som en del av dette, vil vi blant annet se på ekskluderingskriterier basert på etiske vurderinger og risikovurderinger. Etter at det grønne rammeverket er ferdig, vil vi gjennomgå utlånsporteføljen for å se hvor stor andel som kan betraktes som grønne sammenliknet med våre kriterier.

Sparebanken Øst startet i 2020 et arbeid med å inkorporere klimarisiko og bærekraftskriterier i investeringsanalyser og beslutningsprosesser. Som et første steg, utarbeidet Sparebanken Øst en egen bærekraftsvurdering av bedriftskunder, som er testet i et utvalg lånesaker fra november 2020. Basert på kundens svar i denne vurdering, får kunden en score på en rekke miljø- og bærekraftskriterier. Banken vektet kriteriene slik at totalscoren i besvarelsen gir banken en indikasjon på hvor moden kunden er med tanke på å møte de bærekrafts- og miljøutfordringene vi står overfor. Scoren er et element i bankens videre dialog med kunden, blant annet med tanke på å påvirke kunden til å ta mer bærekraftige valg. I 2021 vil banken jobbe videre med dette og eventuelt vurdere om og hvordan dette kan påvirke lånevilkår som pris, belåningsgrad etc.

Bærekraftige produkter og finansiering

GRI-indikator: Ingen.

Som en respons til det økte fokuset og bevisstheten knyttet til klimarisiko, og rollen finansielle institusjoner kan spille for å allokere ressurser i riktig retning, utviklet vi våre første grønne kundeprodukter i 2019. Vi tilbyr grønne boliglån og grønne billån til konkurransedyktige priser.

Vårt grønne boliglån gis til finansiering av nullhus. Siden banken til nå bare har gitt grønt boliglån til én kunde, og vi ser at kriteriene som benyttes for grønne boliglån i markedet er svært ulike, vil vi se nærmere på kriteriene for grønne boliglån fremover.

Grønne billån tilbys gjennom Sparebanken Østs datterselskap AS Finansiering. For at et billån skal defineres som grønt, må bilen være en hybrid- eller elbil. AS Finansiering vil vurdere disse kriteriene nærmere fremover. Siden AS Finansiering foreløpig ikke har en måte å merke de grønne billånene i systemene sine, er det vanskelig å rapportere på hvor stor andel av lånene som er grønne. Av AS Finansierings nye lån i 2020 var imidlertid cirka 13,5 prosent lån til rene elbiler. Det vil si et volum på cirka 155 mill. kroner. Dette var en økning på drøyt 20 prosent fra året før. Elbiler utgjør per 31.12.2020 cirka 12 prosent av den samlede porteføljen til AS Finansiering. Av antall finansierte biler er 13,6 prosent av bilene elbiler.

Sparebanken Øst ønsker å bygge videre på grønne produkter og vil fremover arbeide målrettet med å implementere prinsipper for grønne produkter og grønn finansiering. Dette skal være et rammeverk for grønn produktutvikling og klassifisering av kunder basert på bærekraftkriterier. Prinsippene skal også danne grunnlaget for utstedelse av grønne obligasjoner og hvordan andre deler av virksomheten kan omstilles i mer bærekraftig retning.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Vi skal utvikle vårt rammeverk i tråd med ledende standarder, med veiledning fra bransje-organisasjoner og nasjonale- og internasjonale organisasjoner. Vi skal evaluere våre kunders behov for grønne produkter og utvikle passende produkter der vi ser det er behov og etterspørsel etter dette. I tillegg skal vi vurdere muligheten for å utstede bærekrafts- eller grønne obligasjoner og vil utvikle passende produkter tilpasset disse.

Risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i porteføljen

GRI-indikator: Ingen.

Sparebanken Øst har en kundeportefølje i bedriftsmarkedet hvor kundene er norske selskaper med virksomhet i Norge. Kundenes virksomhet er regulert av norsk lov som har stort fokus på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter. Vi anser derfor risikoen for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i porteføljen som lav.

I 2020 startet banken likevel et arbeid for å kunne kartlegge risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i bedriftsporteføljen. Disse temaene inngår som en del av kartleggingen på bærekraft som nevnt i punktet over om klima- og miljørisiko i porteføljen.

Som en del av bankens arbeid med bærekraft, vil vi vurdere løsninger for hvordan vi kan rapportere bedre på risiko for brudd på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter i porteføljen.

Økonomisk og bærekraftig kompetanse og ansvarlig rådgivning

GRI-indikator: GRI 417-2, GRI 413-1.

For å sikre at våre ansatte har økonomisk og bærekraftig kompetanse og at kundene våre får ansvarlig rådgivning, har vi satt som krav at ansatte i kundeområdet skal ha gjennomført og bestått ulike autorisasjonsordninger fra FinAut. Andelen ansatte innenfor kundeområdet som var autorisert innenfor de ulike autorisasjonsordningene til FinAut per 31.12.2020 fremgår av tabellen under.

Type FinAut-autorisasjon	Bedriftsmarked	Privatmarked
Kreditt	53 %	52 %
Sparing og plassering	27 %	47 %
Skadeforsikring	-	54 %
Personforsikring	-	43 %

Vi søker å tilby våre kunder et bredt spekter av finansielle produkter for å møte alle behov og for å kunne tilby ansvarlig rådgivning. For forsikringsprodukter, investeringer i fond og pensjon, samarbeider vi med andre selskaper, eller gjør produkter fra andre finansielle institusjoner tilgjengelige for våre kunder. I 2021 vil vi fortsette å ha fokus på og diskutere tilbudet av bærekraftige produkter med våre tredjeparts tilbydere. Dersom vi anser tilbudet av grønne produkter som ikke tilstrekkelig, vil vi inngå i dialog med tilbyderne for å være med å utvikle grønne alternativer.

Antallet klager til Finansklagenemnda er en indikator på hvor ansvarlig rådgivningen vår er mot personmarkedet, som utgjør den største delen av bankens virksomhet. I 2019 hadde banken 2 klager til Finansklagenemnda og i 2020 var antallet 8. Dette er et lavt antall sett opp mot bankens kundemasse.

Som en del av vår ansvarlige rådgivning, tilbyr vi undervisning i privatøkonomi til elever i 10. klasse på ungdomsskolen gjennom skoleprogrammet Økonomi og karrierevalg i samarbeid med Ungt Entreprenørskap. Ungt Entreprenørskap er en ideell, landsomfattende organisasjon som i samspill

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

med utdanningssystemet, næringslivet og andre aktører jobber for å utvikle barn og unges kreativitet, skaperglede og tro på seg selv. I løpet av en skoledag viser bankens ansatte elevene den økonomiske sammenhengen mellom forbruk, inntekt, utdanning og drømmer. De trener elevene i å gjøre egne valg og gir elevene kompetansen de trenger når de skal ut i arbeidslivet og samfunnet. Sparebanken Øst besøker ungdomsskolene i Drammen, Øvre Eiker, Kongsberg, Røyken og Hurum. På grunn av Covid-19 måtte avtalt økonomiundervisning for 21 skoleklasser dessverre avlyses i 2020. I 2020 fikk likevel 6 skoler med totalt 22 klasser og 570 elever en hel skoledag med økonomiundervisning fra våre ansatte. Totalt utgjorde dette 110 undervisningstimer (basert på 5 undervisningstimer per skoledag).

I 2020 har vi kartlagt behov for opplæringstiltak og vil i 2021 tilby alle ansatte opplæring innenfor bærekraft. Banken har i 2020 også ansatt en Bærekraftsansvarlig som vil ha ansvar for bærekraftsarbeidet fremover.

Bærekraftig kapitaltilgang

GRI-indikator: Ingen.

Sparebanken Øst har fra 2017 et lån på 300 mill. kroner fra Nordic Investment Bank (NIB). Dette innlånet finansierer grønne aktiviteter i tråd med NIBs mandat og bærekraftskriterier.

Banken vil i 2021 jobbe med å få på plass et internt rammeverk for grønne produkter og grønn finansiering/obligasjoner, som er basert på bærekraftskriterier i tråd med ledende standarder og med veiledning fra bransjeorganisasjoner og nasjonale- og internasjonale organisasjoner

Våre medarbeidere

For å kunne betjene kundene våre best mulig, både i dag og i tiden som kommer, er Sparebanken Øst opptatt av å sikre at våre medarbeidere til enhver tid har kunnskap og ferdigheter som dagens og fremtidens drift krever.

Sparebanken Øst ønsker å være en attraktiv arbeidsplass som gir våre medarbeidere interessante utfordringer i et inkluderende og støttende arbeidsmiljø.

Mangfold og inkludering

GRI-indikator: GRI 405-1, GRI 406-1.

Det er av stor verdi for banken at arbeidsmiljøet preges av at ulikheter respekteres og at de ansattes forventninger er avstemt med bankens behov og forventninger.

Sparebanken Øst følger norsk lovgivning som blant annet forbyr diskriminering på bakgrunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, religion og tro eller nedsatt funksjonsevne. Like muligheter er i tillegg beskyttet av sentrale og lokale avtaler med arbeidstakerorganisasjonene. Banken har også over lang tid hatt et meget godt samarbeid med de ansattes representanter i mange ulike utvalg og prosjekter. Banken har også et etikkutvalg som blant annet behandler varsler om kritikkverdige forhold. Det har ikke vært noen rapporterte hendelser til etikkutvalget knyttet til diskriminering i 2020. Banken har heller ikke mottatt klager på diskriminering i forbindelse med rekrutteringer.

Som et tiltak for å være en attraktiv arbeidsgiver for alle, og også for ansatte i aldersgruppen med små barn, etablerte banken i 2018 Junioruka for ansatte med barn mellom 2 og 9 år. Disse får en uke ekstra betalt ferie. I 2020 var 46 ansatte (27 prosent) omfattet av denne ordningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Generelt er kvinneandelen høy i Sparebanken Øst. Oversikten under viser at det er 45 prosent kvinnelige ledere på nivå 2 og 3. Den viser også fordelingen mellom kvinner og menn i styret og på nivå 1 til 3, andel deltids- og fulltidsansatte kvinner og menn og fordelingen av disse i ulike aldersgrupper.

Som oversikten under viser, ligger kvinner høyere enn menn på antall uker med foreldrepermisjon. For å synliggjøre og bevisstgjøre oss ytterligere på tilstanden for kjønnslikestilling i banken, vil vi neste år forsøke å rapportere i tråd med GRI-standarden på lønnsforskjeller mellom kvinner og menn.

GRI-405-1	Kvinner	Menn	Under 30 år	30-50 år	Over 50 år
Styremedlemmer	57 %	43 %	0 %	14 %	86 %
Deltidsansatte	94 %	6 %	0 %	12 %	88 %
Fulltidsansatte	60 %	40 %	8 %	47 %	45 %
Antall nivå 1 ³	0	1	-	-	-
Antall nivå 2	1	6	-	-	-
Antall nivå 3	14	12	-	-	-
Gjennomsnittlig antall uker foreldrepermisjon	14 uker ¹	10 uker ²	-	-	-

¹ Antall uker inkluderer permisjon uten lønn.

² Antall uker inkluderer omsorgspermisjon i forbindelse med fødsel

³ Nivå 1 er administrerende direktør

Arbeidsmiljø og sikkerhet

GRI-indikator: GRI 401-1.

Arbeidsmiljøet i banken kan reflekteres gjennom medarbeidernes tilfredshet som i flere år er målt gjennom medarbeiderundersøkelser. I 2020 ble det gjennomført en større medarbeiderundersøkelse blant alle ansatte i banken, med 91 prosent deltagelse. Hensikten med undersøkelsen er å måle de ansattes tilfredshet og engasjement. Tilbakemeldingene gir oss god innsikt i store og små forbedringsområder i tillegg til områder banken er gode på. Resultatet fra siste undersøkelse viser i stor grad at medarbeiderne er tilfredse. Vi finner også viktige forbedringsområder i deler av virksomheten.

I en tid med store endringstiltak, både i bransjen og i bedriften, er det naturlig med økt usikkerhet for de ansatte. Sparebanken Øst har over tid arbeidet med ulike forbedringstiltak på bakgrunn av medarbeiderundersøkelsene og vil også i 2021 iverksette tiltak på utvalgte områder innenfor ulike deler av virksomheten i tillegg til enkelte overordnede tiltak.

Når det gjelder sikkerhet, ivaretar banken pålagte helse-, miljø- og sikkerhetskrav på en systematisk måte gjennom blant annet fastsatte instruksjoner og nært samarbeid med bedriftshelsetjenesten. Ettervern i forbindelse med ran inngår som en del av bankens totale HMS-arbeid og ivaretas av en særskilt ettervernsgruppe.

Arbeidsmiljøet kan reflekteres gjennom antall nyansatte og antall medarbeidere som slutter. Oversikten under viser dette fordelt på alder og kjønn. Vi har ikke tatt med regiontilhørighet, da banken kun har medarbeidere i østlandsområdet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

GRI-401-1	Antall	Prosent ^o
Nyansatte i 2020	21	12,21 %
Kvinner	11	6,40 %
Menn	10	5,81 %
Nyansatte under 30 år (2 kvinner, 1 mann)	3	
Nyansatte mellom 30 og 50 år (8 kvinner, 8 menn)	16	
Nyansatte over 50 år (1 kvinne, 1 mann)	2	
Turnover i 2020	21	12,21 %
Kvinner	13	7,66 %
Menn	8	4,65 %
Turnover under 30 år (0 kvinner, 1 mann)	1	
Turnover mellom 30 og 50 år (7 kvinner, 3 menn)	10	
Turnover over 50 år (6 kvinner, 4 menn)	10	

*av antall ansatte per 31.12.2020

Kompetanseutvikling av ansatte

GRI-indikator: GRI 404-2.

Finansnæringen står overfor flere muligheter og trusler, blant annet på grunn av endret kundeatferd, teknologisk utvikling, konkurranse fra nye aktører og nye regulatoriske krav. Derfor er kompetanseutvikling av ansatte viktig for banken for å sikre videre utvikling og lønnsomhet. Som en del av bankens arbeid med å sikre medarbeidernes kompetanse, er banken som nevnt tilsluttet autorisasjonsordningene i FinAut. I tillegg til at vi i 2020 har gjennomført intern opplæring innenfor flere områder, har vi også rekruttert ny kompetanse eksternt innenfor blant annet kunde, digitalisering/teknologi, regulatorisk og bærekraft. I 2021 vil vi fortsette intern opplæring og eksternt rekruttering av ny kompetanse.

Pensjon

GRI-indikator: GRI 201-3.

Det er viktig for Sparebanken Øst å bruke en pensjonsleverandør for pensjon som har solid historikk når det gjelder å inkludere bærekraft i sine investeringsbeslutninger og som har et bredt utvalg av grønne investeringsmuligheter. Derfor tilbyr banken pensjon til våre ansatte gjennom Storebrand som driver aktivt eierskap med fokus på å påvirke bærekraftsbeslutninger. Storebrand har også laget en egen Storebrand Standard, med minimumskrav til menneskerettigheter, internasjonal rett, korrupsjon, økonomisk kriminalitet, klima og miljø, våpen og tobakk som fører til ekskludering dersom selskapet ikke forbedrer seg etter dialog. Investeringsstrategien til Storebrand innebærer at de allokere kapital til bærekraftige selskaper som bidrar til FNs bærekraftsmål og som ikke vesentlig hindrer andre bærekraftsmål eller Paris-avtalen.

Mange ansatte ønsker at pensjonen skal være plassert ansvarlig og bærekraftig. Når banken tilbyr de ansatte å investere pensjonen bærekraftig, viser vi at banken som arbeidsgiver bryr seg om de samme temaene som mange av medarbeiderne gjør. I tillegg kan det ha betydning for samfunnet som helhet hvordan pensjonen er plassert. For å gjøre våre ansatte oppmerksomme på hvordan pensjonen de har er investert, og hvilke investeringsvalg de kan foreta, sender Storebrand ut jevnlig informasjon direkte til de ansatte. I tillegg tilbys de ansatte å delta på informasjonsmøter om pensjon.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Ansvarlig virksomhetsstyring

Det skal stilles høye etiske krav, ikke bare til bankens ansatte, men også i forhold til kunder, leverandører og andre interessenter. Banken har fastsatt etiske regler for ansatte og tillitsvalgte i konsernet. Disse reglene gir anvisning for opptreden i forhold til kunder, myndigheter, leverandører, konkurrenter og kolleger. Regelverket ligger lett tilgjengelig på bankens intranettsider og er gjenstand for årlig gjennomgang med de ansatte. Det er etablert et etikkutvalg bestående av hovedtillitsvalgt, advokat, personalsjef, viseadm. direktør og adm. direktør. Utvalget kan utvides med hovedverneombud. Utvalget har ansvar for å oppdatere og ajourholde det etiske regelverket, samt behandle varsler om kritikkverdige forhold, jf. arbeidsmiljøloven kap. 2A. Utvalget skal bidra til en ensartet behandling av varsler etter arbeidsmiljøloven og legge til rette for at både varsler og den som blir varslet om blir behandlet på en forsvarlig måte. Utvalget skal løpende vurdere og komme med innspill knyttet til etiske retningslinjer i Sparebanken Øst.

IT-sikkerhet og personvern

GRI-indikator: GRI 418-1.

Sparebanken Øst ivaretar IT-sikkerhet og personvern på en systematisk måte gjennom eget styringssystem for informasjonssikkerhet med tilhørende strategiske sikkerhetsmålinger, risikovurderinger, instruksjoner, rutiner og retningslinjer. Banken har etablert et kulturprogram innenfor IT-sikkerhet for å øve, dokumentere og sette bankens medarbeidere i stand til bedre å forstå sin rolle i det daglige IT-sikkerhetsarbeidet. Bankens kunderettede digitale tjenester, slik som nett- og mobilbank, leveres av TietoEVRY via en multibankplattform som benyttes av en vesentlig andel av sammenlignbare norske sparebanker. TietoEVRY har lang og bred erfaring fra å levere virksomhetskritiske digitale tjenester til norske sparebanker, herunder nødvendige IT-sikkerhetstjenester og løsninger for å sikre konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet rundt bankens teknologiske plattform.

Ansvar for informasjonssikkerhet er forankret i bankens ledergruppe. Videre har banken oppnevnt et personvernombud. Det er etablert rutiner og instruks for hvordan kunder kan klage, rapportere om en hendelse, be om innsyn i registrerte personopplysninger og be om å få overført registrerte personopplysninger til en annen behandlingsansvarlig. Disse rettighetene er beskrevet i bankens personvernerklæring som ligger på bankens hjemmesider: www.oest.no/personvern/.

Banken skal registrere og vurdere avvik relatert til behandling av personopplysninger og baserer sin rapportering til Datatilsynet på dette. Banken fikk ingen bøter for brudd på IT-sikkerhet eller personvern i 2020. Det var heller ingen kunder som klaget banken inn for Datatilsynet for brudd på personvern.

Ansvarlig verdikjede

GRI-indikator: Ingen.

Valg av leverandører og kjøp av varer og tjenester må være i tråd med våre verdier og tilfredsstillende vårt mål om bærekraft gjennom hele vår verdikjede. Som et første steg, innførte banken i 2019 et krav om at leverandører i utsatte sektorer må fylle ut et egenerklæringsskjema, der de forsikrer at de ikke bidrar til brudd på menneske- og arbeidsrettigheter, ikke bidrar til negativ miljøpåvirkning og at de ikke bidrar til korrupsjon. Banken har gjennomført oppfølgingstiltak i 2020 som inkluderer kontroll av lønns- og arbeidsvilkår hos enkelte eksterne leverandører.

Sparebanken Øst ønsker å ta en mer aktiv rolle til hele verdikjeden vår og har et mål om å jobbe med en etisk standard for leverandører som adresserer de leddene i verdikjeden hvor vi har mest utgifter

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

og påvirkning. I tillegg kan det være relevant å diskutere bærekraft og klimapåvirkning med våre leverandører. I 2021 vil vi prioritere å videreutvikle bankens innkjøps- og leverandørpolicy med forhold knyttet til sosiale og miljømessige forhold, slik at dette adresseres overfor våre største leverandører.

Ressurseffektivitet og avfall

GRI-indikator: Ingen.

Som følge av analysene av bankens verdikjede, har Sparebanken Øst fokusert rapporteringen på de temaene i vesentlighetsmatrisen hvor banken kan påvirke mest. Ressurseffektivitet og avfall er ikke vurdert som et av områdene hvor banken har størst mulighet til å påvirke fordi bankens eget klimaavtrykk antas å være lavt. I rapporteringen har vi derfor valgt å fokusere på bankens virksomhet. Bankens energiforbruk er likevel dekket av punktet under, hvor vi rapporterer i tråd med GRI-standardene. Sparebanken Øst vil for øvrig fortsette å jobbe for å forbedre alle sider av vår drift relatert til dette temaet.

Energiforbruk

GRI-indikator: 302-1, 305-1, 305-2.

Sparebanken Øst har som følge av sin lokale forankring og tilstedeværelse til sammen 29 lokasjoner. Dette nødvendiggjør en del reiser for ansatte. Siden de ansattes reiseregninger kun gir oss informasjon om antall kilometer som er kjørt, har vi gjort en antakelse av fordeling på elbil, dieselbil og bensinbil hvor vi har sett hen til Statistisk Sentralbyrås statistikk over bilparken i Norge for 2020. Vi har derfor lagt til grunn at 9 prosent av kilometerne er kjørt med elbil, 50 prosent med dieselbil og 41 prosent med bensinbil. Basert på reiseregningene fra i fjor, utgjør kjøring med bensinbil 35.587,6 kilometer og kjøring med dieselbil 43.399,5 kilometer. Forutsatt et gjennomsnittlig forbruk på 0,06 liter per kilometer gir dette et totalt forbruk på 2.135 liter bensin og 2.604 liter diesel. Banken har også en firmabilordning hvor banken dekker driftsutgiftene. Det er derfor vanskelig å vite hvor mange liter bensin og diesel som er brukt i tilknytning til arbeidet. Vi har derfor antatt at 15 prosent av bruken er knyttet til arbeidet. Med den antakelsen utgjør dieselforbruket 2.059 liter og bensinforbruket 271 liter.

I tillegg til ansattes kjøregodtgjørelse og bankens firmabilordning har banken noen tjenestebiler. Totalt dieselforbruk på disse bilene i 2020 var 1.343 liter.

Samlet drivstofforbruk for banken i 2020 blir dermed 2.406 liter bensin og 6.006 liter diesel.

Etterfølgende oversikt viser bankens klimagassutslipp, energiforbruk internt og indirekte utslipp fra energiforbruk i 2020.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

GRI 302-1 GRI 305-1 GRI 305-2	Kategori	Enhet	Energi (kWh)	Utslipp (tCO2e)
	<i>Transport</i>			
	Bensin	2.406 Liter		5,46
	Diesel	6.006 Liter		16,10
Scope 1 total				21,56
	<i>Fjernvarme Norge</i>			
	Fjernvarme Bragernes	kWh	320.130	5,76
	Fjernvarme Vestfossen	kWh	29.012	2,29
	<i>Elektrisitet Norge</i>			
	Elektrisitet Asker	kWh	24.375	0,41
	Elektrisitet Bragernes	kWh	294.960	5,01
	Elektrisitet Fredrikstad	kWh	26.311	0,45
	Elektrisitet Gulsjøen	kWh	20.632	0,35
	Elektrisitet Holmestrand	kWh	17.218	0,29
	Elektrisitet Holtet	kWh	14.106	0,24
	Elektrisitet Hokksund	kWh	452.509	7,69
	Elektrisitet Horten	kWh	33.330	0,57
	Elektrisitet Hønefoss	kWh	20.117	0,34
	Elektrisitet Jessheim	kWh	14.442	0,25
	Elektrisitet Kongsberg	kWh	22.863	0,39
	Elektrisitet Konnerud	kWh	29.936	0,51
	Elektrisitet Krokstadelva	kWh	42.640	0,72
	Elektrisitet Lierbyen	kWh	23.618	0,40
	Elektrisitet Mjøndalen	kWh	31.268	0,53
	Elektrisitet Oslo sentrum	kWh	30.889	0,53
	Elektrisitet Røyken	kWh	14.011	0,24
	Elektrisitet Sande	kWh	32.831	0,56
	Elektrisitet Sandvika	kWh	22.500	0,38
	Elektrisitet Skotselv	kWh	5.309	0,09
	Elektrisitet Stavern	kWh	8.500	0,14
	Elektrisitet Strømmen	kWh	21.105	0,36
	Elektrisitet Stovner	kWh	5.403	0,09
	Elektrisitet Svelvik	kWh	13.179	0,22
	Elektrisitet Sætre	kWh	20.000	0,34
	Elektrisitet Tofte	kWh	3.000	0,05
	Elektrisitet Tønsberg	kWh	14.937	0,25
	Elektrisitet Vestfossen	kWh	16.567	0,28
	Elektrisitet Vikersund	kWh	5.603	0,10
Scope 2 total			1.631.301	29,85

Selskapsstyring og arbeidstakerrettigheter

GRI-indikator: GRI 102-18.

Sparebanken Øst forholder seg til anbefalingen fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES – www.nues.no). Det vises til «Eierstyring og selskapsledelse» i årsrapporten hvor det er gitt en samlet redegjørelse for bankens eierstyring og selskapsledelse.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAEACE1D9F49558EAEF0FB97395234

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold for bankens ansatte er sikret gjennom sentrale og lokale avtaler med ansattes organisasjoner, som er gjenstand for årlige forhandlinger. I tillegg ivaretas arbeidstakerrettigheter godt gjennom norske lover og regelverk.

Skape verdier i samfunnet som sparebank

I tråd med vår sparebankidentitet, har Sparebanken Øst et samfunnsansvar utover det å skape økonomiske resultater.

Sparebanken Øst skal være samfunnsorientert og ha høye etiske krav. Vi skal bidra til verdiskapning og bærekraftig utvikling både gjennom konsernets ordinære drift og gjennom gaver til allmennyttige formål fra samfunnskapitalen, spesielt i kommunene Øvre Eiker og Drammen.

Lokal næringsutvikling og innovasjon

GRI-indikator: Ingen.

Sparebanken Øst er en lokalt forankret bank i et stort marked. Derfor er det viktig for oss å være til stede som en stor lokal arbeidsgiver, i tillegg til å bidra til lokal næringsutvikling og innovasjon gjennom finansiering og banktjenester til næringslivet i bankens lokalsamfunn. Banken ønsker også å jobbe mer med å bidra til lokal næringsutvikling og innovasjon fremover f.eks. gjennom kunnskapsutveksling med næringslivet.

Gaver til allmennyttige formål

GRI-indikator: Ingen.

Sparebanken Øst ble etablert av og for lokalsamfunnet. Helt siden 1843 har banken vært med på å bygge lokalsamfunnet stein på stein. Hvert år gir Sparebanken Øst flere millioner av kroner tilbake til lokalsamfunnet gjennom bankens gaveordning.

Gjennom Spire-fondet støtter banken små og store prosjekter med gaver til allmennyttige formål. Pengene har vært prioritert til barn og unge som er med i idrettslag, korps, teater og annet foreningsliv. På denne nettsiden kan man se alle tildelingene i Spire i 2020: <https://www.oest.no/wp-content/uploads/SPIRE-2020-Allmennyttige-gaver.pdf>.

Under kategorien Sprang gir banken stipend til unge enkeltmennesker som satser på idrett eller kultur. Det vektlegges at stipendiet skal utgjøre «en forskjell», at kandidatene har tatt et veivalg, vist vilje til å satse, og har gode og lovende resultater. Med andre ord enkeltmennesker på et nasjonalt nivå innenfor kultur eller idrett.

Gjennom vårt skoleprogram besøker banken som nevnt 10. klassetrinn på ungdomsskolen, i samarbeid med Ungt Entreprenørskap, hvor elevene lærer den økonomiske sammenhengen mellom forbruk, inntekt, utdanning og drømmer. Årlig får 1.500 elever i vårt lokalområde en hel dag med økonomiundervisning. På grunn av Covid-19 ble en stor del av denne undervisningen avlyst i 2020.

I tillegg til Spire, Sprang og undervisningen på ungdomsskoler, gir banken penger til en rekke andre allmennyttige formål som for eksempel bevaring av eldre bygninger og minner.

I 2020 besluttet forstandskapet å avsette 59,7 millioner kroner til allmennyttige formål. Av dette beløpet ble 30,3 millioner kroner tilført avsetningen til samfunnsutbytte. 29,4 millioner kroner ble

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

bevilget til allmenntilgjengelige gaver. Banken mottok til sammen 179 søknader. Midlene ble fordelt med 23 millioner kroner til 79 lag, foreninger og stiftelser på det sentrale østlandsområdet.

I desember 2020 bevilget styret ekstra allmenntilgjengelige gaver til ti idrettslag, Norges Skøyteforbund, fem barne- og ungdomsteater og Frelsesarmeen i Drammen og Øvre Eiker som banken har langsiktige avtaler med. Totalt ble det gitt 4,25 millioner kroner i koronastøtte for 2020. Frivillig arbeid har hatt et svært krevende år i 2020. Den ekstra koronastøtten ble gitt for at lag, forbund, teater og Frelsesarmeen fortsatt skal kunne gi gode tilbud til sine målgrupper. Beløpet på 4,25 millioner kroner er inkludert i det totale gavebeløpet på 23 millioner kroner for 2020.

Av bankens resultat for 2020 foreslår styret å avsette inntil 25,9 mill. kroner til allmenntilgjengelige gaver.

Tabellen under viser antall mottakere og samlet beløp i 2020 fordelt på ulike formålskategorier.

Kategori	Antall mottakere	Samlet beløp
Idrett og friluftsliv	41	10 013 000
Minner (bygninger og bevaring)	3	8 695 000
Kultur	27	2 732 000
Veldedighet	8	1 560 000

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

I henhold til finansforetaksloven § 13-5 (1), skal banken organiseres og drives på en forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet klar organisasjonsstruktur, klar ansvarsdeling, klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger, hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risikoer banken er eller kan bli eksponert for.

Det endelige ansvaret for risikostyring og internkontroll ligger hos bankens styre og ledelse. Styret vedtar den overordnede risikostrategien og godkjenner prinsipper for oppfølging, kontroll og risikorammer. Administrasjonen rapporterer regelmessig til styret alle vesentlige risikoer, herunder faktisk risikonivå mot fastsatte rammer. Videre avgis årlig en rapport på internkontrollen inkludert bekreftelse på gjennomført internkontroll og en samlet årlig risikovurdering.

Risikostyringen skal støtte opp under bankens utvikling og måloppnåelse og skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. Prosessen for risikostyring og internkontroll i banken er nærmere beskrevet i avsnittet «Risikostyring og kontroll» i dokumentet «Eierstyring og selskapsledelse» i denne årsrapport.

RISIKO- OG KAPITALFORHOLD

Kredittrisiko

Sparebanken Øst har en kredittstrategi som omhandler ulike typer kredittrisiko knyttet til utlån, kreditter og garantier ytet til kunder innenfor person- og næringsmarkedet samt motpartsrisiko for verdipapirer.

Kredittstrategien bidrar til å sikre at bankens aktiviteter innenfor kredittområdet er i tråd med de rammebetingelser og retningslinjer som følger av bankens overordnede forretningsidé og strategiske planer, herunder at aktivitetene er forsvarlige i forhold til bankens evne og vilje til å bære risiko.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Kredittstrategien er operasjonalisert i bankens kredittåndbøker samt i øvrig instruksverk.

Banken har en etablert kredittportefølje med en kvalitet og sammensetning som sikrer bankens lønnsomhet på kort og lang sikt og sikrer at bankens håndtering av kredittrisiko skjer i samsvar med de krav som følger av lover, forskrifter, rundskriv fra myndighetene og andre regulatoriske forhold.

Innenfor person- og næringsmarkedet står betjeningsevne og betjeningsvilje sentralt i kredittvurderingene. Boliglånsforskriften legger vesentlige føringer for bankens utlånsvirksomhet til privatpersoner. Måling av risiko ved utlån til kunder skjer gjennom risikoklassifisering av kunder. Risikoklassifiseringen er etablert som en integrert del av kredittprosessen og kravet til årlig reklassifisering av låneengasjement er ivaretatt. Utviklingen i kredittrisiko følges løpende opp med rapporter til bankens ledelse og kvartalsvise rapporter til bankens styre.

Bankens geografiske nedslagsfelt gir tilgang til et stort markedsområde med fleksibilitet med hensyn til kunder og segmenter. Bankens utlånsportefølje fordeler seg geografisk i hovedsak til det sentrale østlandsområdet. Lav andel utlån innenfor næringsmarkedet bidrar til lavere samlet kredittrisiko for banken. Eksponering mot næringsseidendom utgjør en relativt stor andel av næringsporteføljen, men en begrenset andel av bankens totale utlånsportefølje. Banken er ikke eksponert innenfor verken olje og oljerelatert virksomhet eller fiske- og oppdrettsvirksomhet. Banken har også generelt svært liten direkte og indirekte eksponering innenfor overnatting/servering-, import/eksport virksomheter eller større industri- og handelsvirksomhet. Det er svært liten direkte og indirekte eksponering mot handelsvirksomhet utover dagligvare. Det ble i 1. kvartal 2020 iverksatt tett kontakt mot bankens bedriftskunder for å følge opp tidlige konsekvenser av covid-19. Banken valgte å prioritere særskilt oppfølging av de 100 største kundene samt kunder i særskilt utsatte bransjer. Bankens oppfølging og vurdering viser at utlånsporteføljen har lav risiko og er robust. Bruken av midlertidig avdragsfrihet, som følge av covid-19, er lav. Ved utgangen av 2020 er det kun ett næringsengasjement som har fått innvilget slik avdragsfrihet. Engasjementet utgjør 0,1 prosent av bedriftsmarkedsporteføljen. I forhold til myndighetenes lånegarantiordning er det mottatt kun et fåtall søknader og kun to lån er innvilget ved utgangen av 2020.

Lån og kreditter til personmarkedet gis som hovedregel mot pant i bolig. Banken har en lav eksponering knyttet til utlån og kreditter uten tilhørende sikkerhet. Med konsernets høye andel av utlån til personmarkedet som i hovedsak fordeler seg geografisk på det sentrale østlandsområdet, vurderes personmarkedsporteføljen å ha sikkerheter og betjeningsevne i et bolig- og arbeidsmarked som forventes velfungerende over tid. Midlertidig avdragsfrihet som følge av covid-19 har blitt innvilget basert på permitteringsvarsler og ble i hovedsak innvilget i perioden mars til mai 2020. Ved utgangen av 4. kvartal 2020 er omfanget av midlertidig avdragsfrihet som følge av covid-19 betydelig redusert og utgjør total 0,3 prosent av personmarkedsporteføljen og 0,1 prosent i AS Finansiering.

Banken tar også kredittrisiko gjennom forvaltning av likviditetsreserver og overskuddslikviditet. Banken har til hensikt å holde rentebærende papirer med lav kredittrisiko for likviditetsformål (reserve for avhendelse ved behov) og som grunnlag for deponering for låneadgang i sentralbanken.

Bankens kredittrisiko overvåkes kontinuerlig og det foreligger oppdaterte oversikter over bankens totale motpartsrisiko.

Markedsrisiko

Sparebanken Øst har en finansstrategi som skal bidra til å sikre at bankens aktiviteter innenfor finansområdet er i tråd med de rammebetingelser og retningslinjer som følger av bankens overordnede forretningsidé, strategiske planer og budsjetter samt at aktivitetene er forsvarlige i forhold til bankens evne og vilje til å bære risiko. Videre skal finansstrategien bidra til å sikre at bankens håndtering av finansiell risiko skjer i samsvar med de krav som følger av lover, forskrifter,

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

rundskriv fra myndighetene og andre regulatoriske forhold. Sparebanken Øst har en likviditetsportefølje bestående av rentebærende verdipapirer i hovedsak utstedt av nordiske kredittforetak, norske banker, kommuner, stat og statsgaranterte foretak. Gjennom dette tar banken kredittspreadsrisiko.

Renterisiko holdes innenfor fastsatte rammer og begrenses ved at eiendeler og gjeld i all hovedsak har flytende rente eller er swappet til flytende rente. Valutarisiko reduseres ved inngåelse av terminforretninger eller basisswapper. Banken har svært liten rente- og valutarisiko. Eksponering mot egenkapitalinstrumenter utover bankens datterselskaper og strategiske investeringer er begrenset.

Likviditetsrisiko

Sparebanken Øst har en konservativ holdning til likviditetsrisiko og skal sørge for forsvarlig likviditetsstyring slik at konsernet til enhver tid har tilstrekkelige likvider til å dekke sine forpliktelser ved forfall. Konsernet skal kunne drive normal virksomhet for en periode på minst 12 måneder uten tilgang til ekstern finansiering. Konsernets likviditet styres etter fastsatte rammer for blant annet LCR, NSFR og stresstester.

Sparebanken Øst utsteder obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) gjennom bankens heleide kredittforetak. I utgangspunktet utstedes OMF med lang løpetid, mens senior obligasjonslån utstedes med løpetider som til enhver tid passer inn i eksisterende forfallsprofil. Det norske obligasjonsmarkedet er den viktigste kilden til funding for konsernet og markedet for OMF er en sentral del av det norske verdipapirmarkedet. Obligasjoner med fortrinnsrett gir investorene sikkerhet i form av fortrinnsrett til boliglån med lav risiko. Markedet er attraktivt for norske institusjonelle investorer tatt i betraktning at utbudet av norsk statsgjeld er lavt, men også utenlandske aktører investerer i slike obligasjoner. Gjennom utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett sikres konsernet tilgang på fremmedkapital, gjerne med noe lengre løpetid enn senior usikrede obligasjonslån. Det vektlegges derfor å legge til rette for utstedelser av obligasjoner med fortrinnsrett innenfor de rammene som er fastsatt i konsernet.

Konsernet har ved utgangen av 2020 en meget robust likviditetssituasjon.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser.

Styring og kontroll med operasjonell risiko ivaretas gjennom strategi for helhetlig risikostyring. Strategien vedtas av styret og evalueres minst en gang årlig. Strategien definerer klart hvem som har ansvar for etablering og gjennomføringen av internkontrollen. Den operasjonelle risikoen søkes holdt på et lavt nivå. Risikotoleransen for operasjonell risiko er tilordnet Finanstilsynets hendelseskategorier, gradert i nulltoleranse, lav og moderat risiko. Etske retningslinjer er vedtatt og skal i henhold til instruks gjennomgås med alle ansatte minst en gang årlig. Slik gjennomgang skal bekreftes av lederne i forbindelse med årlig bekreftelse av gjennomført internkontroll. Det er etablert en klar organisasjonsstruktur med klare ansvarslinjer. Nødvendig arbeidsdeling er innført som en del av internkontrollen. Det er etablert uavhengige kontrollfunksjoner med ansvar for internrevisjon, risikostyring og etterlevelse.

Det gjennomføres årlig en gjennomgang av alle arbeidsprosesser i virksomheten hvor tilhørende potensielle risikoer identifiseres og nødvendige tiltak for å eliminere/reducere åpne risikoer blir definert. Dette blir registrert i et felles risikoregister inndelt etter kategorier. Risikonivå blir vurdert etter fastsatt skala. Gjennomgangen starter på avdelingsnivå og evalueres på ledernivå. Dette kalles i Sparebanken Øst for nøkkelprosessgjennomgang. Tiltak kan være arbeidsdeling, etablering av rutiner

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

og linjekontroller mv. Lederne må en gang årlig bekrefte at de har gjennomført internkontrollen, blant annet gjennomført tiltak som definert i «nøkkelprosessgjennomgangen».

Det er fastsatt interne retningslinjer for utkontraktering. Det er utarbeidet skriftlige avtaler som sikrer innsyn, kontroll og revisjon.

Det er etablert en hendelsesdatabase som viser hendelser med eventuelle tap fordelt på kategorier. Hendelser med oppfølgingsiltak rapporteres til styret i egen rapport kvartalsvis fra avdeling Etterlevelse. Månedlig rapportering av hendelser utføres som en del av virksomhetsrapporten til styret. På IKT-området er det etablert egne risikovurderinger og ROS-analyser i henhold til IKT-forskriften blant annet basert på Cobit- og ITIL-rammeverket. Det er på området utarbeidet kontinuitets- og beredskapsplaner, rutiner for drift, utvikling, anskaffelse, avviks- og endringshåndtering samt retningslinjer for informasjonssikkerhet og utkontraktering. Det er utarbeidet beredskapsplaner som dekker hele bankens virksomhet. Beredskapsplanene testes regelmessig. Tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering er omtalt i eget avsnitt i styrets beretning.

Konsernet har ikke registrert vesentlige tap som følge av svikt i interne prosesser, systemer, menneskelig svikt eller uforutsette hendelser i 2020.

Vurdering av samlet risiko og kapitalbehov

Kapitaldekningen målt ved ren kjernekapital utgjør 17,96 prosent ved utgangen av 2020 mot 17,69 prosent ved utgangen av 2019. Banken har implementert 150 prosent risikovekt i beregningsgrunnlaget på finansiering av spekulativ investering i fast eiendom.

Gjeldende pilar 2-krav for Sparebanken Øst er 1,8 prosent, dog minimum 360 mill. kroner. Kravet trådte i kraft 30. juni 2020. Gitt dagens nivå på motsyklisk buffer på 1 prosent, innebærer dette et samlet krav for ren kjernekapital på minst 12,8 prosent. Sparebanken Øst har et kapitalmål for ren kjernekapital på 14,75 prosent.

Netto ansvarlig kapital utgjør 4.369,6 mill. kroner ved utgangen 2020, hvorav konsernets kjernekapital utgjør 4.026,2 mill. kroner. Med et beregningsgrunnlag på 20.471,4 mill. kroner tilsvarer dette en kapitaldekning på 21,34 prosent hvorav kjernekapitaldekningen utgjør 19,67 prosent. Banken benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko.

Uvektet kjernekapitalandel utgjør 9,03 prosent ved utgangen av 2020 mot 8,81 prosent ved utgangen 2019. Kravet til uvektet kjernekapital er 5,0 prosent.

RATING

Moody's Investors Service endret 29. januar 2021 Sparebanken Østs langsiktige innskudd- og utsteder- rating til A1 fra A2. Oppgraderingen har sin bakgrunn i bankens forventede utstedelse av senior etterstilt gjeld som følge av krav om MREL offentliggjort av banken i børsmelding 15. desember 2020. Med en forventet økning i etterstilt gjeld anses risikoen for tap på innskudd og ordinær senior gjeld å være redusert. Det er stabile utsikter på bankens rating. Obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av Sparebanken Øst Boligkreditt AS har rating AAA fra Moody's.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

MEDARBEIDERE, LEDERE OG STYRET

Ved utgangen av 2020 hadde konsernet 189 ansatte tilsvarende 184 årsverk mot 197 ansatte og 192 årsverk ved utgangen av 2019. Gjennomsnittsalderen i morbank er 47,68 år. Andelen kvinnelige ansatte var 63,37 prosent. Kvinneandelen i lederstillinger utgjør 44,1 prosent ved årsskiftet. Gjennomsnittsalderen i lederstillinger er 48 år. Samlet sykefravær i 2020 utgjorde 4,88 prosent av total arbeidstid mot 5,34 prosent i 2019. Sykefraværet i 2020 fordeler seg med 2,11 prosent for menn og 6,63 prosent for kvinner. Det er i 2020 registrert tre personskader som er meldt NAV.

Alle ansatte i banken gis de samme muligheter når det gjelder avansement, personlig og faglig utvikling. Bankens overordnede strategi innehar mål for organisasjons- og medarbeiderutvikling og stadfester at det skal arbeides for likestilling på alle områder i banken. Sentrale og lokale avtaler med ansattes organisasjoner, samt øvrige lover og regler sikrer likestilling. Det er oppnevnt egen funksjon som likestillingskontakt i banken i regi av ansattes organisasjon.

Toppledergruppen består av følgende 7 personer ved utgangen av 2020:

Pål Strand, f. 1965
adm. direktør
Ansatt i banken siden 1984

Kjell Engen, f. 1969
viseadm. direktør
Ansatt i banken siden 2003

Eivind W. Christiansen, f. 1979
direktør digital og marked
Ansatt i banken siden 2020

Kjartan Reve, f. 1980
direktør kunde
Ansatt i banken siden 2020

Thor-Henning Bråthen, f. 1981
direktør økonomi og finans
Ansatt i banken siden 2017

Kirsten B. Østby-Deglum, f. 1984
direktør juridisk
Ansatt i banken siden 2020

Arnliot Lien, f. 1965
direktør IT og automasjon
Ansatt i banken siden 2001

Av bankens styremedlemmer er 4 kvinner. Styret består av: Øivind Andersson (leder), Cecilie Hagby (nestleder), Elly Therese Thoresen, Jorund Rønning Indreliid, Arne K. Stokke, Sissel Album Fjeld (ansatt) og Ole-Martin Solberg (ansatt). Eivind W. Christiansen ble valgt som styremedlem 26.03.20, men fratrådte 29.06.20. Richard Tandberg Olsen (1. varamedlem til styret) har vært fast møtende i styret fra og med 25.08.20 og deltatt på 14 styremøter i 2020.

Øivind Andersson, f. 1956
statsautorisert revisor
Styremedlem siden 2015, leder fra 2017
Tidligere varamedlem i forstandskapet og leder av bankens kontrollkomite

Cecilie Hagby, f. 1966
daglig leder
Styremedlem siden 2018
Tidligere varamedlem til styret

Elly Therese Thoresen, f. 1957
kommunestyrerepresentant
Styremedlem siden 2012
Tidligere forstandskapsmedlem

Jorund Rønning Indreliid, f. 1959
daglig leder
Styremedlem siden 2019
Tidligere styremedlem 2001-2017

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Arne K. Stokke, f. 1946
advokat
Styremedlem siden 2019
Tidligere styremedlem 1991-1997

Ole-Martin Solberg, f. 1978
ansatt
Styremedlem siden 2016
Tidligere forstanderskapsmedlem og
varamedlem til styret

Sissel Album Fjeld, f. 1959
ansatt
Styremedlem siden 2019
Tidligere forstanderskapsmedlem og møtende
varamedlem til styret

Styremedlemmenes deltakelse på styremøter i 2020:

Øivind Andersson	31 av 31 møter
Cecilie Hagby	30 av 31 møter
Elly Therese Thoresen	25 av 31 møter
Jorund Rønning Indrelid	31 av 31 møter
Arne K. Stokke	31 av 31 møter
Eivind W. Christiansen	8 av 8 møter (fra og med 27.03.20, til og med 29.06.20)
Morten André Yttreide	8 av 8 møter (til og med 26.03.2020)

Ansattes representanter

Ole-Martin Solberg	31 av 31 møter
Sissel Album Fjeld	31 av 31 møter

UTBYTTEPOLITIKK

Sparebanken Øst har som økonomisk mål for sin virksomhet å oppnå resultater som gir en god og stabil avkastning på bankens egenkapital og skape verdier for egenkapitalbeviserne ved konkurransedyktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalbevisene. Årsoverskuddet vil bli fordelt mellom egenkapitalbeviserne og samfunnskapitalen i samsvar med deres andel av bankens egenkapital.

Sparebanken Øst vil sikte mot at 50 til 75 prosent av overskuddet tilordnet egenkapitalbeviserne utbetales som utbytte. Sparebanken Øst tar videre sikte på å utdele utbytte på samfunnskapitalen i form av gaver til allmennyttige formål med 50 til 100 prosent av utbyttet som utdeles til egenkapitalbeviserne. Ved fastsettelsen av utbytte og gaver vil det bli tatt hensyn til bankens resultatutvikling, markedssituasjon, stabilitet i utbytte samt behov for kjernekapital.

MAKROØKONOMISK UTVIKLING

Covid-19-pandemien gjør at 2020 går inn i historien som et av de mest økonomisk volatile årene i moderne tid. I løpet av mars ble norsk og internasjonal økonomi sterkt preget av myndighetenes smittevernstiltak for å begrense skadeomfanget av sykdommen. Gjennom året har den økonomiske aktiviteten variert mye som følge av endringer i smittesituasjonen og dertil tilhørende lettelsener eller innskjerpinger av smittevernstiltakene.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Nedstengningen av økonomiene har i Norge og blant våre handelspartnere gjennomgående blitt møtt med store penge- og finanspolitiske grep for å hindre en langvarig resesjon. Sentralbankenes styringsrenter ble raskt kuttet da likviditeten i finansmarkedene stoppet opp i mars og aksjemarkedene falt brått. I tillegg lanserte sentralbankene i USA, EU og Japan store programmer for støttekjøp av obligasjoner for å sikre kreditttilgangen i økonomiene. Tiltakene fra sentralbankene er signalisert å opprettholdes i flere år fremover og rentene vil trolig ligge nær null prosent i perioden.

Norges Bank kuttet også renten raskt. Styringsrenten ble først redusert fra 1,50 prosent til 1,0 prosent 12. mars. En uke senere ble renten kuttet med ytterligere 0,75 prosentpoeng. I starten av mai satt Norges Bank renten til 0,0 prosent. Parallelt med rentenedsettelsene og utvidet likviditetstilgang fra Norges Bank, lanserte regjeringen flere strakstiltak for å redusere de økonomiske skadevirkningene av pandemien. Kompensasjonsordninger for foretak med omsetningsfall over 30 prosent, utsettelse av skatte- og avgiftsinnbetalinger og lønnskompensasjon for permitterte var noen av ordningene som kom på plass i løpet av våren 2020.

I USA var den økonomiske effekten av pandemien mindre enn i EU i 2020. For året som helhet falt BNP med omkring 3,5 prosent, mens EUs BNP ble redusert med 6,4 prosent. For Storbritannias del kom pandemien i tillegg til de negative konsekvensene på økonomien som følge av utmeldingen fra EU. Det var helt frem til slutten av desember stor usikkerhet rundt utmeldingen og hvilken avtale EU og Storbritannia ville bli enige om når overgangsperioden tok slutt 31. desember 2020. Nedgangen i BNP i Storbritannia var på hele 9,9 prosent i 2020. De asiatiske landene har gjennomgående klart seg bedre økonomisk enn Europa og USA i 2020. De har i større grad lykket med å holde smitten under kontroll og kunne dermed opprettholde et høyere aktivitetsnivå i økonomien.

Oljeprisen har blitt sterkt påvirket av den økonomiske situasjonen i verden i 2020. Nordsjøoljen falt fra 66 USD/fat ved utgangen av 2019 til 19 USD/fat på det laveste i april som følge av covid-19-krisen og priskrigen mellom Russland og OPEC-landene. Utviklingen var positiv i andre halvår og oljeprisen endte året på litt over 50 USD/fat. Prisen har fortsatt å stige de første månedene av 2021.

Norsk fastlandsøkonomi falt med 2,5 prosent i 2020 etter sterke variasjoner i veksten gjennom året. I andre kvartal falt BNP med 6,3, mens økningen var på 5,2 prosent i tredje kvartal. I fjerde kvartal var veksten på 1,9 prosent til tross for nye smittevernstiltak. Smittevernstiltakene har rammet den norske økonomien ulikt. Tjeneste- og servicenæringene har sett et stort fall i etterspørselen, mens handel og deler av industrien har klart seg langt bedre. Ledigheten i Norge nådde toppen i mars med 10,6 prosent helt arbeidsledige. Ledigheten falt raskt utover sommeren og høsten i takt med at samfunnet åpnet opp og var i desember på 3,8 prosent. Boligmarkedet utviklet seg uventet sterkt som følge av rentekuttene og prisveksten tiltok gjennom året etter en nedgang i mars. Prisene økte med 8,7 prosent i 2020.

UTSIKTER FREMOMER

Den økonomiske usikkerheten som følge av covid-19-pandemien er betydelig redusert fra første halvår 2020. De langsiktige helsemessige og økonomiske konsekvensene er fortsatt uavklarte. Antallet smittetilfeller har vært økende siden august og Norge fikk en smittetopp i begynnelsen av januar 2021. Smitteutviklingen hittil i år viser en synkende trend. Til tross for lavt nivå av smitte og synkende smittetrend, har den senere tids funn av virusmutasjoner ført til innføring av svært strenge smitteverntiltak på Østlandet. Foreløpig er disse omfattende tiltakene formidlet å være av kortsiktig karakter. Svært strenge smittevernstiltak over tid skaper store negative økonomiske konsekvenser for flere bransjer. Det er per dags dato tre vaksiner som er godkjent i Norge. Vaksinasjonsprosessen har kommet godt i gang, men det er varslet om noe forsinkelser i fremdriften. Sparebanken Øst

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

vurderer situasjonen slik at myndighetene virker å ha god oversikt og i stand til å iverksette effektive smittevernstiltak. Myndighetene har også lansert støtteordninger for et stort antall aktører som virker å bidra til å redusere de negative økonomiske effektene av pandemien.

Statsbudsjettet som ble fremlagt 7. oktober 2020 anslår en god vekst i norsk økonomi gjennom 2021. BNP forventes å øke med 4,4 prosent samtidig som arbeidsledigheten fortsetter å falle. Budsjettet strammer inn på enkelte av de ekstraordinære støttetiltakene som har blitt gjennomført i år, men gir fremdeles en vekstimpuls til norsk økonomi neste år. SSB, Norges Bank og bankenes analysemiljøer forventer alle en relativt høy BNP-vekst i fastlandsøkonomien i 2021.

Arbeidsledigheten forventes å fortsette å falle det neste året hjulpet av etterspørselsvekst fra husholdningene og økt aktivitetsnivå i samfunnet.

Omsetningen og prisutviklingen på boliger utvikler seg positivt støttet av et lavt rentenivå og økt jobbsikkerhet. Stigende boligpriser gir støtte til økt boligbygging fremover etter at flere prosjekter ble utsatt i første halvår. Norges Banks utlånsundersøkelse for fjerde kvartal 2020 viser at etterspørselen etter boliglån var tilnærmet uendret. Bankenes utlånsmarginer på boliglån falt noe i fjerde kvartal på grunn av økte finansieringskostnader og litt sterkere konkurranse.

Sparebanken Øst er en kostnadseffektiv bank og har et sterkt fokus og tro på at et lavt kostnadsnivå utgjør et konkurransefortrinn. Kostnadsnivået forventes å være stabilt fremover, dog vil økt kompleksitet kunne føre til midlertidige kostnadsøkninger.

Bankvirksomhet innebærer risiko for tap og mislighold, og tap på utlån og garantier til kunder kan derfor ikke utelukkes. Banken har gjennomført vurderinger i porteføljen i lys av korona-pandemien og det er ikke per dags dato avdekket forhold som vil medføre vesentlige tap. Det forventes fortsatt lavt nivå på misligholdte engasjementer og lave tap på utlån fremover.

Markedsverdiene på verdipapirer i form av obligasjoner og aksjer vil svinge over tid og tap på aksjer vil kunne inntreffe. Konsernets beholdning av obligasjoner holdes for likviditetsmessige formål og har lav risiko for tap.

Konsernet er meget solid, noe som gir handlingsrom i form av vekstmuligheter og høy utbytteevne. Konsernet har videre fortsatt god likviditet som gir trygghet dersom tilgangen til finansiering for bankene fremover skulle bli utfordrende.

Sparebanken Øst opplever å ha en god posisjon i markedet for egenkapitalbevis med et mål om en enkel og åpen kommunikasjon med investorene. Målet for avkastning på egenkapitalen er satt til 10 prosent over tid.

Veksten i utlån til og innskudd fra kunder vil avhenge av den generelle konkurransen i bankmarkedet og tilgangen på langsiktig finansiering. Pengemarkedsrentene har stabilisert seg på et historisk lavt nivå og fundingmarkedet for bankene er velfungerende. Sammen med reduksjonen i motsyklisk kapitalbuffer i mars i fjor tilsier det at konkurransen vil være svært stor, spesielt på boliglån fremover. Presset på bankens rentenetto er forventet å være stort fremover.

Sparebanken Øst bygger sine kapitalberegninger på prinsippene i standardmodellen. Myndighetenes regulering innenfor kapital- og soliditetsområdet skaper svært store konkurransefordeler for noen få store banker på bekostning av den store majoriteten av norske sparebanker, herunder Sparebanken Øst. Det er svært bekymringsfullt at norske myndigheter velger å forskjellsbehandle banker gjennom kapitalberegningsregelverket ved at lik risiko blir ulikt behandlet. Dersom myndighetene velger å opprettholde denne forskjellsbehandlingen, vil det føre til store konsekvenser for strukturen i norsk

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

finansbransje og for hvordan den enkelte sparebank vil innrette sin virksomhet i fremtiden. Sparebanken Øst vil arbeide for at rammevilkårene for norske banker er like og at konkurransen mellom bankene kan opprettholdes uten bruk av slike virkemidler.

Med utgangspunkt i de lave pengemarkedsrentene tilbyr banken historisk lave utlånsrenter på boliglån gjennom det selvbetjente konseptet «Nybygger.no» fra 9. oktober 2020. Sparebanken Øst har lang erfaring med å benytte ulike salgskanaler. Selvbetjeningsløsningene i banken er kostnads-effektive og muliggjør svært konkurransedyktige renter med lavere marginer. Bankens forventer å oppnå en utlånsvekst fremover på linje med kredittveksten i samfunnet.

Vekst i utlån til personer vil i hovedsak komme på utlån med pant i bolig og til salgspantfinansiering av bruktbil. Vekst i utlån til bedrifter vil skje i konsernets definerte markedsområder der hovedproduktet er nedbetalingslån med pant i fast eiendom.

Sparebanken Øst vil fortsette målrettet å implementere prinsipper for grønne produkter og grønn funding. Rammeverket for grønn produktutvikling og klassifisering av kunder basert på bærekraft-kriterier og banken rapporterer i 2020 etter Global Reporting Initiativ-standarder (GRI). GRI er et anerkjent globalt system og rammeverk for bærekraftrapportering som er anbefalt i Oslo Børs sin veiledning for rapportering av bærekraft. Det vil være områder i rapporteringen som vil bli videreutviklet fremover, og rapporteringen vil derfor ikke oppfylle GRI-standarder fullt ut per 31.12.2020.

Finanstilsynet fastsatte Sparebanken Øst sitt MREL krav 15. desember 2020 til 31,6 prosent av et justert beregningsgrunnlag. Kravet til etterstillelse skal oppfylles innen 1. januar 2024, og kan fases inn ved at konsernet fram til 1. januar 2024 kan medregne i oppfyllelsen av minstekravet usikret senior obligasjonsgjeld (Senior preferred) utstedt fra Sparebanken Øst til eksterne investorer med gjenværende løpetid på minst ett år. Innfasingen av kravet til etterstillelse skal som et minimum være lineær over årene 2021, 2022 og 2023. Bankens skal innen utgangen av 1. kvartal 2021 sende en plan for utstedelse av etterstilt gjeld til Finanstilsynet. Denne planen skal ta utgangspunkt i en prognose for et justert beregningsgrunnlag ved utløpet av innfasingsperioden. Sparebanken Øst skal i løpet av 2021 som et minimum fase inn 1/3 av det totale estimerte behovet for etterstilt gjeld i innfasingsperioden.

Finansdepartementet har besluttet ny utlånsforskrift som skal gjelde i fire år fra 1. januar 2021 og evalueres høsten 2022. Forskriften er en sammenslåing av den tidligere boliglånsforskriften og forbrukslånsforskriften. De fleste kravene i de tidligere forskriftene videreføres, selv om Finanstilsynet foreslo en del endringer i sitt høringsnotat i slutten av september 2020. Det betyr at forskriften viderefører kravene om gjeldsgrad på inntil 5 ganger årsinntekt, belåningsgrad på maksimalt 85 prosent for primærboliger, evne til å betjene renteøkning på 5 prosent og krav om avdragsbetaling for lån med belåningsgrad over 60 prosent. Fleksibilitetskvoten på 8 prosent i Oslo og 10 prosent i resten av landet videreføres også.

Etter forslag fra Finanstilsynet er det fastsatt en ny bestemmelse som gjelder restrukturering av gjeld, som gir økt rom for å hjelpe kunder med gjeldsproblemer gjennom såkalte omstartslån. For slike lån gjelder ikke kravene til gjeldsgrad og evne til å håndtere renteheving på 5 prosent. For øvrig er det klargjort at kravene til boliglån også gjelder ved boliglån til enkeltpersonforetak. Videre at bestemmelsene om belåningsgrad (§ 7), tilleggsikkerhet (§ 8), refinansiering (§ 10) og fleksibilitetskvote (§ 12) også gjelder ved boliglån til juridiske personer. Det vil si at kravet om avdragsbetaling ved belåningsgrad utover 60 prosent (§ 9) ikke gjelder lenger for boliglån til juridiske personer.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sparebanken Øst mener fortsatt at utlånspraksisen bør være bankenes eget ansvar, og at ansvaret for utlånspraksisen fullt ut bør tilbakeføres til bankene når risikonivået avtar. Det er derfor positivt at forskriften er tidsavgrenset og at den skal evalueres høsten 2022.

Det foreligger etter bankens oppfatning fortsatt betydelig usikkerhet knyttet til rammebetingelser og fremtidige kapitalkrav for banker som beregner kapitalkrav etter standardmetoden.

Fra 31. desember 2020 økte systemrisikobufferkravet med 1,5 prosent fra 3 til 4,5 prosent, og det ble innført gulv for risikovektning av eiendoms lån. For banker som ikke benytter IRB-metode og ikke er systemviktige skal dagens krav til 3 prosent gjelde frem til 31. desember 2022. Finansdepartementets økning av systemrisikobuffer er knyttet direkte til kapitallettelsene i pilar 1 som følge av innføringen av CRR/CRD IV gjeldende fra og med 31.12.2019, hvor Basel I-gulvet for IRB-banker ble opphevet og det ble innført «SMB-rabatt» for utlån til små og mellomstore bedrifter. For Sparebanken Øst vil dette innebære en økning i kapitalkravet fra og med 31. desember 2022.

Motsyklisk kapitalbufferkrav er fortsatt på 1 prosent etter at denne ble satt ned 13. mars 2020 med 1,5 prosent fra 2,5 prosent i forbindelse med koronakrisen. Det er grunn til å anta at myndighetene vil vurdere å øke motsyklisk buffer når økonomien normaliserer seg. Norges Bank har signalisert at de forventer å gi råd om å øke bufferkravet igjen i løpet av 2021. Varslingsfristen før en eventuell økning trer i kraft er ett år.

Finansdepartementet ba Finanstilsynet i desember om å evaluere sin fastsettelse av pilar 2-kapitalkravene, hvor de understreket viktigheten av transparens og systematisk oppbygging av disse. De varslet også at det kan bli aktuelt med nærmere regulering av rammene for denne prosessen.

Hokksund, 31. desember 2020

Drammen, 4. mars 2021

Øivind Andersson
leder

Cecilie Hagby
nestleder

Elly Therese Thoresen
medlem

Jorund Rønning Indreliid
medlem

Arne K. Stokke
medlem

Richard Tandberg Olsen
varamedlem

Ole-Martin Solberg
ansattes repr.

Sissel Album Fjeld
ansattes repr.

Pål Strand
adm. direktør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

EIERSTYRING OG SELSKAPSELEDELSE

Sparebanker er selveiende stiftelser. Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse, utarbeidet av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), er utarbeidet for aksjeselskaper eid av aksjonærer med aksjer notert på regulert marked i Norge. For sparebanker gjelder standarden så langt den passer. Forstanderskapet er det øverste styringsorganet i Sparebanken Øst. Forstanderskapet tilsvarer generalforsamlingen i aksjeselskaper. Forstanderskapet er valgt blant egenkapitalbeveiere, ansatte, innskyttere og kommuneoppnevnte i Drammen, Nedre Eiker og Øvre Eiker. Hvert medlem av forstanderskapet har en stemme. Formålet med NUES-anbefalingen er at selskaper som er notert på regulerte markeder i Norge skal ha eierstyring og selskapsledelse som klargjør rolledeling mellom aksjeeiere, styret og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. I en sparebank er det videre behov for å klargjøre rollene også i forhold til ansatte, kunder og kommuneoppnevnte forstandere. Dette ivaretas gjennom Sparebanken Østs vedtekter.

Ledelsen og styret i Sparebanken Øst vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse og hvordan de praktiseres og etterleves i organisasjonen. Sparebanken Øst avgir innledningsvis en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse i samsvar med regnskapslovens paragraf 3-3b. Deretter følger en redegjørelse som kommenterer hvert enkelt punkt i den norske anbefalingen. Gjennomgangen tar utgangspunkt i den siste reviderte versjonen av anbefalingen av 17. oktober 2018.

REDEGJØRELSE OM FORETAKSSTYRING

Beskrivelsen nedenfor redegjør for hvordan regnskapslovens paragraf 3-3b, 2. ledd er dekket i Sparebanken Øst. Inndelingen refererer til nummerering i paragrafen.

1-3. Angivelse av anbefalinger og regelverk om foretaksstyring som Sparebanken Øst er omfattet av eller følger

Sparebankvirksomhet er konsesjonspliktig og underlagt et omfattende regelverk som regulerer sparebankens virksomhet. Finanstilsynsloven og finansforetaksloven med tilhørende forskrifter står helt sentralt i denne sammenheng. Dette regelverket definerer i meget stor grad hva som anses som god eierstyring og selskapsledelse i finansforetak. Sparebanker er underlagt tilsyn av Finanstilsynet. Sparebanken Øst følger videre den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse utgitt av Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse så langt den passer. Avvik kan være nødvendig for å ivareta alle interessegruppene i sparebanken. Anbefalingen er tilgjengelig på nues.no. Eventuelle avvik fra anbefalingen blir kommentert.

4. Beskrivelse av hovedelementene i sparebankens systemer for internkontroll og risikostyring knyttet til regnskapsrapporteringsprosessen

Se avsnittet «Risikostyring og internkontroll» nedenfor.

5. Vedtektsbestemmelse som helt eller delvis utvider eller fraviker bestemmelser i allmennaksjelovens kapittel 5

Sparebanken Øst er regulert av finansforetaksloven og har vedtekter i samsvar med denne.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

6. Sammensetningen til ledende organer samt en beskrivelse av hovedelementene i gjeldende instruksjer og retningslinjer for organenes og eventuelle utvalgs arbeid

Se avsnittene «Forstanderskapet», «Valgkomiteer», «styret, sammensetning og uavhengighet» og «Styrets arbeid» nedenfor.

7. Vedtektsbestemmelser som regulerer oppnevning og utskiftning av styremedlemmer

Se avsnittet «Styret, sammensetning og uavhengighet» nedenfor.

8. Vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte og kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis

Se avsnittet «Selskapskapital og utbytte» nedenfor.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE**Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse**

Eierstyring og selskapsledelse i Sparebanken Øst bidrar til å sikre ansattes, innskytternes, egenkapitalbeviserernes og andre eksterne parters interesser i Sparebanken Øst. Eierstyring og selskapsledelse er styrets overordnede ansvar og skal sikre at organer og funksjoner fungerer i henhold til regelverket og at virksomheten styres på en effektiv og målrettet måte over tid.

Styringen av Sparebanken Øst er fundamentert på vedtatt visjon, idegrunnlag, mål, strategier og kjerneverdier, se avsnitt «Strategi, mål og risikoprofil» i årsberetning for 2020, herunder sparebankens etiske regelverk som er vedtatt av styret. Reglene innledes med følgende:

«Sparebanken Øst og sparebankene for øvrig spiller en sentral rolle i det moderne samfunn. Vi er mer enn andre virksomheter avhengige av tillit fra alle grupper. Tillit har selvfølgelig ikke bare med soliditet og lønnsomhet å gjøre, men også holdninger og den atferd vi som bank viser. Vi kan ikke fungere uavhengig av våre omgivelser. Vi må ha aksept i markedet. For å oppnå dette må ikke vårt etiske nivå kunne trekkes i tvil.

Det etiske nivået i Sparebanken Øst er ditt ansvar. Det er selvfølgelig også ledelsens og tillitsvalgtes ansvar. Ledere bestemmer gjennom sin atferd hvor høyt listen skal legges, men ledere alene kan ikke sørge for høy etisk standard. Alle er med på å påvirke det etiske nivået i banken. Det er vår felles utfordring.

Vi i Sparebanken Øst stiller krav om lojalitet, redelighet og åpenhet hos ledere og medarbeidere. Det er rom for uenighet i interne diskusjoner og forberedelser, men etter at vedtak er fattet, forventes det at samtlige ansatte holder seg lojalt til dette».

Styringen ivaretas av sparebankens valgte organer og funksjoner tillagt styringsansvar. Grunnlaget for effektiv og målrettet drift av Sparebanken Øst er solid kompetanse innen sparebankens kjernevirksomhet med en hensiktsmessig organisering basert på henholdsvis person- og bedriftsmarkedsaktiviteter, finans, IT og innføring. Sparebanken Øst har videre juridisk kompetanse internt. Rammeverket for styring av sparebanker er lagt i et omfattende lov- og forskriftsverk. Regelverket består av spesialregler for finansforetak som på en rekke områder er vesentlig mer omfattende enn generelle selskapsrettslige regler og anbefalinger rettet mot aksjeselskaper generelt. Spesialreglene omfatter blant annet krav til tilsyn, konsesjon, virksomhetens art, egenkapital og utbytte, styrende organers sammensetning og ansvar, risikostyring og kontroll og forhold knyttet til oppkjøp, sammenslåinger med videre.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sparebanken Øst praktiserer et «følg eller forklar» prinsipp i forhold til anbefalingen (NUES), så der det foreligger avvik fra NUES vil dette bli kommentert. Vi tar i denne sammenheng hensyn til at sparebanker er selveiende stiftelser og at styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene i vesentlig grad skiller seg fra aksjeselskaper. Presentasjoner, kvartalsrapporter, vedtekter med mer er å finne på www.oest.no, under «Om Sparebanken Øst».

VIRKSOMHETEN

Sparebanken Østs overordnede virksomhet fremkommer i vedtektene. Sparebanken Øst har til formål å utføre forretninger og tjenester som det er vanlig og naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til den til enhver tid gjeldende lovgivning og de til enhver tid gitte konsesjoner.

Sparebanken kan i samsvar med de til enhver tid gjeldende bestemmelser i finansforetaksloven og andre lover inneha eiendeler i andre finansinstitusjoner, samt i selskaper som driver virksomhet med naturlig tilknytning til bank- og finansieringsvirksomhet. Sparebanken kan også eie aksjer i andre selskaper, men ikke drive eller delta som ansvarlig deltaker i selskaper som driver annen virksomhet enn nevnt i dette avsnittet med mindre dette skjer midlertidig og er nødvendig for sikring av sparebankens krav. Sparebankens virksomhet skjer for øvrig innenfor de rammer som følger av konsesjonen til å drive sparebank og de regler som følger av finansforetaksloven og andre lover og forskrifter gjeldende for sparebanker.

Sparebanken Øst skal være utviklingsorientert med lokal forankring, solid, langsiktig og troverdig. Sparebanken Østs samfunnsansvar er forankret i vedtekter og retningslinjer. I sparebankens overordnede strategi er det presisert at Sparebanken Øst skal være samfunnsorientert og ha høye etiske krav. Sparebanken skal være en bidragsyter til verdiskapning og bærekraftig utvikling både gjennom konsernets ordinære drift og gjennom bankens samfunnskapitalutbytte – spesielt i kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen. Forstanderskapet er sparebankens øverste organ. Forstanderskapets sammensetning fremkommer av vedtektene og viser klart det lokale samfunnsansvaret gjennom sammensetningen som gir representasjon for innskytervalgte, lokalsamfunnet (kommunevalgte) og de ansatte i tillegg til egenkapitalbeveierne.

For nærmere beskrivelse av virksomheten vises til Styrets årsberetning for 2020.

SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Selskapskapital

Styret foretar løpende en vurdering av kapitalstrukturen i lys av selskapets mål, strategi og ønsket risikoprofil. Minstekravet til egenkapital for sparebanker følger av finansforetakslovens § 14-1. Krav til bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk kapitalbuffer er regulert i finansforetaksloven § 14-3. Konsernets mål for ren kjernekapitaldekning er satt til 14,75 prosent. For nærmere beskrivelse av reglene om kapitaldekning, hvilke prinsipper som legges til grunn for å vurdere kapitalbehovet samt nærmere spesifisering av elementene i sparebankens kapitaldekning, vises til sparebankens pilar 3-rapportering om risikostyring, risikoeksponering og soliditetsforhold som er publisert på sparebankens nettsider. Finanstilsynet fører tilsyn med at sparebanken drives med betryggende soliditet i forhold til faktisk risikonivå. Utbyttepolitikken er gjengitt i styrets årsberetning. Forstanderskapet har gitt styret fullmakt til å erverve og/eller etablere pant i egne egenkapitalbevis. Fullmakten gjelder i 18 måneder fra 26.03.2020 og er gjenstand for årlig behandling. Finanstilsynet

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

har godkjent fullmakten. Sparebanken avviker av praktiske årsaker her NUES' anbefaling om at slike fullmakter skal gjelde i ett år.

Kapitalforhøyelse

Forstanderskapet har ikke gitt styret noen generell fullmakt til egen kapitalforhøyelse. Har sparebanken behov for kapitalforhøyelse, vil dette bli behandlet som en egen sak i forstanderskapsmøte. Vedtak om forhøyelse av eierandelskapitalen skal godkjennes av Finanstilsynet, jf. finansforetaksloven § 10-4 (3).

LIKEBEHANDLING OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Likebehandling

Sparebanken Øst har én egenkapitalbevisklasse. Sparebankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs i tråd med de regler som følger av finanslovgivningen. Alle egenkapitalbevisiere har samme rettigheter. Det er i 2020 ikke foretatt transaksjoner mellom sparebanken og egenkapitalbevisierne og deres nærstående utover lån, innskudd og betalingsformidling, samt lønn/honorar til ansatte og tillitsvalgte som er egenkapitalbevisiere.

Fortrinnsrett

Egenkapitalbevisieres fortrinnsrett ved kapitalforhøyelser fremkommer i finansforetaksloven § 10-10 (3). Det fremkommer her at ved forhøyelse av eierandelskapitalen, har eierne av egenkapitalbevis fortrinnsrett til å tegne de nye egenkapitalbevisene i samme forhold som de fra før eier egenkapitalbevis utstedt av institusjonen. Allmennaksjeloven § 10-5 vedrørende tilsidesettelse av fortrinnsrett gjelder tilsvarende.

EGENKAPITALBEVIS OG OMSETTELIGHET

Sparebankens egenkapitalbevis omsettes fritt på Oslo Børs. Det er ikke andre eierbegrensninger enn gjeldende regler i finansforetaksloven om eierbegrensning og konsesjonsplikt og vedtektsfestede regler om styregodkjenning av kjøp av egenkapitalbevis som gjelder for egenkapitalbevisiere i Sparebanken Øst.

FORSTANDERSKAPET

Forstanderskapet skal påse at sparebanken virker etter sitt formål i samsvar med lover, vedtekter og vedtak fattet av forstanderskapet. Forstanderskapet fastsetter regnskapet og vedtar godtgjørelse til sparebankens tillitsvalgte, herunder styret, valgkomite og valgt revisor. Forstanderskapet velger valgkomite blant forstanderskapets medlemmer.

I henhold til vedtekter skal følgende saker behandles av det ordinære forstanderskapet:

- Valg av forstanderskapets leder og nestleder
- Godkjenning av årsregnskap og årsberetning, herunder disponering av overskudd/utdeling av utbytte
- Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under forstanderskapet

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sammensetning

Forstanderskapets sammensetning fremkommer av vedtektene. Vedtektene ble sist endret 29.01.2020. Endringer som følge av nye vedtekter fremkommer i parentes. I nye vedtekter menes kommunene Øvre Eiker, Nedre Eiker og Drammen slik kommunene var geografisk definert pr. 01.01.2019

Det lokale samfunnsansvaret vises gjennom sammensetningen av forstanderskapet, der både innskyttervalgte, kommunevalgte (det offentlige), egenkapitalbeveiere og de ansatte er representert. Forstanderskapet består av totalt 32 medlemmer med 23 varamedlemmer. 8 medlemmer velges av innskyttere fordelt med 3 fra Øvre Eiker, 2 fra Nedre Eiker og 3 fra Drammen. 4 medlemmer velges av det offentlige med 1 medlem fra Øvre Eiker, 2 medlemmer fra Nedre Eiker og 1 medlem fra Drammen. 8 medlemmer velges av de ansatte og 12 medlemmer velges av egenkapitalbeveierne. Medlemmene av forstanderskapet velges for 4 år. Forstanderskapets medlemmer velges i tråd med finansforetaksloven og sparebankens vedtekter. Det fremkommer her at vervet er personlig og det er ikke mulig å møte ved fullmektig. NUES' anbefaling om bruk av fullmakt på generalforsamlingen er av denne grunn ikke aktuelt for egenkapitalbeveiere i Sparebanken Øst. Forstanderskapets leder i 2020 har vært May-Britt Andersen og nestleder har vært Lars M. Lunde.

Møter

Forstanderskapet har ett fast møte hvert år. Utover dette innkalles forstanderskapet ved behov av forstanderskapets leder. Forstanderskapet hadde tre møter i 2020. Styret innkaller til forstanderskapets møter med minst 21 dagers varsel, jf. finansforetaksloven § 8-3 (1). Både sparebankens revisor og styret får innkalling til forstanderskapsmøtene. Forstanderskapsmøtene ledes av forstanderskapets leder jf. vedtekter og finansforetaksloven og følger dermed anbefalingen om uavhengig møteledelse. Når det gjelder saksdokumenter, påmeldingsfrist, gjennomføring av valg og publisering av protokoller fra forstanderskapsmøter følger sparebanken NUES på alle punkter.

VALGKOMITEER

Det følger av sparebankens vedtekter at valg av medlemmer til forstanderskap og styre skal skje etter innstilling fra valgkomiteen. Det er 3 valgkomiteer i Sparebanken Øst:

- 1) Valgkomite for forstanderskapet og styret
- 2) Valgkomite for innskyttere
- 3) Valgkomite for egenkapitalbeveiere

Ansattes representanter i styret og forstanderskap velges av og blant de ansatte i tråd med Forskrift nr. 9386 av 23.12.1977. Valgkomiteen for forstanderskapet består av representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet, herunder også egenkapitalbeveierne. Det skal sikre at forholdet mellom valgkomiteene og den som velges er hensyntatt uavhengighet og habilitet. Det er også vektlagt at de ulike valgkomiteer opprettholder sin uavhengighet til styret i sparebanken. De ulike valgkomiteer skal også sikre at tilgangen på nødvendig kompetanse er tilstede sett i forhold til de oppgaver valgkomiteen står overfor.

Valgkomite for forstanderskapet og styret velges av og blant forstanderskapets medlemmer. Valgkomiteens sammensetning fremkommer av sparebankens vedtekter. NUES' anbefalinger på dette punkt oppfylles så langt de passer i forhold til vedtektene. Valgkomiteens innstilling overfor forstanderskapet begrunnes i tråd med NUES. Det er utarbeidet egen instruks for valgkomiteene, sist

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

vedtatt av forstanderskapet i møte 30.03.2017. Valgkomite for forstanderskapet og styret har i 2020 bestått av følgende personer:

Tom R. Svendsen, leder
Nina Paulsen Viland
Jon Aas
Thor S. Syvaldsen (fra og med 27.03.20)
Bent Inge Bye (til og med 26.03.20)
Ann Kristin Plomås, ansatt
Siren Coward, ansatt

Sparebanken oppfyller kravet om at flertallet i valgkomiteen er uavhengig av styret og øvrige ledende ansatte. Sparebankens vedtekter krever at alle medlemmene i valgkomiteen er medlemmer av forstanderskapet. NUES' anbefaling om at minst ett medlem ikke bør være medlem av representantskap (forstanderskap) eller styret, er derfor ikke relevant.

Valgkomiteen har i 2020 hatt separate møter med både styrets leder og sparebankens administrerende direktør.

STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Styresammensetning

Styret består av 6 eksterne medlemmer og 2 representanter fra de ansatte. Administrerende direktør og viseadministrerende direktør har møterett, men ikke stemmerett i styret.

Styrets sammensetning, styremedlemmenes bakgrunn og deltakelse på styremøter i 2020 er omtalt i Styrets årsberetning for 2020. Detaljert informasjon om det enkelte styremedlem finnes også på vår hjemmeside [www.oest.no/om-sparebanken-øst/Styret og ledelse](http://www.oest.no/om-sparebanken-øst/Styret-og-ledelse).

Administrerende direktør og viseadministrerende direktør har møtt i henholdsvis 31 og 30 av 31 styremøter.

Valg av styre

Valg av styremedlemmer skjer etter forberedelse av valgkomiteen nedsatt av forstanderskapet. Valgkomiteen utarbeider en innstilling til forstanderskapet.

Styremedlemmer velges for 2 år av gangen. Forstanderskapet velger styrets leder og nestleder. Styremedlemmenes kompetanse og yrkeserfaring blir fremlagt i forstanderskapet i forbindelse med valget.

Uavhengighet

Styret skal handle uavhengig og styrets medlemmer, med unntak av ansattes representanter, vurderes som uavhengig av sparebankens vesentlige forretningsforbindelser og sparebankens daglige ledelse. Ingen av sparebankens ledende ansatte er med i styret. Sammensetningen av styret utgjør et mangfold der kompetanse og ferdigheter legger grunnlaget for utføring av det nødvendige styrearbeidet. Det fremkommer i styreinstruksen at styret opptrer som et kollegium. Ansvar for de vedtak og de disposisjoner som styret foretar, tilligger imidlertid det enkelte styremedlem.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Styremedlemmers beholdning av egne egenkapitalbevis

Styremedlemmer som har egenkapitalbevis i Sparebanken Øst per 31.12.2020 fremkommer i note 53.

STYRETS ARBEID

Styrets oppgaver

Styret leder sparebankens virksomhet i samsvar med lov, forskrift, vedtekter og nærmere instruks gitt av forstanderskapet.

Forvaltningen av sparebanken hører under styret. Styret skal sørge for forsvarlig organisering av virksomheten, herunder påse at kravene til organisering av banken og etablering av forsvarlige styrings- og kontrollsystemer blir etterkommet.

Styret skal fastsette planer og budsjetter for bankens virksomhet. Styret skal også fastsette retningslinjer for virksomheten, herunder regler om taushetsplikt for opplysninger om banken og dens virksomhet.

Styret skal holde seg orientert om bankens økonomiske stilling og plikter å påse at dens virksomhet, regnskap og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret skal minst én gang årlig og ellers etter behov ha møte med revisor uten at daglig leder eller andre fra den daglige ledelsen er tilstede.

Styret skal føre tilsyn med den daglige ledelse og bankens virksomhet for øvrig. Styret skal fastsette instruks for daglig leder og sørge for at daglig leder regelmessig gir styret underretning om bankens virksomhet, stilling og resultatutvikling.

Styret iverksetter de undersøkelser det finner nødvendig for å kunne utføre sine oppgaver.

Styret har ansvaret for at sparebanken til enhver tid har den egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen ved og omfanget av virksomheten i sparebanken. Styret har delegert deler av forvaltningsansvaret til administrasjonen gjennom ulike delegasjonsvedtak. Vedtakene er gitt med ulik varighet. Styret har videre fastsatt instruks for internrevisor som skal foreta operasjonell revisjon i tråd med gjeldende standarder for slik revisjon. Sparebanken Østs internrevisor er KPMG.

Taushetsplikt

Alle tillitsvalgte i Sparebanken Øst er underlagt de samme regler om taushet, etikk og habilitet som gjelder for sparebankens ansatte generelt. Uavhengighet mellom sparebankens ulike styrende og kontrollerende organer er et sentralt kriterium for forsvarlig styring av virksomheten. Blant de tillitsvalgte i Sparebanken Øst foreligger det etter styrets vurdering ingen nærstående forhold eller personlige relasjoner som kan påvirke den enkelte tillitsvalgtes uavhengighet og dømmekraft.

Interessekonflikter og inhabilitet

Det fremgår av sparebankens etiske regler at det foreligger en varslingsplikt for styremedlemmer og ansatte dersom de direkte eller indirekte har vesentlig interesse av avtaler som inngås av eller i sparebanken (konsernet) eller i saker som styret skal behandle.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Styreinstruks

Styrets ansvar og arbeidsoppgaver er fastsatt i finansforetaksloven og vedtektene. Styret har utarbeidet egen styreinstruks som er gjenstand for jevnlig revidering. Instruksen ble sist revidert 12.02.2020. Instruksen beskriver hvilket ansvar styret har, hvilke saker styret skal behandle og hvilke regler som skal ligge til grunn for saksbehandlingen. Styret har fastsatt instruks for administrerende direktør som forestår den daglige ledelsen av sparebanken. Styreinstruksen og instruks for daglig leder angir ansvars- og oppgavefordelingen mellom styret og daglig leder.

Finansiell rapportering

Styret mottar månedlige rapporter hvor sparebankens økonomiske og finansielle status kommenteres, herunder administrerende direktørs månedlige virksomhetsrapport. Månedrapportene danner grunnlaget for intern styring og kommunikasjon om status i sparebanken. Styret mottar periodiske rapporter som viser sparebankens etterlevelse av delegerte fullmakter, samt kvartalsvise rapporter som viser utviklingen i sparebankens totale risikobilde.

Årsplan

Styret utarbeider en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen inneholder blant annet møteplan for året, oversikt over faste oppgaver på bestemte møter og finansiell kalender. Styret foretar hvert år en egevaluering. Evalueringen omfatter styremedlemmers kompetanse, styrets sammensetning og måten styret fungerer på både som gruppe og individuelt. Styrets egevaluering er tilgjengelig for valgkomiteen til forstanderskapet.

Styrekomiteer

Godtgjørelsesutvalg

Det er etter krav i finansforetaksloven § 15-1 flg., og forskrift om finansforetak og finanskonsern § 15-1 flg. etablert et godtgjørelsesutvalg i sparebanken. Godtgjørelsesutvalget har som oppgave å forberede for styret retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. De skal videre sørge for at foretaket til enhver tid har og praktiserer retningslinjer og rammer for godtgjørelsesordningen som er i samsvar med forskrift om godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner, verdipapirforetak og forvaltningsselskap for verdipapirfond. Utvalget utfører sine oppgaver i tråd med retningslinjer fastsatt av styret. Utvalgets leder utpekes av styret. Medlemmene er valgt av styret. Godtgjørelsesutvalget har i 2020 bestått av følgende medlemmer:

Cecilie Hagby, leder
Øivind Andersson
Jorund Rønning Indrelid
Sissel Album Fjeld, ansattes representant

Avdelingssjef personal, Kristin W. Myhre, har vært sekretær for utvalget. Styret har godkjent Retningslinjer for godtgjørelser i Sparebanken Øst.

Revisjons- og risikoutvalg

Sparebanken har etter krav i finansforetaksloven § 8-18 og § 13-6 (4) etablert revisjons- og risikoutvalg etter de retningslinjer som loven beskriver. Medlemmene er valgt av styret og velges for ett år av gangen. Utvalgets leder utpekes av styret. Revisjons- og risikoutvalgets hovedoppgaver er å forberede styrets oppfølging av regnskap og rapportering, overvåke systemer for risikostyring og internkontroll, internrevisjonens arbeid samt vurdere og overvåke revisors uavhengighet. Revisjons- og risikoutvalget skal dessuten forberede for og rådgje styret i forhold til sparebankens eksisterende og fremtidige risikoappetitt og risikostrategi samt oppfølging og implementering av denne strategien.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Det tilligger også utvalget å overvåke i hvilken grad sparebankens prising av produkter ut mot kundene fullt ut reflekterer den risiko sparebanken bærer. Utvalget utfører sine oppgaver etter instruks fastsatt av styret. Revisjons- og risikoutvalget har avholdt 8 møter i 2020. Revisjons- og risikoutvalget har i 2020 bestått av følgende medlemmer:

Cecilie Hagby, leder
Arne K. Stokke
Morten A. Yttreide, leder (til og med 26.03.20)
Eivind W. Christiansen (fra og med 28.04.20, til og med 29.06.20)
Richard Tandberg Olsen (fra og med 25.08.20)
Elly Therese Thoresen (fra og med 25.08.20)

RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Risikostyring skal støtte opp under konsernets utvikling og måloppnåelse og skal sikre finansiell stabilitet og forsvarlig forretningsdrift. Dette oppnås gjennom en risikoprofil som kjennetegnes ved en sterk risikokultur og en høy bevissthet om risikostyring.

For å sikre en effektiv og hensiktsmessig prosess for risikostyring og internkontroll, har konsernet lagt til grunn COSO-modellen¹. Dette er et anerkjent rammeverk for risikostyring og internkontroll. Modellen baseres på at risikostyring og internkontroll gjelder alle deler av virksomheten samtidig som et helhetlig perspektiv legges til grunn. Risikostyring og internkontroll omfatter både strategiske og operative forhold samt at det settes særlig fokus på kvalitet i ekstern rapportering og etterlevelse av lover og regler. Dette benevnes som helhetlig risikostyring. Begrepet helhetlig risikostyring benyttes i Sparebanken Øst med følgende definisjon:

«Helhetlig risikostyring er den kulturen, de egenskapene og den praksisen som organisasjoner integrerer med strategi og som de benytter når strategien settes ut i praksis. Dette for å styre risikoen når verdier skapes, bevares og realiseres.»

Modellen bygger på følgende komponenter:

Internt miljø

Det interne miljøet er utgangspunktet for de ansattes holdning til risiko. Det omfatter også filosofi for risikostyring og risikoappetitt, integritet, etiske verdier og miljøet de opererer i.

Etablering av målsettinger

Målsettinger må finnes før ledelsen kan identifisere potensielle hendelser som kan påvirke oppnåelsen av disse. Helhetlig risikostyring sikrer at ledelsen har på plass en prosess for å etablere målsettinger, og at de valgte målsettingene støtter og er i samsvar med virksomhetens formål og avspeiler dens risikoappetitt.

Identifisering av hendelser

Interne og eksterne hendelser som påvirker virksomhetens måloppnåelse må identifiseres, og man skiller mellom risikoer og muligheter. Muligheter kanaliseres tilbake til ledelsens prosesser for fastsettelse av strategier eller målsettinger.

¹ The Committee of Sponsoring Organisations of the Tradeway Commission (COSO) har gitt innhold til begrepene gjennom et internasjonalt anerkjent rammeverk og benyttet bl.a. i lovgivning innen finansområdet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Risikovurdering

Risikoen blir analysert, og sannsynlighet og konsekvens vurderes for å avgjøre hvordan den skal håndteres. Både iboende og gjenværende risiko blir vurdert.

Risikohåndtering

Ledelsen velger former for risikohåndtering – å unngå, akseptere, redusere eller dele risiko – og utvikler en handlingsplan for å bringe samsvar med virksomhetens risikotoleranse.

Kontrollaktiviteter

Retningslinjer og rutiner blir etablert og implementert for å sikre at risikohåndteringen blir utført på en effektiv måte.

Informasjon og kommunikasjon

Relevant informasjon blir identifisert, behandlet og kommunisert i en form og i et tidsperspektiv som gjør det mulig for de ansatte å ivareta sitt ansvar. Effektiv kommunikasjon skjer også i videre forstand, både vertikalt og horisontalt i virksomheten.

Oppfølging

Den helhetlige risikostyringsprosessen blir fulgt opp og endret etter behov. Oppfølging utføres gjennom løpende ledelsesaktiviteter, uavhengige evalueringer eller begge deler.

Roller og ansvar

Organisering og kontrollfunksjoner er i tråd med gjeldende lovverk. Bestemmelsene om helhetlig risikostyring finner vi i finansforetakslovens § 13-5, Forsvarlig virksomhet, god forretningsskikk. I § 13-5 (1) heter det at et finansforetak skal organiseres og drives på en forsvarlig måte. Foretaket skal ha klar organisasjonsstruktur og ansvarsdeling samt klare og hensiktsmessige styrings- og kontrollordninger. Foretaket skal ha hensiktsmessige retningslinjer og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere risiko foretaket er, eller kan bli, eksponert for. En tydelig organisering med klart definerte ansvarsområder og fullmakter er et sentralt element i god risikostyring og internkontroll.

Forstanderskapet

Forstanderskapet er bankens øverste organ. Forstanderskapet skal påse at sparebanken virker etter sitt formål i samsvar med lover, vedtekter og vedtak fattet av forstanderskapet. I henhold til vedtektene skal følgende saker behandles av det ordinære forstanderskapet:

- Valg av forstanderskapets leder og nestleder.
- Godkjenning av årsregnskap og årsberetning, herunder disponering av overskudd/utdeling av utbytte.
- Andre saker som etter lov eller vedtekter hører under forstanderskapet, herunder valg av styremedlemmer.

Styret

Styret skal fastsette mål, strategi og risikoprofil for konsernet samt overordnede retningslinjer for virksomheten. Styret skal fastsette prinsipper for helhetlig risikostyring for konsernet som helhet og innenfor hvert enkelt virksomhetsområde. Styret skal videre påse at helhetlig risikostyring blir etablert og gjennomført i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter, pålegg fra Finanstilsynet og retningslinjer gitt av styret til administrasjonen.

Styret skal påse at konsernet er hensiktsmessig organisert, herunder at det er klare ansvarsforhold og at det er etablert nødvendig arbeidsdeling. Styret skal årlig evaluere sitt arbeid og sin kompetanse knyttet til bankens helhetlige risikostyring.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Styret må forsikre seg om at retningslinjer for planlegging og styring er kommunisert og implementert i hele konsernet og sikre en ressursforsvarlig oppfølging. Styret har ansvar for at kapitalplanlegging og styring av kapitalbehov er en del av konsernets samlede risikostyring. Styret skal ta stilling til risikotoleransen og konkludere i forhold til nødvendig kapitalbehov, kapitalplan med beredskapsplaner og kapitalmål.

Godtgjørelsesutvalg

Det er etter krav i finansforetaksloven § 15-1 flg., og forskrift om finansforetak og finanskonsern § 15-1 flg. etablert et godtgjørelsesutvalg i sparebanken. Godtgjørelsesutvalget har som oppgave å forberede for styret retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte. De skal videre sørge for at foretaket til enhver tid har og praktiserer retningslinjer og rammer for godtgjørelsesordningen som er i samsvar med finansforetaksloven §15-1 flg. og forskrift om finansforetak og finanskonsern §15-1 flg. Informasjon om godtgjørelser er gitt i konsernets årsrapport note 29.

Styrets revisjons- og risikoutvalg

Revisjons- og risikoutvalget er et forberedende og rådgivende utvalg for styret og skal:

- Forberede styrets oppfølging av regnskapsrapporteringsprosessen.
- Overvåke systemene for internkontroll og risikostyring samt foretakets interne revisjon.
- Avgi uttalelse om valg av revisor.
- Ha løpende kontakt med konsernets valgte revisor om revisjon av årsregnskapet.
- Vurdere og overvåke revisors uavhengighet og objektivitet, herunder særlig i hvilken grad andre tjenester enn revisjon som er levert av revisor kan ha betydning for revisors uavhengighet og objektivitet.
- Forberede styrets vurdering av risiko og samlet kapitalbehov.
- Ha jevnlig kontakt med risikokontrollfunksjonen og motta relevant rapportering fra foretakets kontrollfunksjoner.
- Minst årlig gjennomgå foretakets risikostrategier.
- Overvåke at foretakets risikostrategier følges.
- Vurdere om prisingen av foretakets produkter tar hensyn til foretakets forretningsmodell og risikostrategi.

Administrerende direktør

Administrerende direktør er ansvarlig for, skal utarbeide og følge opp at:

- Det er etablert en forsvarlig helhetlig risikostyring etter retningslinjer fastsatt av styret.
- Helhetlig risikostyring blir dokumentert, gjennomført og overvåket på forsvarlig måte.
- Rapporteringsplikten til styret er i samsvar med lover, forskrifter, vedtekter og konsernets vedtatte prinsipper om dette.
- Risikostyringssystemene gjennomføres, følges opp og dokumenteres i samsvar med lover, forskrifter, strategi/policy og rutiner.
- Risikostyringsprosessen er hensiktsmessig og effektiv.

Administrerende direktør skal sørge for at konsernet er hensiktsmessig organisert, herunder at det er klare ansvarsforhold og at det er etablert nødvendig arbeidsdeling. Administrerende direktør har ansvar for at prosess vedrørende vurdering av risikoer og samlet kapitalbehov (ICAAP) blir gjennomført.

Ledere av forretningsområder

Ledere av forretningsområdene, herunder direktører og mellomledere, har ansvar for:

- Å etablere og gjennomføre forsvarlig risikostyring innenfor sitt område, herunder vurdere risiko og etablere nødvendige linjekontroller.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

- Etterlevelse av gjeldende regelverk.
- Rapportering knyttet til helhetlig risikostyring, herunder rapportering av vesentlige brudd/hendelser.

Ansatte

De ansatte har ansvar for å:

- Besitte tilstrekkelig kompetanse om sitt ansvarsområde og sine arbeidsoppgaver for tilstrekkelig egenkontroll.
- Utføre arbeid innenfor vedtatte instruksjoner, rammer og fullmakter med riktig kvalitet.
- Rapportere vesentlige brudd/hendelser til leder.

Helhetlig risikostyring skal være en del av den løpende oppfølgingen mellom leder og den ansatte. Den ansattes rolle i dette skal synliggjøres og følges opp.

Risikostyring og Etterlevelse

Risikostyring og Etterlevelse skal:

- Sitte i «førersetet» når policy og strategier skal utformes på sentrale risikoområder.
- Være involvert i vurderingene av risikoer forbundet med nye og vesentlige endringer i produkter, tjenester og andre aktiviteter, herunder utkontraktering.
- Være involvert i utarbeidelsen av risikotoleranse, risikostrategier og overordnede rammer for risikotakingen.
- Lede arbeidet med ICAAP og gjennomføre stresstester og prognoser på selvstendig basis.
- Være et uavhengig miljø som utfordrer de operative avdelingene i konsernet.
- Bidra til videreutvikling av konsernets rammeverk for helhetlig risikostyring- og internkontroll, herunder risikopolicy/-strategier, metoder, modeller og systemer i henhold til anerkjente prinsipper.
- Påse at risikostyringssystemene implementeres, benyttes, følges opp og dokumenteres i samsvar med lover, forskrifter, strategi/policy og rutiner og at risikostyringsprosessen er hensiktsmessig og effektiv.
- Koordinere den årlige lederbekreftelsen i henhold CRR/CRD IV-forskriften.
- Følge opp konsernets risikostatus og utvikling i forhold til vedtatte risikostrategiske måltall og forretningsstrategi.
- Motta eller utarbeide periodisk og tilstrekkelig informasjon for å ivareta og følge opp rapportering til administrerende direktør.
- Sørge for at det opprettes effektive systemer og prosesser for etterlevelse av gjeldende regelverk samt fange opp endringer i lover/forskrifter, bransjestandarder og interne retningslinjer, og påse at disse blir implementert i konsernet.
- Teste, vurdere og gi råd om internkontrollen.
- Delta i møter i styrets revisjons- og risikoutvalg og i intern risikokomite.

Internrevisjon

Internrevisjonen skal:

- Rapportere til styret, ha rett til å møte i styremøtene og avgi rapport om risikostyringen og internkontrollen minimum en gang pr. år.
- Gi objektive råd til styret og ledelsen om konsernets risikostyring, utforming og etterlevelse av kontroller samt etterlevelse av etablerte rutiner, prosedyrer og retningslinjer.
- Ha tilstrekkelig kompetanse og erfaring, metodikk og verktøy for å sikre at alle områder med høy og kritisk risiko dekkes.
- Gjennomføre planlagte internkontroller.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Eksternrevisjon

Ekstern revisor gir ledelsen og styret uavhengige og objektive synspunkter som kan bidra til at banken når sine målsettinger ikke bare for regnskapsrapportering, men også for målsettinger innenfor andre kategorier. I forbindelse med årsregnskapsrevisjonen fremlegger revisor sitt syn på i hvilken grad regnskapet gir et forsvarlig uttrykk for virksomhetens økonomiske stilling i overensstemmelse med IFRS, og bidrar således til virksomhetens målsettinger for regnskapsrapportering. Revisor kan videre bidra ved å gi nyttig informasjon til ledelsen i dens gjennomføring av aktiviteter relatert til risikostyring. Slik informasjon omfatter revisjonsfunn, analytisk informasjon og anbefalinger om nødvendige tiltak for å nå etablerte målsettinger, og funn som revisor gjør angående mangler ved risikostyring og kontroll med anbefalinger om forbedringer.

Gransker

I tråd med finansforetaksloven § 11-14 er Ernst & Young AS utnevnt som uavhengig gransker for Sparebanken Øst Boligkreditt AS. Gransker gjennomfører selvstendige kvartalsvise kontroller blant annet av lovbestemt register og beløpsmessig balanse mellom sikkerhetsmasse og utstedte obligasjoner med fortrinnsrett. Gransker rapporterer årlig til Finanstilsynet.

Finanstilsynet

Finanstilsynet er et selvstendig styringsorgan som bygger på lover og vedtak fra Stortinget, Regjeringen og Finansdepartementet og på internasjonale standarder for finansielt tilsyn. Gjennom tilsyn med foretak og markeder skal Finanstilsynet bidra til finansiell stabilitet og ordnede markedsforhold og til at brukerne kan stole på at finansielle avtaler og tjenester blir fulgt opp etter formålet. I tillegg til det forebyggende arbeidet må Finanstilsynet kunne bidra til å løse problemer som kan oppstå. Finanstilsynet legger til grunn at norske virksomheter skal ha konkurransevilkår som samlet sett er på linje med virksomheter i andre EØS-land.

Andre organer og kontrollpunkter

Bankens balansestyringskomite (BSK) har jevnlig møter der status og tiltak med hensyn til likviditetssituasjonen drøftes. I BSK møter administrerende direktør, viseadministrerende direktør, økonomidirektør, controller risiko og finanssjef.

Risikokomiteen har til formål å vurdere risikoeksponering og risikorapportering. Komiteen skal gjøre vurderinger av kapitalbehovet og behandle risikorapporteringen til styret. Komiteens medlemmer er kredittsjef BM, advokat, direktør Kreditt PM, finanssjef, avdelingsleder innføring, informasjons-sikkerhetsansvarlig, lederne av avdelingene Risikostyring og Etterlevelse og øvrige kontrollere. Komiteens konklusjoner og merknader protokollføres.

Områdeansvarlig Antihvitvask har ansvar for oppfølging av etterlevelsen av regelverket, kontroll av kundeoppsettelse og intern opplæring. Bankens viseadministrerende direktør Kjell Engen er antihvitvaskansvarlig.

GODTGJØRELSE TIL STYRET OG TILLITSVALGTE

Godtgjørelse til styret, forstandskapet og valgkomiteen fastsettes av forstandskapet. Godtgjørelsen er søkt tilpasset den arbeidsmengde og det ansvar som påhviler de tillitsvalgte og er opplyst i notene til årsregnskapet. Honoraret er uavhengig av sparebankens resultater og utgjør et bestemt beløp. Det er ingen resultatbaserte eller variable godtgjørelser til sparebankens tillitsvalgte. Godtgjørelse til styret er opplyst i note 29 til årsregnskapet. Ingen av styrets medlemmer utenom ansattes representanter har i 2020 utført andre oppgaver for sparebanken enn styrevervet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1DSF49558EAEF0FB97395234

GODTGJØRELSE TIL LEDEDE ANSATTE

I henhold til gjeldende lovverk, finansforetaksloven § 15-1 til 15-6, fastsetter styret nødvendige retningslinjer for ledende ansattes godtgjørelser. Godtgjørelse til ledende ansatte er opplyst i note 29 til årsregnskapet. Fastlønnen utgjør hovedinntekten til alle ansatte i Sparebanken Øst. Styret fastsetter godtgjørelsen til administrerende direktør. Administrerende direktør fastsetter godtgjørelsen til toppledergruppen. Det er ingen avtale om variabel godtgjørelse eller opsjons- eller bonusavtaler. Toppledelsen tar del i styrevedtatt ordning om overskuddsdeling. Styret kan beslutte å tildele administrerende direktør og viseadministrerende direktør engangstillegg.

INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Sparebankens målsetting for informasjon og kommunikasjon er basert på åpenhet og tilgjengelighet. For å sikre den nødvendige informasjonsflyt, skal finansiell informasjon offentliggjøres i tråd med fastsatt finansiell kalender på sparebankens nettsider, ved innsendelse av opplysningene til Oslo Børs og ved presentasjoner for investorer og andre interessenter. Sparebanken arrangerer åpne investorpresentasjoner i forbindelse med at års- og kvartalsresultater blir lagt frem. Regelverket for informasjon og kommunikasjon, regler om god børsetikk, i tillegg til et generelt krav om likebehandling setter imidlertid begrensninger for sparebankens mulighet til å utgi informasjon, herunder også for analytikere.

Sparebanken Øst har utarbeidet retningslinjer for investorpleie. Retningslinjene viser til at sparebanken ønsker å ha en utstrakt og effektiv kommunikasjon med de finansielle markedene der åpenhet og troverdighet vektlegges. Sparebanken ønsker et langsiktig og gjensidig fordelaktig forhold med flest mulig meglerforetak. Investeringsbeslutninger skal være tuftet på økonomiske kalkyler fremfor relasjoner. Sparebanken skal være positiv til investeringsbeslutninger som ikke nevneverdig endrer aktuelle lønnsomhetsestimater, og som vil være gunstig for investor. Meglerkontakt skal skje gjennom Finansavdelingen for å sikre at informasjonen som går ut og kommer inn er ensartet.

Informasjon som vurderes som viktig og sensitiv vil først bli meddelt Oslo Børs. Sparebanken vil tilstrebe korrekt og velbalansert informasjon både skriftlig og muntlig, og ingen investorer skal forfordes. All informasjon som tilbys skal distribueres til alle investorkretser og den skal presenteres på en entydig måte. Sparebanken skal tilstrebe tilgjengelighet for investorer og henvendelser skal besvares innen rimelig tid. Informasjon som anses som sentral for investorer skal distribueres via sparebankens hjemmeside, Oslo Børs og via mail.

OVERTAKELSE

Sparebanker kan ikke overtas av andre foretak eller enkeltpersoner. NUES' anbefaling på dette punkt er av den grunn ikke relevant for sparebanker. Forstandskapet skal treffe avgjørelse i alle saker som gjelder virksomhetsendringer i sparebanken, oppkjøp av andre selskaper eller andre saker av særlig viktighet for sparebanken. Dette gjelder likevel ikke ved oppkjøp av mindre selskaper innenfor sparebankens nåværende virksomhetsområde, eller dersom saken av andre særlige grunner bør avgjøres av styret og først deretter forelegges forstandskapet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

REVISOR

Revisjon av Sparebanken Øst foretas etter anerkjente revisjonsprinsipper med hensyn til planlegging, gjennomføring og beretning. Ernst & Young AS er sparebankens eksterne revisor. Eksternrevisor møter minst en gang i året i Revisjons- og risikoutvalget og på styremøte og gjennomgår sine vurderinger av sparebankens risikoer. Ekstern revisor deltar alltid på styremøtet ved fastsettelse av årsregnskapet og på regnskapsmøtet i Revisjons- og risikoutvalget, og går gjennom sin vurdering av vesentlige forhold i sparebanken. For øvrig deltar eksternrevisor i styremøter etter behov. I henhold til finansforetaksloven § 8-6 (3) er det krav om at styret minst én gang per kvartal har møte med revisor uten at daglig ledelse er til stede om ikke annet er fastsatt i instruks for styret. Styret har i sin instruks fastsatt at styret minst en gang årlig og ellers etter behov skal ha møte med revisor uten at daglig ledelse er tilstede. Eksternrevisor blir innkalt til alle forstanderskapsmøter. Det henvises for øvrig til note 32 i årsregnskapet, i forbindelse med godtgjørelse til revisor, herunder fordelingen av godtgjørelsen.

FINANSIELL KALENDER FOR 2021

	Offentliggjøring
• Foreløpig resultat 2020 (4. kvartal 2020)	12. februar 2021
• Årsregnskap 2020	4. mars 2021
• Forstanderskapsmøte	25. mars 2021
• Ex. utbyttedato*	26. mars 2021
• Utbetaling utbytte*	9. april 2021
• 1. kvartal 2021	12. mai 2021
• 2. kvartal 2021	15. juli 2021
• 3. kvartal 2021	27. oktober 2021

* Styrets innstilling til utbytte for 2020 er på inntil 4,50 kroner, hvor det utbetales 3,50 kroner etter forstanderskapets beslutning den 25.03.21 og at forstanderskapet gir styret fullmakt til eventuelt å beslutte utbetaling av utbytte på inntil 1,00 kroner tidligst 1. oktober 2021 og senest innen ordinært forstanderskapsmøte i 2022.

INVESTORKONTAKTER

Adm. dir. Pål Strand
916 24 428
paal.strand@oest.no

Viseadm. dir. Kjell Engen
957 75 003
kjell.engen@oest.no

Sparebanken Øst
Bragernes Torg 2, Drammen
Postboks 67, 3301 Hokksund
post@oest.no
www.oest.no

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACEE1D9F49558EAEF0FB97395234

ERKLÆRING I HENHOLD TIL VERDIPAPIRHANDELLOVEN § 5-5

Vi bekrefter at årsregnskapet for perioden 1. januar til 31. desember 2020, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og selskapets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, og at opplysningene i årsberetningen gir en rettviseende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og selskapet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet står overfor.

Hokksund, 31. desember 2020
Drammen, 4. mars 2021

I STYRET FOR SPAREBANKEN ØST

Øivind Andersson
leder

Cecilie Hagby
nestleder

Elly Therese Thoresen
medlem

Jorund Rønning Indreid
medlem

Arne K. Stokke
medlem

Richard Tandberg Olsen
varamedlem

Ole-Martin Solberg
ansattes repr.

Sissel Album Fjeld
ansattes repr.

Pål Strand
adm. direktør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

RESULTATREGNSKAP

Konsern	Konsern			Morbank	Morbank
2020	2019	Beløp i mill. kroner	Noter	2020	2019
992,9	1.161,4	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost	23,24	399,5	569,0
128,6	129,5	Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi	23,24	205,5	195,2
489,3	649,1	Rentekostnader og lignende kostnader	23,24,49	287,5	388,1
632,1	641,7	NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINTEKTER		317,5	376,2
78,0	89,9	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	26	99,4	111,3
42,9	44,8	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	26	20,1	20,8
11,8	28,9	Utbytte	25	174,6	136,8
136,3	-9,5	Netto verdilendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter	27	143,9	-5,2
29,3	15,3	Andre driftsinntekter	28	7,2	7,7
167,4	162,6	Lønn mv.	29,46	146,2	140,4
57,4	53,6	Administrasjonskostnader	31	45,3	42,8
27,3	25,7	Avskrivning/hedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler	31,37	26,7	25,0
43,9	35,9	Andre driftskostnader	31,32	33,7	28,6
548,7	443,7	RESULTAT FØR TAP		470,5	369,2
15,1	18,9	Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	12	3,4	4,9
533,6	424,8	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		467,1	364,4
80,4	95,5	Skattekostnad	33	32,2	56,8
453,1	329,3	ÅRSRESULTAT		434,9	307,6
15,9	17,9	Hybridkapitaleieernes andel av resultatet		15,9	17,9
437,2	311,5	EK-bevisieieernes og grunnfondets andel av resultatet		419,0	289,7
453,1	329,3	ÅRSRESULTAT		434,9	307,6
6,62	4,87	Resultat pr. egenkapitalbevis	52	6,34	4,54
6,62	4,87	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis	52	6,34	4,54

TOTALRESULTAT

Konsern	Konsern			Morbank	Morbank
2020	2019	Beløp i mill. kroner	Noter	2020	2019
453,1	329,3	ÅRSRESULTAT		434,9	307,6
		Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet			
-2,4	4,1	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	46	-2,5	3,7
0,6	-1,0	Skatt relatert til poster som ikke kan reklassifiseres	33,46	0,6	-0,9
		Poster som senere kan bli reklassifisert til resultatregnskapet			
0,0	0,0	Utlån til virkelig verdi	27	0,2	-0,2
0,0	0,0	Skatt relatert til poster som kan reklassifiseres	27,33	0,0	0,0
451,4	332,4	TOTALRESULTAT		433,1	310,3

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

BALANSE

Konsern 31.12.20	Konsern 31.12.19	Beløp i mill. kroner	Noter	Morbank 31.12.20	Morbank 31.12.19
EIENDELER					
409,4	302,5	Kontanter og fordringer på sentralbanker	18	409,4	302,5
13,4	15,9	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	14,18	2.232,8	2.273,2
35.443,8	34.225,3	Utlån til og fordringer på kunder	9,10,11,12,13,18	16.436,7	16.982,8
8.790,2	8.755,1	Sertifikater og obligasjoner	18,21,34	7.217,0	7.197,8
811,0	629,6	Aksjer og andeler	18,21,35	811,0	629,6
374,1	174,7	Finansielle derivater	18,19,20,21	200,9	57,2
0,0	0,0	Eierinteresser i konsernselskap	36	1.560,0	1.321,0
0,0	0,0	Utsatt skatt eiendel	33	7,7	6,8
11,9	59,0	Investerings eiendommer	37	0,0	0,0
145,1	137,7	Varige driftsmidler	37	88,8	89,6
44,1	49,5	Leierettigheter	37	77,1	84,8
14,9	23,9	Andre eiendeler		8,5	10,2
11,7	12,6	Forsk.bet. ikke pålepte kostn. og opptj. ikke mottatte inntekter	38	14,6	9,1
44.069,7	42.385,8	SUM EIENDELER		29.064,5	28.964,4
GJELD OG EGENKAPITAL					
601,0	300,6	Gjeld til kredittinstitusjoner	18,39,43	1.470,7	620,2
14.845,1	14.791,7	Innskudd fra og gjeld til kunder	18,40	14.821,2	14.879,5
17,9	35,3	Finansielle derivater	18,19,20,21	17,9	35,3
23.111,0	22.261,7	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18,41,43	7.755,8	8.859,6
87,0	89,1	Betalbar skatt	33	38,2	61,1
414,8	199,8	Andre forpliktelser	44	290,3	117,6
43,0	33,6	Pålepte kostnader og mottatte ikke opplynte inntekter		34,0	25,5
62,9	67,4	Andre avsetninger og forpliktelser	45,46	61,3	65,5
0,0	5,0	Utsatt skatt forpliktelse	33	0,0	0,0
44,9	49,9	Forpliktelser knyttet til leieavtaler		78,4	85,5
400,1	400,4	Ansvarlig lånekapital	18,42,43	400,1	400,4
39.627,7	38.244,3	SUM GJELD		25.068,0	25.250,2
595,1	595,1	Innskutt egenkapital	52	595,1	595,1
351,7	352,4	Hybridkapital	51	351,7	352,4
3.495,1	3.194,0	Opplynt egenkapital		3.049,7	2.768,8
4.442,0	4.141,5	SUM EGENKAPITAL	6	3.996,5	3.714,3
44.069,7	42.385,8	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		29.064,5	28.964,4

Hokksund, 31. desember 2020
Drammen, 4. mars 2021

Ølvinde Andersson
leder

Cecilie Hagby
nestleder

Elly Therese Thoresen
medlem

Jorund Rønning Indrelid
medlem

Arne K. Stokke
medlem

Richard Tandberg Olsen
varamedlem

Ole-Martin Solberg
ansattes repr.

Sissel Album Fjeld
ansattes repr.

Pål Strand
adm. direktør

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

ENDRING EGENKAPITAL KONSERN

(Beløp i mill.) 2020	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital					Annen egenkapital
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utlejningsfond	Grunnfondskapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital pr. 31.12.2019	4.141,5	207,3	387,8	352,4	405,7	2.045,5	38,1	277,5	427,2
Ordinært resultat	453,1	0,0	0,0	15,9	82,2	179,5	0,0	157,3	18,3
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-1,8	0,0	0,0	0,0	-0,6	-1,3	0,0	0,0	0,1
Totalresultat	451,4	0,0	0,0	15,9	81,6	178,3	0,0	157,3	18,4
Utbytte til EK-beveiere 2019 vedtatt	-74,6	0,0	0,0	0,0	-74,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2019 vedtatt	-59,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-59,7	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-16,6	0,0	0,0	-16,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2020	4.442,0	207,3	387,8	351,7	412,7	2.164,1	38,1	434,7	445,6

Årets forslag til utbytte til egenkapitalbeveiere på inntil MNOK 93,3 (inntil 4,50 kroner pr. egenkapitalbevis) ligger som en del av utjevningsfondet og årets forslag til allmenntilgode gaver på inntil MNOK 25,9 ligger som en del av grunnfondskapitalen inntil de er endelig vedtatt. Det vises forøvrig til note 52 om egenkapitalbevis.

(Beløp i mill.) 2019	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital					Annen egenkapital
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utlejningsfond	Grunnfondskapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital pr. 31.12.2018	3.944,2	207,3	387,8	350,5	404,1	1.867,5	38,1	283,6	405,3
Ordinært resultat	329,3	0,0	0,0	17,9	96,0	199,9	0,0	-6,2	21,7
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	3,0	0,0	0,0	0,0	0,9	1,9	0,0	0,0	0,3
Totalresultat	332,4	0,0	0,0	17,9	96,9	201,8	0,0	-6,2	22,0
Utbytte til EK-beveiere 2018 vedtatt	-95,4	0,0	0,0	0,0	-95,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2018 vedtatt	-23,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-23,8	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-15,9	0,0	0,0	-15,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innfrielse av hybridkapital	-150,0	0,0	0,0	-150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av hybridkapital	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2019	4.141,5	207,3	387,8	352,4	405,7	2.045,5	38,1	277,5	427,2

Årets forslag til utbytte til egenkapitalbeveiere på MNOK 74,6 (3,60 kroner pr. egenkapitalbevis) ligger som en del av utjevningsfondet og årets forslag til allmenntilgode gaver på MNOK 59,7 ligger som en del av grunnfondskapitalen inntil de er endelig vedtatt. Det vises forøvrig til note 52 om egenkapitalbevis.

ENDRING EGENKAPITAL MORBANK

(Beløp i mill.) 2020	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital					Verdiendr. over totalres.
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utlejningsfond	Grunnfondskapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital pr. 31.12.2019	3.714,3	207,3	387,8	352,4	403,7	2.045,5	38,1	277,5	0,0
Ordinært resultat	434,9	0,0	0,0	15,9	82,2	179,5	0,0	157,3	0,0
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres.	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	-1,9	0,0	0,0	0,0	-0,6	-1,3	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	433,1	0,0	0,0	15,9	81,6	178,3	0,0	157,3	0,1
Utbytte til EK-beveiere 2019 vedtatt	-74,6	0,0	0,0	0,0	-74,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2019 vedtatt	-59,7	0,0	0,0	0,0	0,0	-59,7	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-16,6	0,0	0,0	-16,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2020	3.996,5	207,3	387,8	351,7	412,6	2.164,1	38,1	434,7	0,2

Årets forslag til utbytte til egenkapitalbeveiere på inntil MNOK 93,3 (inntil 4,50 kroner pr. egenkapitalbevis) ligger som en del av utjevningsfondet og årets forslag til allmenntilgode gaver på inntil MNOK 25,9 ligger som en del av grunnfondskapitalen inntil de er endelig vedtatt. Det vises forøvrig til note 52 om egenkapitalbevis.

(Beløp i mill.) 2019	Innskutt egenkapital		Hybridkapital	Opptjent egenkapital					Verdiendr. over totalres.
	Sum egenkapital	Egenkapital-bevis	Overkurs	Fondsobligasjon	Utlejningsfond	Grunnfondskapital	Gavefond	Fond for urealiserte gevinster	
Egenkapital pr. 31.12.2018	3.539,1	207,3	387,8	350,5	404,1	1.867,5	38,1	283,6	0,2
Ordinært resultat	307,6	0,0	0,0	17,9	96,0	199,9	0,0	-6,2	0,0
Endring i utlån til virkelig verdi over totalres.	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesplaner	2,8	0,0	0,0	0,0	0,9	1,9	0,0	0,0	0,0
Totalresultat	310,3	0,0	0,0	17,9	96,9	201,8	0,0	-6,2	-0,1
Utbytte til EK-beveiere 2018 vedtatt	-95,4	0,0	0,0	0,0	-95,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbytte på samfunnskapitalen 2018 vedtatt	-23,8	0,0	0,0	0,0	0,0	-23,8	0,0	0,0	0,0
Betalte renter på hybridkapital	-15,9	0,0	0,0	-15,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Innfrielse av hybridkapital	-150,0	0,0	0,0	-150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utstedelse av hybridkapital	150,0	0,0	0,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Egenkapital pr. 31.12.2019	3.714,3	207,3	387,8	352,4	405,7	2.045,5	38,1	277,5	0,0

Årets forslag til utbytte til egenkapitalbeveiere på MNOK 74,6 (3,60 kroner pr. egenkapitalbevis) ligger som en del av utjevningsfondet og årets forslag til allmenntilgode gaver på MNOK 59,7 ligger som en del av grunnfondskapitalen inntil de er endelig vedtatt. Det vises forøvrig til note 52 om egenkapitalbevis.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Konsem 2020	Konsem 2019	Beløp i mill. kroner	Note	Morbank 2020	Morbank 2019
		Driftsaktiviteter			
533,6	424,8	Resultat før skattekostnad		467,1	364,4
		Justert for:			
-10,0	-9,2	Endring i netto opptj. renteinntekter og pål. rentekostnader		7,1	-7,5
0,0	0,0	Netto inn-/utbetaling av lån til kredittinstitusjoner		37,7	-111,9
-1.247,1	924,4	Netto inn-/utbetaling av lån til kunder		531,0	2.738,1
-41,6	-1.581,7	Endring i sertifikater og obligasjoner		-29,1	-2.182,1
-161,5	-4,5	Verdiendring aksjer og andeler		-161,5	-4,5
31,6	-17,6	Endringer i øvrige eiendeler i forbindelse med driften	50	16,9	-13,4
0,0	0,1	Netto inn-/utbetaling av innlån til kredittinstitusjoner		550,2	79,2
53,7	-107,0	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder		41,8	-93,8
153,9	-71,1	Endringer i øvrig gjeld i forbindelse med driften		108,4	-70,6
42,3	34,0	Ikke-kontante poster inkludert i resultat før skattekostnad	50	30,0	25,1
-20,2	-0,1	Netto gevinst fra investeringsaktiviteter		-0,4	-0,1
9,6	6,8	Netto løp fra finansieringsaktiviteter		1,3	0,9
-99,5	-86,2	Periodens betalte skatter		-61,0	-47,8
-755,3	-487,3	Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	A	1.539,6	676,1
		Investeringsaktiviteter			
-33,5	-19,0	Utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler		-13,7	-17,6
72,1	0,3	Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		0,8	0,1
-19,9	-18,3	Utbetaling ved kjøp av finansielle investeringer		-19,9	-18,3
0,0	0,0	Utbetaling vedrørende investeringer i datterselskap		-240,0	-80,0
18,7	-37,0	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	B	-272,8	-115,8
		Finansieringsaktiviteter			
300,0	0,0	Netto inn-/utbetaling ved låneopptak til/fra kredittinstitusjoner		300,0	0,0
-4.364,9	-3.609,9	Utbetaling ved tilbakebetaling av verdipapirer		-1.371,2	-2.192,4
4.997,1	3.951,7	Innbetaling ved utstedelse av verdipapirer		0,0	1.449,7
-74,6	-85,4	Utbetaling av utbytte		-74,6	-85,4
0,0	-150,5	Utbetaling ved tilbakebetaling av hybridkapital		0,0	-150,4
0,0	150,0	Innbetaling ved utstedelse av hybridkapital		0,0	150,0
-16,6	-15,9	Betalte renter på hybridkapital		-16,6	-15,9
840,9	230,0	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	C	-1.162,5	-854,5
104,4	-294,3	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	A+B+C	104,4	-294,3
318,3	612,6	Kontanter og kontantekvivalenter pr. 01.01.		318,3	612,6
422,8	318,3	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter pr. 31.12.	50	422,8	318,3

Likviditetsbeholdningen inkluderer kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som gjelder rene plasseringer.

Konsem 2020	Konsem 2019	Tilleggsinformasjon til driftsaktiviteter vedrørende renter og utbytteinntekter	Morbank 2020	Morbank 2019
1.147,5	1.271,7	Renteinntekter	628,9	749,8
523,5	636,9	Renteutbetalinger	303,5	379,9
11,8	28,9	Mottatt utbytte	174,6	136,8

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTER TIL ÅRSREGNSKAPET

NOTE 1 - GENERELL INFORMASJON	58
NOTE 2 - REGNSKAPSPRINSIPPER	58
NOTE 3 - VURDERINGER OG ANVENDELSE AV ESTIMATER	66
NOTE 4 - DRIFTSSEGMENTER	67
NOTE 5 - STYRING AV FINANSIELL RISIKO	69
NOTE 6 - KAPITALDEKNING	72
NOTE 7 - KREDITTRISIKO	73
NOTE 8 - KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER	74
NOTE 9 - KREDITTRISIKO FORDELT PÅ KLASSE	76
NOTE 10 - FORDELING AV UTLÅN OG GARANTIER TIL KUNDER ETTER SEKTOR, NÆRING OG GEOGRAFI	81
NOTE 11 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER	82
NOTE 12 - TAP PÅ UTLÅN, UBENYTTETE KREDITTER OG GARANTIER KUNDER	82
NOTE 13 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER KNYTTET TIL FINANSIELLE LEIEAVTALER	91
NOTE 14 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER	91
NOTE 15 - RENTERISIKO	91
NOTE 16 - LIKVIDITETSRISIKO	96
NOTE 17 - VALUTARISIKO	98
NOTE 18 - KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER	98
NOTE 19 - FINANSIELLE DERIVATER	100
NOTE 20 - MOTREGNING FINANSIELLE INSTRUMENTER	102
NOTE 21 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI	102
NOTE 22 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST	104
NOTE 23 - MELLOMREGNING MED KONSERNSELSKAP	106
NOTE 24 - NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNTEKTER	107
NOTE 25 - UTBYTTE OG ANDRE INNTEKTER AV VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING	108
NOTE 26 - NETTO PROVISJONSINNTEKTER	108
NOTE 27 - NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER	108
NOTE 28 - ANDRE DRIFTSINNTEKTER	109
NOTE 29 - LØNN OG ANDRE GODTGJØRELSER	109
NOTE 30 - NÆRSTÅENDE PARTER	112
NOTE 31 - ADMINISTRASJONS- OG DRIFTSKOSTNADER	112
NOTE 32 - GODTGJØRELSE REVISOR	112
NOTE 33 - SKATTER	113
NOTE 34 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	114
NOTE 35 - AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS	115
NOTE 36 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP	115
NOTE 37 - VARIGE DRIFTSMIDLER, INVESTERINGSEIENDOMMER OG LEIERETTIGHETER	118
NOTE 38 - FORSKUDDSBETALTE IKKE PÅLØPTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER	118
NOTE 39 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER	118
NOTE 40 - INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER	118
NOTE 41 - GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER	119
NOTE 42 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL	120
NOTE 43 - LANGSIKTIGE INNLÅN FORDELT PÅ FORFALLSTIDSPUNKT	120
NOTE 44 - ANDRE FORPLIKTELSER	121
NOTE 45 - ANDRE AVSETNINGER OG FORPLIKTELSER	121
NOTE 46 - PENSJONSFORPLIKTELSER	121
NOTE 47 - GARANTIANSVAR	126
NOTE 48 - PANTSTILLELSER OG FORTRINNSRETT	126
NOTE 49 - KOSTNADER TIL INNSKUDDSGARANTIORDNINGEN OG KRISETILTAKSFONDET	126
NOTE 50 - TILLEGGSINFORMASJON KONTANTSTRØMOPPSTILLING	127
NOTE 51 - FONDSOBLIGASJONER	127
NOTE 52 - EGENKAPITALBEVIS	128
NOTE 53 - TILLITSVALGTE	131

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 1 - GENERELL INFORMASJON

Sparebanken Øst er en egenkapitalbevisbank notert på Oslo Børs. Banken har sitt hovedkontor i Drammen, besøksadresse Bragernes Torg 2. Forretningsadressen er Stasjonsgata 14, 3300 Hokksund. Sparebanken Øst er alliansefri og har drevet sparebankvirksomhet uten opphold fra 1843.

Banken har ved utgangen av 2020 også kontorer i kommunene Øvre Eiker, Lier, Asker, Bærum, Oslo, Fredrikstad, Ullensaker, Lillestrøm, Horten, Tønsberg, Kongsberg, Ringerike, Holmestrand, Larvik og Modum. Konsernet Sparebanken Øst består av morbanken og de heleide datterselskapene Sparebanken Øst Boligkreditt AS, AS Finansiering, Øst Inkasso AS, Øst Prosjekt AS med datterselskapene Slagenveien 16 AS, Borreveien 44 AS og Jon Smørs Vei 7 AS, og Sparebanken Øst Eiendom AS med datterselskapene Hawø Eiendom AS og Stasjonsgata 14 AS.

Sparebanken Øst er leverandør av tjenester innenfor områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling og forsikring.

Årsregnskapet for 2020 ble behandlet og godkjent av styret i Sparebanken Øst 4. mars 2021.

NOTE 2 - REGNSKAPSPRINSIPPER

1. GENERELT

Konsern- og selskapsregnskapet til Sparebanken Øst er utarbeidet i samsvar med gjeldende internasjonale regnskapsstandarder, International Financial Reporting Standard (IFRS) godkjent av EU.

En legger til grunn prinsippene i et historisk kostregnskap, med unntak av finansielle eiendeler og forpliktelser målt til virkelig verdi. Der konsernet benytter sikringsbokføring justeres verdien på sikringsobjektet for verdiendringer knyttet til sikret risiko. Rentebærende balanseposter er inkludert oppjent/påløpt rente.

Konsernets balanseoppstilling er i hovedsak basert på en vurdering av balansepostenes likviditet.

I notene er alle beløp angitt i mill. kroner dersom ikke annet er oppgitt.

2. ENDRING I REGNSKAPSPRINSIPPER

Anvendte regnskapsprinsipper er konsistent med prinsippene anvendt i årsrapporten for 2019, med unntak av de endringene i IFRS som har blitt implementert i konsernet i 2020. Nedenfor er listet hvilke endringer som har vært relevant for banken med virkning for regnskapet 2020, samt effekten dette har hatt på årsregnskap.

Endringer i IAS 1 og IAS 8

IASB har utgitt endringer til definisjonen av vesentlighet for å gjøre det enklere å foreta vesentlighetsvurderinger av hvilken informasjon som skal inngå i regnskapet. Den nye definisjonen førte til endringer i IAS 1 og IAS 8 og sørget også for at begrepet vesentlighet er konsistent i hele IFRS rammeverket. Endringene har virkning fra 1. januar 2020. Endringene har ikke medført vesentlig endring i informasjonen som presenteres i regnskapet.

Endringer i IFRS 3 Definisjonen av virksomhet

Endringene vil hjelpe foretak med vurderingen av om et oppkjøp utgjør en virksomhet eller en gruppe med eiendeler. Endringene skal anvendes på transaksjoner der oppkjøpstidspunktet er på eller etter starten av den første regnskapsperioden som begynner på eller etter 1. januar 2020. Endringene har ikke hatt betydning for konsernet i 2020.

3. KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter morbank og alle datterselskap.

Et foretak vurderes å være kontrollert av konsernet når konsernet er eksponert for eller har rettigheter til variabel avkastning fra sitt engasjement i vedkommende foretak, og har mulighet til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over foretaket. Vurderingene gjøres for hver investering.

Regnskapet for konsernet omfatter de heleide datterselskapene Sparebanken Øst Boligkreditt AS, AS Finansiering, Øst Inkasso AS, Øst Prosjekt AS med datterselskapene Borreveien 44 AS, Slagenveien 16 AS og Jon Smørs Vei 7 AS, og Sparebanken Øst Eiendom AS med datterselskapene Hawø Eiendom AS og Stasjonsgata 14 AS.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Selskap som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører. Overtakelsesmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Datterselskaper konsolideres fra og med det tidspunktet konsernet oppnår kontroll. Ved overtakelse av kontroll i et foretak, blir alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser oppført til virkelig verdi. Goodwill fremkommer som en positiv differanse mellom kjøpesum og balanseførte verdier i oppkjøpt virksomhet etter at mer- og mindreverdier er henført til identifiserbare eiendeler på kjøpstidspunktet. Dersom det foreligger en negativ differanse, inntektsføres denne ved kjøpet. Goodwill testes årlig for verdifall og balanseføres til kostpris redusert for eventuelle akkumulerte nedskrivninger.

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet elimineres interne transaksjoner, intern fortjeneste og mellomværende mellom selskap som inngår i konsernet.

Regnskapsprinsipper i datterselskap endres når dette er nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

3.1 Eierinteresser i datterselskap og tilknyttede selskap

Dersom konsernet har flertallet av stemmerettighetene i et foretak, er foretaket presumptivt et datterselskap i konsernet. For å underbygge denne presumsjonen og der konsernet ikke innehar flertallet av stemmerettighetene, vurderer konsernet alle relevante fakta og omstendigheter, for å evaluere hvorvidt konsernet har kontroll over foretaket det er investert i. Herunder vurderes blant annet eierandel, stemmeandel, eierstruktur og relative styrkeforhold, samt opsjoner kontrollert av konsernet og aksjonæravtaler eller andre avtaler. Konsernet foretar en revurdering om det kontrollerer eller ikke kontrollerer et foretak når fakta og omstendigheter indikerer at det foreligger endringer i et eller flere av kontrollelementene. Det vises til note 36 Eierinteresser i konsernselskap.

I selskapsregnskapet er investeringer i datterselskap regnskapsført etter kostmetoden.

Tilknyttede selskap er enheter hvor konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll eller felles kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringen. Konsernet har ingen vesentlige eierinteresser i det som defineres som tilknyttet selskap.

4. VALUTA

Regnskapet presenteres i norske kroner (NOK), som også er funksjonell valuta for samtlige selskap i konsernet.

Transaksjoner i utenlandsk valuta er omregnet til funksjonell valuta (NOK) etter kursene på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes etter offisielle middelkurs på balansedagen. Valutatap og -gevinst som oppstår på grunn av ulik kurs på transaksjonstidspunktet og oppgjørstidspunktet, samt omregningsdifferanser på pengeposter i utenlandsk valuta som ikke er gjort opp, resultatføres.

5. INNTEKTSFØRING

5.1 Renteinntekter og -kostnader

Renteinntekter og -kostnader innregnes i resultatregnskapet ved bruk av effektiv rentemetode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Dersom en finansiell eiendel eller en gruppe av like eiendeler er nedskrevet som følge av kredittap, resultatføres renteinntektene ved å benytte renten som fremtidige kontantstrømmer diskonteres med for å beregne verditapet.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes både for balanseposter som vurderes til amortisert kost, og balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet.

5.2 Provisjonsinntekter og -kostnader

Provisjonsinntekter og -kostnader resultatføres i takt med at tjenesten blir utført. Gebyrer knyttet til rentebærende instrumenter blir ikke ført som provisjoner, men inngår i beregningen av effektiv rente og resultatføres tilsvarende.

5.3 Andre inntekter

Leieinntekter fra eiendom inntektsføres lineært over leieperioden.

5.4 Mottatt utbytte

Mottatt utbytte på egenkapitalinstrumenter innregnes i resultatet etter at konsernets rett til å motta betaling er fastsatt, og inngår i regnskapslinjen "utbytte".

6. FINANSIELLE INSTRUMENTER

6.1 Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når konsernet blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når rettighetene til å motta kontantstrømmene er overført og risiko og fortjenestepotensialet i det all vesentlige er overført. Finansielle forpliktelser fraregnes når den har opphørt, dette når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

6.2 Klassifisering

Konsernets finansielle instrumenter som omfattes av IFRS 9, er ved første gangs regnskapsføring klassifisert i en av følgende kategorier:

Finansielle eiendeler:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

6.3 Måling

6.3.1 Første gangs regnskapsføring av finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, måles til virkelig verdi på avtaletidspunktet ved første gangs innregning. Virkelig verdi vil normalt være transaksjonsprisen. Finansielle eiendeler og forpliktelser, som ikke er klassifisert i denne kategorien, måles til virkelig verdi med tillegg/fradrag av direkte henførbare transaksjonskostnader ved første gangs innregning.

6.3.2 Etterfølgende måling

Måling til virkelig verdi

I utgangspunktet skal observerbare markedskurser legges til grunn for finansielle instrumenters virkelige verdi. Der observerbare markedskurser ikke finnes og virkelig verdi ikke kan utledes direkte eller indirekte fra observerbar input i markedet, benyttes alternative verdsettelsesteknikker. Dette er teknikker som til en viss grad kan innebære skjønnsmessige vurderinger. Slike skjønnsmessige vurderinger kan være likviditetsrisiko, kredittrisiko og volatilitet. Endringer i holdningen til slike faktorer kan påvirke fastsettelsen av virkelig verdi på et finansielt instrument. Alle endringer i virkelig verdi innregnes direkte i resultatregnskapet.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, verdsettes til amortisert kost. Instrumenter som måles til amortisert kost, består av renter og hovedstol og holdes i en forretningsmodell hvor formålet er å motta renter og hovedstol. Inntektene/kostnadene beregnes etter effektiv rentemetode, der den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av kontantstrømmene neddiskontert med den effektive renten.

6.3.3 Overtakelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi.

6.3.4 Sikringsbokføring

Konsernet benytter virkelig verdisikring av fastrenteinnlån og valutainnlån. Ved virkelig verdisikring blir sikringsinstrumentet regnskapsført til virkelig verdi og verdien på sikringsobjektet blir justert for verdiendringen knyttet til sikret risiko. Sikringsbokføring er nærmere omtalt under punkt 6.4.5.

6.4 Nærmere om finansielle instrumenter

6.4.1 Utlån og fordringer

Konsernets utlån og fordringer, unntatt fastrenteutlån, måles til amortisert kost. Klassifiseringen er basert på konsernets forretningsmodell hvor formålet er å holde instrumentene for å motta kontraktmessige kontantstrømmer. Etableringsgebyr aktiveres og inntektsføres over lånets forventede løpetid. Ved etterfølgende måling vurderes utlån til amortisert kost med anvendelse av effektiv rentemetode. Renteinntekter på utlån og fordringer målt til amortisert kost inngår i "Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost" i resultatregnskapet.

Periodens tapsavsetninger på utlån og fordringer resultatføres under «Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier». Renteinntekter på utlån og fordringer med tapsavsetninger i trinn 3 beregnes etter den effektive rentemetoden basert på nedskrevet verdi av utlån og inngår i «Renteinntekter fra eiendeler vurdert til amortisert kost».

Modellberegnet forventet tap

Det beregnes forventet tap uavhengig av om det foreligger objektive bevis for verdifall på balansedagen. Utlån og fordringer presenteres i balansen netto etter tapsavsetninger. Måling av forventet tap er nærmere omtalt under punkt 6.4.7.

Misligholdte engasjementer

Et misligholdt engasjement defineres som betalingsmislighold over 90 dager og hvor forfalt beløp er større enn 1.000 kroner.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Et engasjement skal også ses på som mislighold dersom konsernet:

- Har nedskrevet engasjementet på grunn av svekket kredittverdighet
- Endrer vilkårene pga. betalingsproblemer, og det antas at dette reduserer verdien av kontantstrømmen med et ikke uvesentlig beløp
- Antar at det vil bli åpnet gjeldsforhandling, konkurs, eller offentlig administrasjon hos motparten
- Avhender en fordring til underkurs og underkursen ikke er uvesentlig
- Av andre grunner antar at forpliktelsen ikke vil bli oppfylt.

Misligholdte engasjementer tilordnes trinn 3.

Individuelt vurderte tapsavsetninger

Misligholdte engasjementer nedskrives for kredittap på individuell basis dersom det foreligger objektive bevis på at slikt kredittap har inntruffet. Objektive bevis anses å foreligge ved vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av problemer hos debitor, gjeldsforhandling hos debitor, annen finansiell restrukturering eller konkursbehandling.

Estimering av eventuelt kredittap skjer på basis av størrelsen på forventede fremtidige kontantstrømmer fra salg av panteobjekter og lignende, når kontantstrømmene forventes innbetalt samt diskonteringsrentens størrelse. Tapets størrelse er en direkte funksjon av forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer, neddiskontert med lånets effektive rente. Ved flere sannsynlige utfall legges til grunn den sannsynlighetsvektede nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer.

Konstatering av tap

Konstatering av tap skjer først når det er stadfestet akkord eller konkurs hos debitor, når utleggsforretning ikke har ført frem, at det foreligger rettskraftig dom eller i tilfeller der banken har gitt avkall på utlånet eller deler av det, eller andre tilfeller der det er overveiende sannsynlig at tapene er endelige. Konstaterte tap som er dekket ved tidligere foretatte avsetninger føres mot avsetningene. Konstaterte tap hvor det ikke tidligere er foretatt individuelle tapsavsetninger, samt over- eller underdekning i forhold til tidligere individuelle tapsavsetninger resultatføres.

6.4.2 Fastrenteutlån, sertifikater og obligasjoner

Fastrenteutlån er utpekt og måles til virkelig verdi over resultatet for å unngå regnskapsmessige måleulikheter som følge av at det inngås rentederivater for å redusere renterisiko. Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner mv. utgjør konsernets likviditetsportefølje, som styres og måles til virkelig verdi. Konsernets beholdning av sertifikater og obligasjoner er klassifisert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Renteinntekter på fastrenteutlån, sertifikater og obligasjoner inngår i «Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi» i resultatet. Verdiendring og realisert gevinst og tap inngår i «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter» i resultatregnskapet.

6.4.3 Egenkapitalinstrumenter

Konsernets beholdning av egenkapitalinstrumenter måles til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Verdiendring og realisert gevinst og tap inngår i «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter» i resultatregnskapet. Mottatt utbytte innregnes i resultatet etter at konsernets rett til å motta betaling er fastsatt, og inngår i regnskapslinjen «Utbytte».

6.4.4 Finansielle derivater

Finansielle derivater er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- og/eller valutarisiko konsernet har påtatt seg. Derivatene omfatter valuta- og renteinstrumenter. Finansielle derivater regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet. Derivatet regnskapsføres som eiendel dersom virkelig verdi er positiv og som forpliktelse dersom virkelig verdi er negativ. Påløpt rente fra finansielle derivater, hvor sikringsbokføring anvendes, er presentert på samme linje i resultatregnskapet som renter på sikringsobjektet. Verdiendringer og realiserede gevinster/tap på finansielle derivater innregnes i resultatregnskapet under posten «Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter».

6.4.5 Sikringsbokføring

Konsernet benytter seg i hovedsak av finansielle derivater for å redusere rente- og/eller valutarisiko.

Konsernet benytter virkelig verdisikring på fastrenteinnlån og valutainnlån. En virkelig verdisikring er en sikringsrelasjon hvor foretaket ønsker å sikre seg mot eksponeringen for verdiendringer for balanseførte eiendeler eller forpliktelser. Obligasjonsgjeld med fast rente utgjør en renterisiko. Obligasjonsgjeld i utenlandsk valuta representerer både en rente- og valutarisiko. For finansielle derivater som benyttes til sikring av virkelig verdi av balanseførte forpliktelser benyttes sikringsbokføring dersom kriteriene er oppfylt. Endringer i virkelig verdi på finansielle derivater som er klassifisert som, og oppfylder kravene til verdisikring, regnskapsføres over resultatregnskapet sammen med enhver endring i virkelig verdi på den sikrede forpliktelsen som kan tilskrives den sikrede risikoen. Det er renteswapper og kombinerte rente- og valutaswapper (basisswapper) som benyttes som sikringsinstrumenter i konsernet. Verdiendring på sikringsinstrumenter og sikringsobjekter inngår i «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter». Eventuell ineffektiv del av sikringen blir resultatført. Dersom sikringsforholdet avbrytes eller tilstrekkelig sikringseffektivitet ikke kan verifiseres, amortiseres verdiendringen tilknyttet sikringsobjektet over gjenværende løpetid.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenteres formelt forholdet mellom sikringsobjekt og sikringsinstrument, inkludert hvilken risiko som sikres, formålet og strategien for sikringen og metoden som vil bli benyttet for å vurdere sikringseffektiviteten. Sikringen vurderes og dokumenteres kvartalsvis, herunder sikringseffektiviteten. I overveiende grad benytter konsernet seg av en-til-en-sikringer, det vil si at for eksempel nominelle beløp og hovedstol, vilkår, reprisingstidspunkter, tidspunkter for mottak og betaling av renter og hovedstol samt grunnlaget for måling av renter er de samme for sikringsinstrumentet og sikringsobjektet.

6.4.6 Innlån og andre finansielle forpliktelser

Konsernet måler finansielle forpliktelser, bortsett fra derivater, til amortisert kost. Finansiell gjeld måles til amortisert kost hvor forskjeller mellom mottatt beløp fratrukket transaksjonskostnader og innløsningsverdi periodiseres over låneperioden ved bruk av effektiv rentemetode. Rentekostnader og amortiseringseffekter på instrumentene inngår i "Rentekostnader og lignende kostnader" i resultatregnskapet. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjeld. Ved tilbakekjøp blir forskjellen mellom balanseført verdi og betalt vederlag resultatført og inngår i regnskapslinjen "Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter".

6.4.7 Måling av forventet tap

Forventet tap beregnes på finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter målt til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet. Konsernet beregner forventet tap på engasjementssum bestående av utlån, ubenyttede kreditter og garantier. Forventet tap beregnes pr. engasjement. Konsernet fordeler engasjementer i tre trinn ved beregning av forventet tap. Det henvises til note 12 for modellberegnet tapskostnad og tapsavsetninger pr. trinn samt note 9 for engasjementssummer pr. risikoklasse og fordeling pr. trinn.

Trinn 1: Engasjementer som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av risikoklasse, inngår i trinn 1. For engasjementer i trinn 1 beregnes det et forventet 12-måneders tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering.

Trinn 2: Engasjementer med vesentlig økning i kredittrisiko etter første gangs innregning, målt med utgangspunkt i endring av risikoklasse inkludert engasjementer med et betalingsmislighold over 30 dager, inngår i trinn 2. For engasjementer i trinn 2 beregnes det et forventet livstidstap med utgangspunkt i engasjementets eksponering og forventet løpetid. Engasjementer med betalingslettelse tilordnes trinn 2 dersom de ikke allerede er tilordnet trinn 2 eller trinn 3. Dersom det vurderes å foreligge vesentlig økt kredittrisiko som følge av forhold som har inntruffet, men som ikke er fanget opp av bankens risikoklassifiseringssystem, tilordnes engasjementer trinn 2 dersom de ikke allerede er tilordnet i trinn 2 eller trinn 3.

Trinn 3: Misligholdte engasjementer, det vil si engasjementer med ytterligere økning i kredittrisiko, inngår i trinn 3. Trinnavsetningen består av både individuelt vurderte tapsavsetninger og modellberegnet forventet tap. For engasjementer hvor det ikke foreligger en individuelt vurdert tapsvurdering beregnes det et forventet tap med utgangspunkt i engasjementets eksponering, segmentets parameter for forventet tap og forventet løpetid.

Prinsipp for beregning av forventet tap: Med utgangspunkt i konsernets risikoklassifiseringssystem er det pr. risikoklasse tilordnet en sannsynlighetsgrad for mislighold med formål å kunne beregne forventet tap. Konsernets engasjementer er klassifisert i segmenter ut fra produkt, sikkerhet og andre kriterier, slik at hvert segment inneholder lån med tilnærmet samme risikoprofil. For hvert segment er det fastsatt en forventet tapsgrad gitt mislighold. Det er videre fastsatt en forventet engasjementseksponering. For nedbetalingslån legges det til grunn en forventet nedbetalingsplan. For rammekreditter og garantier legges til grunn en forventet eksponering ved mislighold. Forventet tap beregnes ved å multiplisere sannsynlighetsgrad for mislighold (PD) * forventet tapsgrad gitt mislighold (LGD) * forventet eksponering ved mislighold (EAD). Ved beregning av forventet tap foretas det en sannsynlighetsvektet beregning basert på analyse av alternative utfall basert på observerte kredittap, og fremadskuende informasjon, inkludert forventet makroøkonomisk utvikling.

Opprinnelig risikoklasse: Risikoklassen et engasjement får ved behandling av lånesøknad danner utgangspunkt for måling av vesentlig økning i kredittrisiko.

Sannsynlighetsgrad for mislighold: Konsernet har en risikoklassifisering basert på 11 kategorier fra A til K. For hver risikoklasse er det tilordnet en forventet sannsynlighet for mislighold de første 12 måneder for beregning av forventet tap i trinn 1. Forventet sannsynlighet for mislighold over engasjementets løpetid, for beregning av forventet tap i trinn 2, er utledet basert på misligholdssannsynlighet for de første 12 måneder. For risikoklassene J og K, som utgjør risikoklassene for misligholdte engasjementer, er misligholdssannsynligheten 100 %.

Forventet tapsgrad gitt mislighold: Tapsgrad skal reflektere graden av udekket tap gitt kontantstrøm fra kunde og eventuell realisasjon av sikkerhet på misligholdte engasjement. Tapsgrad er vurdert samlet pr. segment og pr. produkt. Ved vurderingen av realisasjon av pant gjennomføres betraktninger som gjenspeiler forventninger på kort og mellomlang sikt.

Eksponering ved mislighold: For nedbetalingslån fastsettes forventet nedbetalingsprofil pr. segment basert på utført analyse av snitt løpetid i segmentene. For engasjementer med kredittramme fastsettes hvor stor grad av kredittgrensen som forventes å være trukket ved tidspunkt for mislighold. For garantier fastsettes forventet eksponering ved mislighold.

Regelsett for vesentlig økning i kredittrisiko: Regelsett for vesentlig økning i kredittrisiko baseres på risikoklasse og endringer i risikoklassifisering. Regelsettet er satt opp i matrise med utgangspunkt i opprinnelig risikoklasse og nåværende risikoklasse. Som hovedprinsipp innebærer en økning med to risikoklasser vesentlig økning i kredittrisiko og overføring fra

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

trinn 1 til trinn 2. For engasjementer med de laveste risikoklasser utgjør vesentlig økning i kredittrisiko og overføring til trinn 2 når endring i risikoklasse øker til minst risikoklasse E. Misligholdte engasjementer tilordnes trinn 3. Konsernet anvender ikke unntaket for lån med lav kredittrisiko.

Tilbakeføring fra trinn 2 og fra trinn 3: Når kriteriene for vesentlig økning i kredittrisiko (trinn 2) ikke lenger er til stede, overføres engasjementet til trinn 1 etter en måned. For misligholdte personengasjementer i trinn 3 kan det unntaksvis foretas friskmelding. Ved en eventuell friskmelding skal årsaken til misligholdet være opphørt og den økonomiske situasjonen være bedret, og det foretas ny vurdering og risikoklassifisering av kunden. Misligholdte næringsengasjementer vurderes tilbakeført når årsaken til misligholdet er opphørt og engasjementet er betjent hver måned i minimum de siste 6 månedene. Det foretas ny engasjementsgjennomgang og risikoklassifisering av kunden.

Makrosenarioer og sannsynlighetsvektning: Ved beregning av forventet tap er det lagt til grunn modellparametere i det senarioet som er forventet. Ved vurdering av makrosituasjonen, og mulige makroøkonomiske utviklinger fastsettes to ytterligere senarioer, ett optimistisk og ett pessimistisk. Med utgangspunkt i det forventede senarioet settes det en faktor for hvor mye det forventede tapet forventes å endres for henholdsvis det optimistiske og det pessimistiske. De tre senarioene sannsynlighetsvektes og utgjør modellberegnet forventet tap. Faktor og sannsynlighet for senarioene settes basert på konsernets interne vurderinger som inkluderer forventet utvikling i sentrale makroøkonomiske indikatorer, herunder økonomisk vekst (BNP), boligpriser, rentenivå og arbeidsledighet samt observerte kredittap. Faktor og sannsynlighet for senarioene settes individuelt for hvert segment i konsernet.

6.4.8 Utlån til virkelig verdi over totalresultat - morbank

Morbanken har som praksis å overføre utlån til datterselskapet Sparebanken Øst Boligkreditt AS, som innebærer en forretningsmodell hvor morbanken både «mottar kontraktmessige kontantstrømmer» og «selger utlån». Den andel av utlån til kunder identifisert som overførbare til Sparebanken Øst Boligkreditt AS er i morbanken målt til virkelig verdi med verdiendring over totalresultatet. Renteinntekter på utlånene inngår i «Renteinntekter fra eiendeler vurdert til virkelig verdi» i ordinært resultat. Forventet tap på utlånene inngår i tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier i ordinært resultat. Verdiendring på utlånene, som følge av virkelig verdimåling, inngår i «Utlån til virkelig verdi» over totalresultatet. Ved avhendelse blir akkumulert gevinst eller tap på utlån som tidligere er regnskapsført i totalresultatet reversert, og gevinst eller tap blir innregnet i «Netto verdiendringer og gevinst/tap på finansielle instrumenter».

7. VARIGE DRIFTSMIDLER OG INVESTERINGSEIENDOMMER

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre. Bygninger og driftsløsøre er balanseført til kostpris fratrukket ordinære akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Tomter avskrives ikke og er balanseført til kostpris fratrukket eventuelle nedskrivninger. Kostpris inkluderer alle direkte henførbare kostnader ved anskaffelse av eiendeler med tillegg av kostpris for senere forbedringer. Alle andre reparasjons- og vedlikeholdskostnader resultatføres i den perioden de påløper. Ved fastsetting av avskrivningsplan hensyntas driftsmidlets forventede brukstid og estimert restverdi. Konsernets bygninger er blitt dekomponert i fire delkomponenter, bygningskropp, tekniske anlegg, fasader og fast innredning. Avskrivninger er vurdert for hver delkomponent ut fra forventet brukstid og estimert restverdi.

Konsernets bygninger til eksternt utleie samt bygninger som innehas for å oppnå verdistigning, klassifiseres som investeringseiendommer. Banken har vurdert investeringseiendommer til kostpris fratrukket akkumulerte avskrivninger. Kostpris på innregningsstidspunktet og årlige avskrivninger er fastsatt etter samme prinsipper som for øvrige eiendommer.

Avskrivningene er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende brukstid:

Bygninger	10-100 år
Maskiner/inventar/transportmidler	2-10 år

Avskrivningsperiode, -metode og utrangeringsverdi vurderes årlig.

Gevinst/tap ved salg av driftsmidler fremkommer som differansen mellom salgspris og balanseført verdi og innregnes i resultatregnskapet.

Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmidler og er oppført til kost inntil anlegget er ferdigstilt. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet før anleggsmiddelet blir tatt i bruk. Byggelånskostnader balanseføres løpende og inngår i kostpris.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivning når det foreligger indikasjon på verdifall. Hvis balanseført verdi til et driftsmiddel er høyere enn gjenvinnbart beløp, blir det foretatt en nedskrivning over resultatet. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgspris og diskontert kontantstrøm fra fortsatt bruk. Netto salgspris er beløpet som kan oppnås ved salg til uavhengig tredjepart, fratrukket salgskostnader. Gjenvinnbart beløp fastsettes separat for alle eiendeler. Dersom dette ikke er mulig, fastsettes gjenvinnbart beløp sammen med enheten eiendelen tilhører.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

8. LEIEAVTALER

Ved inngåelse av en kontrakt vurderer konsernet hvorvidt kontrakten er eller inneholder en leieavtale. En kontrakt er eller inneholder en leieavtale dersom kontrakten overfører retten til å ha kontroll med bruken av en identifisert eiendel i en periode i bytte mot et vederlag.

Konsernet som leietaker

På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregner konsernet en leieforpliktelse og en tilsvarende rett-til-bruk eiendel for alle sine leieavtaler, med unntak av: Kortsiktige leieavtaler (leieperiode på 12 måneder eller kortere) og eiendeler av lav verdi. Ved anvendelse av unntakene inngår leiebetalingene i «andre driftskostnader» i resultatregnskapet.

Leieforpliktelsen innregnes til nåverdien av leiebetalingene for retten til å bruke underliggende eiendel i leieperioden. I etterfølgende perioder måles leieforpliktelsen ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen samt redusere den balanseførte verdien ved betaling av leieforpliktelsen. Leieforpliktelsen endres i verdi for eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følge av justeringer i indeksar eller rater. Leieforpliktelsene presenteres som «Forpliktelser knyttet til leieavtaler» i balansen. Konsernet inkluderer ikke variable leiebetalinger i leieforpliktelsen. Variable leiebetalinger inngår i «Andre driftskostnader» i resultatregnskapet.

Rett-til-bruk eiendelen innregnes til anskaffelseskost. I etterfølgende perioder avskrives eiendelen over det korteste av leieperioden og gjenværende brukstid. Tilsvarende som for varige driftsmidler, blir det foretatt vurdering av nedskrivning når det foreligger indikasjon på verdifall. Rett-til-bruk eiendelene presenteres som «Leierettigheter» i balansen.

Renteeffekten av diskontering av leieforpliktelsene inngår i regnskapslinjen «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet. Avskrivningskostnaden på eiendelene inngår i regnskapslinjen «Avskrivninger/nedskrivning/verdiendring ikke-finansielle eiendeler» i resultatregnskapet.

Konsernet som utleier

Finansielle leieavtaler presenteres som "Utlån til og fordringer på kunder" i balansen og regnskapsføres etter amortisert kost prinsippet. Forskuddsleie aktiveres og inntektsføres over løpetiden og er oppført som kortsiktig gjeld i regnskapet.

9. USIKRE FORPLIKTELSER

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Det vises til note 47. Vurdering av tapsavsetning på garantier som banken utsteder foretas sammen med vurdering av tap på utlån. Det vises til note 12. De samme prinsippene anvendes for å vurdere om det foreligger verdifall. Det foretas avsetninger for andre usikre forpliktelser dersom det er sannsynlighetsovervekt for at forpliktelsen materialiserer seg og de økonomiske konsekvensene kan beregnes pålitelig.

10. BETINGEDE FORPLIKTELSER OG EIENDELER

Betingede forpliktelser er ikke regnskapsført i årsregnskapet. Det opplyses om vesentlige betingede forpliktelser med unntak av betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. Betingede eiendeler regnskapsføres dersom de er svært sannsynlige.

11. PENSJONER

Konsernet har ulike ytelsesbaserte ordninger, samt innskuddsbasert ordning.

Ytelsesbaserte ordninger

I en ytelsesbasert ordning er arbeidsgiver forpliktet til å yte fremtidig pensjon av en nærmere angitt størrelse. Konsernets kollektive pensjonsordninger administreres gjennom et livselskap. Den beregnede påløpte forpliktelsen sammenholdes med verdien på innbetalte og oppsparte pensjonsmidler. Dersom samlede pensjonsmidler overstiger beregnet pensjonsforpliktelse på balansetidspunktet, balanseføres nettoverdien som eiendel i balansen dersom det er sannsynlig at overfinansieringen kan nyttes mot fremtidige forpliktelser. Dersom pensjonsforpliktelsene overstiger pensjonsmidlene, klassifiseres nettoforpliktelsen som gjeld i balansen.

Konsernet har også usikrede pensjonsforpliktelser som finansieres over konsernets drift. Pensjonsforpliktelser på slike avtaler oppføres som gjeld i balansen.

Pensjonsforpliktelsene beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode. Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av de estimerte fremtidige pensjonsytelsene som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen.

Endringer i pensjonsplaner inntektsføres eller kostnadsføres ved planendringstidspunktet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Pensjonskostnaden er basert på forutsetninger fastsatt ved periodens begynnelse. Årets netto pensjonskostnad består av nåverdien av årets pensjonsopptjening, rentekostnad på netto pensjonsforpliktelse, samt periodisert arbeidsgiveravgift. Periodens netto pensjonskostnader inngår i regnskapslinjen "Lønn mv." i resultatregnskapet.

Aktuarberegningene er basert på flere aktuarielle forutsetninger, det vises til note 46. Når forpliktelsens nåverdi og virkelig verdi av pensjonsmidlene beregnes på balansetidspunktet, kan det oppstå aktuarielle gevinster og tap som resultat av endringer i aktuarielle forutsetninger og faktiske effekter. Aktuarielle gevinster og tap innregnes i totalresultatet.

Vurdering av pensjonsforpliktelser er ytterligere beskrevet i note 3 Vurderinger og anvendelse av estimater.

Innskuddsbaserte ordninger

Innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at konsernet betaler et årlig innskudd til de ansattes pensjonssparing. Ordningen ivaretas av et livselskap. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning til pensjonsforpliktelser for slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte og inngår i regnskapslinjen "Lønn mv." i resultatregnskapet.

12. INNETKTSKATT

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt for inntektsåret, eventuelt for mye/lite avsatt betalbar skatt tidligere år, kildeskatt og resultatført utsatt skatt. Disse innregnes som inntekter eller kostnader i resultatregnskapet som skattekostnad med unntak av betalbar skatt og utsatt skatt på transaksjoner som innregnes direkte i totalresultatet eller under egenkapitalen.

Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller. Midlertidige forskjeller er differansen mellom balanseført verdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Utsatt skatt eiendel beregnes videre på skattevirkninger av underskudd til fremføring.

Utsatt skatt eiendel oppføres som eiendel i balansen i den utstrekning det forventes at konsernet vil ha tilstrekkelig skattemessig overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre utsatt skatt eiendelen. Utsatt skatt eiendel og utsatt skatt forpliktelse beregnes etter skattesatsen som forventes å gjelde for midlertidige forskjeller når de blir reversert, basert på gjeldende lover på rapporteringstidspunktet. Utsatt skatt eiendel og utsatt skatt forpliktelse neddiskonteres ikke. Utsatt skatt på transaksjoner innregnet i totalresultatet eller egenkapitalen innregnes med den underliggende transaksjonen enten i totalresultatet eller i egenkapitalen. I totalresultatet vises dette som skatteeffekt. Betalbar skatt er innregnet direkte i balansen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Formuesskatt regnes ikke som inntektsskatt etter IAS12 og inngår i regnskapslinjen «Andre driftskostnader».

13. SEGMENTER

For ledelsesformål er konsernet organisert i fem driftssegmenter basert på produkter og tjenester. Segmentene utgjør basisen for den primære segmentrapporteringen. Finansiell informasjon vedrørende segmenter er presentert i note 4.

14. KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingene viser kontantstrøm gruppert etter type og anvendelsesområde. Kontanter og kontantekvivalenter inkluderer kontanter, fordringer på sentralbanker, statskasseveksler og utlån til og fordringer på kreditinstitusjoner som gjelder rene plasseringer. Det er benyttet indirekte metode for utarbeidelse av kontantstrømoppstilling.

15. EGENKAPITAL

15.1 Resultat pr. egenkapitalbevis

Resultat pr. egenkapitalbevis beregnes som egenkapitalbeviserens andel av resultat for perioden dividert med tidsveid gjennomsnittlig antall egenkapitalbevis i løpet av perioden.

15.2 Utbytter

Utbytte på egenkapitalbevis og avsetning til allmenntilgode gaver regnskapsføres som egenkapital i perioden frem til det er vedtatt av bankens forstanderskap.

15.3 Hybridkapital

Hybridkapital består av fondsobligasjoner som ikke tilfredsstiller definisjonen av finansielle forpliktelser i henhold til IAS 32. Påløpte renter på fondsobligasjoner tilordnes hybridkapital. Betalte renter på fondsobligasjoner regnskapsføres som utbetaling fra hybridkapital på betalingstidspunktet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

16. HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen vil inngå i grunnlaget for vurdering av regnskapsestimater i regnskapet og vil således være hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker konsernets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke konsernets finansielle stilling i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

17. FREMTIDIGE ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Standarder og fortolkninger som er vedtatt frem til tidspunkt for avleggelse av regnskapet, men hvor ikrafttredelsestidspunkt er frem i tid, unntatt de som er vurdert til ikke å være relevante, er oppgitt under. Konsernets intensjon er å implementere de relevante endringene på ikrafttredelsestidspunktet, under forutsetning av at EU godkjenner endringene før avleggelse av konsernregnskapet.

Referanserente-reform (IBOR-reform)

IASB har gjort endringer i IFRS 9, IAS 39, IFRS 7, IFRS 4 og IFRS 16 som følge av den pågående reformen for interbankrenter (IBOR) og andre referanserenter. Endringene ble innført med virkning fra 1. januar 2021. Endringene er gjort for å oppveie potensielle effekter av IBOR-reformen for spesifikke sikringsbokføringskrav. Det er krav om at selskapene gir tilleggsinformasjon til investorene om berørte sikringsforhold og effektene på finansregnskapene når gamle referanserenter erstattes av en alternativ referanserente som følge av reformen. Konsernet anvender sikringsbokføring for fastrenteinnlån. Referanserenterereformen er ikke ventet å ha vesentlig effekt på sikringseffektivitet, markedsverdi av sikringsinstrumentene eller virkelig verdi av sikret renterisiko i sikringsobjektene. Sikringsforholdene forventes å videreføres.

NOTE 3 - VURDERINGER OG ANVENDELSE AV ESTIMATER

På grunn av den usikkerhet som er forbundet med forretningsvirksomhet, kan mange regnskapsposter ikke måles nøyaktig, men bare estimeres. Ledelsen har utøvd skjønn ved anvendelse av regnskapsprinsipper og lagt til grunn antakelser og forventninger om fremtidige hendelser som man anser sannsynlig. Estimater og vurderinger blir jevnlig evaluert og bygges på de seneste pålitelige opplysninger som er tilgjengelig, samt erfaring fra lignende vurderinger. Det vil alltid være en iboende usikkerhet knyttet til regnskapsposter som ikke måles nøyaktig og ledelsens vurderinger og beste estimat vil kunne avvike vesentlig fra faktisk utfall.

I konsernets regnskap relaterer bruken av slike estimater seg spesielt til måling av følgende poster:

- Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier
- Virkelig verdi på finansielle instrumenter
- Netto pensjonsforpliktelse

3.1 Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

3.1.1 Modellberegnet forventet tap

Anvendelse av modell for beregning av forventet tap krever bruk av skjønn og det eksisterer estimatusikkerhet ved beregning av modellberegnet forventet tap. Ledelsen har anvendt skjønn ved fastsettelse av parametere som inngår ved beregningen. En forventet tapsmodell benytter et betydelig antall parametere. De parametere modellen er mest sensitiv for og det er knyttet mest usikkerhet til er; sannsynlighetsgrad for mislighold, forventet tap gitt mislighold og sannsynlighetsvektning av scenarioene. Det vises til note 12 for kvantitative opplysninger og sensitivitetsanalyser på modellberegnet forventet tap.

3.1.2 Individuelt vurderte tapsavsetninger

Utlån nedskrives for kreditttap på individuell basis dersom det foreligger objektive bevis for at slikt kredittap har inntruffet. Eksempler på slike objektive bevis er vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold, eller andre vesentlige kontraktsbrudd, innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av problemer hos debitor, gjeldsforhandlinger hos debitor, annen finansiell restrukturering eller konkursbehandling. Estimering av eventuelt kredittap skjer på basis av størrelsen på forventede fremtidige kontantstrømmer fra salg av panteobjekter og lignende, når kontantstrømmene forventes innbetalt samt diskonteringsrentens størrelse. Tapets størrelse er en direkte funksjon av forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Ved flere sannsynlige utfall legges til grunn den sannsynlighetsvektede nåverdien av neddiskonterte fremtidige kontantstrømmer. Hovedusikkerheten i estimatene av størrelsen på kredittap ligger i vurderingene av kontantstrømmenes størrelse og når i tid de forventes mottatt. Individuelt vurderte tapsavsetninger inngår i forventet tap trinn 3. Det henvises til note 12.

3.2 Virkelig verdi på finansielle instrumenter

I utgangspunktet skal observerbare markedskurser legges til grunn for finansielle instrumenters virkelige verdi. Der observerbare markedskurser ikke finnes og virkelig verdi ikke kan utledes, direkte eller indirekte fra observerbar input i markedet, benyttes alternative verdsettelsesteknikker. Dette er teknikker som til en viss grad kan innebære skjønsmessige vurderinger. Slike skjønsmessige vurderinger kan være likviditetsrisiko, kredittisiko og volatilitet. Endringer i holdningen til

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

slike faktorer kan påvirke fastsettelsen av virkelig verdi på et finansielt instrument. Det henvises til note 21 for verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi.

3.3 Netto pensjonsforpliktelse

Konsernets ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser beregnes av eksterne aktuar. Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uføretviklingen, samt andre demografiske forutsetninger utarbeidet av Finansnæringens Hovedorganisasjon. Som grunnlag for beregningene anvendes også en rekke økonomiske forutsetninger; blant annet forventet avkastning på pensjonsmidlene, diskonteringsrente, årlig lønnsvekst, utvikling i G (Folketrygdens grunnbeløp) og regulering av pensjoner.

Diskonteringsrenten tar utgangspunkt i renten på obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) i det norske markedet med begrunnelse at OMF-markedet i Norge anses å tilfredsstille kravene til foretaksobligasjoner med høy kvalitet og dypt marked. Diskonteringsrenten er justert med et påslag for å komme frem til en rente som reflekterer estimert utbetalingstidspunkt. Forventet avkastning på pensjonsmidlene er satt lik diskonteringsrenten i henhold til IAS 19. Pensjonsmidlene er i stor grad investert i likvide eiendeler som verdsettes til virkelig verdi på balansedagen. De andre økonomiske forutsetningene er basert på forventet langsiktig utvikling i parameterne. Det vurderes å foreligge langt høyere risiko knyttet til estimerte brutto pensjonsforpliktelser enn til estimerte pensjonsmidler. Det henvises til note 46 for ytterligere informasjon.

NOTE 4 - DRIFTSSEGMENTER

Segmentrapporteringen er basert på bankens interne rapporteringsformat, hvor morbank og boligkreditselskapet er splittet i privatmarked, bedriftsmarked og finans. I tillegg kommer øvrige datterselskap, samt et ikke rapporterbart segment med poster som ikke er fordelt til øvrige segmenter. Konsernet har tilnærmet alle sine inntekter fra Norge. For geografisk fordeling av utlån til kunder se note 10.

For ledelsesformål er banken organisert i fem driftssegmenter basert på produkter og tjenester som følger: Segmentene privatmarked og bedriftsmarked består hovedsakelig av utlån til kunder og innskudd fra kunder. Finans består i all hovedsak av bankens likviditetsportefølje, mens hovedproduktet i AS Financiering er gjeldsbrevfinansiering av bil. Sparebanken Øst Eiendom AS skal være en forvalter av eiendommer tilhørende konsernet Sparebanken Øst. Inntektene fra privatmarked, bedriftsmarked og AS Financiering består hovedsakelig av netto renteinntekter, mens inntekter fra Sparebanken Øst Eiendom AS består av inntekter fra fast eiendom. Inntektsskatt styres på konsernbasis og allokeres ikke til driftssegmentene, bortsett fra datterselskap som er rapportert som egne driftssegmenter.

Renter rapporteres netto siden majoriteten av segmentinntektene er fra renteinntekter på utlån. Ledelsen baserer seg primært på netto renteinntekt og ikke brutto renteinntekt og -kostnad. Transaksjoner mellom driftssegmentene er basert på armlengdes prising tilsvarende transaksjoner med tredjeparter. Ingen enkeltkunder utgjør mer enn 10 % av bankens totale inntekter i 2020 og 2019.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Resultatregnskap

2020	PM	BM	Finans	Finansiering	AS Eiendom	Spb Øst	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	351,0	134,4	-33,4		137,5	-0,4	39,4	3,6	632,1
Andre inntekter	54,9	7,9	-13,4		-20,9	25,2	167,0	-8,1	212,6
Driftskostnader	54,5	19,3	0,0		34,7	3,4	189,8	-5,7	296,0
Resultat før tap	351,4	123,0	-46,7		81,8	21,4	16,5	1,2	548,7
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	0,4	3,6	0,0		11,1	0,0	0,0	0,0	15,1
Resultat før skattekostnad	351,0	119,4	-46,7		70,7	21,4	16,5	1,2	533,6
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0		17,8	0,4	62,2	0,1	80,4
Resultat etter skatt	351,0	119,4	-46,7		53,0	21,1	-45,7	1,1	453,1

Resultatregnskap

2019	PM	BM	Finans	Finansiering	AS Eiendom	Spb Øst	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Netto rente- og provisjonsinntekter	349,2	137,7	-27,3		119,4	-1,9	65,1	-0,4	641,7
Andre inntekter	61,4	9,4	-12,7		-22,9	10,1	43,7	-9,1	79,8
Driftskostnader	59,5	19,6	0,0		31,7	6,3	166,8	-6,2	277,8
Resultat før tap	351,0	127,5	-40,0		64,7	1,9	-58,1	-3,3	443,7
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	-0,6	6,0	0,0		13,5	0,0	0,0	0,0	18,9
Resultat før skattekostnad	351,6	121,5	-40,0		51,2	1,9	-58,1	-3,3	424,8
Skattekostnad	0,0	0,0	0,0		13,0	0,4	82,0	0,1	95,5
Resultat etter skatt	351,6	121,5	-40,0		38,3	1,4	-140,1	-3,4	329,3

Balanse

2020	PM	BM	Finans	Finansiering	AS Eiendom	Spb Øst	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til og fordringer på kunder	27.874,8	4.931,5	8,0		2.188,7	0,0	465,6	-24,7	35.443,8
Andre eiendeler	4,9	0,0	7.673,3		45,7	105,6	3.817,5	-3.021,2	8.625,9
Sum eiendeler	27.879,7	4.931,5	7.681,3		2.234,4	105,6	4.283,1	-3.045,9	44.069,7
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.500,2	3.519,9	1.734,7		0,0	0,0	149,1	-58,8	14.845,1
Annen gjeld/mellomregning	18.379,5	1.411,6	5.946,5		1.810,6	33,8	-168,8	-2.630,8	24.782,6
Egenkapital	0,0	0,0	0,0		423,8	71,8	4.302,8	-356,4	4.442,0
Sum gjeld og egenkapital	27.879,7	4.931,5	7.681,3		2.234,4	105,6	4.283,1	-3.045,9	44.069,7
Årets investeringer	0,0	0,0	0,0		10,4	1,2	21,9	0,0	33,5

Balanse

2019	PM	BM	Finans	Finansiering	AS Eiendom	Spb Øst	Ufordelt	Eliminering	Konsern
Utlån til og fordringer på kunder	26.714,5	4.964,9	1,1		2.102,9	0,0	505,7	-63,8	34.225,3
Andre eiendeler	4,8	0,0	7.548,8		47,5	174,1	3.179,6	-2.794,3	8.160,5
Sum eiendeler	26.719,3	4.964,9	7.549,9		2.150,4	174,1	3.685,3	-2.858,1	42.385,8
Innskudd fra og gjeld til kunder	9.429,3	3.530,8	1.741,2		0,0	0,0	158,8	-68,4	14.791,7
Annen gjeld/mellomregning	17.290,0	1.434,2	5.808,7		1.781,4	87,7	-476,2	-2.473,2	23.452,6
Egenkapital	0,0	0,0	0,0		369,0	86,4	4.002,6	-316,5	4.141,5
Sum gjeld og egenkapital	26.719,3	4.964,9	7.549,9		2.150,4	174,1	3.685,3	-2.858,1	42.385,8
Årets investeringer	0,0	0,0	0,0		0,9	0,2	17,9	0,0	19,0

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 5 - STYRING AV FINANSIELL RISIKO

Som finansielle risikoer regnes kreditt risiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko. I tillegg omtales konsentrasjonsrisiko. Risiko rapporteres kvartalsvis til ledelsen og styret. Rapporteringen viser løpende status i henhold til ulike fastsatte rammer for risiko, både interne og lovbestemte.

Kreditt risiko

Kreditt risiko regnes som risiko for tap ved at kunder og andre motparter ikke møter sine forpliktelser om tilbakebetaling og at eventuell sikkerhetsstillelse ikke dekker bankens tilgodehavende.

Måling av risiko ved utlån til kunder skjer ved risikoklassifisering av kundene, og er en integrert del av kredittprosessen. Prising av kreditt skal være basert på det enkelte engasjements risiko.

Bankens kredittstrategi beskriver det overordnede knyttet til bankens kredittgivning innenfor privat- og bedriftsmarkedet. I det daglige ivaretas kredittstrategien gjennom kreditt håndbøker, rammer og vedtatt fullmakthierarki. Alle fullmakthavere innenfor kreditt er pålagt ansvaret for å gjennomføre bankens vedtatte kredittpolitikk.

Innenfor personmarkedet er det etablert en sentral kredittavdeling som har bevilgningsfullmakt til å bevilge lån og kreditter i tråd med bankens kredittstrategi, vedtatte instruksjoner og kreditt håndbok PM innenfor de rammer som fullmakten angir.

Innenfor bedriftsmarkedet er det etablert et styrevedtatt beslutningshierarki. Beslutningsnivået på den enkelte sak er basert på en kombinasjon av kundens risikoklasse og beløpsstørrelse. Bankens styre er øverste beslutningsnivå, mindre engasjementer besluttes i henhold til vedtatte rammer og personlige fullmakter i bedriftsmarkedsavdelingen. Utviklingen i kreditt risikoen knyttet til bankens utlån overvåkes løpende med rammekontroll, periodiske analyser og rapporter, samt ved bruk av stikkprøver ned på kundenivå.

Plassering i rentebærende verdipapirer for likviditetsformål er knyttet til strategi for likviditetsstyring vedtatt av styret. Vedtatt strategi, samt investeringspolicy, konkretiserer risikotoleranse, allokering til aktivklasser, rammer og fullmakter. Kredittap skal være tilnærmet lik null. Videre skal en vesentlig del av porteføljen være egnet som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank. Ved plassering av midler i sertifikater og obligasjoner vurderes risiko ut fra papirenes likviditet, utsteders rating og andre motpartsspesifikke forhold. Rentebærende verdipapirer regnskapsføres til markedsverdi slik at endringer i verdi løpende reflekteres i regnskapet.

Oppgjørsrisiko er en form for kreditt risiko. Dersom kontraktsmotpart ikke oppfyller sine forpliktelser kan oppgjør, i form av kontanter eller verdipapirer, risikeres tapt. Banken søker å unngå slik risiko ved at kontrakter kun inngås med solide og om mulig ratede motparter, samt ved å benytte velrenommerte clearing-systemer.

Motpartsrisiko ved derivater og poster utenom balansen (garantier, lånetilsagn, etc.) innebærer også kreditt risiko ved at inngåtte kontrakter kan gi tap dersom motpart går konkurs eller ikke er i stand til å gjøre opp sine betalingsforpliktelser. Derivatkontrakter inngås kun med finansinstitusjoner som minimum har offisiell rating A- (A3) eller bedre. Motpartsrisikoen reduseres ved at banken har inngått ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. Det er også inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA). Det vises til note 20 for detaljer om motregning finansielle instrumenter.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko oppstår ved lav diversifisering med hensyn til motpartsrisiko for tilknyttede kundegrupper, geografiske områder, bransjer og produkter. I Sparebanken Øst styres dette med rammer for eksponering mot bransjer og engasjementsstørrelse.

Den ordinære utlånsvirksomheten har i konsemet en fordeling pr. 31.12.20 med 85,8 % av brutto utlån til privatkunder. Lav andel utlån til bedrifter bidrar til lav konsentrasjonsrisiko.

Konsernets utlånsportefølje til privatkunder og bedrifter fordeler seg geografisk i hovedsak til det sentrale østlandsområdet. Utlånsvirksomheten anses ikke å være spesielt eksponert mot enkeltbedrifter (hjemmesteinsbedrifter) eller ensidig økonomisk utvikling i regionen. Bankens lokalisering på Østlandet gir nærhet til et stort markedsområde.

Utlånsporteføljen til bedriftskunder er fordelt på ulike næringer. Eksponering mot eiendom og eiendomsutvikling utgjør en relativt stor andel. Omsetning og drift av fast eiendom utgjør 64,5 % av bedriftsporteføljen. Målt som andel av samlet utlånsportefølje i konsemet utgjør eksponering mot omsetning og drift av fast eiendom likevel ikke mer enn 9,1 %. Eiendom er en syklisk næring som kan være særlig utsatt i nedgangskonjunkturer. Engasjementene vurderes imidlertid å være godt sikret, ofte med tillegg av sidesikkerheter.

Sparebanken Øst har rammer for størrelseskonsentrasjon som tilsier at den største eksponeringen ikke skal være over 10 % av næringsporteføljen, de 3 største eksponeringene ikke mer enn 20 %, og de 10 største ikke mer enn 40 %. Banken hadde i sin utlånsvirksomhet pr. 31.12.20, foruten engasjementer med egne datterselskap (AS Finansiering og Sparebanken Øst Boligkreditt AS), ingen eksponering mot eksterne kunder over 10 % av egen ansvarlig kapital. Pr. 31.12.20 representerte lån til konsernets største låntaker 0,7 % av brutto utlån. Konsernets 10 største låntakere representerte 4,2 % av brutto utlån, og konsernets 20 største låntakere representerte 6,0 % av brutto utlån.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAEACE1D9F49558EAEF0F897395234

Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko for tap på åpne posisjoner i finansielle instrumenter som følge av endringer i observerbare markedsvariabler som rente, valuta og verdipapirmarkeder.

Sparebanken Øst er eksponert for markedsrisiko primært gjennom endringer i rentenivået (renterisiko), gjennom endringer i markedspris på finansielle instrumenter herunder endringer i margin på rentebærende verdipapirer (kredittspreadsrisiko), valutakurser (valutarisiko) og ved endringer i aksjepriser (aksjerisiko).

Markedsrisiko styres gjennom rammer for maksimal eksponering mot ulike aktivklasser, renterisiko, valutarisiko og lignende.

Renterisiko

Ved endring i markedsrenten kan ikke Sparebanken Øst umiddelbart gjennomføre renteendring for alle balanseposter dersom disse har ulik rentebindingstid. En endring i markedsrenten vil da gi en økning eller reduksjon av rentenettoen og balansepostenes virkelige verdi. Denne risikoen reduseres ved at eiendeler, forpliktelser og ulike derivater balanseres mot hverandre for å holde risikoen innenfor vedtatte rammer.

Kredittspreadsrisiko

Kredittspreadsrisiko er risiko for tap som skyldes at marginen (kredittspread) på rentebærende verdipapirer endres. Kredittspreadsrisiko i likviditetsporteføljen styres slik at tapet ved en gitt endring i kredittspread aldri skal overstige fastsatt ramme.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for tap av verdier på grunn av endring i kursen på utenlandsk valuta. Slik risiko reduseres ved å balansere aktiva- og passivaposisjoner i balansen mot hverandre eller ved bruk av valutaderivater. For eiendeler der debitor har anledning til å tilbakebetale før endelig forfall benyttes rullerende swapper. Der endelig forfall ikke skal fravikes, sikres posisjonene ved bruk av basisswapper. Det er fastsatt rammer for valutæksponering.

Aksjerisiko

Konsernet har en beholdning av aksjer som i all hovedsak er knyttet til strategiske formål. Aksjerisiko er risikoen for tap som følge av endring i aksjeprisene. Et verdifall i aksjeverdiene på 10 % ville medført en negativ resultateffekt på 79,8 mill. kroner i ordinært resultat etter skatt. Til sammenligning ville ett verdifall på aksjeverdiene på 10 % i 2019 medført en negativ resultateffekt på 61,8 mill. kroner i ordinært resultat etter skatt. Det vises til note 35 for spesifisering av konsernets aksjer og egenkapitalbevis.

Risikoreduserende tiltak

Banken anvender garantier, derivater og finansielle sikringsforretninger for å redusere risikoeksponering som skyldes endringer i rentenivå, valutakurser og kredittisiko. Det vises til beskrivelsen av hvert enkelt risikoområde.

Lav andel utlån til bedrifter bidrar til lav konsentrasjonsrisiko for banken. Utlånsvirksomheten innenfor bedriftsmarkedet anses ikke å være spesielt rettet mot enkeltbedrifter (hjemmestensbedrifter) eller ensidig økonomisk utvikling i regionen. Eksponering mot eiendom og eiendomsutvikling utgjør en relativt stor andel av bedriftsporteføljen, men målt som andel av samlet utlånsportefølje i konsernet utgjør denne eksponering en begrenset andel av den totale utlånsporteføljen. Engasjementene vurderes å være godt sikret innenfor fast eiendom, ofte også med tillegg av sidesikkerheter. Lån og kreditter til personmarkedet består i all hovedsak av engasjementer knyttet opp mot pant i fast eiendom innenfor betryggende belåningsgrader. Bankens lav eksponering knyttet til lån/kreditter uten tilhørende sikkerhet.

Utlån til andre banker og utlån i form av plasseringer i senior obligasjoner og sertifikater er gitt på usikret basis. Plasseringer i obligasjoner med fortrinnsrett gir sikkerhet i et definert utvalg av utsteders eiendeler, som oftest boliglån.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for ikke å være i stand til å møte sine løpende forpliktelser etter hvert som de forfaller, eller eventuelt at refinansiering må skje til en høyere kostnad. Den overordnede strategien tilsier at Sparebanken Øst skal ha et konservativt forhold til likviditetsrisiko. Dette innebærer langsiktighet og proaktivitet i forhold til fremtidige likviditetsbehov, og sikring av likvider ved plassering av eiendeler med lav likviditets- og kredittisiko. Risiko styres mot fastsatte rammer som styrer balansen sammensetning med hensyn til graden av langsiktig finansiering og horisont for overlevelse i en situasjon uten tilgang til ny likviditet. Bankens holder likviditetsreserver i form av kontanter og trekkrettighet i Norges Bank, og en obligasjonsportefølje bestående av likvide papirer med høy kredittkvalitet.

Sparebanken Øst søker til enhver tid å diversifisere sine kilder til finansiering for å bli mest mulig uavhengig av hendelser i det enkelte marked. I tillegg til innskudd fra kunder er det norske sertifikat- og obligasjonsmarkedet, herunder markedet for obligasjoner med fortrinnsrett, den viktigste kilden til finansiering.

Innskudd er en viktig kilde til finansiering for bankene. Etter finanskrisen har vi sett økt konkurranse om innskuddene, særlig fra de nye forbruksbankene. Tilpasninger i produktutvalget for våre kunder har så langt gitt stabile innskudd. Topprente.no har i særlig grad bidratt til å sikre banken nødvendig konkurransekraft på innskuddsdekning. Topprente.no er et selvbetjeningskonsept som gir anledning til å gi kundene konkurransedyktige innskuddsvilkår. Pr. 31.12.20 utgjør innskudd fra kunder 41,9 % av konsernets netto utlån mot 43,3 % pr. 31.12.19.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 71

I all hovedsak er det større institusjonelle investorer som investerer i bankenes gjeldsutstedelser. For å sikre likviditet i utstedelsene er det ønskelig at obligasjonslånene er av en viss størrelse. På den annen side er det ikke ønskelig med for store lån da dette vil øke refinansieringsrisikoen. Obligasjoner med fortrinnsrett gir investorene sikkerhet i form av fortrinnsrett til boliglån med lav risiko. I utgangspunktet er det ønskelig at de største obligasjonslånene er obligasjoner med fortrinnsrett.

En balansestyringskomité adresserer løpende markedshendelser og treffer tiltak knyttet til likviditetssituasjonen i tråd med den vedtatte strategi. Det er også utarbeidet en gjenopprettingsplan som definerer overvåkning og handlingsplaner for likviditetskriser.

Langsiktig kapitalstyring

Langsiktig kapitalstyring i Sparebanken Øst er innrettet på å sikre god soliditet og tilstrekkelig likviditet for hele konsernet. God soliditet opprettholdes i første rekke ved å sørge for tilstrekkelige kapitalbuffer over minimumskravene til kapital. Banken tilpasser seg nye kapitaldekningsregler og følger utviklingen i markedets forventninger til kapital utover regulatoriske krav nøye.

Konsernets gjeldende mål for ren kjemekapitaldekning er satt til 14,75 %. Gjeldende pilar 2-krav for Sparebanken Øst er 1,8 %, dog minimum MNOK 360. Kravet trådte i kraft 30. juni 2020. Gitt dagens nivå på motsyklisk buffer på 1 prosent, innebærer dette et samlet krav for ren kjemekapital på minst 12,8 %. Ren kjemekapitaldekning i konsernet er 17,96 % per 31.12.20. Dette kapitalnivået gir vekstevne, handlingsrom i forhold til regulatoriske krav, konkurransekraft i obligasjonsmarkedene og mulighet til å gi egenkapitalavkastning i tråd med vedtatt målsetting.

Vekst og planer om vekst i utlån og andre aktiva vil alltid ta hensyn til behov for bufferkapital utover minimumskravene. For øvrig tillegges betydelig vekt på å opprettholde forsvarlig styring av forretningsmessig drift slik at konsernet kan oppnå gode resultater og gi tilfredsstillende avkastning på investert kapital. På den måten vil banken være attraktiv for investorer og bidra til å sikre konsernet tilgang til kapital ved behov for å styrke egenkapitalen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 6 - KAPITALDEKNING

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
4.090,2	3.789,1	Ren kjernekapital		
		Bokført egenkapital	3.644,8	3.361,9
		Fradragsposter i ren kjernekapital		
-8,4	-8,0	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse (AVA)	-10,2	-8,6
-119,2	-134,3	Utbytter*	-119,2	-134,3
-223,1	-149,3	Goodwill i verdsettelsen av signifikante investeringer	-223,1	-149,3
-32,5	-26,3	Immaterielle eiendeler	-22,3	-25,2
0,0	0,0	Utsatt skatt	0,0	0,0
0,0	0,0	Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0
0,0	0,0	Ren kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0
-31,0	-30,8	Andre fradrag i ren kjernekapital	-31,0	-30,8
3.676,2	3.440,3	Sum ren kjernekapital	3.239,0	3.013,6
		Øvrig kjernekapital		
350,0	350,0	Fondsobligasjoner	350,0	350,0
		Fradragsposter i øvrig kjernekapital		
0,0	0,0	Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0
0,0	0,0	Øvrig kjernekapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	0,0	0,0
350,0	350,0	Sum øvrig kjernekapital	350,0	350,0
4.026,2	3.790,3	Sum kjernekapital	3.589,0	3.363,6
		Tilleggskapital		
400,0	400,0	Ansvarlig lån	400,0	400,0
		Fradragsposter i tilleggskapital		
0,0	0,0	Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (ikke signifikant)	0,0	0,0
-56,6	-57,3	Tilleggskapital instrumenter i andre finansinst. (signifikant)	-56,6	-57,3
343,4	342,7	Sum tilleggskapital	343,4	342,7
4.369,6	4.132,9	Netto ansvarlig kapital	3.932,4	3.706,3
		Beregningsgrunnlag		
0,0	0,0	Stater og sentralbanker	0,0	0,0
86,3	127,5	Lokale og regionale myndigheter	86,3	127,5
0,0	0,0	Offentlig eide foretak	0,0	0,0
0,0	0,0	Multilaterale utviklingsbanker	0,0	0,0
46,0	42,8	Institusjoner	989,8	984,7
435,4	528,8	Foretak	474,1	589,2
1.696,0	1.703,3	Massemarkedsengasjementer	127,8	177,4
14.233,5	14.059,2	Engasjementer med pant i eiendom	8.008,2	8.454,2
187,4	194,4	Forfalte engasjementer	37,3	59,2
654,5	0,0	Høyrisikoengasjementer	654,5	0,0
476,5	481,8	Obligasjoner med fortrinnsrett	2.049,4	1.851,5
0,0	0,0	Andeler i verdipapirfond	0,0	0,0
921,6	664,2	Egenkapitalposisjoner	2.526,6	2.030,4
241,4	243,0	Øvrige engasjementer	208,4	169,7
0,0	0,0	Verdipapinseing	0,0	0,0
18.978,6	18.044,9	Beregningsgrunnlag kreditt- og motpartsrisiko	15.162,5	14.443,7
0,0	0,0	Beregningsgrunnlag valutarisiko	0,0	0,0
1.444,9	1.363,1	Beregningsgrunnlag operasjonell risiko	994,5	935,1
48,0	42,4	Beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)	27,5	17,4
20.471,4	19.450,3	Sum beregningsgrunnlag	16.184,4	15.396,2
17,96 %	17,69 %	Ren kjernekapitaldekning*	20,01 %	19,57 %
19,67 %	19,49 %	Kjernekapitaldekning*	22,18 %	21,85 %
21,34 %	21,25 %	Kapitaldekning*	24,30 %	24,07 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 73

Konsern 2020	Konsern 2019	Buffere	Morbank 2020	Morbank 2019
511,8	486,3	Bevaringsbuffer	404,6	384,9
204,7	486,3	Motsyklisk buffer	161,8	384,9
614,1	583,5	Systemrisikobuffer	485,5	461,9
0,0	0,0	Buffer for systemviktige banker	0,0	0,0
1.330,6	1.556,0	Sum bufferkrav	1.052,0	1.231,7
2.731,9	2.565,0	Tilgjengelig bufferkapital	2.510,7	2.320,8
9,03 %	8,81 %	Lvøktet kjemekapitalandel	7,64 %	7,49 %

* Styrets forslag til utbytte til egenkapitalbeviserne for 2020 på inntil MNOK 93,3 (inntil 4,50 kroner pr. egenkapitalbevis) og inntil MNOK 25,9 til allmennnyttige gaver for 2020 er fratrukket ved beregning av kapitaldekning pr. 31.12.20.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittisiko. Beregningen knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden. CVA-tillegget beregnes etter standardmetoden. Engasjementsbeløp for derivater beregnes etter markedsverdimetoden.

Bankens ansvarlige kapital skal til en hver tid oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med selskapets aksepterte risikotoleranse.

Det henvises for øvrig til konsernets pilar III-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Østs nettside.

NOTE 7 - KREDITTRISIKO

Maksimal kredittisiko

Maksimal kredittisiko er representert ved balanseført verdi av de finansielle eiendelene, inkludert derivater, i balansen. Konsernet har i tillegg kredittisiko knyttet til lånetilsagn, ubenyttede trekkfasiliteter og garantier. Maksimal kredittisiko utover balanseførte verdier er vist under.

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
		Forpliktelsler		
763,9	478,6	Lånetilsagn	722,1	391,6
2.249,3	1.737,1	Trekkfasiliteter	3.973,3	3.580,5
90,6	87,3	Garantier overfor kunder	90,6	87,3
0,0	0,0	Garanti for alle OMF-forpliktelsler i boligkreditforetaket*	15.172,0	13.150,0
3.103,8	2.303,0	Sum forpliktelsler	19.958,1	17.219,3

* I forbindelse med ratingprosessen av Sparebanken Øst Boligkredit AS har morbanken utstedt en garanti for alle OMF-forpliktelsler i boligkreditforetaket.

For mer informasjon om maksimal kreditteksponering tilknyttet de ulike klassene av finansielle instrumenter vises det til tilhørende spesifikke noter.

Kredittisiko

Sparebanken Øst sin kredittstrategi danner grunnlaget for kredittvirksomheten i banken. Innenfor både person- og bedriftsmarkedet er det etablert rammer, måltall, prosesser og retningslinjer som skal bidra til å sikre at alle elementer knyttet til kredittvurderingene er tilstrekkelig beskrevet og kjent. Videre at oppfølging av porteføljer skjer på en betryggende måte og at eventuelle endringer knyttet til den vurderte risikoen på det enkelte engasjement kan avdekkes i en tidlig fase og følges tett. Utvikling i enkeltengasjement og porteføljer følges opp løpende gjennom ulike administrative rapporter. Styrevedtatte måltall og rammer følges opp og rapporteres kvartalsvis til styret.

Gjeldsbehandlingsevnen er sentral i enhver kredittvurdering både innenfor person- og bedriftsmarkedet. Normalt skal ikke kreditt ytes dersom det ikke kan sannsynliggjøres at kunden kan betjene sine forpliktelsler. Dette selv om sikkerheten er tilfredsstillende. Utgangspunktet for vurderingen av en kundes gjeldsbehandlingsevne er løpende og fremtidig kontantstrøm målt mot de kostnadsforpliktelsene kunden til enhver tid påtar seg. Grunnlag for den kontantstrøm som legges til grunn er lønnsinntekt eller inntekt fra den/de forretningsvirksomheter som finansieres. Ut over dette vurderes det i hvilken grad banken i tilfelle et fremtidig mislighold, svekkelse av kontantstrøm eller andre negative markedsmessige endringer vil være i stand til å dekke inn engasjementene ved realisering av sikkerheter. Sparebanken Øst har en generelt svært lav eksponering knyttet til lån/kreditter uten tilhørende sikkerhet.

Innenfor bedriftsmarkedet er det etablert rutiner knyttet til periodisk oppfølging av engasjementene slik at banken er sikret at det gjennomføres oppdaterte vurderinger minimum en gang pr. år på hoveddelen av porteføljen. For å redusere risiko, sikre oppfølging og styring av enkelte engasjement i tillegg til den vanlige kredittvurderingen, benyttes det løpende finansielle klausuler i kredittavtalene. Det er den samlede eksponering på den enkelte kunde som tas i betraktning ved vurdering av den effekt sikkerhetsstilteisen har for kredittisikoen.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Finansforetakslovens kapittel 11-II regulerer virksomheten i Sparebanken Øst Boligkreditt AS, og stiller høye krav til hvilke lån som kan tas inn i sikkerhetsmassen som ligger til dekning for obligasjoner med fortrinnsrett. Dette er et strengere regelverk enn ved vanlig långivning til bolig, og loven krever også en uavhengig gransker oppnevnt av Finanstilsynet og uavhengig verddivurdering av hvert enkelt pant.

NOTE 8 - KREDITTKVALITET PR. KLASSE AV FINANSIELLE EIENDELER

Sparebanken Øst sin underliggende kredittkvalitet knyttet til utlån og fordringer på kunder vises gjennom porteføljens risikoklassifisering. Risikoklassifiseringen av kunder er en integrert og obligatorisk del av kredittprosessen både innenfor privat- og bedriftsmarkedet. Det er i kredittstrategien vedtatt rammer for minimum andel porteføljer innenfor de ulike risikoklassene. Utviklingen i porteføljefordelingen innenfor risikoklassene følges opp gjennom løpende overvåking og rapportering.

Risikoklassifiseringsmodellene vektlegger nøkkeltall knyttet til betjeningsøvrne og betjeningsvilje høyt. For å gruppere kredittporteføljene benyttes det 11 risikoklasser. Engasjement i de to dårligste klassene representerer identifiserte misligholdsengasjement. Innenfor bedriftsmarkedet er kombinasjonen engasjementsstørrelse og risikoklassifisering sentrale element knyttet til oppbyggingen av bankens fullmaktsstruktur. Fullmaktene er videre knyttet til stillingsnivå.

Konsernet søker til enhver tid å forbedre sine interne modeller for risikoklassifisering for å sikre at modellene til enhver tid har høy forklaringskraft med basis i de vesentligste driverne innenfor de ulike kundeseegmentene. I konsernet arbeides det med et prosjekt med formål å erstatte dagens risikoklassifiseringsmodell med en kredittscoremodell. Det er inngått avtaler med eksterne aktører om levering av nye kredittscoremodeller som er under implementering i konsernets kredittsystemer. Scoremodellene erstatter tidligere benyttede risikoklassifiseringsmodeller.

For finansielle plasseringer i sertifikater og obligasjoner vurderes risiko ut fra rating og motpartsspesifikke forhold. Fortrinnsvis benyttes rating fra kredittvurderingsbyrå. Der slik rating ikke er tilgjengelig benyttes scoringer fra norske meglerhus og det foretas en intern vurdering.

Rating fra kredittvurderingsbyråer og scoringer fra meglerhus følger generelt en skala fra AAA til C, der AAA er høyeste kvalitet og C er laveste kvalitet. Skalaen er benyttet slik at AAA – A er vurdert som lav risiko, BBB er vurdert som moderat risiko og BB – C er vurdert som høyere risiko.

Konsern pr. 31.12.20

Balansførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	13,4	0,0	0,0	0,0	0,0	13,4
Utlån til og fordringer på kunder						
-Leiefinansieringsavtaler	0,0	16,8	3,7	0,0	0,0	20,4
-Kasse-/drifts- og brukskreditter	4.897,5	61,1	12,0	1,0	0,9	4.972,4
-Byggelån	322,9	30,6	1,8	0,0	0,0	355,3
-Nedbetalingslån	26.334,8	2.287,2	1.357,0	110,2	6,4	30.095,6
Sum utlån	31.568,6	2.395,7	1.374,4	111,2	7,3	35.457,2
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Noterte andre obligasjoner	4.152,0	56,7	0,0	0,0	0,0	4.208,7
Unoterte obligasjoner	2.581,0	0,1	0,4	0,0	0,0	2.581,5
Sum finansielle investeringer	6.733,1	56,7	0,4	0,0	0,0	6.790,2

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 75

Konsern pr. 31.12.19

Balansførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	15,9	0,0	0,0	0,0	0,0	15,9
Utlån til og fordringer på kunder						
-Leiefinansieringsavtaler	0,0	20,5	6,2	0,3	0,0	27,0
-Kasse-/drifts- og brukskreditter	2.747,4	57,0	10,9	0,7	0,3	2.816,4
-Byggelån	228,5	10,2	3,9	0,0	0,0	242,6
-Nedbetalingslån	27.325,0	2.281,2	1.393,0	130,5	9,6	31.139,3
Sum utlån	30.316,9	2.369,0	1.413,9	131,5	10,0	34.241,2
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Noterte andre obligasjoner	6.146,1	57,4	0,0	0,0	0,0	6.203,6
Unoterte obligasjoner	551,1	0,0	0,4	0,0	0,0	551,5
Sum finansielle investeringer	6.697,2	57,4	0,4	0,0	0,0	6.755,1

Morbank pr. 31.12.20

Balansførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.232,8	0,0	0,0	0,0	0,0	2.232,8
Utlån til og fordringer på kunder						
-Leiefinansieringsavtaler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kasse-/drifts- og brukskreditter	2.377,9	32,3	8,0	1,0	0,9	2.420,0
-Byggelån	322,9	30,6	1,8	0,0	0,0	355,3
-Nedbetalingslån	12.440,4	1.112,5	77,9	24,2	6,4	13.661,4
Sum utlån	17.373,9	1.175,5	87,7	25,1	7,3	18.669,5
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Noterte andre obligasjoner	4.630,1	56,7	0,0	0,0	0,0	4.686,8
Unoterte obligasjoner	2.529,8	0,1	0,4	0,0	0,0	2.530,3
Sum finansielle investeringer	7.159,9	56,7	0,4	0,0	0,0	7.217,0

Morbank pr. 31.12.19

Balansførte verdier	Lav risiko	Middels risiko	Høy risiko	Trinn 3	Uklassifisert	Sum
Utlån						
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.273,2	0,0	0,0	0,0	0,0	2.273,2
Utlån til og fordringer på kunder						
-Leiefinansieringsavtaler	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
-Kasse-/drifts- og brukskreditter	1.039,7	27,2	6,6	0,7	0,3	1.074,5
-Byggelån	228,5	10,2	3,9	0,0	0,0	242,6
-Nedbetalingslån	14.352,1	1.184,7	82,8	36,4	9,6	15.665,7
Sum utlån	17.893,6	1.222,1	93,3	37,1	9,9	19.256,0
Finansielle investeringer						
Noterte statsobligasjoner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Noterte andre obligasjoner	6.588,7	57,4	0,0	0,0	0,0	6.646,2
Unoterte obligasjoner	551,1	0,0	0,4	0,0	0,0	551,5
Sum finansielle investeringer	7.139,8	57,4	0,4	0,0	0,0	7.197,6

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 9 - KREDITTRISIKO FORDELT PÅ KLASSER

Styret har gjennom bankens vedtatte kreditstrategi besluttet overordnede rammer knyttet til maksimal eksponering pr. kunde/konsem, bransjeksponering, risikoklasse, konsentrasjonsrisiko og krav til inntak av nye kunder. Oppfølging knyttet til styrevedtatte måltall og rammer, beskrevet i kreditstrategien, skjer gjennom kvartalsvise risikoreporter som fremlegges for bankens styre.

Innenfor både person- og bedriftsmarkedet benyttes en risikoklassifisering basert på 11 kategorier fra A til K. Risikoklasse A representerer lavest risiko og risikoklasse I representerer høyeste risiko for ikke misligholdte kunder. Risikoklassene J og K består av engasjement der det foreligger objektive bevis på mislighold/tap og at engasjementene er under spesiell oppfølging i bankens avdeling for innføring.

Konserntallene viser sammendrag av morbank, Sparebanken Øst Boligkreditt AS og AS Finansiering. Virksomheten i AS Finansiering består hovedsakelig i finansiering av bruktbiler.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2020 - konsern

	Brutto uttån	Brutto garanti- ansvar	Trekk- fasilitet	Engasje- ment	%	Engasje- ment trinn 1	Taps- avs. trinn 1	Engasje- ment trinn 2	Taps- avs. trinn 2	Engasje- ment trinn 3	Taps- avs. trinn 3*
A	15.958,8	12,9	1.558,0	17.529,6	46,2	17.503,2	1,0	26,4	0,0	0,0	0,0
B	6.549,6	10,6	306,2	6.866,4	18,1	6.851,8	1,6	14,6	0,0	0,0	0,0
C	4.888,7	24,4	176,8	5.089,9	13,4	5.070,2	2,8	19,7	0,0	0,0	0,0
D	4.175,8	29,8	171,5	4.377,1	11,5	4.360,7	5,3	16,4	0,0	0,0	0,0
E	1.146,1	10,6	29,2	1.186,0	3,1	979,8	2,4	206,2	1,6	0,0	0,0
F	1.256,7	1,2	5,2	1.263,2	3,3	1.145,8	2,5	117,4	1,0	0,0	0,0
G	917,6	0,4	2,9	920,9	2,4	788,2	4,6	132,7	2,0	0,0	0,0
H	446,7	0,0	0,4	447,1	1,2	225,2	2,9	221,9	5,3	0,0	0,0
I	27,3	0,0	0,1	27,4	0,1	6,5	0,3	20,9	2,2	0,0	0,0
J	25,6	0,5	0,0	26,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	26,1	0,0
K	174,8	0,5	0,0	175,3	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	175,3	89,6
U	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	35.567,9	91,0	2.250,2	37.909,1	100,0	36.931,5	23,4	776,2	12,3	201,4	89,6

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 89,3.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2019 - konsern

	Brutto uttån	Brutto garanti- ansvar	Trekk- fasilitet	Engasje- ment	%	Engasje- ment trinn 1	Taps- avs. trinn 1	Engasje- ment trinn 2	Taps- avs. trinn 2	Engasje- ment trinn 3	Taps- avs. trinn 3*
A	14.084,5	8,3	1.159,2	15.252,0	42,2	15.238,8	0,8	13,2	0,0	0,0	0,0
B	5.674,1	14,0	219,2	5.907,3	16,3	5.899,7	1,2	7,6	0,0	0,0	0,0
C	5.661,1	12,7	156,7	5.830,5	16,1	5.795,0	2,7	35,5	0,0	0,0	0,0
D	4.890,3	39,8	184,1	5.114,2	14,1	5.086,5	5,1	27,7	0,0	0,0	0,0
E	1.163,8	11,0	14,2	1.189,0	3,3	1.009,8	2,0	179,2	0,9	0,0	0,0
F	1.211,0	1,1	2,1	1.214,2	3,4	1.117,1	2,5	97,1	0,4	0,0	0,0
G	1.099,7	0,0	1,7	1.101,4	3,0	879,8	3,0	221,6	1,4	0,0	0,0
H	301,1	0,2	0,1	301,3	0,8	104,5	1,7	196,9	5,6	0,0	0,0
I	26,3	0,0	0,1	26,4	0,1	18,6	0,8	7,8	0,5	0,0	0,0
J	58,1	0,0	0,2	58,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	58,3	3,1
K	157,1	0,5	0,0	157,5	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	157,5	80,9
U	10,2	0,0	0,0	10,2	0,0	10,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Sum	34.337,2	87,6	1.737,5	36.162,3	100,0	35.159,8	19,8	786,7	9,0	215,9	84,0

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 83,4.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

Personkunder - morbank og boligkreditselskap

Risikoklassifiseringssystemet anvendes for beslutningsstøtte, overvåkning og rapportering. Risikoparametere fra klassifiseringssystemene inngår som en integrert del av kredittprosessen og oppfølgingen av privatkundeporteføljen. Risikoklassifiseringen gjøres med bakgrunn i en vektet beregning av følgende parametere; gjeldsgrad, betjeningsevne, betjeningshistorikk og kredittscore innhentet fra eksterne kreditinformasjonsleverandør. Risikoklassifisering av personkunder skjer ved nye lånesaks vurderinger eller som følge av kvartalsvis reklassifisering basert på purestatistikk siste 12 måneder.

Bankens organisering av beslutningsprosessen innenfor personmarkedet er basert på sentraliserte beslutningsenheter.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2020 – person i morbank og boligkreditselskap

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3*
A	15.537,0	1,7	1.536,2	17.074,9	56,4	17.048,5	1,0	26,4	0,0	0,0	0,0
B	5.798,5	0,6	263,2	6.062,3	20,0	6.048,7	1,2	13,6	0,0	0,0	0,0
C	3.964,5	0,5	124,2	4.089,2	13,5	4.069,5	1,7	19,7	0,0	0,0	0,0
D	2.316,2	0,4	62,3	2.378,9	7,9	2.362,7	1,6	16,2	0,0	0,0	0,0
E	312,3	0,0	6,2	318,5	1,1	275,0	0,3	43,5	0,2	0,0	0,0
F	173,1	0,0	2,3	175,4	0,6	132,2	0,2	43,2	0,2	0,0	0,0
G	94,8	0,0	0,3	95,1	0,3	80,6	0,4	14,5	0,4	0,0	0,0
H	30,6	0,0	0,1	30,7	0,1	13,7	0,2	17,0	0,5	0,0	0,0
I	17,6	0,0	0,1	17,7	0,1	6,5	0,3	11,2	0,8	0,0	0,0
J	16,8	0,0	0,0	16,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	16,8	0,0
K	5,0	0,0	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5,0	3,8
U	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	28.266,5	3,2	1.995,0	30.264,7	100,0	30.037,6	7,0	205,3	2,1	21,9	3,8

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 3,5.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2019 – person i morbank og boligkreditselskap

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3*
A	13.720,3	1,0	1.126,7	14.848,0	51,7	14.834,9	0,7	13,2	0,0	0,0	0,0
B	5.125,5	0,7	179,1	5.305,3	18,5	5.297,7	0,9	7,6	0,0	0,0	0,0
C	4.739,3	0,6	115,0	4.854,9	16,9	4.831,8	1,8	23,1	0,0	0,0	0,0
D	2.859,2	0,4	62,0	2.921,6	10,2	2.895,1	1,8	26,5	0,0	0,0	0,0
E	370,5	0,0	4,1	374,6	1,3	340,2	0,3	34,4	0,1	0,0	0,0
F	198,0	0,0	1,5	199,5	0,7	149,9	0,2	49,7	0,2	0,0	0,0
G	106,6	0,0	0,1	106,7	0,4	100,3	0,5	6,5	0,1	0,0	0,0
H	47,6	0,0	0,1	47,6	0,2	20,9	0,3	26,8	0,9	0,0	0,0
I	22,8	0,0	0,1	22,8	0,1	15,2	0,5	7,7	0,5	0,0	0,0
J	35,0	0,0	0,0	35,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	35,0	0,0
K	14,5	0,0	0,0	14,5	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	14,5	4,2
U	9,9	0,0	0,0	9,9	0,0	9,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	27.249,1	2,8	1.488,7	28.740,6	100,0	28.495,8	7,2	195,3	1,8	49,5	4,2

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 3,7.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Bedriftskunder – morbank

Risikoklassifiseringen inngår som en integrert del av kredittprosessen på bedriftsmarkedet og er sammen med engasjementsstørrelse bestemmende for beslutningsnivå og førende for prising. Risikoklassifiseringen er sentral i forhold til styring og kontroll av løpende portefølje. Risikoklassifiseringen gjøres med bakgrunn i en vektet beregning av ulike parametere der regnskapsmessige nøkkeltall har høy vektning. Risikoklassifisering av bedriftskunder skjer ved nye saksfremstillinger, gjennom årlige fornyelsessaker eller dersom det skjer spesielle hendelser som krever en gjennomgang av engasjementet. I tillegg gjøres det kvartalsvis reklassifisering basert på purrestatistikk siste 12 måneder.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2020 – næring

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3*
A	421,8	11,2	21,7	454,8	8,4	454,8	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0
B	751,1	10,0	43,0	804,1	14,8	803,1	0,4	1,0	0,0	0,0	0,0
C	924,3	23,9	119,7	1.067,9	19,7	1.067,9	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
D	1.859,7	29,4	109,1	1.998,3	36,8	1.998,0	3,7	0,3	0,0	0,0	0,0
E	833,8	10,6	23,0	867,5	16,0	704,8	2,1	162,7	1,5	0,0	0,0
F	172,7	1,2	3,0	176,9	3,3	125,2	0,6	51,7	0,7	0,0	0,0
G	25,6	0,4	2,6	28,5	0,5	14,9	0,2	13,6	0,6	0,0	0,0
H	6,2	0,0	0,2	6,4	0,1	6,1	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0
I	9,7	0,0	0,0	9,7	0,2	0,0	0,0	9,7	1,4	0,0	0,0
J	8,7	0,5	0,0	9,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	9,2	0,0
K	0,3	0,5	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,8	0,8
U	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	5.013,8	87,8	322,3	5.423,9	100,0	5.174,7	8,4	239,2	4,2	10,0	0,8

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 0,7.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2019 – næring

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3*
A	364,2	7,3	32,4	404,0	7,6	404,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B	548,6	13,3	40,1	602,0	11,3	602,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
C	986,2	12,1	63,5	1.061,8	20,0	1.049,3	0,9	12,5	0,0	0,0	0,0
D	2.031,1	39,4	122,1	2.192,5	41,3	2.191,4	3,3	1,1	0,0	0,0	0,0
E	793,3	11,0	10,1	814,4	15,3	669,6	1,6	144,8	0,8	0,0	0,0
F	198,7	1,1	0,6	200,4	3,8	178,9	0,7	21,5	0,2	0,0	0,0
G	11,7	0,0	1,6	13,3	0,3	4,1	0,0	9,3	0,2	0,0	0,0
H	8,7	0,2	0,0	8,8	0,2	8,6	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0
I	3,5	0,0	0,0	3,5	0,1	3,4	0,3	0,1	0,0	0,0	0,0
J	11,5	0,0	0,2	11,7	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	11,7	0,0
K	1,6	0,5	0,0	2,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,1	0,6
U	0,2	0,0	0,0	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	4.959,4	84,8	270,5	5.314,7	100,0	5.111,5	7,5	189,5	1,3	13,8	0,6

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 0,6.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

AS Finansiering

Risikoklassifisering er en integrert del av kredittprosessen for innvilgelse og overordnet styring av porteføljen. Risikoklassifisering ved etablering er basert på kredittscore fra eksterne kredittleverandør. Porteføljen blir kvartalsvis reklassifisert basert på oppdatert kredittscore samt betjeningshistorikk.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2020 – AS Finansiering

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3*
A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
F	910,9	0,0	0,0	910,9	39,8	888,3	1,6	22,6	0,1	0,0	0,0
G	797,3	0,0	0,0	797,3	34,9	692,7	3,9	104,6	1,1	0,0	0,0
H	410,0	0,0	0,0	410,0	17,9	205,4	2,4	204,6	4,8	0,0	0,0
I	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
J	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
K	169,5	0,0	0,0	169,5	7,4	0,0	0,0	0,0	0,0	169,5	85,1
U	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum	2.287,6	0,0	0,0	2.287,6	100,0	1.786,3	7,9	331,8	5,9	169,5	85,1

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 85,1.

Kredittrisiko fordelt på risikoklasser 2019 – AS Finansiering

	Brutto utlån	Brutto garanti-ansvar	Trekk-fasilitet	Engasje-ment	%	Engasje-ment trinn 1	Taps-avs. trinn 1	Engasje-ment trinn 2	Taps-avs. trinn 2	Engasje-ment trinn 3	Taps-avs. trinn 3*
A	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
B	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
C	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
D	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
E	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
F	814,3	0,0	0,0	814,3	37,1	788,3	1,6	26,0	0,1	0,0	0,0
G	981,4	0,0	0,0	981,4	44,7	775,5	2,5	205,9	1,1	0,0	0,0
H	244,9	0,0	0,0	244,9	11,2	74,9	1,1	169,9	4,7	0,0	0,0
I	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
J	11,6	0,0	0,0	11,6	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	11,6	3,1
K	141,0	0,0	0,0	141,0	6,4	0,0	0,0	0,0	0,0	141,0	76,1
U	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Sum	2.193,1	0,0	0,0	2.193,1	100,0	1.638,7	5,2	401,9	5,9	152,6	79,2

* Trinn 3 avsetning inkluderer individuelt vurderte tapsnedskrivninger på MNOK 79,2.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sikkerhet i forhold til utlån til kunder

Maksimal eksponering for kredittrisiko	Konsern 31.12.20	Konsern 31.12.19	Morbank 31.12.20	Morbank 31.12.19
Brutto utlån til kunder inkl. ubenyttet trekkrettighet og garantier til kunder	37.909,1	36.162,3	17.691,2	17.885,5

Sikkerhetsobjektene art og kvalitet

Konsernet har i all hovedsak en utlånsportefølje som er sikret med pant i fast eiendom. Der et engasjement er sikret med pant i fast eiendom er eiendomsverdien basert på en antatt markedsverdi på tidspunktet for siste vurdering av engasjementet. Antatt markedsverdi har sin bakgrunn i kjente omsetningsverdier, takster eller andre typer verdilvurderinger. Innenfor bedriftsmarkedet vil objektene kontantstrøm være retningsgivende for den vurderte markedsverdien. For alle andre typer sikkerheter inklusiv driftsavhengige sikkerheter gjøres det konservative anslag knyttet til antatte markedsverdier. Prinsipp for verdilvurderinger av alle de underliggende pantobjektene er beskrevet i bankens retningslinjer.

Engasjementer med individuelt vurdert tapsavsetning i trinn 3

For engasjementer i konsernet med individuelt vurderte tapsavsetninger utgjør brutto engasjementssum 173,5 mill. kroner (164,5 mill. kroner i 2019) og tilhørende individuelt vurderte tapsavsetninger 89,3 mill. kroner (83,4 mill. kroner i 2019). For engasjementer i morbanken utgjør tilsvarende brutto engasjementssum 4,1 mill. kroner (11,9 mill. kroner i 2019) og tilhørende individuelt vurderte tapsavsetninger 4,2 mill. kroner (4,3 mill. kroner i 2019). Engasjementene i morbanken og boligkredittselskapet har all hovedsak sikkerhet ved pant i fast eiendom. AS Finansiering har 44,9 % (45,6 % i 2019) sikkerhetsdekning på de utlån som er individuelt tapsnedskrevet i trinn 3.

Engasjementer uten tapsavsetning i trinn 3

Ved individuell vurdering, hvor vurdert nåverdi av sikkerhetsstillelser tilsier at konsernet ikke blir påført tap, foretas det ikke tapsavsetning knyttet til engasjementer. Sum av engasjementer i konsernet som er misligholdt, men uten tapsavsetning, utgjør 26,1 mill. kroner (47,1 mill. kroner i 2019). Estimert virkelig verdi på sikkerhetene utgjør 57,3 mill. kroner (84,6 mill. kroner i 2019). I morbanken utgjør engasjementer tilsvarende 24,5 mill. (26,0 mill. kroner i 2019) og verdi på sikkerhetene 53,6 mill. kroner (51,5 mill. kroner i 2019). I det alt vesentligste er sikkerhetsobjektene fast eiendom. I tabellen under vises engasjementseksponeringen i forhold til vurdert verdi på sikkerhetene (LTV).

Konsern 2020		Konsern 2019		Misligholdte engasjementer uten tapsavsetning i prosent av vurdert verdi på sikkerhetene	Morbank 2020		Morbank 2019	
Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent		Mill. kr	Prosent	Mill. kr	Prosent
6,1	23,4 %	5,8	12,3 %	Under 50 %	4,5	18,4 %	1,1	4,2 %
13,4	51,6 %	21,9	46,5 %	50 % til 70 %	13,4	55,0 %	16,7	64,1 %
2,9	11,1 %	19,4	41,3 %	70 % til 85 %	2,9	11,8 %	8,3	31,7 %
3,1	12,0 %	0,0	0,0 %	85 % til 100 %	3,1	12,8 %	0,0	0,0 %
0,0	0,0 %	0,0	0,0 %	Over 100 %	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
0,5	1,9 %	0,0	0,0 %	Usikret	0,5	2,0 %	0,0	0,0 %
26,1	100,0 %	47,1	100,0 %	Totalt	24,5	100,0 %	26,0	100,0 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 10 - FORDELING AV UTLÅN OG GARANTIER TIL KUNDER ETTER SEKTOR, NÆRING OG GEOGRAFI

Fordeling på sektor og næring - konsern

	Brutto utlån		Garantier		Potensiell eksponering ved trekkfasiliteter	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Lønnstagerne	30.497,6	29.349,3	3,2	2,8	1.981,5	1.488,6
Jordbruk, skogbruk, fiske	104,7	97,0	0,4	0,4	13,3	12,5
Industri, bergverk, kraft, vann	65,2	80,7	2,5	7,6	13,7	17,6
Bygg, anlegg	436,3	417,5	50,3	29,3	116,0	42,1
Varehandel, hotell og rest.	119,1	133,2	8,5	6,5	23,8	26,6
Transport, kommunikasjon	40,2	34,2	5,4	5,2	5,8	4,9
Forr.m/finans. tjenesteyting	214,8	131,0	0,0	0,1	4,6	5,3
Tj.yt. næringer ellers	808,1	788,5	3,6	3,0	29,5	15,7
Oms. og drift av fast eiendom	3.245,5	3.264,0	17,0	30,7	61,9	124,2
Utlendet	36,1	42,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	35.567,9	34.337,2	91,0	87,6	2.250,2	1.737,5

Fordeling på sektor og næring - morbank

	Brutto utlån		Garantier		Potensiell eksponering ved trekkfasiliteter	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Lønnstagerne	11.607,5	12.045,5	3,2	2,8	819,3	532,7
Jordbruk, skogbruk, fiske	104,5	95,8	0,4	0,4	13,3	12,5
Industri, bergverk, kraft, vann	59,0	78,6	2,5	7,6	13,7	17,6
Bygg, anlegg	388,7	397,1	50,3	29,3	111,4	40,4
Varehandel, hotell og rest.	94,0	119,1	8,5	6,5	23,8	26,6
Transport, kommunikasjon	6,6	21,3	5,4	5,2	4,7	4,4
Forr.m/finans. tjenesteyting	197,3	125,3	0,0	0,1	3,8	25,9
Tj.yt. næringer ellers	715,0	774,5	3,6	3,0	25,7	14,8
Oms. og drift av fast eiendom	3.264,3	3.321,4	17,0	30,7	127,5	122,8
Utlendet	20,0	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Totalt	16.456,9	17.000,0	91,0	87,6	1.143,3	797,9

Fordeling på geografi

Konsern Brutto utlån		Konsern Garantier		Morbank Brutto utlån		Morbank Garantier	
2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
7.598,9	8.137,1	26,6	36,0	3.842,6	4.973,3	26,6	36,0
2.075,5	2.126,6	9,4	9,2	1.110,1	1.295,4	9,4	9,2
5.275,9	4.843,6	16,3	15,6	2.542,7	2.492,0	16,3	15,6
6.927,2	7.123,7	5,7	5,8	2.731,3	3.063,1	5,7	5,8
7.617,5	6.656,6	9,4	18,4	4.074,6	3.312,7	9,4	18,4
3.043,1	3.019,7	23,5	2,6	1.207,1	1.455,7	23,5	2,6
2.993,7	2.387,9	0,1	0,0	928,5	386,4	0,1	0,0
36,1	42,0	0,0	0,0	20,0	21,4	0,0	0,0
35.567,9	34.337,2	91,0	87,6	16.456,9	17.000,0	91,0	87,6

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 11 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
20,5	27,5	Leiefinansieringsavtaler	0,0	0,0
4.955,9	2.753,6	Kasse-/drifts- og brukskreditter	2.421,8	1.075,6
356,4	243,2	Byggelån	356,4	243,2
30.235,1	31.313,0	Nedbetalingslån	13.678,8	15.681,3
35.567,9	34.337,2	Brutto utlån til og fordringer på kunder	16.456,9	17.000,0
124,1	111,9	Tapsavsetninger på utlån	20,2	17,2
35.443,8	34.225,3	Netto utlån til og fordringer på kunder	16.436,7	16.982,8

NOTE 12 - TAP PÅ UTLÅN, UBENYTTET KREDITTER OG GARANTIER KUNDER**Tapskostnad**

	Konsern 31.12.20	Konsern 31.12.19	Morbank 31.12.20	Morbank 31.12.19
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 1	3,6	0,9	0,4	0,7
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 2	3,3	1,0	3,3	0,0
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 3	-0,3	-1,6	-0,3	-1,6
Økning i eksisterende individuelle tapsavsetninger	6,1	8,7	0,0	0,0
Nye individuelle tapsavsetninger	10,1	16,3	0,1	3,7
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle tapsavsetninger	6,0	9,3	0,1	3,9
Reversering av tidligere individuelle tapsavsetninger	-10,3	-14,7	-0,1	-3,3
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for indiv. tapsavsetn.	1,0	4,0	0,1	0,9
Inngang på tidligere konstaterte tap	-4,6	-5,6	-0,2	-0,3
Periodens amortiseringskostnad	0,0	0,7	0,0	0,7
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	15,1	18,9	3,4	4,9
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,4	0,1	0,4	0,0

Tapskostnad i konsern

	Person 2020	Person 2019	Næring 2020	Næring 2019	ASF 2020	ASF 2019
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 1	-0,2	-1,1	1,1	2,0	2,8	0,0
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 2	0,4	0,7	2,9	-0,2	0,0	0,6
Endring i modellberegnet forventet tap trinn 3	-0,2	-0,6	0,0	-1,1	0,0	0,0
Økning i eksisterende individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	0,0	0,0	6,1	8,7
Nye individuelle tapsavsetninger	0,0	3,5	0,1	0,3	10,0	12,6
Konstaterte tap dekket av tidligere individuelle tapsavsetninger	0,0	3,9	0,1	0,0	5,9	5,4
Reversering av tidligere individuelle nedskrivninger	-0,1	-3,3	0,0	0,0	-10,2	-11,5
Konstaterte tap hvor det tidligere ikke er avsatt for individ. tapsavsetn.	0,1	0,7	0,0	0,2	0,9	3,0
Inngang på tidligere konstaterte tap	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	-4,4	-5,4
Periodens amortiseringskostnad	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier	0,0	4,4	4,0	1,0	11,1	13,5
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,1	0,0	0,3	0,1	0,0	0,0

Endringer i tapsavsetninger - konsern

Endring i tapsavsetninger 2020	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	19,8	9,0	84,0	112,8
Overført til trinn 1	3,2	-2,7	-0,5	0,0
Overført til trinn 2	-1,1	2,4	-1,3	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,7	0,7	0,0
Netto endring	-3,4	2,4	10,2	9,1
Nye tap	10,0	1,3	1,3	12,5
Fraregnet tap	-7,8	-1,9	-4,9	-14,6
Endring i risikomodell/parametere	2,9	2,6	0,1	5,5
Utgående balanse pr. 31.12.20	23,4	12,3	89,6	125,3
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,8	0,2	0,3	1,2
Modellberegnet tapsavsetning	23,4	12,3	0,3	36,0
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	89,3	89,3

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 83

Endring i tapsavsetninger 2019	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	18,9	8,0	75,3	102,1
Overført til trinn 1	3,7	-2,0	-1,7	0,0
Overført til trinn 2	-0,9	2,1	-1,2	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,6	0,7	0,0
Netto endring	-4,4	2,3	15,5	13,5
Nye tap	8,9	1,1	1,9	11,9
Fraregnet tap	-7,1	-2,1	-6,6	-15,8
Endring i risikomodell/parametere	0,8	0,2	0,0	1,1
Utgående balanse pr. 31.12.19	19,8	9,0	84,0	112,8
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,5	0,1	0,3	0,8
Modellberegnet tapsavsetning	19,8	9,0	0,6	29,4
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	83,4	83,4

Endringer i brutto utlån - konsern

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	32.919,1	780,7	215,3	33.915,1
Overført til trinn 1	238,1	-234,8	-3,4	0,0
Overført til trinn 2	-410,8	420,6	-9,8	0,0
Overført til trinn 3	-25,0	-37,8	62,7	0,0
Netto endring	-690,2	-97,5	-28,1	-815,8
Nye utlån	19.352,8	146,1	6,6	19.505,5
Fraregnet utlån	-17.137,0	-218,0	-43,0	-17.398,0
Utgående balanse pr. 31.12.20	34.247,1	761,3	200,4	35.208,8
- Herav utlån med betalingslettelse	0,0	64,9	0,8	65,7

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	33.933,1	688,2	260,5	34.881,8
Overført til trinn 1	198,5	-174,6	-23,9	0,0
Overført til trinn 2	-416,6	446,6	-30,0	0,0
Overført til trinn 3	-33,1	-34,7	67,8	0,0
Netto endring	296,6	-108,7	-34,4	153,5
Nye utlån	17.379,0	164,7	33,9	17.577,6
Fraregnet utlån	-18.438,5	-200,8	-58,5	-18.697,9
Utgående balanse pr. 31.12.19	32.919,1	780,7	215,3	33.915,1
- Herav utlån med betalingslettelse	0,0	49,5	4,4	53,9

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endringer i tapsavsetninger – person i morbank og boligkreditselskap

Endring i tapsavsetninger 2020	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	7,2	1,8	4,2	13,1
Overført til trinn 1	0,2	-0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,1	0,1	0,0
Netto endring	-0,2	0,5	-0,5	-0,3
Nye tap	3,0	0,2	0,0	3,2
Fraregnet tap	-3,4	-0,6	0,0	-4,0
Endring i risikomodell/parametere	0,3	0,5	0,0	0,9
Utgående balanse pr. 31.12.20	7,0	2,1	3,8	12,9
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,3	0,0	0,0	0,3
Modellberegnet tapsavsetning	7,0	2,1	0,3	9,4
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	3,5	3,5

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 84

Endring i tapsavsetninger 2019	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	8,3	1,1	4,5	13,9
Overført til trinn 1	0,3	-0,2	-0,1	0,0
Overført til trinn 2	0,0	0,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto endring	-0,5	1,1	0,2	0,8
Nye tap	2,4	0,1	0,0	2,4
Fraregnet tap	-3,3	-0,3	-0,5	-4,1
Endring i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.19	7,2	1,8	4,2	13,1
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,2	0,0	0,0	0,2
Modellberegnet tapsavsetning	7,2	1,8	0,5	9,4
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	3,7	3,7

Endringer i brutto utlån – person i morbank og boligkreditselskap

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	26.587,2	194,5	50,7	26.832,4
Overført til trinn 1	33,1	-32,2	-1,0	0,0
Overført til trinn 2	-64,8	66,5	-1,6	0,0
Overført til trinn 3	-6,8	-2,8	9,7	0,0
Netto endring	-463,2	-9,9	-7,6	-480,6
Nye utlån	16.738,6	79,1	0,0	16.817,7
Fraregnet utlån	-15.108,4	-93,7	-28,5	-15.230,6
Utgående balanse pr. 31.12.20	27.715,6	201,5	21,7	27.938,8
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	52,0	0,0	52,0

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	27.724,7	166,9	101,5	27.993,1
Overført til trinn 1	58,2	-42,2	-16,0	0,0
Overført til trinn 2	-74,8	94,6	-19,8	0,0
Overført til trinn 3	-2,0	-2,6	4,5	0,0
Netto endring	667,0	-4,3	-6,3	656,4
Nye utlån	14.858,0	67,0	26,0	14.951,0
Fraregnet utlån	-16.643,9	-85,0	-39,2	-16.768,1
Utgående balanse pr. 31.12.19	26.587,2	194,5	50,7	26.832,4
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	36,6	4,1	40,7

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endringer i tapsavsetninger – næring

Endring i tapsavsetninger 2020	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	7,5	1,3	0,6	9,4
Overført til trinn 1	0,3	-0,3	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto endring	-1,3	1,8	0,1	0,6
Nye tap	3,1	0,2	0,0	3,2
Fraregnet tap	-2,4	-0,3	0,0	-2,7
Endring i risikomodell/parametere	1,6	1,4	0,0	3,0
Utgående balanse pr. 31.12.20	8,5	4,2	0,8	13,5
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,5	0,2	0,3	0,9
Modellberegnet tapsavsetning	8,5	4,2	0,0	12,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	0,7	0,7

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 85

Endring i tapsavsetninger 2019	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	5,5	1,5	1,4	8,4
Overført til trinn 1	1,4	-0,6	-0,9	0,0
Overført til trinn 2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto endring	-1,9	0,5	0,3	-1,1
Nye tap	3,3	0,2	0,0	3,5
Fraregnet tap	-1,6	-0,6	-0,2	-2,4
Endring i risikomodell/parametere	0,8	0,2	0,0	1,0
Utgående balanse pr. 31.12.19	7,5	1,3	0,6	9,4
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,3	0,1	0,3	0,6
Modellberegnet tapsavsetning	7,5	1,3	0,1	8,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	0,6	0,6

Endringer i brutto utlån – næring

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	4.693,2	184,4	12,0	4.889,5
Overført til trinn 1	36,9	-36,9	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-134,1	136,0	-1,9	0,0
Overført til trinn 3	-0,3	0,0	0,3	0,0
Netto endring	31,7	-14,5	0,8	17,9
Nye utlån	1.756,0	3,3	0,0	1.759,3
Fraregnet utlån	-1.638,2	-44,3	-2,0	-1.684,4
Utgående balanse pr. 31.12.20	4.745,1	228,0	9,2	4.982,3
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	9,6	0,0	9,6

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	4.659,1	143,8	18,3	4.821,2
Overført til trinn 1	58,7	-54,9	-3,9	0,0
Overført til trinn 2	-105,2	107,1	-1,9	0,0
Overført til trinn 3	-7,1	0,0	7,1	0,0
Netto endring	-155,7	-11,4	-0,1	-167,2
Nye utlån	1.699,7	39,7	0,0	1.739,4
Fraregnet utlån	-1.456,4	-39,9	-7,5	-1.503,9
Utgående balanse pr. 31.12.19	4.693,2	184,4	12,0	4.889,5
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	8,0	0,0	8,0

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endringer i tapsavsetninger – AS Finansiering

Endring i tapsavsetninger 2020	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	5,2	5,9	79,2	90,3
Overført til trinn 1	2,7	-2,1	-0,5	0,0
Overført til trinn 2	-0,8	2,1	-1,2	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,6	0,7	0,0
Netto endring	-1,9	0,1	10,6	8,8
Nye tap	3,2	0,9	1,3	5,3
Fraregnet tap	-1,2	-1,0	-4,9	-7,1
Endringer i risikomodell/parametere	0,9	0,7	0,0	1,6
Utgående balanse pr. 31.12.20	7,9	5,9	85,1	98,9
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,0	0,0	0,0	0,0
Modellberegnet tapsavsetning	7,9	5,9	0,0	13,8
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	85,1	85,1

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 86

Endring i tapsavsetninger 2019	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	5,2	5,4	69,3	79,9
Overført til trinn 1	1,9	-1,2	-0,8	0,0
Overført til trinn 2	-0,8	1,9	-1,2	0,0
Overført til trinn 3	-0,1	-0,6	0,7	0,0
Netto endring	-2,5	0,7	14,6	12,8
Nye tap	2,6	0,8	1,9	5,2
Fraregnet tap	-1,2	-1,1	-5,4	-7,6
Endringer i risikomodell/parametere	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående balanse pr. 31.12.19	5,2	5,9	79,2	90,3
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,0	0,0	0,0	0,0
Modellberegnet tapsavsetning	5,2	5,9	0,0	11,1
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	79,2	79,2

Endringer i brutto utlån – AS Finansiering

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	1.638,7	401,9	152,6	2.193,1
Overført til trinn 1	168,1	-165,7	-2,4	0,0
Overført til trinn 2	-211,9	218,1	-6,3	0,0
Overført til trinn 3	-17,8	-35,0	52,8	0,0
Netto endring	-258,7	-73,1	-21,3	-353,1
Nye utlån	858,2	63,6	6,6	928,5
Fraregnet utlån	-390,4	-78,1	-12,5	-481,0
Utgående balanse pr. 31.12.20	1.786,3	331,8	169,5	2.287,6
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	3,3	0,8	4,0

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	1.549,3	377,5	140,7	2.067,5
Overført til trinn 1	81,5	-77,5	-4,0	0,0
Overført til trinn 2	-236,6	244,8	-8,2	0,0
Overført til trinn 3	-24,0	-32,1	56,1	0,0
Netto endring	-214,7	-93,0	-28,1	-335,7
Nye utlån	821,3	58,1	7,9	887,2
Fraregnet utlån	-338,2	-75,9	-11,8	-425,9
Utgående balanse pr. 31.12.19	1.638,7	401,9	152,6	2.193,1
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	4,9	0,3	5,2

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endringer i tapsavsetninger - morbank

Endring i tapsavsetninger 2020	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	11,1	2,1	4,8	17,9
Overført til trinn 1	0,4	-0,4	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,2	0,2	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	-0,1	0,1	0,0
Netto endring	-1,2	2,1	-0,4	0,4
Nye tap	4,4	0,3	0,0	4,7
Fraregnet tap	-4,4	-0,5	0,0	-5,0
Endring i risikomodell/parametere	1,5	1,6	0,1	3,2
Utgående balanse pr. 31.12.20	11,4	5,3	4,5	21,3
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,7	0,2	0,3	1,1
Modellberegnet tapsavsetning	11,4	5,3	0,3	17,1
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	4,2	4,2

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 87

Endring i tapsavsetninger 2019	Forventet tap trinn 1	Forventet tap trinn 2	Forventet tap trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	10,3	2,0	5,9	18,2
Overført til trinn 1	1,7	-0,7	-1,0	0,0
Overført til trinn 2	-0,1	0,1	0,0	0,0
Overført til trinn 3	0,0	0,0	0,0	0,0
Netto endring	-2,2	1,0	0,5	-0,7
Nye tap	4,4	0,2	0,0	4,6
Fraregnet tap	-3,8	-0,8	-0,7	-5,3
Endring i risikomodell/parametere	0,8	0,2	0,0	1,1
Utgående balanse pr. 31.12.19	11,1	2,1	4,8	17,9
- Herav tap på ubenyttede kreditter og garantier	0,4	0,1	0,3	0,7
Modellberegnet tapsavsetning	11,1	2,1	0,6	13,7
Individuelle tapsavsetninger	0,0	0,0	4,3	4,3

Endringer i brutto utlån - morbank

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2020	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.20	16.274,0	262,2	41,7	16.577,9
Overført til trinn 1	55,9	-55,9	0,0	0,0
Overført til trinn 2	-160,4	162,3	-2,0	0,0
Overført til trinn 3	-7,2	-2,8	10,0	0,0
Netto endring	-263,4	-15,6	-6,9	-285,9
Nye utlån	8.027,0	40,9	0,0	8.067,8
Fraregnet utlån	-8.169,5	-79,1	-13,5	-8.262,1
Utgående balanse pr. 31.12.20	15.756,5	311,9	29,3	16.097,8
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	15,3	0,0	15,3

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Endring i brutto utlån fordelt pr. trinn 2019	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Inngående balanse pr. 01.01.19	19.047,3	219,1	100,7	19.367,2
Overført til trinn 1	86,4	-80,6	-15,8	0,0
Overført til trinn 2	-149,5	160,3	-10,8	0,0
Overført til trinn 3	-8,1	-0,3	8,4	0,0
Netto endring	-271,5	-8,5	0,4	-279,6
Nye utlån	6.756,3	45,4	0,0	6.801,7
Fraregnet utlån	-9.196,9	-73,3	-41,2	-9.311,4
Utgående balanse pr. 31.12.19	16.274,0	262,2	41,7	16.577,9
- Herav utlån med betalingslettelser	0,0	18,7	4,1	22,8

Tabellen over inkluderer ikke fastrenteutlån til virkelig verdi.

Modellberegnet forventet tap

Den store økonomiske usikkerheten som oppstod i slutten av 1. kvartal 2020 som følge av covid-19-situasjonen og oljeprisfallet vurderes som betydelig redusert ved utgangen av 2020. Til tross for forbedringer i de makroøkonomiske forholdene hersker det fortsatt usikkerhet om langsiktige virkninger. De makroøkonomiske utsiktene er noe svakere enn det som ble lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet for 2019.

Det ble i forbindelse med avslutningen av 1. kvartal 2020 gjennomført særskilte evalueringer og vurderinger av bankens porteføljer, herunder misligholdte engasjementer. Det er i etterfølgende kvartaler foretatt videre vurderinger av porteføljene med oppdaterte vurderinger. Dette med formål å identifisere eventuell vesentlig økt kreditt- og tapsrisiko i enkeltengasjementer, bransjer eller segmenter i balansen som følge av covid-19 og oljeprisfallet. Gjennomgangene er det vurdert om det har oppstått økt kreditt- og tapsrisiko over engasjementenes løpetid. Det er sett forbi den oppståtte og antatt midlertidige situasjonen med nedstengning av samfunnet som følge av covid-19. Det er også sett hen til myndighetenes tiltak og hjelpepakker. Tiltak for å avhjelpe umiddelbare likviditetsutfordringer blant bankens kunder, er som i resten av finansbransjen, iverksatt ved bruk av midlertidige avdragslettelser.

Sparebanken Øst har i all hovedsak sine utlånsporteføljer på det sentrale østlandsområdet og tapsrisikoen i porteføljene vurderes å ikke ha endret seg vesentlig. Utlånsporteføljene er sikkerhetsmessig godt dekket gjennom pant i fast eiendom innenfor betryggende belåningsgrader. Videre har ikke banken eksponering verken innenfor olje og oljerelatert virksomhet eller fiske- og oppdrettsvirksomhet. Banken har også generelt svært liten eksponering innenfor overmatting/servering, import/eksport, industri- og handelsvirksomhet. Med grunnlag i gjennomgangene og vurderingene er det ikke foretatt særskilt justering av tapsavsetningsnivå eller endringer i forutsetningene for modellberegnet tap i forventet scenario i 2020.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Bankens kunder har som følge av covid-19-situasjonen økt antallet forespørsler om avdragsfrihet. Hovedtyngden av forespørslene forelå i perioden mars til mai 2020 og banken har i liten grad mottatt forespørsler om forlengelse av avdragsfrihet. Det har, når årsaken og behovet har oppstått som følge av covid-19-situasjonen, blitt innvilget midlertidige avdragssettelse på inntil 6 måneder. Det er gjennomført individuelle vurderinger av søknadene om behovet er midlertidig og forbigående eller om tiltaket i realiteten er en betalingslettelse som fordrer overføring til trinn 2 eller trinn 3. Omfanget av forbigående betalingslettelser som løper pr. 31.12.20 utgjør om lag 0,3 % av utlån i PM-porteføljen (1,4 % pr. 30.09.20, 4,4 % pr. 30.06.20 og 3,6 % pr. 31.03.20), 0,1 % av utlån i BM-porteføljen (0,7 % pr. 30.09.20, 9,0 % pr. 30.06.20 og 10,2 % pr. 31.03.20) og 0,1 % av utlån i AS Financering (0,1 % pr. 30.09.20, 0,9 % pr. 30.06.20 og 3,3 % pr. 31.03.20).

Sensitivitetsanalyser på modellberegnet forventet tap

Makrosenarioer og sannsynlighetsvekting

De vesentlige segmentene i konsernet som det beregnes forventet tap på er næringsseiendom, andre næringslån, boliglån og AS Financering. Ved måling av modellberegnet forventes tap pr. segment gjøres det blant annet vurdering av makrosituasjonen og forventet økonomisk utvikling, oppståtte hendelser, utvikling i mislighold og tap, utvikling i segmentets kredittkvalitet samt prisutvikling i bolig- og næringsseiendomsmarkedet. Vurderingene krever stor grad av skjønn. Forventet tap i forventet scenario er utledet basert på en normalkonjunktur-situasjon over tid og faktor er satt til 100 i samtlige segmenter. I optimistisk og pessimistisk scenario er det gjort vurderinger med utgangspunkt i forventet scenario. Forventet tap i disse scenarioene sammenlignet med forventet scenario er uttrykt gjennom en estimert faktor. I pessimistisk scenario er faktor estimert til 200 for samtlige engasjementer unntatt næringsengasjementene, hvor faktor er estimert til 300. Ved vurdering av det pessimistiske scenarioet er det gjort vurderinger som reflekterer en realistisk streng og negativ makroøkonomisk utvikling, hvor mislighold øker og sikkerhetsverdier reduseres, slik at tapene vil øke og nedbetalingsplaner påvirkes ved at refinansiering blir vanskeligere. Ved vurdering av optimistisk scenario er faktor estimert til 80. Estimerte faktorer for pessimistiske og optimistiske scenarioer er uendret fra 2019.

Med fortsatt usikkerhet om økonomiske langtidsvirkninger er det økt estimatusikkerhet sammenlignet med hva som ble lagt til grunn ved utarbeidelsen av årsregnskapet for 2019. Sannsynlighetsvektingen av det pessimistiske scenarioet er i 2020 økt fra 15 til 30 prosent, hvor det forventede scenarioet er redusert tilsvarende. Endringen medførte MNOK 4,2 i økte tapsavsetninger 1. kvartal 2020, hvorav MNOK 4,1 utgjorde økte tapsavsetninger i trinn 1 og trinn 2. Faktorene (effekten) av scenarioene er for samtlige segmenter i konsernet uendret sammenlignet med 31.12.20. I tabeller under vises forventet tap i de forskjellige scenarioene samt sannsynlighetvekt. Individuelt vurderte tapsavsetninger er uendret i de forskjellige scenarioene.

31.12.20 – Konsern	Sannsynlighets-vekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
<i>Person i morbank og boligkredittselskapet</i>					
Optimistisk scenario	0 %	4,3	1,3	3,6	9,2
Forventet scenario	70 %	5,4	1,6	3,7	10,6
Pessimistisk scenario	30 %	10,8	3,4	4,0	18,2
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	7,0	2,1	3,8	12,9
<i>Nærings</i>					
Optimistisk scenario	0 %	4,3	2,2	0,7	7,2
Forventet scenario	70 %	5,3	2,7	0,7	8,8
Pessimistisk scenario	30 %	15,9	7,8	0,8	24,5
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	8,5	4,2	0,8	13,5
<i>AS Financering</i>					
Optimistisk scenario	0 %	4,9	3,6	85,1	93,6
Forventet scenario	70 %	6,1	4,5	85,1	95,7
Pessimistisk scenario	30 %	12,2	9,1	85,1	106,4
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	7,9	5,9	85,1	98,9
<i>Sum konsern</i>					
Optimistisk scenario	0 %	13,4	7,1	89,4	109,9
Forventet scenario	70 %	16,8	8,9	89,5	115,1
Pessimistisk scenario	30 %	38,9	20,2	89,8	149,0
Sum tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	23,4	12,3	89,6	125,3

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

31.12.19 – Konsern	Sannsynlighets-vekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
<i>Person i morbank og boligkreditselskapet</i>					
Optimistisk scenario	0 %	5,0	1,2	4,0	10,2
Forventet scenario	85 %	6,2	1,5	4,1	11,8
Pessimistisk scenario	15 %	12,5	3,1	4,6	20,3
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	7,2	1,8	4,2	13,1
<i>Næring</i>					
Optimistisk scenario	0 %	4,6	0,8	0,6	6,0
Forventet scenario	85 %	5,7	1,0	0,6	7,4
Pessimistisk scenario	15 %	17,1	3,0	0,7	20,8
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	7,5	1,3	0,6	9,4
<i>AS Finansiering</i>					
Optimistisk scenario	0 %	3,6	4,1	79,2	86,9
Forventet scenario	85 %	4,5	5,2	79,2	88,8
Pessimistisk scenario	15 %	9,0	10,3	79,2	98,5
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	5,2	5,9	79,2	90,3
<i>Sum konsern</i>					
Optimistisk scenario	0 %	13,2	6,2	83,8	103,1
Forventet scenario	85 %	16,5	7,7	83,9	108,0
Pessimistisk scenario	15 %	38,7	16,4	84,5	139,6
Sum tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	19,8	9,0	84,0	112,8

31.12.20 – Morbank	Sannsynlighets-vekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	6,0	2,8	4,4	13,2
Forventet scenario	70 %	7,6	3,5	4,4	15,5
Pessimistisk scenario	30 %	20,5	9,6	4,8	34,8
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	11,4	5,3	4,5	21,3

31.12.19 – Morbank	Sannsynlighets-vekt	Trinn 1	Trinn 2	Trinn 3	Totalt
Optimistisk scenario	0 %	7,1	1,3	4,6	13,1
Forventet scenario	85 %	8,9	1,7	4,7	15,3
Pessimistisk scenario	15 %	23,5	4,3	5,4	33,2
Tapsavsetninger (sannsynlighetsvektet)	100 %	11,1	2,1	4,8	17,9

Sensitivitet på modellparametere

Det er foretatt sensitivitetsanalyse på de forutsetninger modellberegnet forventet tap er mest sensitive for, som er sannsynlighetsgrad for mislighold, forventet tap gitt mislighold og sannsynlighetsvektning av pessimistisk scenario. Sensitivitetsanalysene er foretatt på det modellberegnete forventede tapet og inkluderer ikke engasjementer som er individuelt tapsvurdert.

For økning i sannsynlighet for mislighold er det lagt til grunn forverring i risikoklasse pr. engasjement som tilsvarer en tilnærmet doubling av tilordnet misligholdssannsynlighet. For forventet tap gitt mislighold er det lagt til grunn en økning med 50 %. Ved sannsynlighetsvektning av pessimistisk scenario er det lagt til grunn at sannsynligheten økes med 50 % og at forventet scenario reduseres tilsvarende.

31.12.20 – Konsern	Tilnærmet doubling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	2,9	6,4	2,4
Person i morbank og boligkreditselskap	0,7	4,7	1,1
AS Finansiering	15,9	6,9	1,6
Totalt	19,5	18,0	5,1

31.12.19 – Konsern	Tilnærmet doubling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	1,2	4,4	1,0
Person i morbank og boligkreditselskap	0,8	4,7	0,6
AS Finansiering	14,9	5,6	1,4
Totalt	16,8	14,7	3,1

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 90

31.12.20 – Morbank	Tilnærmet dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	2,9	6,3	2,3
Person	0,3	2,2	0,6
Totalt	3,2	8,5	2,9

31.12.19 – Morbank	Tilnærmet dobling av misligholds-sannsynlighet (PD)	50 % økning av forventet tap (LGD)	50 % økning i sannsynlighetsvekt for pessimistisk scenario
Næring	1,2	4,4	1,0
Person	0,5	2,5	0,3
Totalt	1,6	6,8	1,3

Misligholdte engasjementer kunder

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
Betalingsmislighold over 90 dager				
9,7	12,4	Næringsliv	9,7	12,4
14,1	44,5	Personmarked	12,5	23,4
169,5	152,6	AS Financiering	0,0	0,0
193,3	209,5	Brutto betalingsmislighold	22,2	35,9
89,6	83,7	Tapsavsetninger	4,5	4,5
103,7	125,8	Netto betalingsmislighold	17,7	31,4
46 %	40 %	Avsetningsgrad	20 %	13 %
Øvrige misligholdte engasjementer				
0,5	0,3	Næringsliv	0,5	0,3
7,6	6,2	Personmarked	7,6	6,2
0,0	0,0	AS Financiering	0,0	0,0
8,1	6,5	Brutto øvrige misligholdte engasjementer	8,1	6,5
0,0	0,3	Tapsavsetninger	0,0	0,3
8,1	6,1	Netto øvrige misligholdte engasjementer	8,1	6,1
0 %	5 %	Avsetningsgrad	0 %	5 %
Misligholdte engasjementer				
10,2	12,7	Næringsliv	10,2	12,7
21,7	50,7	Personmarked	20,1	29,6
169,5	152,6	AS Financiering	0,0	0,0
201,4	215,9	Brutto misligholdte engasjementer	30,3	42,3
89,6	84,0	Tapsavsetninger	4,5	4,8
111,8	131,9	Netto misligholdte engasjementer	25,8	37,5
44 %	39 %	Avsetningsgrad	15 %	11 %

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 13 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KUNDER KNYTTET TIL FINANSIELLE LEIEAVTALER

Konsernet har leiefinansieringsavtaler med kunder. Leieavtalene er i vesentlig grad knyttet til leasing av biler og andre transportmidler, industriutstyr og maskiner. Konsernet har ikke påtatt seg risiko knyttet til restverdier.

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
0,0	2,6	Innen 1 år	0,0	0,0
19,2	16,9	Mellom 1 - 5 år	0,0	0,0
5,4	8,8	Etter 5 år	0,0	0,0
24,5	28,3	Brutto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler	0,0	0,0
5,6	2,3	Ikke opptjent inntekt knyttet til finansielle leieavtaler	0,0	0,0
18,9	26,0	Netto fordringer knyttet til finansielle leieavtaler	0,0	0,0
0,0	2,5	Innen 1 år	0,0	0,0
14,0	15,6	Mellom 1 - 5 år	0,0	0,0
4,9	7,9	Etter 5 år	0,0	0,0
18,9	26,0	Netto investeringer knyttet til finansielle leieavtaler	0,0	0,0
0,0	0,4	Akkumulert tapsavsetning på utestående minsteleie	0,0	0,0

NOTE 14 - UTLÅN TIL OG FORDRINGER PÅ KREDITTINSTITUSJONER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
13,4	15,9	Utlån til og fordr. på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	13,4	15,9
0,0	0,0	Utlån til og fordr. på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	2.219,4	2.257,3
13,4	15,9	Brutto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.232,8	2.273,2
0,0	0,0	Tapsavsetninger på utlån	0,0	0,0
13,4	15,9	Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.232,8	2.273,2

Det er ikke identifisert tap eller mislighold på utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner. Utlånene er til kredittinstitusjoner hjemmehørende i Norge.

NOTE 15 - RENTERISIKO

Renterisiko knyttet til innskudd fra og utlån til kredittinstitusjoner, innskudd fra og utlån til kunder, samt gjeld og plasseringer i sertifikater og obligasjoner, styres ved bruk av rentebytteavtaler og fastrenteavtaler. Ved innlån eller plasseringer i annen valuta inngås det som regel rente- og valutabytteavtaler slik at relevante markedsrenter er norske pengemarkedsrenter. Fordeling på valuta i tabellene er basert på instrumentenes underliggende valuta hvor effekten av sikring er inkludert.

Utlån til personkunder med flytende rente medfører i realiteten seks ukers rentebinding (Finansavtaleloven § 50, 3. ledd gir minimum seks ukers frist), mens innskudd fra kunder med flytende rente medfører to måneders rentebinding (Finansavtaleloven § 18, 2. ledd gir minimum to måneders frist).

Nedenfor vises resultatets sensitivitet for et parallelt skift i rentekurven på 1 prosentpoeng. Effekten er beregnet ut fra at et varig skift i rentekurven inntreffer på måletidspunktet 31.12.20 og utgjør ett års resultat effekt. Tabellen viser at en umiddelbar økning i rentene på 1 prosentpoeng vil gi netto økning i resultatet. Tilsvarende vil en umiddelbar reduksjon i rentene gi redusert resultat.

Tabellen "Tidspunkt frem til forventet renteendring" viser balansens fordeling med hensyn til renteendringstidspunkt. Netto eksponering viser netto rentebinding av aktiva- og passivasiden. Positive beløp for netto eksponering viser at banken i større grad har rentebinding på aktivasiden enn på passivasiden.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Rentesensitivitet - konsern pr. 31.12.20

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	47,6	0,0	-100	-47,6	0,0
Sum		47,6	0,0		-47,6	0,0

Rentesensitivitet - konsern pr. 31.12.19

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	41,5	0,0	-100	-41,5	0,0
Sum		41,5	0,0		-41,5	0,0

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.20 - konsern

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Elendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	391,4					17,4	408,7
	VAL						0,7	0,7
Netto utlån til kreditinstitusjoner	NOK	13,4						13,4
Netto utlån til kunder	NOK	4.955,7	30.153,2	71,1	196,8	24,6		35.401,4
Sertifikater og obligasjoner	NOK	1.101,8	5.194,2		483,6	0,1		6.779,6
Finansielle derivater	NOK						311,8	311,8
Oppjente ikke forfalte renter	NOK						115,3	115,3
Øvrige aktivposter	NOK						803,3	803,3
	VAL						57,8	57,8
Totalt		6.462,2	35.347,4	71,1	680,4	24,6	1.306,4	43.892,1
Gjeld								
Gjeld til kreditinstitusjoner	NOK	300,0		299,8				599,8
Innskudd fra kunder	NOK	5.624,2	8.726,3	490,3				14.840,7
Finansielle derivater	NOK						15,2	15,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	NOK	2.729,2	20.301,8					23.031,0
Ansvarlig lånekapital	NOK		399,7					399,7
Påløpte renter	NOK						88,7	88,7
Øvrig gjeld	NOK						310,9	310,9
Totalt		8.653,4	29.427,7	790,1	0,0	0,0	414,8	39.286,0
Netto renteesponering på balansen		-2.191,2	5.919,6	-719,0	680,4	24,6	891,6	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteesponeringen								
	NOK	90,0	620,0	-50,0	-620,0	-40,0		
Netto eksponering		-2.101,2	6.539,6	-769,0	60,4	-15,4	891,6	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 93

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.19 - konsern

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Elendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	281,9					20,0	301,9
	VAL						0,6	0,6
Netto utlån til kreditinstitusjoner	NOK	15,9						15,9
Netto utlån til kunder	NOK	4.867,0	28.913,4	12,7	346,3	26,9		34.166,4
Sertifkatet og obligasjoner	NOK	845,0	5.167,0	479,1	197,9	49,0		6.738,0
Finansielle derivater	NOK						130,1	130,1
Oppptjente ikke forfalte renter	NOK						120,5	120,5
Øvrige aktivposter	NOK						623,5	623,5
	VAL						55,5	55,5
Totalt		6.010,0	34.080,4	491,8	544,2	75,9	950,2	42.152,5
Gjeld								
Gjeld til kreditinstitusjoner	NOK			299,8				299,8
Innskudd fra kunder	NOK	5.486,3	8.674,7	626,2				14.787,1
Finansielle derivater	NOK						47,1	47,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdpapirer	NOK	4.990,7	17.161,5					22.152,2
Ansvarlig lånekapital	NOK		399,5					399,5
Påløpte renter	NOK						103,9	103,9
Øvrig gjeld	NOK						49,9	49,9
Totalt		10.477,0	26.235,6	925,9	0,0	0,0	200,9	37.839,4
Netto renteeksponering på balansen		-4.467,0	7.844,8	-434,2	544,2	75,9	749,3	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteeksponeringen								
	NOK	130,0	565,0	-155,0	-445,0	-95,0		
Netto eksponering		-4.337,0	8.409,8	-589,2	99,2	-19,1	749,3	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

Rentesensitivitet - morbank pr. 31.12.20

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	24,6	0,0	-100	-24,6	0,0
Sum		24,6	0,0		-24,6	0,0

Rentesensitivitet - morbank pr. 31.12.19

Valuta	Økning i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen	Reduksjon i basispunkter	Sensitivitet på resultatet	Sensitivitet på egenkapitalen
NOK	+100	24,8	0,0	-100	-24,8	0,0
Sum		24,8	0,0		-24,8	0,0

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.20 - morbank

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Elendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	391,4					17,4	408,7
	VAL						0,7	0,7
Netto utlån til kreditinstitusjoner	NOK	2.187,6	45,0					2.232,6
Netto utlån til kunder	NOK	4.798,5	11.334,0	71,1	196,8	24,6		16.424,9
Serifikater og obligasjoner	NOK	1.045,7	5.677,3		483,6	0,1		7.206,7
Finansielle derivater	NOK						153,5	153,5
Oppførte ikke forfalte renter	NOK						69,7	69,7
Øvrige aktivposter	NOK						2.398,3	2.398,3
	VAL						57,8	57,8
Totalt		8.423,1	17.056,3	71,1	680,4	24,6	2.695,4	28.950,9
Gjeld								
Gjeld til kreditinstitusjoner	NOK	868,6	0,6	299,8			300,6	1.469,6
Innskudd fra kunder	NOK	5.700,2	8.726,3	490,3				14.916,7
Finansielle derivater	NOK						15,2	15,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdpapirer	NOK	2.749,7	4.948,4					7.698,1
Ansvarlig lånekapital	NOK		399,7					399,7
Påførte renter	NOK						66,5	66,5
Øvrig gjeld	NOK						222,2	222,2
Totalt		9.318,5	14.075,0	790,1	0,0	0,0	604,5	24.788,0
Netto eksponering på balansen		-895,3	2.981,3	-719,0	680,4	24,6	2.090,8	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker								
renteeksponeringen	NOK	90,0	620,0	-50,0	-620,0	-40,0		
Netto eksponering		-805,3	3.601,3	-769,0	60,4	-15,4	2.090,8	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påførte renter. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdpapirer hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Tidspunkt frem til forventet renteendring pr. 31.12.19 - morbank

		Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten rentebinding	Totalt
Elendeler								
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	281,9					20,0	301,9
	VAL						0,6	0,6
Netto utlån til kreditinstitusjoner	NOK	2.227,9	45,0					2.272,9
Netto utlån til kunder	NOK	4.907,4	11.665,5	12,7	346,3	26,9		16.958,8
Sertifikater og obligasjoner	NOK	1.440,5	5.011,1	479,1	197,9	49,0		7.177,6
Finansielle derivater	NOK						30,8	30,8
Opptjente ikke forfalte renter	NOK						70,8	70,8
Øvrige aktivaposter	NOK						1.979,8	1.979,8
	VAL						55,5	55,5
Totalt		8.857,8	16.721,6	491,8	544,2	75,9	2.157,5	28.848,7
Gjeld								
Gjeld til kreditinstitusjoner	NOK	196,5	0,6	299,8			122,4	619,3
Innskudd fra kunder	NOK	5.574,1	8.674,7	626,2				14.874,9
Finansielle derivater	NOK						47,1	47,1
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdpapirer	NOK	2.818,2	6.075,3					8.893,5
Ansvarlig lånekapital	NOK		399,5					399,5
Påløpte renter	NOK						60,4	60,4
Øvrig gjeld	NOK						85,5	85,5
Totalt		8.588,8	15.150,1	925,9	0,0	0,0	315,5	24.980,4
Netto eksponering på balansen		268,9	1.571,4	-434,2	544,2	75,9	1.842,0	
Kontraktssum på finansielle derivater, hvor det ikke er anvendt sikringsbokføring, som påvirker renteeksponeringen								
	NOK	130,0	565,0	-155,0	-445,0	-95,0		
Netto eksponering		398,9	2.136,4	-589,2	99,2	-19,1	1.842,0	

Tabellen er basert på balanseførte verdier eksklusiv påløpte renter. Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer hvor sikringsbokføring anvendes inkluderer effekten av sikringsinstrumenter.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0F897395234

NOTE 16 - LIKVIDITETSRISIKO

Så lenge bankens lånekunder ønsker langsiktig finansiering og bankens innskuddskunder i praksis på meget kort varsel kan disponere sine innskudd, vil det for banken oppstå en likviditetsrisiko. I tillegg er Sparebanken Øst avhengig av å finansiere et gap mellom innskudd fra kunder og utlån til publikum. Sparebanken Øst har en konservativ likviditetsstrategi, og ved utgangen av 2020 anses likviditetsrisikoen som lav

Banken har bevisst søkt å redusere likviditetsrisikoen ved blant annet å fordele innlåningen på flere kilder/instrumenter og/eller ved å balansere løpetiden for kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse. Banker har i all hovedsak det norske obligasjonsmarkedet som fundingkilde. Dette øker sårbarheten noe og gjør at banken søker å ha en langsiktig fundingstrategi og ønsker å ha et balansert forhold mellom langsiktige og kortsiktige innlån. Som mål på langsiktighet i finansieringen benyttes Net Stable Funding Ratio (NSFR). Banken hadde ved utgangen av 2020 en NSFR på 120,4 %.

Liquidity Coverage Ratio (LCR) utgjør 266,9 % pr. 31.12.20 mot 265,1 % for ett år siden. LCR skal sikre at bankene har tilstrekkelig likvider av svært høy kvalitet til å tåle en periode på 30 dager med sterk markedsuro. Banker vil til enhver tid oppfylle gjeldende krav til LCR, satt av myndighetene, både på foretak og konsernivå. Bankens likviditetsportefølje består i hovedsak av kontanter, verdipapirer utstedt av den norske stat, statsgaranterte obligasjoner, verdipapirer utstedt av norske kommuner og obligasjoner med fortrinnsrett.

Konsemets innskudd målt i % av netto utlån utgjør 41,9 % pr. 31.12.20 mot 43,2 % for ett år siden. Øvrig finansiering skjer hovedsakelig i markedet gjennom opptak av senior usikrede obligasjoner og obligasjoner med fortrinnsrett. Det er vedtatt rammer og måltall som skal sikre at forholdet mellom innskudd og markedsfinansiering opprettholdes på et tilfredsstillende nivå. De kommende årene stiller relativt store krav til refinansiering, og banken ønsker å ta høyde for usikre tider og vil derfor søke refinansiering på et tidlig tidspunkt.

Finansielle forpliktelser

Nedenfor vises boligkredittoforetakets finansielle forpliktelser til nominell verdi. Alle forpliktelser er lagt til kategorien for første mulige utbetaling der kontraktsmessig betalingsdato er gitt. Det er forpliktelsesenes hovedstol inklusiv fremtidige rentebetalinger som er oppgitt. Rentesatser og valutakurser er pr. 31.12.20. Forpliktelser relatert til derivater er vist på egen linje, samt at relaterte innstrømmer fra derivatene er vist under hver tabell.

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.20 – konsern

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner		301,7	2,9	11,6	305,8		621,9
Innskudd fra kunder	11.873,9	2.554,3	417,8				14.846,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	93,1	376,3	3.647,8	16.259,1	4.527,9		24.904,2
Andre forpliktelser			503,0				503,0
Ansvarlig lånekapital		1,8	5,4	411,0			418,3
Lånetilsagn	763,9						763,9
Ubenyttet kreditt	2.249,3						2.249,3
Garantier						91,0	91,0
Finansielle forpliktelser ekskl. derivater	14.980,2	3.234,1	4.576,9	16.681,7	4.833,7	91,0	44.397,6
Finansielle derivater (utstrømmer)	5,7	10,3	47,0	117,5	7,9		188,5
Finansielle forpliktelser	14.985,9	3.244,3	4.624,0	16.799,2	4.841,7	91,1	44.586,1
Finansielle derivater (innstrømmer)	18,5	27,4	73,0	0,0	16,7		135,6

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACEE1D9F49558EAEF0FB97395234

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.19 – konsern

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			7,2	28,9	321,7		357,8
Innskudd fra kunder	11.203,9	2.943,9	654,7	1,0			14.803,5
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	36,5	126,2	3.726,4	18.268,3	2.608,7		24.766,0
Andre forpliktelser			299,7				299,7
Ansvarlig lånekapital		3,2	9,7	425,9			438,8
Lånetilsagn	478,6						478,6
Ubenyttet kreditt	1.737,1						1.737,1
Garantier						87,6	87,6
Finansielle forpliktelser ekskl. derivater	13.456,2	3.073,4	4.697,7	18.724,1	2.930,3	87,6	42.969,2
Finansielle derivater (utstrømmer)	11,9	25,0	127,4	366,6	51,8		582,8
Finansielle forpliktelser	13.468,1	3.098,4	4.825,0	19.090,7	2.982,1	87,6	43.552,0
Finansielle derivater (innstrømmer)	10,9	29,6	128,7	0,0	50,7		219,9

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.20 - morbank

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner		301,7	2,9	11,6	305,8	869,8	1.491,7
Innskudd fra kunder	11.949,9	2.554,3	417,8				14.992,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	93,1	35,0	1.507,3	5.690,7	766,1		8.092,3
Andre forpliktelser			329,6				329,6
Ansvarlig lånekapital		1,8	5,4	411,0			418,3
Lånetilsagn	722,1						722,1
Ubenyttet kreditt	3.973,3						3.973,3
Garantier						91,0	91,0
Finansielle forpliktelser ekskl. derivater	16.738,5	2.892,8	2.263,0	6.113,3	1.071,9	960,8	30.040,3
Finansielle derivater (utstrømmer)	5,7	10,3	47,0	117,6	8,0		188,6
Finansielle forpliktelser	16.744,2	2.903,1	2.310,0	6.230,9	1.079,9	960,8	30.228,9
Finansielle derivater (innstrømmer)	18,5	27,4	72,9	300,3	16,6		435,7

Forfallsanalyse av finansielle forpliktelser pr. 31.12.19 - morbank

	Inntil 1 mnd	Fra 1-3 mnd	Fra 3 mnd til 1 år	Fra 1-5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Totalt
Gjeld til kredittinstitusjoner			7,2	28,9	321,7	319,6	677,3
Innskudd fra kunder	11.291,8	2.943,9	654,7	1,0			14.891,4
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	22,1	47,6	1.481,4	6.984,3	1.323,7		9.859,2
Andre forpliktelser			179,4				179,4
Ansvarlig lånekapital		3,2	9,7	425,9			438,8
Lånetilsagn	391,6						391,6
Ubenyttet kreditt	3.590,5						3.590,5
Garantier						87,6	87,6
Finansielle forpliktelser ekskl. derivater	15.296,0	2.894,8	2.332,4	7.440,1	1.645,3	407,2	30.115,8
Finansielle derivater (utstrømmer)	11,9	25,0	127,4	366,7	51,9		582,8
Finansielle forpliktelser	15.307,9	3.019,8	2.459,8	7.806,9	1.697,2	407,2	30.698,8
Finansielle derivater (innstrømmer)	10,9	29,5	128,7	401,6	50,6		621,3

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 17 - VALUTARISIKO

Markedsrisiko knyttet til valutarisiko pr. 31.12.20

Valuta	Økning i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital	Reduksjon i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital
USD	+10	2,3	0,0	-10	-2,3	0,0
Sum		2,3	0,0		-2,3	0,0

Markedsrisiko knyttet til valutarisiko pr. 31.12.19

Valuta	Økning i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital	Reduksjon i valutakurs %	Effekt på resultat før skatt	Effekt på egenkapital
USD	+10	2,8	0,0	-10	-2,8	0,0
Sum		2,8	0,0		-2,8	0,0

Banken har lav valutaeksponering. Pr. 31.12.20 var bankens åpne nettoposisjon MNOK 23,1 (MNOK 28,5 pr. 31.12.19). Normalt vil plasseringer og innlån i valuta dekkes av en motgående posisjon, oftest ved bruk av valutabytteavtaler og lignende derivater. Se for øvrig note 19 Finansielle derivater.

NOTE 18 - KLASSIFISERING AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Konsern pr. 31.12.20	Virkelig verdi over resultatet			Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0		409,4	409,4
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0		13,4	13,4
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	359,1		35.084,7	35.443,8
Sertifikater, obligasjoner	6.790,2	0,0		0,0	6.790,2
Aksjer og andeler	811,0	0,0		0,0	811,0
Finansielle derivater**	374,1	0,0		0,0	374,1
Sum finansielle eiendeler	7.975,3	359,1		35.507,5	43.842,0
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0		601,0	601,0
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0		14.485,1	14.485,1
Finansielle derivater**	17,9	0,0		0,0	17,9
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0		23.111,0	23.111,0
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0		44,9	44,9
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0		400,1	400,1
Sum finansiell gjeld	17,9	0,0		38.642,1	38.660,0

* Inkluderer sikret gjeld.

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 99

Konsern pr. 31.12.19	Virkelig verdi over resultatet		Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	302,5	302,5
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	15,9	15,9
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	422,1	33.803,2	34.225,3
Sertifikater, obligasjoner	6.755,1	0,0	0,0	6.755,1
Aksjer og andeler	629,6	0,0	0,0	629,6
Finansielle derivater**	174,7	0,0	0,0	174,7
Sum finansielle eiendeler	7.559,4	422,1	34.121,6	42.103,1
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	300,6	300,6
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0	14.791,7	14.791,7
Finansielle derivater**	35,3	0,0	0,0	35,3
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0	22.261,7	22.261,7
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	49,9	49,9
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	400,4	400,4
Sum finansiell gjeld	35,3	0,0	37.804,3	37.839,6

* Inkluderer sikret gjeld.

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes.

Morbank pr. 31.12.20	Virkelig verdi over resultatet		Virkelig verdi over totalres.	Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	0,0	409,4	409,4
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	2.232,8	2.232,8
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	359,1	1.634,7	14.442,9	16.436,7
Sertifikater, obligasjoner	7.217,0	0,0	0,0	0,0	7.217,0
Aksjer og andeler	811,0	0,0	0,0	0,0	811,0
Finansielle derivater**	200,9	0,0	0,0	0,0	200,9
Sum finansielle eiendeler	8.228,9	359,1	1.634,7	18.719,8	27.307,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	1.470,7	1.470,7
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0	0,0	14.921,2	14.921,2
Finansielle derivater**	17,9	0,0	0,0	0,0	17,9
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0	0,0	7.755,8	7.755,8
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	0,0	78,4	78,4
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	0,0	400,1	400,1
Sum finansiell gjeld	17,9	0,0	0,0	24.626,2	24.644,1

* Inkluderer sikret gjeld.

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes.

Morbank pr. 31.12.19	Virkelig verdi over resultatet		Virkelig verdi over totalres.	Målt til amortisert kost*	Totalt
	Pliktig	Utpekt			
Kontanter og fordringer på sentralbanker	0,0	0,0	0,0	302,5	302,5
Netto utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	2.273,2	2.273,2
Netto utlån til og fordringer på kunder	0,0	422,2	273,7	16.287,1	16.982,8
Sertifikater, obligasjoner	7.197,6	0,0	0,0	0,0	7.197,6
Aksjer og andeler	629,6	0,0	0,0	0,0	629,6
Finansielle derivater**	57,2	0,0	0,0	0,0	57,2
Sum finansielle eiendeler	7.884,4	422,2	273,7	18.862,6	27.442,9
Gjeld til kredittinstitusjoner	0,0	0,0	0,0	620,2	620,2
Innskudd fra og gjeld til kunder	0,0	0,0	0,0	14.879,5	14.879,5
Finansielle derivater**	35,3	0,0	0,0	0,0	35,3
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0,0	0,0	0,0	8.959,6	8.959,6
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	0,0	0,0	0,0	85,5	85,5
Ansvarlig lånekapital	0,0	0,0	0,0	400,4	400,4
Sum finansiell gjeld	35,3	0,0	0,0	24.945,2	24.980,5

* Inkluderer sikret gjeld.

** Inkluderer derivater hvor sikringsbokføring anvendes.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 19 - FINANSIELLE DERIVATER

For konsernets obligasjonslån med fastrente er det inngått rentederivater for å redusere renterisiko. For fastrenteulån omfatter sikringen endring i verdi som skyldes endring i markedsrenter. Konsernet har ikke obligasjonslån i utenlandsk valuta. Sikringsforholdet er en-til-en og sikringsbokføring benyttes. Det er ikke regnskapsført vesentlig ineffektivitet i sikringene i 2020 og 2019. Verdiendring på finansielle derivater anvendt for sikringsbokføring er positiv med MNOK 234,3 (negativ MNOK 70,2 i 2019) med tilsvarende motsatt verdiendring på sikrede objekter. For resultatført verdiendring, gevinst/tap vises det til note 27.

Konsernet har i tillegg inngått rente- og valutaderivater for å redusere øvrig rente- og valutarisiko uten anvendelse av regler for sikringsbokføring.

Konsern 2020	Kontraks- summer	Balansført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrumenter		Verdjust. på sikrings- objekt
			Eiendeler	Forpliktelser	Forpliktelser
Virkelig verdi over resultat					
Valutaterminer (forwards)	34,7		0,5	0,0	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	775,0		0,4	17,9	
Sum virkelig verdi over resultat			0,9	17,9	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	6.025,0		373,2	0,0	0,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		6.410,5			310,8
Sum anvendt for sikringsbokføring		6.410,5	373,2	0,0	310,8
Sum		6.410,5	374,1	17,9	310,8

Det vises til note 27 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjell mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdjustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balansført verdi på sikringsobjektet inngår verdjustering og påløpte renter. Se note 41.

Konsern 2019	Kontraks- summer	Balansført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrumenter		Verdjust. på sikrings- objekt
			Eiendeler	Forpliktelser	Forpliktelser
Virkelig verdi over resultat					
Valutaterminer (forwards)	27,0		0,7	0,0	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	745,0		5,0	0,1	
Sum virkelig verdi over resultat			5,6	0,1	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	7.565,0		169,0	35,1	
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer		7.723,0			76,5
Sum anvendt for sikringsbokføring		7.723,0	169,0	35,1	76,5
Sum		7.723,0	174,7	35,3	76,5

Det vises til note 27 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjell mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdjustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balansført verdi på sikringsobjektet inngår verdjustering og påløpte renter. Se note 41.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFACEE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 101

Morbank 2020	Kontrakts- summer	Balanseført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrumenter		Verdjust. på sikrings- objekt
			Elendeler	Forpliktelses	Forpliktelses
Virkelig verdi over resultat					
Valutaterminer (forwards)	34,7		0,5	0,0	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	775,0		0,4	17,9	
Sum virkelig verdi over resultat			0,9	17,9	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	4.575,0		200,0	0,0	
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer		4.784,6			152,4
Sum anvendt sikringsbokføring		4.784,6	200,0	0,0	152,4
Sum		4.784,6	200,9	17,9	152,4

Det vises til note 27 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjell mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdjustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balanseført verdi på sikringsobjektet inngår verdjustering og påløpte renter. Se note 41.

Morbank 2019	Kontrakts- summer	Balanseført verdi på sikringsobjekt	Virkelig verdi på sikringsinstrumenter		Verdjust. på sikrings- objekt
			Elendeler	Forpliktelses	Forpliktelses
Virkelig verdi over resultat					
Valutaterminer (forwards)	27,0		0,7	0,0	
Rentebytteavtaler (renteswapper)	745,0		5,0	0,1	
Sum virkelig verdi over resultat			5,7	0,1	
Anvendt for sikringsbokføring					
Rentebytteavtaler (renteswapper)	5.815,0		51,5	35,1	
Standard. rentebytteavtaler (futures)			0,0	0,0	
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		5.847,9			-22,9
Sum anvendt sikringsbokføring		5.847,9	51,5	35,1	-22,9
Sum		5.847,9	57,2	35,3	-22,9

Det vises til note 27 for periodens resultatførte endring på sikringsinstrumentene og sikringsobjektene. Forskjell mellom virkelig verdi på sikringsinstrumenter og verdjustering på sikringsobjekt forklares med påløpte renter. I balanseført verdi på sikringsobjektet inngår verdjustering og påløpte renter. Se note 41.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 20 - MOTREGNING FINANSIELLE INSTRUMENTER

Konsernets motregningsadgang følger alminnelige regler i norsk lov. Mot finansielle institusjoner er det inngått standardiserte og hovedsakelig bilaterale ISDA-avtaler som gir partene motregningsrett ved eventuelt mislighold. Det er i tillegg inngått tilleggsavtaler om sikkerhetsstillelse (CSA). Det er ikke foretatt motregning i balanseførte beløp i henhold til opplysningskravet om motregning.

Konsern Pr. 31.12.20 var eksponeringen som følger:	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvexlet sikkerhets- stillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finansielle derivater eiendeler	374,1	0,0	374,1	-13,4	-266,0	94,7
Finansielle derivater gjeld	17,9	0,0	17,9	-13,4	-6,0	-1,5

Konsern Pr. 31.12.19 var eksponeringen som følger:	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvexlet sikkerhets- stillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finansielle derivater eiendeler	174,7	0,0	174,7	-26,3	-88,6	59,7
Finansielle derivater gjeld	35,3	0,0	35,3	-26,3	-7,9	1,1

Morbank Pr. 31.12.20 var eksponeringen som følger:	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvexlet sikkerhets- stillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finansielle derivater eiendeler	200,9	0,0	200,9	-13,4	-143,8	43,7
Finansielle derivater gjeld	17,9	0,0	17,9	-13,4	-6,0	-1,5

Morbank Pr. 31.12.19 var eksponeringen som følger:	Brutto beløp	Motregnet	Balanseført beløp	Beløp som er gjenstand for nettooppgjør	Utvexlet sikkerhets- stillelse	Beløp etter mulig nettooppgjør
Finansielle derivater eiendeler	57,2	0,0	57,2	-26,3	-14,3	16,5
Finansielle derivater gjeld	35,3	0,0	35,3	-26,3	-7,9	1,1

NOTE 21 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Bankens finansielle instrumenter i kategorien til virkelig verdi består av utlån med fastrente, sertifikater og obligasjoner, aksjer og derivater.

Verdsettelse av finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi
Generelt

Banken klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke hierarki med følgende nivåer:

Nivå 1: Observerbare omsetningskurser i aktive markeder.

Nivå 2: Observerbare omsetningskurser i mindre aktive markeder eller bruk av input som er observerbar, enten direkte eller indirekte.

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Utlån til og fordringer på kunder

Utlån med fast rente er verdsatt til virkelig verdi i balansen. Verdsettelsen er på basert på kontraktstfestede kontantstrømmer neddiskontert med swapprenten tillagt en margin.

Sertifikater og obligasjoner

Som hovedprinsipp er bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner verddivurdert på grunnlag av kurser mottatt fra Nordic Bond Pricing. Kursen fra Nordic Bond Pricing baseres på innmeldte spredder fra de meglerhus som er aktive i det norske markedet.

Dersom Nordic Bond Pricing ikke priser enkelte sertifikater eller obligasjoner verddivurderes disse på grunnlag av omsetninger og observerbare kredittspredder i markedet. Hvis dette ikke har vært mulig er det benyttet kursanslag eller kredittspredder basert på andre sertifikater og obligasjoner med tilsvarende egenskaper og løpetid.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

I verdifuleringen av bankens obligasjonsportefølje er det vurdert mulige ubalanser i markedet, og om det kan ligge ulike motiver bak de transaksjoner som har funnet sted. Det gjøres vurderinger på om kursene fra Nordic Bond Pricing virker riktige.

Banken mener at benyttede verdianslag ligger innenfor rimelige intervaller for virkelig verdi, og at kredittrisiko og likviditetsrisikoutviklingen er hensyntatt i verdifastsettelsen der dette har vært nødvendig. De benyttede prisene representerer etter bankens oppfatning beste estimat på verdipapirenes virkelige verdi. Hele bankens sertifikat- og obligasjonsbeholdning er plassert i prisingshierarkiets nivå 2. Dette begrunnes med at det ikke er stor nok omsetning i noen av de børsnoterte instrumentene slik at man til enhver tid kan lese av en markedspris.

Aksjer og andeler

Dersom det ikke eksisterer noterte priser i et aktivt marked, benyttes alternative verdsettelsesteknikker. Slike teknikker omfatter bruk av nylige markedstransaksjoner priset til amlengdes avstand, sammenligning med markedsverdien til tilsvarende finansielle instrumenter og neddiskontering av forventede fremtidige kontantstrømmer. Som en kalibreringstest på rimeligheten av anslaget på virkelig verdi, benyttes multiplikatormodeller som pris/bok-modellen og pris/resultat-modellen for å kontrollere at verdsettelsesmodellene henger sammen med markedsdata.

Børsnoterte aksjer med daglig omsetning er klassifisert i nivå 1. Nivå 2 består av aksjer hvor verdsettelse er basert på observerbare markedsdata. Nivå 3 består av aksjer i lokale selskap og andre unoterte foretak hvor alternative verdsettelsesteknikker anvendes for fastsettelse av virkelig verdi.

Finansielle derivater

Sparebanken Øst har kun derivater der virkelig verdi er basert på observerbare rentekurver og valutakurser, og er følgelig plassert i prisingshierarkiets nivå 2.

31.12.20 – konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	359,1	359,1
Sertifikater og obligasjoner	0,0	6.790,2	0,0	6.790,2
Aksjer og andeler	35,4	28,8	746,9	811,0
Finansielle derivater	0,0	374,1	0,0	374,1
Sum eiendeler til virkelig verdi	35,4	7.193,1	1.106,0	8.334,4
Finansielle derivater	0,0	17,9	0,0	17,9
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	17,9	0,0	17,9

Bevegelse i nivå 3	Fastrente- uttån	Aksjer og andeler	Sum
Balanse pr. 01.01.20	422,1	598,3	1.020,4
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0
Tilgang	43,9	19,9	63,8
Avgang	113,7	0,0	133,7
Verdiendring	6,8	151,6	158,4
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	-23,0	-23,0
Balanse pr. 31.12.20	359,1	746,9	1.106,0

31.12.19 – konsern	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	1.993,8	1.993,8
Sertifikater og obligasjoner	0,0	6.755,1	0,0	6.755,1
Aksjer og andeler	31,3	0,0	598,3	629,6
Finansielle derivater	0,0	174,7	0,0	174,7
Sum eiendeler til virkelig verdi	31,3	6.929,8	2.966,2	9.553,2
Finansielle derivater	0,0	35,3	0,0	35,3
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	35,3	0,0	35,3

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Bevegelse i nivå 3	Fastrente- utlån	Aksjer og andeler	Sum
Balanse pr. 01.01.19	367,0	562,2	929,2
Netto realiserte gevinster	0,0	0,0	0,0
Tilgang	90,5	18,3	108,8
Avgang	33,4	0,0	33,4
Verdiendring	-2,0	-5,2	-7,2
Overført fra nivå 1 og 2	0,0	23,0	23,0
Balanse pr. 31.12.19	422,1	598,3	1.020,4

Aksjer og andeler

Aksjene i Frende Holding AS er ved utgangen av 2020 verdsatt til MNOK 481,2. Aksjeposten er verddivurdert med utgangspunkt i sist kjente transaksjonskurs. Eksportfinans ASA er ved utgangen av 2020 verdsatt til MNOK 195,0. Aksjeposten er verddivurdert med utgangspunkt i en pris/bok vurdering, hensyntatt risiko ved virksomheten og usikkerhet vedrørende forventet kontantstrøm i forbindelse med resultatutvikling og avvikling.

31.12.20 – morbank	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	359,1	359,1
Sertifikater og obligasjoner	0,0	7.217,0	0,0	7.217,0
Aksjer og andeler	35,4	28,8	746,8	811,0
Finansielle derivater	0,0	200,9	0,0	200,9
Sum eiendeler til virkelig verdi	35,4	7.446,7	1.168,9	8.651,0
Finansielle derivater	0,0	17,9	0,0	17,9
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	17,9	0,0	17,9

31.12.19 – morbank	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler og gjeld målt til virkelig verdi				
Utlån til og fordringer på kunder	0,0	0,0	695,7	695,7
Sertifikater og obligasjoner	0,0	7.197,6	0,0	7.197,6
Aksjer og andeler	31,3	0,0	598,3	629,6
Finansielle derivater	0,0	57,2	0,0	57,2
Sum eiendeler til virkelig verdi	31,3	7.254,8	1.294,0	8.580,1
Finansielle derivater	0,0	35,3	0,0	35,3
Sum gjeld til virkelig verdi	0,0	35,3	0,0	35,3

NOTE 22 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

Utlån

Konsernets utlånsporteføljer med flytende rente er målt til amortisert kost. Virkelig verdi på utlån med flytende rente er gjenstand for påvirkning av endret rentenivå og kredittmargin, men vil kunne reprises løpende med kort frist. Finansavtaleloven gir adgang til reprising med 6 ukers frist (mindre ved store endringer i bankens innlånsrente). Bankens vurdering av beste estimat for utlånsporteføljene, eksklusiv tapsavsetninger i trinn 1, gir en god tilnærming til virkelig verdi.

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital er plassert i prisingshierarkiets nivå 2, begrunnet med at det ikke er stor nok omsetning i noen av lånene for til enhver tid å kunne lese av en markedspris. Konsernet bruker kursestimater og kredittspreadvurderinger fra Nordic Bond Pricing, og har tatt hensyn til transaksjonspriser der dette er nødvendig.

Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelseser

Øvrige finansielle eiendeler og forpliktelseser er målt til amortisert kost. For disse instrumentene er det lagt til grunn: at balanseført beløp gir en god tilnærming til virkelig verdi. Dette omfatter regnskapslinjene kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner, gjeld til kredittinstitusjoner, innskudd fra og gjeld til kunder samt forpliktelseser knyttet til leieavtaler.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 105

31.12.20 – konsern	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	409,4	409,4
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	13,4	13,4
Utlån til og fordringer på kunder	35.108,1	35.084,7
Sum eiendeler til amortisert kost	35.530,9	35.507,5
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra og gjeld til kunder	601,0	601,0
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14.485,1	14.485,1
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	23.243,9	23.111,0
Ansvarlig lånekapital	44,9	44,9
Sum gjeld til amortisert kost	38.780,4	38.642,4

31.12.19 – konsern	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	302,5	302,5
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	15,9	15,9
Utlån til og fordringer på kunder	33.822,5	33.803,2
Sum eiendeler til amortisert kost	34.140,9	34.121,6
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra og gjeld til kunder	300,6	300,6
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14.791,7	14.791,7
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	22.445,6	22.261,7
Ansvarlig lånekapital	49,9	49,9
Sum gjeld til amortisert kost	37.991,6	37.804,3

31.12.20 – morbank	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	409,4	409,4
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.232,8	2.232,8
Utlån til og fordringer på kunder	14.454,3	14.442,9
Sum eiendeler til amortisert kost	17.096,5	17.085,1
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra og gjeld til kunder	1.470,7	1.470,7
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14.921,2	14.921,2
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	7.802,9	7.755,8
Ansvarlig lånekapital	78,4	78,4
Sum gjeld til amortisert kost	24.678,8	24.626,6

31.12.19 – morbank	Virkelig verdi	Bokført verdi
Eiendeler og gjeld målt til amortisert kost		
Kontanter og fordringer på sentralbanker	302,5	302,5
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	2.273,2	2.273,2
Utlån til og fordringer på kunder	16.297,8	16.287,1
Sum eiendeler til amortisert kost	18.873,5	18.862,8
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra og gjeld til kunder	620,2	620,2
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	14.879,5	14.879,5
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	8.992,4	8.959,6
Ansvarlig lånekapital	85,5	85,5
Sum gjeld til amortisert kost	24.881,4	24.945,2

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 23 - MELLOMREGNING MED KONSERNSELSKAP

Postene nedenfor viser transaksjoner og mellomværende som morselskapet har med datterselskap.

	31.12.20	31.12.19
Resultat		
Renteinntekter og lignende inntekter		
Renteinntekter fra datterselskap	35,4	52,6
Renter sertifikater og obligasjoner (OMF) fra datterselskap	9,8	13,8
Rentekostnader og lignende kostnader		
Renter og provisjoner til datterselskap	1,9	4,9
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester		
Andre inntekter fra datterselskap	28,2	27,2
Andre driftskostnader		
Husleie til datterselskap	3,5	3,5
Andre kostnader til datterselskap	0,8	0,8
Balanse		
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
Utlån til datterselskap	2.219,4	2.257,3
Utlån til og fordringer på kunder		
Utlån til datterselskap	18,9	64,3
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		
Investering OMF i datterselskap	780,9	603,8
Forskuddsbetalte ikke pålepte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		
Andre fordringer	3,1	1,9
Gjeld til kredittinstitusjoner		
Innskudd fra datterselskap	869,8	319,6
Innskudd fra kunder		
Innskudd fra datterselskap	76,7	88,3
Andre forpliktelser		
Annen gjeld til datterselskap	8,3	6,1

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 24 - NETTO RENTE- OG KREDITTPROVISJONSINNETEKTER

Konsem 2020	Konsem 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
1,7	4,6	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	36,4	54,8
1,4	1,1	Renter og lignende inntekter på leiefinansieringsavtaler	0,0	0,0
982,0	1.146,4	Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	363,1	513,3
		Renter og lignende inntekter på finansielle eiendeler som er nedskrevet		
0,0	0,0	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0,0	0,0
7,7	9,2	Utlån til og fordringer på kunder	0,1	0,9
0,0	0,0	Andre renteinntekter og lignende inntekter	0,0	0,0
992,9	1.161,4	Sum renteinntekter og lignende inntekter for instrumenter til amortisert kost	399,5	569,0
11,2	11,3	Renter og lignende inntekter av utlån til virkelig verdi	81,9	66,1
117,4	118,2	Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner mv.	123,6	129,1
128,6	129,5	Sum renteinntekter og lignende inntekter for instrumenter til virkelig verdi over resultatet	205,5	195,2
1.121,4	1.290,9	Renteinntekter og lignende inntekter	605,1	764,2
8,5	8,1	Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	9,6	11,3
106,5	144,9	Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	106,7	145,5
349,3	472,8	Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	147,8	208,9
9,2	11,7	Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	9,2	11,7
15,9	11,5	Andre rentekostnader og lignende kostnader	14,2	10,7
489,3	649,1	Rentekostnader og lignende kostnader for instrumenter til amortisert kost	287,5	388,1
632,1	641,7	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	317,5	376,2

Gjennomsnittrenter og gjennomsnittlig rentebærende eiendeler og gjeld i perioden

Konsem 2020		Konsem 2019		Morbank 2020		Morbank 2019	
Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. rente %	Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. rente %	Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. rente %	Gj.sn.renteb. saldo	Gj.sn. rente %
Eiendeler							
473,9	0,37	416,7	1,11	2.866,9	1,27	2.729,8	2,01
33.308,7	3,01	34.854,8	3,35	15.365,7	2,90	17.863,2	3,25
8.053,7	1,46	6.030,8	1,96	8.551,3	1,45	6.451,4	2,00
Gjeld							
539,8	1,57	299,7	2,71	1.069,6	0,90	614,4	1,84
14.638,1	0,73	14.895,3	0,97	14.736,7	0,72	14.976,9	0,97
22.967,9	1,56	22.616,8	2,14	9.031,1	1,73	9.557,8	2,35

*Inkl. fordring på sentralbanker.

Gjennomsnittrente er målt ved resultatført rente gjennom året dividert på gjennomsnittlig balanse basert på kvartalsvise balansesnitt.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 25 - UTBYTTE OG ANDRE INNTEKTER AV VERDIPAPIRER MED VARIABEL AVKASTNING

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
11,8	28,9	Utbytte fra egenkapitalinstrumenter	11,8	28,9
0,0	0,0	Utbytte og konsemsbidrag fra datterselskap	162,2	107,9
11,8	28,9	Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	174,6	136,8

NOTE 26 - NETTO PROVISJONSINNTEKTER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
53,5	64,5	Gebyr betalingsformidling	53,5	64,5
1,2	1,5	Gebyr garantier	1,2	1,5
23,3	23,8	Andre provisjoner og gebyrer	44,6	45,2
78,0	89,9	Provisjonsinntekter mv.	99,4	111,3
13,8	14,5	Kostnader betalingsformidling	13,8	14,5
29,1	30,3	Andre provisjoner og gebyrer	6,3	6,2
42,9	44,8	Sum provisjonskostnader mv.	20,1	20,6
35,1	45,1	Netto provisjonsinntekter mv.	79,3	90,6

NOTE 27 - NETTO VERDIENDRING OG GEVINST/TAP FRA FINANSIELLE INSTRUMENTER

Innregnet i resultatregnskapet

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
		Verdiendr. og gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet		
-3,7	-2,2	Verdiendring på sertifikater og obligasjoner	-2,4	-2,5
-6,3	-10,6	Realisert gevinst/tap på sertifikater og obligasjoner	-7,3	-11,9
160,7	1,1	Verdiendring på egenkapitalinstrumenter	159,7	1,1
0,0	0,0	Realisert gevinst/tap på egenkapitalinstrumenter	0,0	0,0
-20,7	7,6	Verdiendring derivater - ikke anvendt sikringsbokføring	-20,7	7,6
5,9	-3,1	Realisert gevinst/tap derivater - ikke anvendt sikringsbokføring	5,9	-3,1
6,8	-1,9	Verdiendring fastrenteutlån	6,8	-1,9
142,8	-9,1	Sum verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter til virkelig verdi	142,0	-10,6
234,3	-70,2	Finansielle derivater – sikringsbokføring	175,3	-61,9
-234,3	70,2	Finansiell gjeld – sikret	-175,3	61,9
0,0	0,0	Sum netto sikrede poster*	0,0	0,0
		Verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter til amortisert kost		
-9,6	-6,8	Realisert gevinst/tap på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	-1,3	-0,9
-9,6	-6,8	Sum realisert gevinst/tap på gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer til amortisert kost	-1,3	-0,9
		Valutahandel		
0,8	3,4	- Netto omregningsgevinst	0,8	3,4
2,3	2,9	- Netto transaksjonsgevinst	2,3	2,9
3,1	6,4	Sum netto inntekter fra valutahandel	3,1	6,4
136,3	-9,5	Sum verdiendring og gevinst/tap på finansielle instrumenter	143,9	-5,2

* For finansiell gjeld som er sikret vurderes den sikrede risikoen til virkelig verdi, mens resten av instrumentet vurderes til amortisert kost. Sikringsderivater vurderes til virkelig verdi. Konsernet benytter sikringsbokføring på obligasjonslån med fast rente og obligasjonslån i utenlandsk valuta. Innlånene sikres en-til-en.

Det vises til note 25 for utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Innregnet i totalresultatet

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
		Verdiendring på finansielle instrumenter OCI		
0,0	0,0	Utlån til virkelig verdi	0,2	-0,2
0,0	0,0	Sum verdiendring på finansielle instrumenter OCI	0,2	-0,2

NOTE 28 - ANDRE DRIFTSINNEKTER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
0,3	5,1	Leieinntekter investeringseiendommer	0,0	0,0
0,6	0,4	Driftsinntekter faste eiendommer	0,0	0,0
19,8	0,0	Gevinst ved salg av faste eiendommer	0,0	0,0
8,6	9,7	Andre driftsinntekter	7,2	7,7
29,3	15,3	Andre driftsinntekter	7,2	7,7

NOTE 29 - LØNN OG ANDRE GODTGJØRELSE

Konsern 2020	Konsern 2019	Beløp i 1.000 kroner	Morbank 2020	Morbank 2019
121.591	116.277	Lønn	105.393	99.686
24.538	26.143	Folketrygdavgift	21.332	22.523
		Pensjoner		
7.641	8.227	- ytelsesbasert	7.019	7.592
8.901	5.067	- innskuddsbasert o.l.	8.441	4.621
4.690	6.884	Sosiale kostnader	4.060	6.020
167.359	162.598	Sum lønn mv.	146.245	140.441
184	192	Antall årsverk 31.12.	168	167
189	197	Antall ansatte 31.12.	172	171
187	193	Gjennomsnittlig antall årsverk	161	166
190	197	Gjennomsnittlig antall ansatte	164	169

Godtgjørelse 2020 - morbank

Godtgjørelse til adm. direktør var kr 3.091.761. Pensjonsalder for adm. direktør er 70 år. Adm. direktør er medlem av bankens ytelsesbaserte pensjonsordning og opparbeider pensjonsrettigheter på lik linje som øvrige ansatte. Ved oppsigelse fra adm. direktørs side inntreng ingen etterlønn ut over avtalt lønn i oppsigelsestid på 6 måneder. Ved oppsigelse fra bankens side har adm. direktør krav på etterlønn i 3 år fra tidspunktet for oppsigelsen, lønnsgrunnlaget er årslønnen pr. oppsigelsestidspunktet. Utover dette har ingen ansatte eller tillitsvalgte avtale om sluttvederlag, tegningsretter, opsjoner eller bonusavtale. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse til spesielle tjenester utover de normale funksjoner for en leder.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Godtgjørelse toppledergruppen og ledende ansatte 2020

Beløp i 1.000 kroner		Honorar	Lønn	Pensjon	Utbet. oversk. deling	Naturalytelse	Totalt	Opptj. ikke utbet. Oversk. deling	Lån
Pål Strand	Adm. direktør		2.639	239		214	3.092	80	5.554
Kjell Engen	Viseadm. direktør		1.999	341		163	2.502	60	3.373
Eivind W. Christiansen	Direktør digital og markéd fom 1.8.20		667	40		61	767	20	4.898
Kjartan Røve	Direktør kunde fom 1.9.20		700	81		45	825	21	4.800
Thor-Henning Bråthen	Direktør økonomi og finans		1.538	86		150	1.774	46	679
Kirsten Østby-Deglum	Direktør juridisk fom 1.9.20		467	33		39	539	14	0
Arnjøt Lien	Direktør IT og automasjon		1.168	233		127	1.528	38	1.209
Sum toppledergruppen			9.177	1.052	0	788	11.027	278	20.513
Frode Lindbeck	Avd. leder Risikostyring fom 21.9.20	5	1.046	250		156	1.457	27	720
Kristoffer Volden	Avd. leder Etterlevelse fom 22.9.20		853	47		153	1.054	27	3.695
Sum ledende ansatte		5	1.899	299	0	310	2.510	54	4.415

Toppledergruppen og ledende ansatte inngår i bankens generelle ordning om rentesubsidierte lån til ansatte. Rentesaften er lavere enn den rentesaften som gir grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Lånerammen for rentesubsidierte lån har i 2020 vært MNOK 5. For adm. direktør og viseadm. direktør er rammen henholdsvis MNOK 7 og MNOK 6. Medlemmer av styret og øvrige kontrollorgan har lån til ordinære vilkår. Subsidielkostnaden knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte er ikke bokført som driftskostnad og påvirker bankens rentenetto.

Godtgjørelse styret 2020

Beløp i 1.000 kroner		Honorar	Lønn	Pensjon	Utbet. oversk. deling	Naturalytelse	Totalt	Lån
Øivind Andersson	Styrets leder	278					278	29
Cecilie Hagby	Nestleder fom 27.03.20	170					170	
Morten André Yttreide	Nestleder tom 26.03.20	220					220	
Ely Therese Thoresen	Styremedlem	130					130	
Arne Skokka	Styremedlem	165		185		6	356	715
Eivind W. Christiansen	Styremedlem fom 27.3.20 tom 29.6.20	0					0	
Jorund Rønning Indreid	Styremedlem	133					133	
Sissel Ålum Fjeld	Ansattes representant	133	565	57		25	780	1.717
Ole-Martin Solberg	Ansattes representant	130	645	24		24	823	1.598
Sum styret		1.358	1.210	266	0	55	2.890	4.059

Godtgjørelse øvrige tillitsvalgte 2020

Beløp i 1.000 kroner		Honorar	Lønn	Pensjon	Utbet. oversk. deling	Naturalytelse	Totalt	Lån
May-Britt Andersen	Forstanderskapets leder	60					60	
Lars M. Lunde	Forstanderskapets nestleder	15					15	
Øvrige forstanderskapsmedlemmer		240	4.268	560	0	273	5.340	31.649
Sum forstanderskapet		315	4.268	560	0	273	5.415	31.649

Godtgjørelse 2019 - morbank

Godtgjørelse til adm. direktør var kr 3.198.990. Pensjonsalder for adm. direktør er 70 år. Adm. direktør er medlem av bankens ytelsesbaserte pensjonsordning og opparbeider pensjonsrettigheter på lik linje som øvrige ansatte. Ved oppsigelse fra adm. direktørs side inntreng ingen etterlønn ut over avtalt lønn i oppsigelsestid på 6 måneder. Ved oppsigelse fra bankens side har adm. direktør krav på etterlønn i 3 år fra tidspunktet for oppsigelsen, lønnsgrunnlaget er årslønnen pr. oppsigelsestidspunktet. Utover dette har ingen ansatte eller tillitsvalgte avtale om sluttvederlag, tegningsretter, opsjoner eller bonusavtale. Det er ikke gitt tilleggsgodtgjørelse til spesielle tjenester utover de normale funksjoner for en leder.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04FAECEE1D9F49558EAEF0FB97395234

Godtgjørelse toppledergruppen og ledende ansatte 2019

Beløp i 1.000 kroner		Honorar	Lønn	Pensjon	Utbet. oversk. deling	Naturalytelse	Totalt	Opptj. ikke utbet. Oversk. deling	Lån
Pål Strand	Adm. direktør		2.598	232	181	188	3.199	0	5.834
Kjell Engen	Viseadm. direktør		1.922	316	139	141	2.518	0	3.581
Lars-Runar Groven	Direktør bedriftsmarked		1.149	228	81	157	1.615	0	2.764
Jan-Roger Vrabel	Direktør personmarked		1.431	80	99	168	1.779	0	7.385
Thor-Henning Bråthen	Økonomidirektør		1.539	78	108	148	1.874	0	0
Anne Siri R. Jensen	Direktør kreditt PM fom 01.10.18	19	906	151	62	135	1.274	0	1.097
Arnlfot Lien	Dir. digitalisering og teknologi fom 21.03.19		1.033	224	65	120	1.442	0	1.290
Sum toppledergruppen		19	10.578	1.310	736	1.058	13.700	0	21.952
Halvor Kirkebein	Avd. sjef Styring og kontroll		1.150	308	78	252	1.789	0	2.060
Sum ledende ansatte		0	1.150	308	78	252	1.789	0	2.060

Toppledergruppen og ledende ansatte inngår i bankens generelle ordning om rentesubsidierte lån til ansatte. Rentesatsen er lavere enn den rentesatsen som gir grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte. Lånerammen for rentesubsidierte lån har i 2019 vært MNOK 3,5. For adm. direktør og viseadm. direktør er rammen henholdsvis MNOK 5,5 og MNOK 4,5. Medlemmer av styret og øvrige kontrollorgan har lån til ordinære vilkår. Subsidiekostnaden knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte er ikke bokført som driftskostnad og påvirker bankens rentenetto.

Godtgjørelse styret 2019

Beløp i 1.000 kroner		Honorar	Lønn	Pensjon	Utbet. oversk. deling	Naturalytelse	Totalt	Lån
Øivind Andersson	Styrets leder	330					330	19
Knut Smedsrud	Nestleder tom 28.03.19	160					160	
Morten André Yttreide	Nestleder fom 29.03.19	185					185	
Ely Therese Thoresen	Styremedlem	146					146	
Cecilie Hagby	Styremedlem	158					158	
Karl Solberg Økland	Styremedlem tom 28.03.19	158					158	
Arne K. Støkke	Styremedlem fom 29.03.19	0		185		3	188	743
Jorund Rønning Indrøid	Styremedlem fom 29.03.19	0					0	
Inger Helen Pettersen	Ansattes representant tom 28.03.19	123	383	16	20	18	559	2.000
Sissel Alburn Fjeld	Ansattes representant fom 29.03.19	16	580	67	26	18	687	1.768
Ole-Martin Solberg	Ansattes representant	120	570	27	25	16	757	1.502
Sum styret		1.395	1.513	294	70	54	3.327	6.030

Godtgjørelse øvrige tillitsvalgte 2019

Beløp i 1.000 kroner		Honorar	Lønn	Pensjon	Utbet. oversk. deling	Naturalytelse	Totalt	Lån
May-Britt Andersen	Forstanderskapets leder	3					3	
Lars M. Lunde	Forstanderskapets nestleder	10					10	
Øvrige forstanderskapsmedlemmer		194	6.261	748	300	371	7.874	29.539
Sum forstanderskapet		207	6.261	748	300	371	7.887	29.539

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 30 - NÆRSTÅENDE PARTER

Beløp i 1.000 kroner	Konsernledelsen*		Styret**		Andre nærstående parter**	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Lån						
Utestående lån pr. 01.01.	24.012	24.718	6.030	3.578	29.539	27.687
Netto endring utlån i perioden	-1.538	-706	-1.971	2.453	2.109	1.852
Utestående lån pr. 31.12.	22.474	24.012	4.059	6.030	31.649	29.539
Renteinntekter	197	495	53	126	589	795
Innskudd						
Innskudd pr. 01.01.	2.015	2.327	18.018	13.131	24.307	10.390
Netto endring innskudd i perioden	-496	-312	-6.530	4.887	749	13.917
Innskudd pr. 31.12.	1.519	2.015	11.488	18.018	25.056	24.307
Rentekostnader	6	20	212	256	492	102
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Ustedte garantier	0	0	0	0	0	0

* Tallene for Eivind Christiansen er inkl i konsernledelsen og ikke i styret. Ansatt i banken fra 1.8.20

**Inkl Morten Yttreide som gikk ut av styret 26.3.20.

Ingen av engasjementene til nærstående parter var misligholdte pr. 31.12.20 eller pr. 31.12.19.

NOTE 31 - ADMINISTRASJONS- OG DRIFTSKOSTNADER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
42,9	37,4	IT-kostnader	36,9	33,5
14,5	16,2	Andre administrasjonskostnader	8,4	9,3
57,4	53,6	Sum administrasjonskostnader	45,3	42,8
27,3	25,7	Ordinære avskrivninger	26,7	25,0
0,0	0,0	Nedskrivninger	0,0	0,0
27,3	25,7	Avskrivning/nedskrivning/verdiendring ikke-finans. eiendeler	26,7	25,0
8,7	10,3	Driftskostnader eiendommer og lokaler	7,9	8,9
35,2	25,5	Øvrige driftskostnader	25,8	19,8
43,9	35,9	Sum driftskostnader	33,7	28,6
128,6	115,1	Sum administrasjons- og driftskostnader	105,7	96,5

NOTE 32 - GODTGJØRELSE REVISOR

Konsern 2020	Konsern 2019	Beløp i 1.000 kroner	Morbank 2020	Morbank 2019
2.335	2.202	Revisjon	1.451	1.352
221	151	Andre attestasjonstjenester	0	0
605	455	Skatte- og avgiftsrådgivning	429	332
1.621	512	Andre tjenester	1.419	279
4.782	3.320	Sum	3.300	1.963

Beløpene er inklusiv merverdiavgift.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 33 - SKATTER

Konsern		Konsern		Morbank		Morbank	
2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Årets skattekostnad i resultatregnskapet							
81,5	94,6			32,7	56,6		
-1,0	0,2			-0,3	-0,5		
-0,1	0,7			-0,1	0,7		
80,4	95,5			32,2	56,8		
Skatt på andre inntekter og kostnader - Innregnet i totalresultatet							
Endring i netto utsatt skatt							
-0,6	1,0			-0,6	0,9		
0,0	0,0			0,0	0,0		
-0,6	1,0			-0,6	0,9		
Endring i netto utsatt skatt							
-1,0	0,2			-0,3	-0,5		
-0,6	1,0			-0,6	-0,9		
-3,4	0,0			0,0	0,0		
-5,0	1,2			-0,9	0,4		
Avstemming av årets skattekostnad							
533,6	424,8			467,1	364,4		
128,7	102,7			116,8	91,1		
-48,2	-7,9			-84,4	-35,0		
-0,1	0,7			-0,1	0,7		
80,4	95,5			32,2	56,8		
Betalbar skatt i balansen							
81,5	94,6			32,7	56,6		
5,5	4,5			5,5	4,5		
87,0	99,1			38,2	61,1		
Konsern		Konsern		Morbank		Morbank	
2020	2019	Endr.	Endr.	2020	2019	Endr.	Endr.
Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel							
Positive midlertidige forskjeller							
26,9	41,5	11,9	-2,0	2,6	1,5	-1,1	0,2
31,2	39,0	7,8	9,8	3,2	4,0	0,8	0,9
33,2	30,1	-3,1	-12,4	33,2	28,7	-4,5	-11,1
304,9	102,7	-202,3	55,4	140,2	0,0	-140,2	46,5
0,0	0,0	0,0	5,8	0,0	0,0	0,0	16,5
7,8	1,0	-6,8	1,9	8,0	1,1	-7,0	2,0
0,0	23,5	23,5	-23,5	0,0	23,5	23,5	-23,5
406,8	237,9	-169,0	34,9	187,2	58,7	-128,5	31,6
95,2	54,1	-41,1	10,2	46,8	14,7	-32,1	7,9
Negative midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring							
0,8	0,9	0,1	-0,9	1,3	0,7	-0,6	-0,7
0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
0,0	19,5	-19,5	-19,5	0,0	19,5	-19,5	-19,5
2,9	2,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
318,1	110,7	-207,4	51,3	151,0	0,0	-151,0	42,6
18,0	9,5	-8,5	-3,4	5,5	1,0	-4,5	0,0
61,7	66,5	4,8	11,1	60,2	64,8	4,6	10,7
401,6	209,9	-191,6	38,7	218,1	86,0	-132,0	33,1
95,3	49,2	-46,1	10,6	54,4	21,5	-33,0	8,3
0,0	-5,0	-5,0	0,5	7,7	6,8	-0,9	0,4

Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel pr. 31.12.20 er innregnet med skattesats 25 % for morbanken. Utsatt skatt forpliktelse/utsatt skatt eiendel pr. 31.12.20 er i konsernet innregnet med fremtidig skattesats i intervallet 22-25 %. Utsatt skatt eiendel er i sin helhet oppført i balansen da konsernet forventer å kunne nyttiggjøre denne i fremtiden.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 34 - SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

Samtlige sertifikater og obligasjoner i 2020 og 2019 er målt til virkelig verdi over resultatet.

Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor - konsern	Pålydende 2020	Virkelig verdi 2020	Pålydende 2019	Virkelig verdi 2019
Stat og statsgaranterte	1.407,0	1.436,2	1.217,0	1.242,0
Annen offentlig utsteder	529,0	531,4	635,5	637,3
Obligasjoner med fortrinnsrett	4.729,0	4.765,4	4.779,0	4.817,9
Finansielle foretak	56,4	57,1	56,4	57,8
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	6.721,4	6.790,2	6.687,9	6.755,1

Sertifikater og obligasjoner fordelt på utstedersektor - morbank	Pålydende 2020	Virkelig verdi 2020	Pålydende 2019	Virkelig verdi 2019
Stat og statsgaranterte	1.297,0	1.324,7	1.157,0	1.181,3
Annen offentlig utsteder	529,0	531,4	635,5	637,3
Obligasjoner med fortrinnsrett	5.266,0	5.303,9	5.279,0	5.321,2
Finansielle foretak	56,4	57,1	56,4	57,8
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	7.148,4	7.217,0	7.127,9	7.197,6

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.20 - konsern

	Pålept rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat og statsgaranterte	4,8	0,0	0,0	1.431,4	0,0	1.436,2
Annen offentlig utsteder	1,9	420,2	109,3	0,0	0,0	531,4
Obligasjoner med fortrinnsrett	3,7	30,0	715,1	4.016,5	0,0	4.765,4
Finansielle foretak	0,1	0,1	0,0	57,0	0,0	57,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	10,6	450,3	824,5	5.504,9	0,0	6.790,2

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.20 - morbank

	Pålept rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat og statsgaranterte	4,6	0,0	0,0	1.320,1	0,0	1.324,7
Annen offentlig utsteder	1,9	420,2	109,3	0,0	0,0	531,4
Obligasjoner med fortrinnsrett	3,7	810,6	473,0	4.016,5	0,0	5.303,9
Finansielle foretak	0,1	0,1	0,0	57,0	0,0	57,1
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	10,3	1.230,8	582,4	5.393,5	0,0	7.217,0

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.19 - konsern

	Pålept rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat og statsgaranterte	5,5	0,0	234,8	926,3	75,5	1.242,0
Annen offentlig utsteder	1,8	599,5	36,0	0,0	0,0	637,3
Obligasjoner med fortrinnsrett	9,6	370,8	571,9	3.865,6	0,0	4.817,9
Finansielle foretak	0,1	0,0	0,0	57,7	0,0	57,8
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	17,1	970,3	842,7	4.849,6	75,5	6.755,1

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sertifikater og obligasjoner fordelt på forfall pr. 31.12.19 - morbank

	Pålopt rente	Inntil 6 mnd	6-12 mnd	1-5 år	5-10 år	Totalt
Stat og statsgaranterte	5,4	0,0	234,8	865,7	75,5	1.181,3
Annen offentlig utsteder	1,8	599,5	36,0	0,0	0,0	637,3
Obligasjoner med fortrinnsrett	12,8	971,4	571,9	3.765,2	0,0	5.321,2
Finansielle foretak	0,1	0,0	0,0	57,7	0,0	57,8
Ikke-finansielle foretak	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sum sertifikater og obligasjoner	20,1	1.570,9	842,7	4.688,6	75,5	7.197,6

Modifisert durasjon

	Konsem	Morbank
Stat og statsgaranterte	0,63	0,67
Annen offentlig utsteder	0,18	0,18
Obligasjoner med fortrinnsrett	0,19	0,17
Finansielle foretak	0,21	0,21
Ikke-finansielle foretak	0,00	0,00
Total durasjon	0,28	0,26

Modifisert durasjon er benyttet som mål for rentefølsomhet på utstedersektor og kategorier.

NOTE 35 - AKSJER OG EGENKAPITALBEVIS

Spesifikasjon av aksjer og egenkapitalbevis pr. 31.12.20

Virkelig verdi over resultatet	Antall aksjer	Eierandel i %	Regnskapsmessig kost	Virkelig verdi
Balder Betaling AS	1.321.760	6,57	25,4	31,0
Bankenes ID-tjeneste AS	6.700	6,70	0,0	0,0
Eksporthans ASA	12.787	4,85	139,4	195,0
Frønde Holding AS	929.334	13,75	126,9	481,2
Kraft Bank ASA	2.875.000	6,85	23,0	28,8
Kredittforeningen for Sparebanker	2.760	5,52	2,8	0,7
Norm Securities AS	456.369	2,48	1,4	0,9
Norwegian Block Exchange AS (NBX)	6.437.768	14,10	15,0	15,0
Spama AS	302	0,96	0,0	0,0
Visa Inc.	4.739	0,00	2,0	35,4
VN Norge AS	6,4 milliard	0,64	0,0	5,9
Visa Norge Forvaltning AS			6,3	16,5
Øvrige aksjer			0,7	0,7
Sum aksjer og egenkapitalbevis			343,1	811,0

NOTE 36 - EIERINTERESSER I KONSERNSELSKAP

Datterselskap	Anskaffelsestidspunkt	Forretningskontor	Eierandel	Stemmeandel
Sparebanken Øst Eiendom AS	29.12.88	Drammen	100%	100%
AS Finansiering	01.10.91	Oslo	100%	100%
Øst Prosjekt AS	22.12.97	Drammen	100%	100%
Sparebanken Øst Boligkreditt AS	14.04.09	Drammen	100%	100%
Øst Inkasso AS	18.04.16	Drammen	100%	100%
Havø Eiendom AS*	01.07.11	Drammen	100%	100%
Stasjonsgata 14 AS*	29.08.12	Drammen	100%	100%
Borreveien 44 AS*	28.10.14	Drammen	100%	100%
Jon Smørns Vei 7 AS**	05.02.16	Drammen	100%	100%
Slagenveien 16 AS**	10.03.20	Drammen	100%	100%

* 100 % eiet datterselskap av Sparebanken Øst Eiendom AS.

** 100 % eiet datterselskap av Øst Prosjekt AS.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 37 - VARIGE DRIFTSMIDLER, INVESTERINGSEIENDOMMER OG LEIERETTIGHETER**Driftsmidler pr. 31.12.20 – konsern**

	Maskiner/ inventar/ transportmidler/ immatr. eiend. mv.	Eiendommer	Investerings- eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	157,8	133,5	75,3	59,1
Tilgang	23,7	1,5	8,2	4,2
Avgang	0,4	0,0	55,1	0,0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	181,1	135,0	28,4	63,3
Samlede ordinære av- og nedskrivninger	125,2	45,8	16,5	19,2
Bokført verdi pr. 31.12.	55,9	89,2	11,9	44,1
Årets ordinære avskrivninger	15,4	2,2	0,3	9,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Driftsmidler pr. 31.12.20 - morbank

	Maskiner/ inventar/ transportmidler/ immatr. eiend. mv.	Eiendommer	Investerings- eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	126,8	58,6	0,0	97,4
Tilgang	13,3	0,3	0,0	4,9
Avgang	0,4	0,0	0,0	0,0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	139,8	59,0	0,0	102,3
Samlede ordinære av- og nedskrivninger	95,1	14,8	0,0	25,2
Bokført verdi pr. 31.12.	44,6	44,2	0,0	77,1
Årets ordinære avskrivninger	13,1	1,0	0,0	12,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Driftsmidler pr. 31.12.19 – konsern

	Maskiner/ inventar/ transportmidler/ immatr. eiend. mv.	Eiendommer	Investerings- eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	141,8	133,4	75,1	57,6
Tilgang	18,8	0,1	0,1	1,5
Avgang	2,8	0,0	0,0	0,0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	157,8	133,5	75,3	59,1
Samlede ordinære av- og nedskrivninger	109,8	43,7	16,2	9,6
Bokført verdi pr. 31.12.	47,9	89,8	59,0	49,5
Årets ordinære avskrivninger	12,9	2,1	1,0	9,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Driftsmidler pr. 31.12.19 - morbank

	Maskiner/ inventar/ transportmidler/ immatr. eiend. mv.	Eiendommer	Investerings- eiendommer	Leierettigheter
Anskaffelseskost pr. 01.01.	111,4	58,6	0,0	95,8
Tilgang	17,6	0,1	0,0	1,5
Avgang	2,2	0,0	0,0	0,0
Anskaffelseskost pr. 31.12.	126,8	58,6	0,0	97,4
Samlede ordinære av- og nedskrivninger	82,0	13,8	0,0	12,6
Bokført verdi pr. 31.12.	44,7	44,9	0,0	84,8
Årets ordinære avskrivninger	11,4	1,0	0,0	12,6
Årets nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0
Økonomisk levetid	2-10 år	10-100 år	10-100 år	2-12 år
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær

Verdsettelse av Investeringseiendommer

Konsernet bruker følgende verdsettelseshierarki:

Nivå 1: Observerbar markedsverdi i aktivt marked.

Nivå 2: Verdsettelsesteknikker basert på observerbare markedsdata, eksterne takster.

Nivå 3: Verdsettelsesteknikker som ikke er basert på observerbare markedsdata.

Konsernets investeringseiendommer er i sin helhet kategorisert i nivå 3.

Konsern	Virkelig verdi	Bokført verdi
Investeringseiendommer til virkelig verdi pr. 31.12.20	15,5	11,9
Investeringseiendommer til virkelig verdi pr. 31.12.19	82,5	59,0

Virkelig verdi på investeringseiendommene er basert på vurdering av markedsleie og antatt omsetningsverdi. Eiendommene er lokalisert i Drammen og i Tønsberg. Det er ikke foretatt endringer i verdsettelsesteknikker sammenlignet med fjoråret.

For leieinntekter og driftskostnader på investeringseiendommer vises det til note 28 Andre driftsinntekter og note 31 Administrasjons- og driftskostnader.

Fast eiendom til egen virksomhet 2020

Konsern Areal - m ²		Konsern Bokført verdi		Morbank Areal - m ²		Morbank Bokført verdi
Egen utnyttelse	Utleie	2020*	Forretningsbygg	Egen utnyttelse	Utleie	2020*
3.143	0	43,7	Drammen	2.087	0	30,4
4.802	353	32,0	Øvre Eiker	0	0	0,0
7.945	353	75,7	Sum forretningsbygg	2.087	0	30,4

* Sum bokført verdi i balansen inkluderer i tillegg eiendommer som ikke er forretningsbygg.

Forpliktelser

Det er ingen forpliktelser knyttet til prosjekter eller kjøp av driftsmidler.

Fast eiendom til egen virksomhet 2019

Konsern Areal - m ²		Konsern Bokført verdi		Morbank Areal - m ²		Morbank Bokført verdi
Egen utnyttelse	Utleie	2019*	Forretningsbygg	Egen utnyttelse	Utleie	2019*
3.398	4.310	103,3	Drammen	2.087	0	30,9
4.569	693	27,8	Øvre Eiker	0	0	0,0
7.967	5.003	131,1	Sum forretningsbygg	2.087	0	30,9

* Sum bokført verdi i balansen inkluderer i tillegg eiendommer som ikke er forretningsbygg.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 118

NOTE 38 - FORSKUDDSBETALTE IKKE PÅLØPTE KOSTNADER OG OPPTJENTE IKKE MOTTATTE INNTEKTER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
0,0	0,0	Opptjente ikke mottatte inntekter	2,0	1,9
11,7	12,6	Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader	12,5	7,2
11,7	12,6	Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter	14,6	9,1

NOTE 39 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
0,0	0,0	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	869,2	318,9
601,0	300,6	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	601,6	301,3
601,0	300,6	Gjeld til kredittinstitusjoner	1.470,7	620,2

NOTE 40 - INNSKUDD FRA OG GJELD TIL KUNDER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
10.245,4	9.619,4	Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	10.321,3	9.707,1
4.599,8	5.172,3	Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	4.599,9	5.172,4
14.845,1	14.791,7	Innskudd fra og gjeld til kunder	14.921,2	14.879,5

Geografisk fordeling av innskudd

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
5.572,4	5.349,7	Drammen	5.649,6	5.437,6
2.226,1	2.175,4	Øvre Eiker	2.225,2	2.175,4
808,8	802,6	Asker/Bærum	808,8	802,6
1.363,1	1.303,2	Viken for øvrig	1.363,3	1.303,2
2.672,6	3.049,5	Oslo	2.672,6	3.049,5
648,8	608,1	Vestfold/Telemark	648,8	608,1
1.430,0	1.378,3	Resten av landet	1.429,8	1.378,3
123,0	124,7	Utlendet	123,0	124,7
14.845,1	14.791,7	Totalt	14.921,2	14.879,5

Fordeling av innskudd på sektor og næring

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
8.440,4	8.388,9	Lønnsstager	8.438,8	8.388,5
621,3	543,7	Offentlig forvaltning	621,3	543,7
106,4	101,9	Jordbruk, skogbruk og fiske	106,4	101,9
862,2	1.149,8	Industri og bergverk, kraft og vannforsyning	862,2	1.149,9
568,6	627,8	Bygg og anlegg	568,6	627,8
449,8	442,1	Varehandel, hotell og restaurant	449,8	442,1
476,5	219,4	Transport og kommunikasjon	476,5	219,4
1.362,9	1.453,5	Forretningsmessig finansiell tjenesteyting	1.362,9	1.453,5
889,5	821,0	Tjenesteytende næringer ellers	889,5	821,0
944,6	918,6	Omsetning og drift av fast eiendom	1.022,2	1.006,8
123,0	124,7	Utlendet	123,0	124,7
14.845,1	14.791,7	Totalt	14.921,2	14.879,5

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 41 - GJELD STIFTET VED UTSTEDELSE AV VERDIPAPIRER

Verdipapirgjeld	31.12.20	31.12.19
Obligasjonslån, pålydende	22.717,0	22.065,0
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	314,0	87,2
Påløpt rente	79,9	109,5
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	23.111,0	22.261,7

Endring verdipapirgjeld 2020	31.12.19	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige	31.12.20
					endr. inkl.valuta	
Obligasjonslån, pålydende	8.915,0	0,0	1.370,0	0,0	0,0	7.545,0
OMF, pålydende NOK	13.150,0	5.000,0	2.800,0	178,0	0,0	15.172,0
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	87,2	0,0	0,0	0,0	226,9	314,1
Påløpt rente	109,5	0,0	0,0	0,0	-29,6	79,9
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	22.261,7	5.000,0	4.170,0	178,0	197,3	23.111,0

Endring verdipapirgjeld 2019	31.12.18	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige	31.12.19
					endr. inkl.valuta	
Obligasjonslån, pålydende	9.657,0	1.450,0	2.192,0	0,0	0,0	8.915,0
OMF, pålydende NOK	11.758,0	2.500,0	508,0	600,0	0,0	13.150,0
OMF, pålydende SEK (omregn. NOK)	290,8	0,0	276,8	0,0	-14,0	0,0
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	170,9	0,0	0,0	0,0	-83,7	87,2
Påløpt rente	94,1	0,0	0,0	0,0	15,4	109,5
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	21.970,8	3.950,0	2.976,8	600,0	-82,3	22.261,7

Konsern	Utestående volum 2020*	Gj. snitt saldo 2020	Veld effektiv rentesats 2020	Utestående volum 2019*	Gj. snitt saldo 2019	Veld effektiv rentesats 2019
Obligasjonslån	23.031,0	22.923,1	1,57%	22.152,2	22.139,2	2,15%
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	23.031,0	22.923,1	1,57%	22.152,2	22.139,2	2,15%

* Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato.

Morbank	Utestående volum 2020*	Gj. snitt saldo 2020	Veld effektiv rentesats 2020	Utestående volum 2019*	Gj. snitt saldo 2019	Veld effektiv rentesats 2019
Obligasjonslån	7.545,0	8.716,2	1,70%	8.893,5	9.089,5	2,30%
Gjeld stiftet ved utst. av verdipapirer	7.545,0	8.716,2	1,70%	8.893,5	9.089,5	2,30%

* Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 42 - ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

Endring ansvarlig lånekapital 2020

	31.12.19	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige endr. inkl. valuta	31.12.20
Ordinær ansvarlig lånekapital, pålydende	400,0	0,0	0,0	0,0	0,0	400,0
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	-0,5	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,3
Påløpt rente	0,8	0,0	0,0	0,0	-0,4	0,4
Ansvarlig lånekapital	400,4	0,0	0,0	0,0	-0,2	400,1

Endring ansvarlig lånekapital 2019

	31.12.18	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige endr. inkl. valuta	31.12.19
Ordinær ansvarlig lånekapital, pålydende	400,0	0,0	0,0	0,0	0,0	400,0
Verdijusteringer (inkl. over-/underkurs)	-0,7	0,0	0,0	0,0	0,2	-0,5
Påløpt rente	0,7	0,0	0,0	0,0	0,1	0,8
Ansvarlig lånekapital	400,0	0,0	0,0	0,0	0,3	400,4

	Utestående volum 2020*	Gj. snitt saldo 2020	Veld effektiv rentesats 2020	Utestående volum 2019*	Gj. snitt saldo 2019	Veld effektiv rentesats 2019
Ansvarlig obligasjonslån	399,7	399,7	2,29%	399,5	399,4	2,92%
Ansvarlig lånekapital	399,7	399,7	2,29%	399,5	399,4	2,92%

* Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato.

NOTE 43 - LANGSIKTIGE INNLÅN FORDELT PÅ FORFALLSTIDSPUNKT

Langsiktige innlån pr. 31.12.20 - konsern

	Lån fra kredittinstitusjoner	Obligasjonslån	OMF	Ansvarlige lån	Totalt
2021	300,0	1.470,0	1.522,0	0,0	3.292,0
2022	0,0	1.800,0	2.500,0	0,0	4.300,0
2023	60,0	1.300,0	2.500,0	400,0	4.260,0
2024	60,0	1.700,0	2.500,0	0,0	4.260,0
2025	60,0	525,0	2.500,0	0,0	3.085,0
2026	60,0	750,0	3.250,0	0,0	4.060,0
2027	60,0	0,0	0,0	0,0	60,0
2028	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2029 og senere	0,0	0,0	400,0	0,0	400,0
Brutto innlån	600,0	7.545,0	15.172,0	400,0	23.717,0
Påløpt rente	1,2	57,8	22,2	0,5	81,5
Direkte kostnader og over-/underkurs	-0,2	0,6	2,6	-0,3	2,7
Verdijusteringer	0,0	152,4	158,4	0,0	310,8
Netto innlån	601,0	7.755,8	15.355,1	400,1	24.112,0

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Langsiktige innlån pr. 31.12.20 - morbank

	Lån fra kredittinstitusjoner	Obligasjonslån	Ansvarlige lån	Totalt
2021	1.169,8	1.470,0	0,0	2.639,8
2022	0,0	1.800,0	0,0	1.800,0
2023	60,0	1.300,0	400,0	1.760,0
2024	60,0	1.700,0	0,0	1.760,0
2025	60,0	525,0	0,0	585,0
2026	60,0	750,0	0,0	810,0
2027	60,0	0,0	0,0	60,0
2028	0,0	0,0	0,0	0,0
2029 og senere	0,0	0,0	0,0	0,0
Brutto innlån	1.469,8	7.745,0	400,0	9.414,8
Påløpt rente	1,2	57,8	0,5	59,4
Direkte kostnader og over-/underkurs	-0,2	0,6	-0,3	0,1
Verdijusteringer	0,0	152,4	0,0	152,4
Netto innlån	1.470,7	7.755,8	400,1	9.626,7

Lån med call/put fordelt på call-/put-tidspunkt.

NOTE 44 - ANDRE FORPLIKTELSER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
3,7	0,5	Forpliktelser knyttet til betalingsformidling	3,7	0,5
93,7	64,7	Avsatt til samfunnsutbytte	93,7	64,7
10,5	6,0	Leverandørgjeld	8,6	3,1
266,0	88,6	Utvekslet sikkerhetsstillelse CSA	143,8	14,3
41,0	40,0	Andre forpliktelser	40,6	35,0
414,8	199,8	Andre forpliktelser	290,9	117,6

NOTE 45 - ANDRE AVSETNINGER OG FORPLIKTELSER

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
61,7	66,5	Pensjonsforpliktelser (se note 46)	60,2	64,8
1,2	0,8	Tapsavsetninger på ubenyttede kreditter og garantier	1,1	0,7
62,9	67,4	Andre avsetninger og forpliktelser	61,3	65,5

NOTE 46 - PENSJONSFORPLIKTELSER

Obligatorisk tjenestepensjon (OTP) er pliktig, og konsernet har ordninger som tilfredsstiller disse kravene. Sparebanken Øst har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Ytelsesordningene i konsernet er lukkede ordninger. Nyansatte får pensjon basert på en innskuddsordning.

Ytelsesbasert pensjonsordning

Sparebanken Øst har kollektiv pensjonsordning i Storebrand Livsforsikring AS. Ordningen er ytelsesbasert og dekker alderspensjon til ordningens medlemmer og ektefelle- og barnepensjoner til medlemmenes etterlatte. Den ytelsesbaserte ordningen omfatter i dag 200 personer, 66 aktive, 114 alderspensjonister og 20 som er helt eller delvis uføre med premiefrikak iht. uføregraden. Ordningen er lukket. Pensjonsforpliktelsene er regnskapsført i samsvar med IAS 19, som krever at nåverdien av pensjonsforpliktelsene fratrukket markedsverdien av pensjonsmidlene innregnes i balansen. Aktuariemessige utregninger blir foretatt hvert år på bakgrunn av informasjon gitt av banken.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Innskuddsbasert ordning

Fra 1. januar 2007 innførte Sparebanken Øst en innskuddsbasert ordning for alle nyansatte i banken. Ordningen administreres av Storebrand Livsforsikring AS. Det innbetales 5 % av lønn mellom 1G og 7,1G og 8 % av lønn mellom 7,1G og 12G. Innbetalt beløp forvaltes i ulike Storebrand-fond. En person i toppledergruppen har innskuddsbasert ordning for lønn over 12G. Den innskuddsbaserte ordningen omfatter ved utgangen av året 102 ansatte, hvorav 7 uføre. Premiene for disse blir løpende betalt og kostnadsført på regnskapslinjen lønn mv.

Datterselskap

AS Finansiering har en kollektiv pensjonsordning som omfatter 15 personer, 7 aktive og 8 uføre/pensjonister. Ordningen er lukket. 10 ansatte har innskuddsbasert ordning, hvorav 1 ufør. Sparebanken Øst Eiendom AS har en ytelsesbasert ordning som omfatter 1 ufør/pensjonist. Denne er aktiv. Ordningen er lukket. 1 ansatt tilsvarende 0,2 årsverk har innskuddsbasert ordning. Øst Inkasso AS har ved utgangen av året ingen ansatte.

Driftspensjoner

Konsernet har egne pensjonsavtaler for 8 personer for lønn utover 12G, hvorav samtlige ikke lenger er ansatt i konsernet. Disse driftspensjonene er tatt hensyn til i beregningene fra aktuar.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Morbank og Øst Inkasso AS er tilsluttet AFP-ordningen som er en kollektiv pensjonsordning for tariffestet sektor i Norge. AFP-ordningen er basert på et trepartssamarbeid mellom arbeidsgiverorganisasjoner, arbeidstakerorganisasjoner og staten. Staten dekker 1/3 av pensjonsutgiftene til AFP, mens tilsluttede foretak dekker 2/3. Foretak som deltar i AFP-ordningen er solidarisk ansvarlig for det som skal utbetales til de arbeidstakere som til enhver tid fyller vilkårene. Alle morbankens ansatte er medlemmer i ordningen.

Regnskapsmessig er ordningen å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Banken er ikke i stand til å identifisere sin andel av ordningens underliggende økonomiske stilling og resultat med tilstrekkelig grad av pålitelighet, og på denne bakgrunn regnskapsføres ordningen som en innskuddsordning. Dette innebærer at forpliktelser fra AFP-ordningen ikke er balanseført. Premier til ordningen kostnadsføres når de påløper.

Tilskudd til AFP-ordningen inngår i regnskapslinjen lønn mv. og utgjorde 1,7 mill. kroner i 2020 og 1,9 mill. kroner i 2019. Neste års premie er estimert til 1,8 mill. kroner.

For å ha rett til avtalefestet pensjon (AFP) må den ansatte (medlemmet) oppfylle flere vilkår. Blant annet må medlemmet på uttakstidspunktet være ansatt og reell arbeidstaker i et foretak tilsluttet ordningen, medlemmet må ha vært sammenhengende ansatt de siste tre år og vært ansatt i et foretak tilsluttet ordningen i 7 av de siste 9 årene. AFP-ordningen gir ansatte et livsvarig påslag til alderspensjon i folketrygden.

Ordningen administreres av Fellesordningen for AFP som også fastsetter og krever inn premie. Premien skal fastsettes slik at den er tilstrekkelig til å dekke løpende utgifter og dessuten gi grunnlag for opplegg av et pensjonsfond.

I 2020 utgjorde premien 2,5 % av lønn mellom 1G og 7,1G. For 2021 er premiesatsen uendret og vil utgjøre 2,5 %. Premiemodellen baserer seg på faktisk utbetalt lønn.

Det foreligger en underdekning i ordningen. Ved eventuell avvikling av ordningen har foretakene som deltar i ordningen plikt til fortsatt premiebetaling for dekning av pensjonsutbetalinger til arbeidstakere som er tiltrådt eller som fyller vilkårene for avtalefestet pensjon på avviklingstidspunktet.

I januar 2020 ble overgangstillegget til finansnæringen avklart. Overgangstillegget er en midlertidig ekstraytelse til ansatte som går av med AFP og slutter i arbeid. Ordningen gjelder kun for årskullene 1955 til og med 1960 og vil lukkes for nye deltagere ved utgangen av 2022. Ordningen har sitt virkningstidspunkt fra 1. januar 2019 og for å få rett til tillegget kan den ansatte ikke ha høyere inntekt enn 6G i gjennomsnitt over de siste tre år før uttak. Utbetalingstid er fra tidligst 62 år frem til fylte 72 år, ytelsens størrelse utgjør 0,15G årlig, flatt gjennom hele utbetalingsperioden og ordningen avsluttes i 2032. Ved utgangen av 2020 er det 5 personer som får utbetaling innunder ordningen. Ytterligere 17 personer har rett til å kreve overgangstillegg innenfor ordningens varighet ved utgangen av 2020. Det er i 2020 løpende betalt 0,1 mill. kroner i overgangstillegg, det er videre foretatt avsetning for fremtidig forpliktelse med 3,8 mill. kroner i 2020. Utbetaling og endring i avsetning for forpliktelse er kostnadsført på regnskapslinjen lønn mv. Ved utgangen av 2020 utgjør avsetning for forpliktelsen 3,8 mill. kroner og er regnskapsført under regnskapslinjen påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter i balansen.

Nærmere om ytelsesordninger**Gjenværende opptjeningstid**

For de sikrede ordningene er det i beregningene til Sparebanken Øst lagt til grunn at gjenværende opptjeningstid for aktive medlemmer er 8 år, mens det AS Finansiering er lagt til grunn 8 år. Sparebanken Øst Eiendom AS har ingen aktive medlemmer i ordningen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:

04AF-AECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Aktuarielle forutsetninger

Beregningene er basert på dødelighetstabell K2013 og uføretariff KU. Beregningene er basert på standardiserte forutsetninger om døds- og uføreutviklingen. Det er forutsatt en fratredelseshyppighet som avtrappes fra 8 % for aldersgruppen 20-24 år og ned til 0 % for 51-åringer og eldre.

Opptjening

Opptjeningstiden for den enkeltes pensjonsrettighet er beregnet fra ansettelsen i selskapet og frem til fastsatt pensjonsalder. Den aktuarielle beregningsmetodikken bygger på prinsipper med lineær opptjening og hensyntatt fremtidig lønns- og G-vekst.

Økonomiske forutsetninger	2020	2019
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1,70%	2,30%
Diskonteringsrente	1,70%	2,30%
Årlig lønnsvekst	1,75%	1,75%
Årlig G-regulering	2,00%	2,00%
Årlig regulering av pensjoner	0,00%	0,50%

Ved beregning av pensjonskostnad og netto pensjonsforpliktelse er en rekke forutsetninger lagt til grunn. Etter IAS 19 skal diskonteringsrenten på hver balansedag fastsettes med henvisning til renten på foretaksobligasjoner av høy kvalitet eller til statsobligasjonsrenten dersom det ikke finnes et dypt marked for foretaksobligasjoner av høy kvalitet i henhold til standardens beskrivelse. Det norske markedet for obligasjoner med fortrinnsrett vurderes å inneha de egenskaper som tilsier at det kan legges til grunn i beregningen av diskonteringsrenten.

Sparebanken Øst fastsetter diskonteringsrente på grunnlag av obligasjoner med fortrinnsrett.

Risikovurdering

Gjennom ytelsesbaserte ordninger er konsernet påvirket av enkelte risikoer som følge av usikkerhet i forutsetninger og fremtidig utvikling. De mest sentrale risikoene er:

Forventet levetid: Konsernet har påtatt seg en forpliktelse til å utbetale pensjon for de ansatte livet ut. Således vil en økning i forventet levealder blant medlemsmassen medføre en økt forpliktelse for konsernet.

Avkastningsrisiko: Konsernet blir påvirket ved en reduksjon i faktisk avkastning på pensjonsmidlene, som vil medføre økt forpliktelse for selskapet, da avkastning på midlene ikke er tilstrekkelig for å innfri forpliktelsen.

Inflasjon- og lønnsvekstrisiko: Konsernets pensjonsforpliktelse har risiko knyttet til både inflasjon og lønnsutvikling, selv om lønnsutvikling er nært knyttet til inflasjonen. Høyere inflasjon og lønnsutvikling enn hva som er lagt til grunn i pensjonsberegningene, medfører økt forpliktelse for konsernet

Pensjonskostnader i ordinært resultat

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
		Netto pensjonskostnader ytelsesbasert ordning		
6,1	6,2	Nåverdien av årets pensjonsopptjening	5,5	5,6
1,5	2,0	Rentekostnader av pensjonsforpliktelsen	1,5	1,9
7,6	8,2	Netto pensjonskostnader inklusiv arbeidsgiveravgift	7,0	7,6
3,9	0,0	Utbetaling og endring i avsetning overgangstillegg AFP	3,9	0,0
3,4	3,1	Innbetalt premie innskuddsbasert ordning	3,0	2,7
1,6	1,9	Innbetalt premie AFP-ordning	1,6	1,9
16,5	13,3	Sum pensjonskostnader i ordinært resultat	15,5	12,2

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler – konsern

2020			2019		
Fondert	Ufondert	Sum	Fondert	Ufondert	Sum
Endring brutto pensjonsforpliktelser					
266,7	28,9	295,5	268,0	30,0	298,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5,7	0,2	5,9	5,8	0,2	6,0
6,1	0,6	6,7	6,9	0,8	7,7
4,4	0,5	4,9	-4,0	-0,5	-4,5
-9,6	-1,9	-11,5	-10,0	-1,6	-11,6
273,2	28,3	301,6	266,7	28,9	295,5
Endring brutto pensjonsmidler					
229,0	0,0	229,0	220,4	0,0	220,4
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5,0	0,0	5,0	5,4	0,0	5,4
2,6	0,0	2,6	-0,5	0,0	-0,5
12,8	0,0	12,8	11,5	0,0	11,5
-9,5	0,0	-9,5	-7,8	0,0	-7,8
239,9	0,0	239,9	229,0	0,0	229,0
33,4	28,3	61,7	37,7	28,9	66,5

2020		2019	
66,5	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	77,6	
7,6	Resultatført pensjonskostnad	8,2	
0,0	Tilgang og avgang	0,0	
2,4	Aktuarielle gevinster og tap	-4,1	
-12,8	Innbetalt pensjonspremie	-11,5	
-2,0	Pensjonsutbetalinger	-3,8	
61,7	Netto balanseførte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	66,5	
12,6	Forventet premieinnbetaling neste år, ytelsesbasert ordning	12,7	
3,6	Forventet premieinnbetaling neste år, innskuddsbasert ordning	3,3	
1,8	Forventet premieinnbetaling neste år, AFP-ordning	2,0	
Plassering av pensjonsmidler i prosent			
8,5%	Aksjer	14,8%	
9,7%	Obligasjoner	11,2%	
20,4%	Lån	13,1%	
34,9%	Anlegg	36,4%	
6,5%	Pengemarked	7,6%	
2,0%	Næringslån	1,6%	
15,1%	Elendom	13,4%	
2,9%	Alternative investeringer	0,7%	
5,6%	Bokført avkastning utgjorde totalt	3,6%	

Sensitivitetsanalyse ytelsesordninger

Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved å endre en aktuariell forutsetning og samtidig holde de øvrige forutsetningene uendret. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

Endring i prosentpoeng	Diskonteringsrente		Årlig lønnsvekst/ grunnbeløp		Årlig regulering av pensjoner	
	+ 0,5%	- 0,5%	+ 0,5%	- 0,5%	+ 0,5%	- 0,0%
Prosentvis endring i pensjon						
- Pensjonsforpliktelse (PBO)	-8,8%	9,9%	2,0%	-1,9%	7,8%	0,0%
- Periodens netto pensjonskostnader	-10,5%	12,1%	4,4%	-4,3%	8,0%	0,0%

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen. En reduksjon i diskonteringsrenten med 0,5 %-poeng, vil gi en økning i pensjonsforpliktelsen i størrelsesorden 9,9 %. En økning i lønnsregulering og regulering av pensjon, vil medføre økning i pensjonsforpliktelsen.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Konsernets pensjonsforpliktelse pr. 31.12.20 har følgende forfallsstruktur de neste 10 år:

	Beløp	1 % av brutto pensjonsforpliktelse
Under 1 år	10,5	3,5%
År 2	10,2	3,4%
År 3	9,7	3,2%
År 4	10,1	3,3%
År 5	10,3	3,4%
År 6-10	60,5	20,1%
Totalt	111,3	36,9%

Spesifikasjon av pensjonsforpliktelser og pensjonsmidler - morbank

2020			2019		
Fondert	Ufondert	Sum	Fondert	Ufondert	Sum
Endring brutto pensjonsforpliktelser					
250,0	28,4	278,4	251,4	29,6	281,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5,2	0,2	5,4	5,3	0,2	5,5
5,7	0,6	6,3	6,5	0,7	7,2
4,7	0,5	5,3	-3,9	-0,5	-4,4
-9,1	-1,9	-10,9	-9,2	-1,6	-10,9
258,6	27,9	284,4	250,0	28,4	278,4
Endring brutto pensjonsmidler					
213,6	0,0	213,6	205,5	0,0	205,5
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4,7	0,0	4,7	5,1	0,0	5,1
2,8	0,0	2,8	-0,7	0,0	-0,7
12,2	0,0	12,2	10,9	0,0	10,9
-9,1	0,0	-9,1	-7,2	0,0	-7,2
224,2	0,0	224,2	213,6	0,0	213,6
32,3	27,9	60,2	36,4	28,4	64,8

2020		2019	
64,8	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	75,5	
7,0	Resultatført pensjonskostnad	7,6	
0,0	Tilgang og avgang	0,0	
2,5	Aktuarielle gevinster og tap	-3,7	
-12,2	Innbetalt pensjonspremie	-10,9	
-1,9	Pensjonsutbetalinger	-3,7	
60,2	Netto balanseførte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	64,8	
11,9	Forventet premieinnbetaling neste år, ytelsesbasert ordning	11,9	
3,2	Forventet premieinnbetaling neste år, innskuddsbasert ordning	2,8	
1,8	Forventet premieinnbetaling neste år, AFP-ordning	2,0	
Plassering av pensjonsmidler i prosent			
8,5%	Aksjer	14,8%	
9,7%	Obligasjoner	11,2%	
20,4%	Lån	13,1%	
34,9%	Anlegg	36,4%	
6,5%	Pengemarked	7,6%	
2,0%	Næringslån	1,6%	
15,1%	Eiendom	13,4%	
2,9%	Alternative investeringer	0,7%	
5,6%	Bokført avkastning utgjorde totalt	3,6%	

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Sensitivitetsanalyse ytelsesordninger

Sensitivitetsanalysen er utarbeidet ved å endre en aktuariell forutsetning og samtidig holde de øvrige forutsetningene uendret. Faktiske resultater kan i vesentlig grad avvike fra disse estimatene.

Endring i prosentpoeng	Diskonteringsrenta		Årlig lønnsvekst/ grunnbeløp		Årlig regulering av pensjoner	
	+ 0,5%	- 0,5%	+ 0,5%	- 0,5%	+ 0,5%	- 0,0%
Prosentvis endring i pensjon						
- Pensjonsforpliktelse (PBO)	-8,8%	10,0%	1,9%	-1,8%	8,0%	0,0%
- Periodens netto pensjonskostnader	-10,7%	12,4%	4,4%	-4,2%	8,3%	0,0%

Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen. En reduksjon i diskonteringsrenten med 0,5 %-poeng, vil gi en økning i pensjonsforpliktelsen i størrelsesorden 10,0 %. En økning i lønnsregulering og regulering av pensjon, vil medføre økning i pensjonsforpliktelsen.

Morbankens pensjonsforpliktelse pr. 31.12.20 har følgende forfallsstruktur de neste 10 år:

	Beløp	% av brutto pensjonsforpliktelse
Under 1 år	10,0	3,5%
År 2	9,6	3,4%
År 3	9,2	3,2%
År 4	9,5	3,3%
År 5	9,8	3,4%
År 6-10	56,9	20,0%
Totalt	104,9	36,9%

NOTE 47 - GARANTIANSVAR

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
35,4	14,0	Betalingsgarantier	35,4	14,0
33,3	42,6	Kontraktsgarantier	33,3	42,6
12,6	20,5	Lånegarantier	12,6	20,5
9,7	10,5	Annet garantiansvar	9,7	10,5
91,0	87,6	Sum garantiansvar overfor kunder	91,0	87,6

I forbindelse med ratingprosessen av Sparebanken Øst Boligkreditt AS, har morbanken utstedt en garanti for alle OMF-forpliktelser i boligkredittforetaket. OMF-forpliktelsene utgjør pålydende MNOK 15.172,0 pr. 31.12.20 og pålydende MNOK 13.150,0 pr. 31.12.19. Morbankens beholdning av OMF pålydende MNOK 778,0 (MNOK 600,0 pr. 31.12.19) er trukket ut.

NOTE 48 - PANTSTILLELSER OG FORTRINNSRETT

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
1.520,0	410,0	Obligasjoner, pålydende verdi, stilt som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank	1.520,0	410,0
1.520,0	410,0	Pantstillelser	1.520,0	410,0
15.950,0	13.750,1	Fortrinnrett iht finansforetaksloven § 11-15 (pålydende)	0,0	0,0

NOTE 49 - KOSTNADER TIL INNSKUDDSGARANTIORDNINGEN OG KRISETILTAKSFONDET

Finansforetaksloven §19-2 pålegger alle norske banker å være medlem av innskuddsgarantiordningen for banker. Ordningen garanterer for kvalifiserte innskudd opp til 2 mill. kroner pr. innskyter jf. finansforetaksloven § 19-3 (2) samt innskudd som nevnt i finansforetaksloven §19-(2). Sparebanken Øst betaler årlig bidrag til innskuddsgarantifondet.

Finansforetaksloven § 20-51 pålegger banker og kredittforetak å betale årlig bidrag til krisetiltaksfondet.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Side 127

Både innskuddsgarantifondet og krisetiltaksfondet administreres av Bankenes sikringsfond. Årlig kostnad til fondene inngår i regnskapslinjen «rentekostnader».

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
5,8	3,9	Innskuddsgarantifond	5,8	3,9
9,1	6,7	Krisetiltaksfond	6,9	5,2
15,0	10,5	Sum	12,7	9,0

NOTE 50 - TILLEGGSINFORMASJON KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
		Kontanter og kontantekvivalenter		
409,4	302,5	Kontanter og fordringer på sentralbanker	409,4	302,5
13,4	15,9	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner som er rene plasseringer	13,4	15,9
422,8	318,4	Sum	422,8	318,4
		Endring i øvrige eiendeler i forbindelse med driften		
20,7	-7,6	Netto endring i finansielle derivater (netto eiendeler og gjeld)	20,7	-7,7
10,9	-10,0	Netto endring i andre eiendeler	-3,9	-5,7
31,6	-17,6	Sum	16,9	-13,4
		Ikke kontante poster inkludert i resultat før skatt		
27,3	25,7	Avskrivninger/nedskrivninger på varige driftsmidler og leierettigheter	26,7	25,0
0,0	0,0	Amortisering av finansielle investeringer holdt til forfall	0,0	0,0
12,1	10,5	Nedskrivning av finansielle eiendeler	4,0	-0,3
2,9	-2,2	Amortisering finansieringsaktiviteter målt til amortisert kost	-0,7	0,4
42,3	34,0	Sum	30,0	25,1

NOTE 51 - FONDSOBLIGASJONER

Fondsobligasjoner og renter på fondsobligasjoner er presentert som egenkapital.

Endring fondsobligasjoner 2020

	31.12.19	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige endr. inkl.valuta	31.12.20
Fondsobligasjon, pålydende	350,0	0,0	0,0	0,0	0,0	350,0
Verdjusteringer (inkl. over-/underkurs)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	2,4	0,0	0,0	0,0	-0,7	1,7
Fondsobligasjoner	352,4	0,0	0,0	0,0	-0,7	351,7

Endring fondsobligasjoner 2019

	31.12.18	Emittert	Forfalt/innløst	Endring egenbeholdn.	Øvrige endr. inkl.valuta	31.12.19
Fondsobligasjon, pålydende	350,0	0,0	0,0	0,0	0,0	350,0
Verdjusteringer (inkl. over-/underkurs)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Påløpt rente	0,5	0,0	0,0	0,0	1,9	2,4
Fondsobligasjoner	350,5	150,0	150,0	0,0	1,9	352,4

	Utestående volum 2020*	Gj. snitt saldo 2020	Veld effektiv rentesats 2020	Utestående volum 2019*	Gj. snitt saldo 2019	Veld effektiv rentesats 2019
Fondsobligasjoner	350,0	350,0	4,45%	350,0	363,1	4,93%
Fondsobligasjoner	350,0	350,0	4,45%	350,0	363,1	4,93%

*Målt til amortisert kost ekskl. påløpt rente på balansedato.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 52 - EGENKAPITALBEVIS**Resultat pr. egenkapitalbevis**

Resultat pr. egenkapitalbevis beregnes ved å dividere den delen av resultat etter skatt som tilfaller egenkapitalbevisene med et veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis i løpet av året.

Sparebanken Øst har ikke utstedt opsjoner eller andre instrumenter som kan føre til utvanning av resultat pr. egenkapitalbevis. Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis blir derfor lik resultat pr. egenkapitalbevis.

Konsern 2020	Konsern 2019		Morbank 2020	Morbank 2019
437,2	311,5	EK-beviser og grunnfondets andel av resultatet	419,0	289,7
137,3	101,1	Resultat etter skatt tilordnet egenkapitalbevisene	131,5	94,0
20,7	20,7	Veid gjennomsnitt av antall utestående egenkapitalbevis	20,7	20,7
6,62	4,87	Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	6,34	4,54

Veid antall egenkapitalbevis

2020		2019
Antall egenkapitalbevis i 2020		20.731.183
Sum antall egenkapitalbevis i 2020		20.731.183
Antall egenkapitalbevis i 2019		20.731.183
Sum antall egenkapitalbevis i 2019		20.731.183

Pålydende pr. egenkapitalbevis er kr 10.

Egenkapitalbevis registrert i verdipapirsentralen gir stemmerett i henhold til vedtektene. Utover dette er det ingen begrensning i stemmeretten etter vedtektene.

Eierbrøk morbank

	01.01.21	01.01.20
Egenkapitalbeviskapital	207,3	207,3
Overkurs	387,8	387,8
Utjevningsfond (ekskl. utbytte)	319,4	331,1
Andel fond for urealiserte gevinster	128,7	87,1
Sum teller (A)	1.043,2	1.013,3
Sum egenkapital ekskl. hybridkapital (årets avsetning til utbytter holdt utenom)	3.525,6	3.227,6
Sum nevner (B)	3.525,6	3.227,6
Eierbrøk (A/B) i %*	29,59	31,40

* Styrets innstilling til utbytte til egenkapitalbevisene for 2020 på inntil MNOK 93,3 (inntil 4,50 kroner pr. egenkapitalbevis) og inntil MNOK 25,9 til allmenntilgode gaver for 2020 er fratrukket ved beregning av eierbrøk pr. 01.01.21.

Styrets forslag til utbytte*

I kroner	2020	2019
Totalt utbetalt utbytte	93.290.324	74.632.259
Utbetalt pr. egenkapitalbevis	4,50	3,60

* Styrets innstilling til utbytte for 2020 er på inntil MNOK 93,3 (inntil 4,50 kroner pr. egenkapitalbevis), hvor det utbetales MNOK 72,6 (3,50 kroner pr. egenkapitalbevis) etter forstanderskapets beslutning den 25.03.2021 og at forstanderskapet gir styret fullmakt til eventuelt å beslutte utbetaling av utbytte på inntil MNOK 20,7 (inntil 1,00 kroner pr. egenkapitalbevis) tidligst 1. oktober 2021 og senest innen ordinært forstanderskapsmøte i 2022.

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04FAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

De største egenkapitalbevisene pr. 31.12.20

Navn	Antall	%	Navn	Antall	%
1 MP Pensjon	1.657.815	8,00 %	11 AS Andersen Eiendomsselskap	238.900	1,15 %
2 Cape Invest AS	1.140.000	5,50 %	12 Skandinaviske Enskilda Banken AB	180.000	0,87 %
3 Directmarketing Invest AS	999.500	4,82 %	13 Profond AS	172.046	0,83 %
4 VPF Eika egenkapitalbevis	967.730	4,67 %	14 Johansen, Kjell Petter	152.000	0,73 %
5 Hansen, Asbjørn Rudolf	445.502	2,15 %	15 Løkke, Helge Amfinn	148.433	0,72 %
6 Foretakskonsulenter AS	409.841	1,98 %	16 Morgan Stanley & Co. International	147.826	0,71 %
7 Jag Holding AS	303.897	1,47 %	17 Seriana AS	130.931	0,63 %
8 Storetind AS	275.000	1,33 %	18 Niwjo Invest AS	124.000	0,60 %
9 Wenaasgruppen AS	273.000	1,32 %	19 Julius Johannessen & Sønner A/S	121.200	0,58 %
10 BKK Pensjonskasse	250.000	1,21 %	20 Helleik Teigen Dødsbo	120.400	0,58 %

Utvikling i egenkapitalbevisekapitalen

Ar	Emisjonstype	Innbetalt egenkapitalbevisekapital	Total egenkapitalbevisekapital
1988	Off. emisjon	NOK 25.000.000	NOK 25.000.000
1989	Emisjon 1:1	NOK 25.000.000	NOK 50.000.000
1991	Emisjon 1:2	NOK 25.000.000	NOK 75.000.000
1991	Rettet emisjon	NOK 20.000.000	NOK 95.000.000
1993	Konvertert ansvarlig lån	NOK 15.531.000	NOK 110.531.000
1993	Emisjon 1:3	NOK 36.843.700	NOK 147.374.700
1993	Konvertert ansvarlig lån	NOK 245.000	NOK 147.619.700
1994	Konvertert ansvarlig lån	NOK 5.128.000	NOK 152.747.700
1994	Emisjon 1:3	NOK 50.915.900	NOK 203.663.600
1995	Konvertert ansvarlig lån	NOK 395.000	NOK 204.058.600
1996	Konvertert ansvarlig lån	NOK 808.000	NOK 204.866.600
1997	Konvertert ansvarlig lån	NOK 7.893.000	NOK 212.759.600
1997	Off. emisjon	NOK 60.000.000	NOK 272.759.600
1999	Emisjon 1:3	NOK 90.919.900	NOK 363.679.500
2008	Utbytteemisjon	NOK 24.252.400	NOK 387.931.900
2009	Nedskrivning av pålydende fra kr 100 til kr. 20	NOK 310.345.520	NOK 77.586.380
2009	Nedskrivning av pålydende fra k. 20 til kr. 10	NOK 38.793.190	NOK 38.793.190
2009	Fortrinnsrettet emisjon	NOK 168.518.640	NOK 207.311.830

Eierstatistikk – geografisk fordeling

	Antall eiere	%	Antall egenkapitalbevis	%
Utlandet	89	2,9 %	1.222.371	5,9 %
Drammen	384	12,7 %	3.078.254	14,8 %
Øvre Eiker	246	8,1 %	753.238	3,6 %
Asker/ Bærum	191	6,3 %	1.065.995	5,1 %
Viken for øvrig	536	17,7 %	1.475.388	7,1 %
Oslo	535	17,7 %	6.398.513	30,9 %
Trondheim	69	2,3 %	302.454	1,5 %
Bergen	147	4,9 %	770.536	3,7 %
Landet for øvrig	830	27,4 %	5.664.434	27,3 %
Totalt	3.027	100,0 %	20.731.183	100,0 %

Egenkapitalbevisenes spredning

Antall egenkapitalbevis pr. eier	Antall eiere	%	Antall egenkapitalbevis	%
1-100	499	16,5 %	22.617	0,1 %
101-1.000	1.154	38,1 %	557.182	2,7 %
1.001-10.000	1.082	35,7 %	4.023.941	19,4 %
10.001- 100.000	267	8,8 %	7.335.527	35,4 %
100.001-	25	0,8 %	6.791.916	42,4 %
Sum	3.027	100,0 %	20.731.183	100,0 %

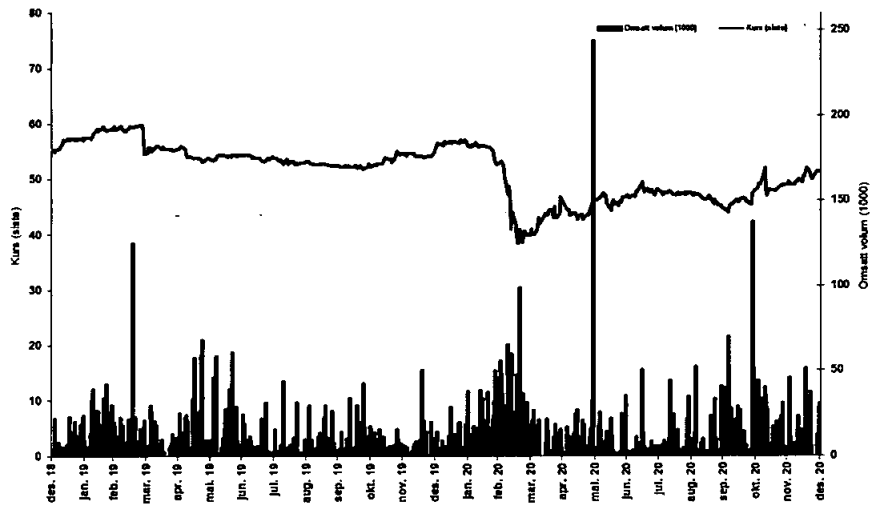

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Omsetning og kursutvikling de to siste år

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

NOTE 53 - TILLITSVALGTE

Forstandskapet	Antall egenkapitalbevis
Jon Aas	25.931
May-Britt Andersen	0
Ole Jørgen Smedsrud	1.000
Tor Flesaker	0
Knut Andersen	0
Morten Ranvik	0
Thomas F. Hølvorsen	0
Nina Paulsen Viland	0
Kim Mogen Myhre	0
Thor Sigurd Syvaldsen	0
Syed Wali Haider Gilani	0
Trine Astrid Borge Johansen	0
Ann Kristin Plomås	0
Frode Lindbeck	3.428
Vegard Kvamme	3.000
Rolf Arne Fjelltoft	15
Brynulf Koppenud	0
Siren Coward	117
Camilla Schenk	0
Bente Niemann	6.153
Ole B. Hoen (representant for Hoen Invest AS)	26.284
Lars M. Lunde (representant for MP Pensjon)	1.657.815
Tom R. Svendsen	500
Johan H. Vister	13.360
Lina Andal Sørby	3.543
Svein L. Syversen	40.000
Asbjørn R. Hansen	445.502
Kåre J. Grøtta (representant for Storetind AS)	275.000
Kristin Nystrøm	39.728
Erlend Ramnefjell (representant for Investmaer AS)	3.000

Styret	Antall egenkapitalbevis
m/personlig nærstående	
Øivind Andersson	45.000
Ely Therese Thoresen	360
Cecilie Hagby	0
Jorund Rønning Indreid	34.485
Arne K. Stokke	6.012
Sissel Album Fjeld	175
Ole-Martin Solberg	0

Ledende ansatte	Antall egenkapitalbevis
m/personlig nærstående	
Pål Strand	40.000
Kjell Engen	0
Eivind W. Christiansen	2.200
Kjartan Reve	4.000
Arnlot Lien	0
Kirsten B. Østby-Deglum	0
Thor-Henning Bråthen	2.000
Frode Lindbeck	3.428
Kristoffer Volden	0

This file is sealed with a digital signature.
The seal is a guarantee for the authenticity
of the document.

Document ID:
04AFAECE1D9F49558EAEF0FB97395234

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6A, NO-0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, NO-0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Side 132

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til forstanderskapet i Sparebanken Øst

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Øst som består av selskapsregnskap og konsernregnskap. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap, totalresultat, endring egenkapitalen og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene. Vår beskrivelse av hvordan vi revisjonsmessig håndterte hvert forhold omtalt nedenfor, er gitt på den bakgrunnen.

Vi har også oppfylt våre forpliktelser beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet* når det gjelder disse forholdene. Vår revisjon omfattet følgende handlinger utformet for å håndtere vår vurdering av risiko for vesentlige feil i årsregnskapet. Resultatet av våre revisjonshandlinger, inkludert handlingene rettet mot forholdene omtalt nedenfor, utgjør grunnlaget for vår konklusjon på revisjonen av årsregnskapet.

IFRS9 og tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier

Utlån til og fordringer på kunder utgjør i konsernregnskapet MNOK 35 444 (80 % av totale eiendeler). Tilsvarende beløp i selskapsregnskapet er MNOK 16 437 (57 % av totale eiendeler). Forventet kredittap på utlån til og fordringer på kunder og ubenyttede kreditter og garantier i konsernregnskapet utgjør MNOK 125. Forventet kredittap fordeles til tre trinn hvorav MNOK 35 er basert på modellberegninger (trinn 1 og 2) og MNOK 90 hovedsakelig er basert på individuelle vurderinger av nedskrivninger (trinn 3).

IFRS 9 krever tapmodeller i beregningen av forventet kredittap, men beskriver ikke spesifikke tilnærminger, noe som medfører at ledelsen må bruke skjønn for å utarbeide et nøytralt og sannsynlighetsvektet estimat som fastsettes ved å vurdere ulike mulige utfall, tidsverdi av penger, rimelig

og underbygget informasjon om tidligere hendelser, dagens forhold og prognoser for økonomiske forventninger. Som følge av bruken av skjønn i målekriteriene for forventet tap under IFRS 9, kompleksitet i beregningene og den tilhørende effekten på tapsestimatet, så har vi vurdert avsetningen for forventet kredittap som et sentralt forhold i revisjonen.

Vi vurderte konsernets metodikk for å fastsette estimatet på forventet kredittap. Vi har vurdert og testet effektivitet og målrettethet av internkontrollen som konsernet har implementert i prosessen for å beregne det forventede tapet, herunder over inputvariabler og forutsetninger. Vi evaluerte ledelsens vurderinger av ulike økonomiske scenarioer så vel som makroøkonomiske data brukt i beregningen. For avsetninger i trinn 3 som er individuelt fastsatt, så vurderte vi forventede fremtidige kontantstrømmer og estimert verdi på underliggende sikkerheter.

Tap på utlån omtales i årsregnskapets Note 2 – Regnskapsprinsipper, Note 3 – Vurderinger og anvendelse av estimater, og Note 12 – Tap på utlån, ubenyttede kreditter og garantier kunder.

Verdsettelse av finansielle instrumenter

Unoterte aksjer målt til virkelig verdi verdsettes på grunnlag av prissettingsmodeller med forutsetninger som ikke er observerbare i markedet. Verdsettelsen av disse instrumentene har derfor en høyere risiko for feil. Unoterte aksjer utgjør NOK 747 millioner og er klassifisert som nivå 3-instrumenter i verdsettelseshierarkiet. Siden de unoterte aksjene er vesentlige, har vi ansett verdsettelsen for å være et sentralt forhold ved revisjonen.

Vi vurderte ledelsens valg og godkjenning av forutsetninger og metodikker brukt i verdsettelsene. Vi testet prissettingsmodellene mot bransjepraksis og retningslinjer for verdsettelse. Vi vurderte verdstimatene på utvalgte instrumenter og brukte eksterne kilde-data når det var tilgjengelig.

Nivå 3-instrumenter, som er oppført til virkelig verdi i balansen, omtales i årsregnskapets Note 21 – Finansielle instrumenter til virkelig verdi.

IT-systemer som understøtter finansiell rapportering

Sparebanken Øst benytter komplekse IT-systemer i et automatisert IT-miljø og er avhengig av IT-systemene i den finansielle rapporteringen. Kjernebanksystemene styres og driftes av en ekstern tjenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontroller over transaksjonsprosessering og måling er utformet og fungerer målrettet og effektivt. Tilsvarende må kontroller for å sikre hensiktsmessig tilgangsstyring og systemendringer også utformes og fungere målrettet og effektivt både hos Sparebanken Øst og tjenesteleverandøren. IT-systemene som understøtter finansiell rapportering, er av den grunn betraktet som et sentralt forhold ved revisjonen.

Vi etablerte en forståelse for Sparebanken Øst sine IT-systemer og IT-miljø av betydning for den finansielle rapporteringen. Vi involverte IT-spesialister for å bistå med evaluering og testing av effektivitet og målrettethet av Sparebanken Øst sine IT-generelle kontroller som dekker tilgangs- og endringshåndtering for de relevante systemene i rapporteringsperioden. Videre innhentet og evaluerte vi ISAE 3402-rapporten utstedt av den uavhengige revisoren til tjenesteleverandøren, som dekker de relevante kjernebanksystemene og tilhørende infrastruktur. Vi vurderte målrettethet og effektivitet av internkontrollen hos tjenesteleverandøren innenfor områder som understøtter den finansielle rapporteringen til selskapet.

Våre revisjonsprosedyrer inkluderte videre en evaluering og test av automatiserte kontroller innen kjernebanksystemet, blant annet beregning av effektiv rente, amortisering og beregning av forventet kredittap, så vel som etterfølgende bokføring.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og administrerende direktør (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Øst

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Penneo Dokumentnr: 6100Q-OUF81-YT521-4EETZ-F42WE-6U1Y3K

informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde;
- ▶ innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å fastsette strategien for, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen, og vi har et udelte ansvar for konklusjonen på revisjonen av konsernregnskapet.

Uavhengig revisors beretning - Sparebanken Øst

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Pennec Dokumentnr: 6100Q-OUER81-YT521-AEETZ-F42WE-6U1Y3K

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Vi avgir en uttalelse til styret om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av regnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Drammen, 4. mars 2021
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Penneco Dokumentnøkkel: 6J00Q-OUe81-YT52I-AEETZ-F42WE-6U13K

Definisjon nøkkeltall og alternative resultatmål

1	Lønnsomhet Egenkapitalrentabilitet*	Resultat som henføres egenkapitalbevis- og grunnfondskapitalen i % av gjennomsnittlig egenkapital justert for hybridkapital. Nøkkeltallet gir relevant informasjon om konsernets lønnsomhet ved å måle evne til å generere lønnsomhet på egenkapitalen. Egenkapitalrentabilitet er et av Sparebanken Øst sine viktigste måltall.
2	Rentenetto i % av GFK	Rentenetto i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
3	Resultat etter skatt i % av GFK	Resultat etter skatt i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
4	Kostnader i % av GFK	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av gjennomsnittlig forvaltningskapital
5	Kostnader i % av inntekter (før tap på utlån/garantier)*	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, utbytte, netto prov.innt, netto verdiendr. og gev/tap på fin. Instr og andre driftsinnt. Nøkkeltallet benyttes for å gi informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader.
6	Kostnader i % av inntekter ekskl. avk. på finansielle invest.*	Lønn mv., adm.kostn., avskr. og andre driftskostn. i % av rentenetto, netto prov.innt og andre driftsinnt. Nøkkeltallet benyttes for å gi informasjon om forholdet mellom inntekter og kostnader.
Balansetall		
7	Netto utlån til kunder	Brutto utlån fratrukket tapsavsetninger
8	Utlånsvekst (12mnd)	Endring netto utlån i % av IB netto utlån. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst
9	Innskudd	Innskudd til kunder
10	Innskuddsvekst (12mnd)	Endring innskudd i % av IB innskudd. Kvartalstall viser vekst i kvartalet, mens øvrige tall viser 12mnd vekst
11	Gjennomsnittlig egenkapital	IB egenkapital justert for hybridkapital fratrukket foreslåtte utbytter + UB egenkapital justert for hybridkapital fratrukket foreslåtte utbytter / 2
12	Gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK)	Gjennomsnittlig forvaltningskapital basert på kvartalsvise balansetall
Nedskrivninger på utlån og mislighold		
13	Tap i % av netto utlån til kunder (IB)*	Tap i % av IB netto utlån for perioden. Nøkkeltallet angir resultatført tapskostnad i forhold til netto utlån ved regnskapsperiodens begynnelse og gir relevant informasjon om hvor store tapskostnader konsernet har i forhold til utlånsvolumet.
14	Nedskrivninger i % av brutto utlån til kunder*	Sum tapsavsetninger trinn 1, 2 og 3 i % av brutto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsmessig informasjon utover det som følger av tapsnotene.
15	Netto betalingsmislighold over 90 dager i % av netto utlån*	Netto betalingsmislighold (mislighold over 90 dager) i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsmessig informasjon utover det som følger av tapsnotene.
16	Netto øvrige misligholdte engesjementer (i trinn 3) i % av netto utlån*	Netto øvrige misligholdte eng. i % av netto utlån. Dette nøkkeltallet gir relevant informasjon om kredittrisiko og vurderes som nyttig tilleggsmessig informasjon utover det som følger av tapsnotene.
Soliditet		
17	Ren kjernekapitaldekning	Ren kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
18	Kjernekapitaldekning	Kjernekapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
19	Kapitaldekning	Sum ansvarlig kapital i % av risikovektet volum (beregningsgrunnlag)
20	Risikovektet volum (Beregningsgrunnlag)	Sum kredit- og motpartersisiko, valutarisiko, operasjonell risiko og beregningsgrunnlag for svekket kredittverdighet motpart (CVA)
21	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	Kjernekapital i % av uvektet beregningsgrunnlag
Likviditet		
22	Innskuddsdekning	Innskudd i % av netto utlån til kunder
23	LCR	Likvide midler i % av netto utbetalinger i en stresssituasjon på 30 dager
Kontor og årsverk		
24	Antall bankfilialer	
25	Årsverk	
Egenkapitalbevis		
26	Eierbrøk	Egenkapitalbevisenes andel av total egenkapital justert for hybridkapital (fratrukket foreslåtte utbytter) i % (Grunnlag pr. 01.01, tidsvektet ved emisjon)
27	Antall egenkapitalbevis	Totalt antall utestående egenkapitalbevis
28	Bokført egenkapital pr. bevis*	Eierandelskapitalen dividert på antall egenkapitalbevis. Årets avsetning til utbytte er inkludert i beregningen. Nøkkeltallet gir informasjon om verdien av bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis. Dette gir leseren mulighet til å vurdere rimeligheten av børskursen til egenkapitalbeviset.
29	Resultat pr. egenkapitalbevis	Eierandelskapitalens del av resultat etter skatt dividert med tidsveid gj.snittlig antall egenkapitalbevis i løpet av perioden.
30	Utbytte pr. bevis	Utbytte i kr pr. egenkapitalbevis
31	Omløpshestighet	Årsmålestilt omsatningshestighet (omsatt i % av utstedt)
32	Kurs	Siste omsatte kurs på Oslo Børs pr. balansedagen

*Definert som alternative resultatmål

This file is sealed with a digital signature. The seal is a guarantee for the authenticity of the document.

Document ID:
04FAEACE1D9F49558EAEF0F897395234

HOVEDKONTOR
Bragernes Torg 2, Drammen
Postboks 67, 3301 Hokksund
post@oest.no
oest.no

**SPAREBANKEN
ØST**